

Codul Silvic din 9 aprilie 1910, cu modificările din 1919, 1920, 1921 și 1923, aplicabil în tot cuprinsul României întregite^{*1}

Adnotat și comentat de

Corneliu Botez, Consilier la Înalta Curte de Casație și Justiție

Corneliu Botez (n. 1870 la Botoșani - d. 1928 la Galați) a fost un strălucit jurist, dublat de un remarcabil jurnalist, și nu doar de profil, dar și cu înclinații spre zona literară, dacă este să ținem cont de toate realizările sale. Absolvent al Facultății de Drept din București (1891), a îndeplinit funcția de secretar general în cadrul Ministerului Justiției (1919-1920), iar apoi pe cea de consilier la Înalta Curte de Casație și Justiție (din 1920) și de membru al Consiliului Legislativ. De asemenea, a fost membru al Institutului Social Român, președinte al secției juridice la Institutul de Științe Administrative, precum și președinte al Tribunalului Galați. Ca jurist, a fost preocupat de activitatea judecătorească, fiind autorul mai multor lucrări de practică judiciară. În semn de recunoaștere a meritelor sale, o stradă din centrul Bucureștiului (zona Parcului Grădina Icoanei) îi poartă numele.

Ca jurnalist, a fost mereu prezent în presa vremii prin articole cu tematică juridică, însă a avut și o latură mai puțin cunoscută, aceea de promotor al lui Mihai Eminescu, mai cu seamă a ziaristicii acestuia. Recent, eforturile sale pe această linie au fost recunoscute de Institutul de Sociologie al Academiei Române, prin republicarea volumului său - "Omagiu lui Eminescu", prima dată apărut în anul 1909. Prezența sa în continuare este pe un subiect comun cu poetul - și anume codrul - de această dată însă tratat din perspectiva profesionistului din domeniul juridic, însoțind prezentarea comentată a Codului Silvic din 1910.

Revenind la prezent, îmbunătățirea Codului Silvic a fost un subiect aflat aproape continuu pe agenda politicianilor în ultimii 4-5 ani, indiferent de partidul sau de coaliția care s-au succedat la putere. Dezbaterea sa a constituit o preocupare permanentă: a ministerului de resort, a Parlamentului, a asociațiilor profesionale, a mediului academic, a organizațiilor neguvernamentale sau a reprezentanților sectorului forestier. Însă, ca un făcut, de fiecare dată când se apropia aprobarea sa prin votul final al Parlamentului, aceasta era tergiversată sau amânată *sine die*. Incapacitatea de a duce la bun sfârșit un demers aparent simplu și de maximă importanță pentru pădure și sectorul forestier echivalează cu o minimalizare a importanței pădurii și cu o condamnare a sectorului forestier la subdezvoltare, coroborată și cu lipsa de voință a politicianilor de a pune pădurea deasupra altor interese.

Lipsa unui Cod Silvic care să ofere soluții problemelor actuale din silvicultura românească este cu atât mai greu de înțeles cu cât există precedente: acum mai bine de 100 de ani (în 1910), politicienii vremii au înțeles să facă front comun pentru a împiedica distrugerea pădurilor și pentru a sprijini dezvoltarea sectorului forestier prin aprobarea unui Cod silvic care să răspundă acestui deziderat. Aceasta venea pe fondul degradării fără precedent a pădurilor țării ca urmare a „exploatării lor fără milă de către societăți de exploatare străine”, „a acaparării la prețuri foarte mici a întinse suprafețe de păduri ale moșnenilor și răzeșilor de către companii străine”, a defrișării, a exploatării fără nicio regulă a pădurilor private și a obștilor, a „lipsei de respect ce există în general la noi pentru bunul public”,

^{*}1) Lucrarea reproduce (părți din) originalul: Corneliu Botez, 1923. Legiuiri silvice. Codrul Silvic. Cultura Națională, 201 p.

situație care prezintă unele asemănări izbitoare cu cea de astăzi. Proiectul de Cod Silvic din 1910 propunea o serie de dispoziții noi, care să pună capăt acestor abuzuri: reglementarea administrării și amenajării pădurilor, regenerarea și împădurirea suprafețelor exploatare, exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie, cumpărarea de pădure de către Stat.

Dezbaterile parlamentare ce au însoțit adoptarea Codului Silvic din 1910 rămân un exemplu de responsabilitate și solidaritate față de patrimoniul forestier al țării și pot servi oricând drept reper și pentru politicienii de azi. Grijă pentru pădure și pentru bunurile statului, respectul pentru lege și pentru popor al parlamentarilor de la începutul sec. al XX-lea apar în evidentă disonanță cu discursul unora dintre parlamentarii de început de secol XXI. Rubrica „Restituiri” propune, în continuare, (și) o întâlnire cu politicienii de altădată, cu speranța că acest apel la memorie va deschide calea și spre altfel de reflecții - a se citi mai adânci - cu privire la pădure.

Iovu-Adrian Biriș

Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice

L E G E**)

pentru extinderea aplicațiunii dispozițiilor Codului silvic din 1910 și a legii modificătoare a acestui Cod din 16 Septembrie 1920 în tot cuprinsul României (Publ. Monit. Of. 59 din 17 Iunie 1923¹).

ART. UNIC - Codul silvic din vechiul regat din 1910, cum și modificările aduse acestui Cod prin legea din 18 Septembrie 1920²), se vor aplica pe tot teritoriul României, iar amenzile despăgubirile și valoarea materialelor prevăzute în art. 7, 14, 59 până la 76 inclusiv din Codul silvic din 1910 se majorează de 10 ori pentru toată țara³).

¹ Votată de Cameră în ședința dela 31 Maiu 1923, iar la Senat, la 1 iunie 1923 fără discuțiune.

² Data exactă a acestei legi: „M.Of.” 131 din 16 Septembrie 1920.

³ Prin legea privitoare la majorarea amenzilor judecătorești și la modul încasării lor publ. «M. Of.» 279 din. 25 Martie 1923, s'au înzecit amenzile penale, de procedură și disciplinare prevăzute de codurile: penal, civil și comercial, cum și de orice alte legi și regulamente în vigoare în întreaga țară până la 14 August 1916, iar în teritoriile alipite și de legile în vigoare în vechiul regat până la acea dată, care se aplică în timpul de față în acele

**) Ortografia și sublinierile din text sunt cele originale. În ultimul caz, cel mai mare font cu serife (font) reprezintă texte de lege, iar celălalt (font) comentariile autorului, iar fontul fără serife (font) discuțiile din plen.

Pădurile posesorilor, urbariaștilor, foștilor nobili și fideicomisele din Ardeal se vor administra de Casa pădurilor, întocmai ca pădurile Statului din vechiul regat, însă venitul net anual se va pune la dispozițiunea proprietarilor conform drepturilor ce au fiecare.

Toate legile, regulamentele, instrucțiunile etc., existente în provinciile alipite, sunt și rămân abrogate în întregul lor, din ziua promulgării acestei legi.

Un regulament de administrație publică decretat va detalia dispozițiunile acestei legi.

Ministrul Agriculturii și Domeniilor,
Al. Constantinescu

teritorii. În această categorie intră și Codul Silvic care, la 1916 fusese extins numai în Basarabia.

Deci punctul de plecare al înzecirii amenzilor din Codul Silvic e 25 Martie 1923, data promulgării primei legi. Potrivit aceleiași legi, cei condamnați la amendă sunt obligați ca în termen de o lună, dela condamnare, termen care urmează a se prevedea în hotărîre, să depună la judele de ocol recipisa Administrației financiare sau a percepției de plata amendei. Altfel aceasta va emite contra lor mandate de arestare. În caz de solvabilitate temeinică, li se mai poate acorda încă un termen pînă la o lună, (art. 1, 2, 4).

Expunere de motive

Prin legile de curând votate, atât organizarea Corpului silvic, cât și a școalei de silvicultură a fost unificată peste tot cuprinsul țării întregite.

Se impune deci ca și aplicarea legiurilor silvice în ființă în vechiul regat să fie extinsă pe tot cuprinsul țării, un început în această privință fiind făcut prin legea din 1 Noemvrie 1921⁴), prin care dispozițiunile legii silvice din vechiul regat au fost extinse și în Basarabia.

Pe de altă parte, întrucât amenziile trecute în Codul din 1910 sunt azi prea mici față de valoarea materialului lemnos, fapt ce determină pe locuitori să comită numeroase delictе, se impune ca amenziile, valoarea materialului și despăgubirile civile prevăzute la art. 7, 14, 59 până la 76 inclusiv din Codul silvic din 1910 să fie majorate de cel puțin 10 ori cum s'au majorat și celelalte amenzi penale prin legea votată la 11 Martie 1923⁵).

În vederea celor expuse mai sus am întocmit alăturatul proiect de lege prin care aplicarea dispozițiilor Codului silvic din 1910 și ale legii modificătoare a acestui Cod din 18 Septemvrie 1920 se extind pe tot teritoriul țării întregite, iar toate legile, regulamentele, instrucțiunile existente în provinciile alipite rămân abrogate în întregul lor, rugându-vă să binevoiți a lua acest proiect în discuțiunea D-voastră.

Ministerul Agriculturii și Domeniilor,
Al. Constantinescu

⁴ După 6 luni dela promulgarea acestei legi (M. Of. 271 din 1 Noemvrie 1921).

⁵ Data exactă a legii: «M. Of.» 279 din 25 Martie 1923.

Considerațiuni generale. Complexul legiurilor silvice

Actualul cod silvic⁶), aplicabil de aci înainte în toată cuprinderea României întregite, înlocuiește în totul Codul silvic din 24 Iunie 1881, în alcătuirea căruia legiuitorul român s'a inspirat din Codul forestier francez dela 1827⁷), modificat prin legile din 1892 și 1896.

Noul Cod silvic a fost debătut și votat de Senat în ședințele dela 23, 25 și 26 Ianuarie 1910, iar de Cameră, în ședințele dela 31 Martie, 1 și 2 Aprilie 1910. Legea fiind amendată de Cameră, a fost revotată de Senat, cu modificările introduse în ea, la 5 Aprilie acelaș an⁸).

Legea a fost sancționată prin decretul regal No. 1379 din 8 Aprilie 1910 și publicată în «Monitorul Oficial» No. 8 din 9 Aprilie 1910, data punerii ei în vigoare.

Concomitent cu această lege s'a creat, prin legea publicată în «Monitorul Oficial» No. 291 din 30 Martie 1910, instituțiunea Casei Pădurilor, care funcționează pe lângă Ministerul Agriculturii și Domeniilor, pusă sub autoritatea ministrului, cu atribuțiunea între altele, de a administra fondurile acelui minister provenind din amenzi și despăgubiri (art. 89 c. silvic), în scop de cumpărare de păduri, pământuri neproductive și poeni, etc., prevăzute prin art. 1 din acelaș Cod.

Codul silvic a primit unele modificări prin următoarele decrete-legi și legi: a) decretul-lege No. 2596, publicat în «M. Of.» No. 55 din 26 Iunie 1919, privitor la dreptul de revizuire a amenajamentelor și regulamentelor de exploatare a pădurilor și la compunerea Consiliului tehnic al pădurilor; b) legea publicată în «M. Of.» No. 131 din 16 Septemvrie 1920, privitoare la amenajamente, la vânzările prevăzute de art. 36 din Codul silvic și altele; c) pentru aplicarea acestei legi modificătoare și a decretului-lege din 1919 s'a alcătuit regulamentul publicat în «M. Of.» No. 73/1921; 4) legea publicată în «M. Of.» No. 97 din 4 August 1921, prin care s'a sporit competența judecătorilor de ocoale, a modificat competența penală atribuită judeului de ocol prin

⁶ Edițiunea oficială are ca titlu "Legea Codului silvic" la lege în loc de Codul Silvic, cum ar fi trebuit codul prin el însuși, însemnând o lege ori în înțeles general, o colecțiune de legi.

⁷ Codul forestier francez promulgat la 31 Iulie 1827 a suferit și el importante modificări în anul 1857, 1859, 1898 și 1906. Cpr. „Les Codes d'audience” Dalloz 1907..

⁸ Desb.S.M. of 31,32 și 73/310 și Desb. C.M. of 82-84/910.

Codul silvic (art. 83), dându-i competența de a judeca în primă și ultimă instanță delictele silvice care nu atrag după ele o amendă mai mare de 1.500 lei și cu drept de apel când depășesc acest quantum (art. 53).

Lucrarea de față, pe lângă celelalte legiuiri silvice mai importante și de actualitate, cuprinde Codul silvic completat cu legile modificatoare, comentat și adnotat cu soluțiunile jurisprudenței asupra cazurilor mai dificile la aplicarea lui a dat naștere până în prezent.

*
* *

Prin legea publicată în «M. Of.» No. 171, din 1 Noembrie 1921, s-a extins aplicarea Codului silvic și în Basarabia, după 6 luni dela publicarea ei, iar prin legea publicată în «M. Of.» No. 59 din 17 Iunie 1923, s'a extins aplicarea lui și în Ardeal și Bucovina. Codul silvic român înlocuiește, în urma acestei extinderi, legea silvică ungară XXXI din 1879, pusă în vigoare prin ord. min. 1528 din 1 Iulie 1880, care conține 213 articole în 5 capitole: cap. I, despre susținerea pădurilor, cap. II despre transgresiunile (contravențiunile) silvice, cap. III despre împădurirea terenurilor goale, cap. IV despre transportul produselor silvice, cap. V despre fondurile silvice.

O altă lege mai importantă, abrogată, e legea XIX din 1898, despre administrarea pădurilor prin Stat; apoi ordonanța Consiliului de miniștri No. 3296 din 1918, dată în timpul războiului.

Legile silvice austriace mai importante abrogate sunt următoarele: 1. Legea silvică din 3 Decembrie 1852 (Foaia legilor imperiale No. 250); 2. Legea pentru pădurile comunale din 2 Iulie 1897 (F. L. I. No. 15); 3. Legea pentru pădurile composesorate (moșneni) din 2 Iulie 1897 (F. L. I. No. 16); 4. Legea din 7 Martie 1906 (F. L. I. No. 15) despre pădurile nesupuse regimului silvic (reg. de exploatarea lor).

Dela legile austriace din 1897 s'a inspirat și legiuitorul ungar la alcătuirea legii XIX din 1898. (In special, cap. I și II).

În Bucovina, fondul religios ortodox posedă cele mai multe păduri, iar Statul una singură. Decretul-lege No. 3405 publ. M, Of. 90 din 9 August 1919 determină condițiunile sub care rămân în vigoare contractele de exploatare de păduri ale fondului religios gr. or. ale comunelor și județelor din Bucovina. Budgetul acestui fond cu un venit de 80, 341, 290 lei a fost aprobat prin decretul emanat de

la ministerul domeniilor publ. M. Of. No. 62 din 21 Iunie 1923.

În Basarabia, Codul silvic înlocuiește legea silvică rusă care a luat ființă în anul 1776 și era introdusă în Basarabia chiar dela anexarea ei (1812). Această lege a fost completată la 1888, cu legea conservării pădurilor și regulamentul silvic din 1905⁹).

*
* *

În legătură cu Codul nostru silvic, avem următoarele legi și regulamente:

- a) Regulamentul publicat în «M. Of.» No. 187 din 16 Noembrie 1914 privitor la exploatarea și vânzarea produselor lemnoase «secundare» și nelemnoase, accesorii din pădurile Statului;
- b) Regulamentul publicat în «M. Of.» No. 131 din 11 Septembrie 1913, pentru determinarea atribuțiunilor personalului silvic superior;
- c) Decret-lege 3.428 publicat în «M. Of.» No. 196 din 23 Noembrie 1918, privitor la vânzarea de păduri ale Statului la cooperative;
- d) Decretul publicat în «M. Of.» No. 36 din 18 Mai 1910, privitor la împărțirea în 10 ocoale silvice a pădurilor Dobrogei;
- e) Regulamentul p. aplicarea decretului-lege No. 2596/919 și a legii modificatoare a Codului Silvic din 1920, publ. M. Of. No. 73 din 6 Iulie 1921;
- f) Legea publicată în «M. Of. » No. 93 din 30 Iulie 1921, privitoare la reglementarea cumpărării de păduri destinate exploatării;
- g) Legile pentru reforma agrară din 1921;
- h) Legea p. înființarea agenților silvici ai Eforiei Spitalelor Civile din 20 Martie 1903;
- i) Reg. serviciului silvic al armatei din 10 Noembrie 1895;
- j) Legea pentru numirea profesorilor și conferențiarilor de curs teoretic și practic la școlile centrale de agricultură de la Herăstrău și școala specială de silvicultură la Brănești din 22 Februarie 1904; reg. din 21 Mai 1904¹⁰);
- k) Legea pentru crearea fondului pădurilor din 16 Mai 1900;
- l) Legea pentru org. Corpului de ingineri silvici și a

⁹ V. și cele arătate în privința legislației ruse și ungare la art. 83 Cod. Silvic și pag. 176.

¹⁰ În baza art. 82 l. învățământului profesional din 20 August 1901, aceste școli au rămas supuse legii învățământului profesional din 1823, iar potrivit art. 1 din aceeași lege sunt puse sub autoritatea ministerului agriculturii și domeniilor.

serviciului domenal de pe lângă Eforia Spitalelor Civile din București, de la 21 Februarie 1906;

m) Reg. p. aplicarea acestei legi din 21 Aprilie 1906;

n) Legea p. înființarea pășunelor comunale, prin expropriere, publ. M. Of. 138 din 24 Septembrie 1920 (art. 31);

o) Legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului și răscumpărarea embatecurilor din 1889 (art 35);

p) Legea p. înființarea Casei Rurale din 4 Aprilie 1908 (art. 23);

q) Regulamentul de licitațiuni pentru arendarea sau închirierea bunurilor Statului și darea în exploatare a pădurilor sale din 21 Decembrie 1894;

r) Condițiuni generale pentru exploatarea pădurilor Statului, din 11 Iulie 1806;

s) Legea pentru exploatarea în regie a pădurilor și pentru ieftinirea lemnului de foc și construcție, publicată în «M. Of.» No. 253 din 12 Februarie 1910;

t) Regulamentul pentru exploatarea și vânzarea produselor secundare sau intermediare, accidentale și accesorii sau nelemnoase din pădurile Statului, publicat «M. Of.» No. 182 din 12 Noiembrie 1909¹¹).

Urme de legislațiune și mai vechi cu privire la dreptul la pădure al sătenilor în Moldova, legea muntelui, iar în ce privește sătenii de pe moșiile din Muntenia, legea dela 23 Aprilie 1851, de care ne ocupăm mai jos, în lucrarea noastră, drept lăsat neatins și comunelor, așezămintelor publice și Statului, prin art. 9 din legea pentru regularea proprietății rurale din 15 August 1864, sub rezerva liberării pădurilor de sub această servitute, în condițiunile aceluși articol.

Legile de reformă agrară din 1921 cuprind și ele unele dispozițiuni privitoare la exproprierea de păduri, în concordanță cu legea pășunelor comunale, pentru înființarea cărora s'a dat preferință, cu prilejul exproprierii, terenurilor silvice¹²).

(Cpr. art. 23 din legea de reformă agrară în vechiul regat publ. «M. Of. » 82 din 17 Iulie 1921 art. 146 din regulamentul ei publ. «M. Of.» 176 din 6

¹¹ V. Toate aceste regulamente și legi în «Codul General al României» de Hamangiu unde e publicată în extensor și circulara nr. 37.394 din 27 aprilie 1910, reprodusă din «M.Of.» No. 24 din 1 Maiu 1910, adresată de Ministerul Agriculturii și Domeniilor agenților silvici, cu privire la aplicarea noului Cod silvic (Vol. VI).

¹² In acest scop, se rostește art. 7f. din această lege, se declară expropriat în întregime terenul domenal silvic pe care au fost păduri și care acum e gol, nu e acoperit cu tușiuri ce nu mai putea reveni niciodată pădurii, cu rezerva terenului necesar personalului silvic.

Noembrie 1921). În 1923, două alte legiuri importante s'au alcătuit în materie silvică:

1. Legea privitoare la organizarea corpului silvic;

2. Legea pentru organizarea învățământului silvic.

În Partea II-a lucrării de față, dăm în extenso ambele aceste legi, împreună cu legea pentru înființarea Casei Pădurilor, legea pentru exploatarea pădurilor Statului în regie etc., însoțindu-le și de expunerile de motive, rapoartele Comitetelor delegaților Camerei și Senatului, cum și de debaterile parlamentare mai interesante care au avut loc cu prilejul votării lor. Mai dăm în extenso, decretul-lege din 1918 privitor la vânzarea de păduri ale Statului la cooperative, legea p. reglementarea cumpărării de păduri destinate exploatarei, reg. aplicarea legii silvice din 1921 etc.

Colecțiunea de legiuri silvice, astfel alcătuită, fiind destinată a umple un gol în literatura noastră juridică, sperăm că va fi consultată cu folos de toți cei interesați.

Expunere de motive ¹³ la Codul silvic din 1910

Grija de a împiedica disparițiunea pădurilor o întâlnim la noi încă din jumătatea secolului trecut.

Legea din 1847 a oprit în țara românească tăierea pădurilor mănăstirești. Dacă ea s'ar fi mărginit la această dispozițiune, o parte însemnată din pădurile noastre ar fi fost cruțate: din nenorocire, însă, această lege chiar a dat posibilitatea de a se înlătura principiul salutar introdus în prima sa parte, prevăzând că «la întâmplare de vreo trebuință publică de lemn dintr'acele păduri, aceasta se va putea întâmpina prin înțelegerea chiriarhului Eparhiei cu Logofătul Dreptății și prin deslegare Domnească».

Aplicarea acestei ultime dispozițiuni a dat loc la o mulțime de abuzuri. Tăierile, în vederea așa ziselor cazuri excepționale, au fost permise, fără a se lua vreo măsură de control, neexistând pe acel timp nici o autoritate însărcinată cu supravegherea unor asemenea tăieri.

În 1851 s'a încuviințat înființarea de izlazuri pentru pășunatul vitelor în păduri și s'a permis țaranilor luarea de lemne pentru îndeșularea trebuințelor lor, măsuri cari au contribuit asemenea la ruinarea pădurilor.

¹³ Expunerea de motive a fost publicată împreună cu proiectul de lege în Desb. S. «M.Of.» No.31 din 29 ian. 1910. fiind radicalmente modificat de Comitetul deleg. Senatului și Camerei redăm din expunerea de motive, din cauza lungimii ei, numai părțile caracteristice și esențiale.

În Moldova, legea din anul 1843 pentru crușarea pădurilor a stabilit regulile după cari urmă să se facă exploatarea pădurilor mănăstirești, reguli cari în cea mai mare parte au fost luate din Codul silvic francez.

Legea însă s'a aplicat de persoane cari nu posedau cunoștințele speciale necesare, astfel că chiar sub ochii lor se comiteau nenumărate abuzuri.

Pășunatul vitelor și destupările de păduri însă se practica pe o scară foarte întinsă.

În anul 1860 s'a creat la ministerul cultelor o direcțiune silvică și s'a prezentat în acelaș timp Camerei legiuitoare un proiect de lege pentru organizarea definitivă a acestui serviciu.

Această direcțiune a funcționat, cu oarecare folos pentru păduri, până în anul 1864. În 1863 ea și-a întrerupt lucrările prin desființarea corpului silvic, pe motivul că acest corp fiind incomplet nu putea aduce foloasele ce se cereau dela dânsul.

Tot atunci s'a desființat și școala de silvicultură, care la finele anului școlar 1863-1864 trebuia să dea un număr de 20 agenți silvicultori.

În acelaș an silvicultorii au fost reînființați, organizându-se din nou direcțiunea generală a administrațiunii silvice. La începutul anului 1864 silvicultorii au fost din nou desființați și pădurile au rămas mult timp sub regimul administrativ, până în anul 1872, când prin legea pentru administrațiunea domeniilor Statului s'au înființat inspectori, șefi și subșefi de circumscripțiuni silvice și pădurari.

În 1873, ministrul de finanțe P. Mavrogheni a prezentat un proiect de Cod silvic, care a fost votat de Camera deputaților, dar care a fost respins de Senat.

Prima legislațiune asupra pădurilor a fost Codul silvic promulgat la 19 Iunie 1881, care este și astăzi în vigoare.

Această lege cuprinde nenumărate dispozițiuni cari trebuiau de mult modificate.

În anul 1893, ministrul de domenii d-l P. P. Carp a elaborat un nou proiect de Cod silvic, care însă n'a fost niciodată prezentat corporului legiuitoare.

Voiu expune pe scurt motivele cari m'au îndemnat să propun modificarea actuala legislațiuni silvice.

*
* * *

Codul silvic actual conține unele dispozițiuni cari nu s'au putut și nici nu se vor putea mult timp aplica, altele cari sunt incomplete, iar altele cari prevăd măsuri cu totul neîndeplătoare pentru atingerea

scopului urmărit de legiuitor.

Astfel, prin art. 1 și 2, direcțiunea generală a tuturor pădurilor supuse regimului silvic a fost dată personalului silvic al Statului, cu îndatorirea de a exercita un control asupra modului cum se administrează aceste păduri.

Această dispozițiune, luată din legislațiunile altor țări, a fost introdusă în Codul nostru silvic fără să se țină seamă că nu aveam un personal silvic îndeplător și nici îndeajuns de pregătit pentru a îndeplini această grea sarcină. Dar, cece este mai trist este că, după 27 de ani dela punerea în aplicare a codului silvic, nu numai că agenții Statului nu sunt în măsură de a-și îndeplini această obligațiune impusă prin lege, dar abia pot și uneori foarte incomplet, să facă un control serios asupra pădurilor Statului. Din cauza unor economii rău înțelese, numărul agenților silvici este așa de redus, că de multe ori un cap de ocol are sub supravegherea sa o suprafață păduroasă de 30.000 de hectare.

Înmulțirea agenților silvici ar fi deci o măsură din cele mai salutare pentru pădurile Statului și roadele pe cari ea le-ar da ar acoperi, cu prisosință, sacrificiile făcute.

Statul neavând dar mijloacele necesare pentru a dirige administrațiunile tuturor pădurilor supuse regimului silvic, va trebui să se mărginească la rolul pe care îl îndeplinește astăzi: acela de a supraveghea prin agenții săi ca proprietarii să nu violeze dispozițiunile legii ce propunem, în ce privește amenajarea, defrișările, etc., și să îndeplinească noile sarcini ce i se impun, dintre cari cea mai importantă este aceea de a face amenajamentele sau regulamentele provizorii de exploatarea pădurilor moșnenilor sau răzeșilor.

Art. 1 și 2 din actuala lege, privitoare la direcțiunea generală pe care agenții silvici ai Statului trebuie să o aibă asupra pădurilor supuse regimului silvic și asupra controlului ce ei trebuie să exercite asupra personalului silvic, fără a se excepta pădurile aparținând instituțiilor cari au un serviciu bine organizat, ca domeniul Coroanei, Eforia spitalelor civile din București, etc., vor trebui supimate, cu atât mai mult cu cât niciodată n'au fost aplicate.

Regimul silvic

Numărul pădurilor supuse regimului silvic, după codul actual fiind restrâns, am completat dispozițiunile legii, făcând să intre sub acest regim și următoarele păduri:

1. Pădurile Casei Școalelor, Casei bisericii, județelor,

așezămintelor de cultură națională, fundațiilor private, societăților anonime și ale oricăror alte persoane juridice;

2. Pădurile stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie, în ori și ce parte ar fi situate;

3. Pădurile ce se găsesc în bazinele de recepție ale torenților, a căror existență este necesară pentru a împiedica surpăturile, mișcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor sau a stâncilor și transportarea lor în albiile râurilor, pe cari le înalță și provoacă, inundațiuni în regiunea de câmpie.

Trecerea acestor păduri sub regimul silvic era absolut necesară, pentru ca proprietarii lor să poată fi supuși la toate îndatoririle ce decurg din aplicarea acestui regim.

Conservarea pădurilor. Cumpărarea de păduri de către Stat

Modul cum s'au exploatat până acum cea mai mare parte din pădurile noastre a dat rezultatele cele mai funeste. Nu mai vorbesc de pădurile de câmp, cari încetul cu încetul au dispărut aproape cu desăvârșire din cauza ușurinței cu care s'au permis defrișările, dar chiar în regiunea muntoasă păduri întregi, cu arbori mari și frumoși, cari altă dată acopereau munții noștri și cari făceau podoaba acestei regiuni a țării, astăzi aproape că nu mai există. În locul lor n'au rămas decât goluri, unde pe alocuri se zăresc încă o parte din tulpinele arborilor de odinioară, printre cari crește și câte puțină iarbă, iar în multe părți a dispărut și această urmă a pădurilor de altădată, astfel că apele ploilor torențiale ne mai întâlnind nici un obstacol, târâsc în vale pământul și-l transportă în albiile râurilor sau îl depune de multe ori peste terenurile cultivabile, sporindu-se astfel din an în an suprafața locurilor improductive.

Codul silvic în prima redacțiune a art. 6 impunea Statului ca în timp de cel mult 15 ani să amenajeze toate pădurile supuse regimului silvic. Fie din lipsă, de personal, fie din lipsă de mijloace, fie din ambele cauze, această importantă, dar și grea lucrare, nu s'a putut însă executa nici până astăzi.

O modificare în anul 1896 a acestui articol a dispus ca amenajamentele să se facă în fiecare an în limitele mijloacelor de cari Statul va dispune și ca, până la facerea amenajamentelor, exploatarea pădurilor supuse regimului silvic să se facă, după studii sumare pentru anume porțiuni, de către un singur silvicultor al Statului sau recunoscut de Stat.

Cu facultatea de a se exploata pădurile numai pe baza unor asemenea studii s'a înlăturat toată grija

ce agenții silvici trebuiau să aibă de a impune proprietarilor sau exploataților, obligațiunile necesare pentru conservarea și repopularea acestor păduri.

Dar, admitând că prin studiile sumare s'ar fi impus asemenea îndatoriri, totuș ele nu s'ar fi putut executa, din cauză că legislațiunea actuală prezintă o mare lacună în această privință.

Legea, în art. 14, aplică o pedeapsă acelor cari exploatează fără amenajament o pădure supusă regimului silvic; ea nu prevede însă nici o pedeapsă pentru aceia cari nu respectă amenajamentul. Prin urmare, orice îndatorire privitoare fie la conservarea pădurilor, fie la reîmpădurire, nu putea avea nici o eficacitate din moment ce legea n'a prevăzut nici o sancțiune în caz de abatere dela aceste îndatoriri. Pentru a înlătura toate inconvenientele ce prezintă actuala legislațiune silvică, am introdus în lege următoarele dispozițiuni:

1. Am indicat, în art. 4 din proiect, cari sunt principiile cari trebuiesc observate la facerea unui amenajament.

2. Am specificat în art. 3 în atribuțiunea căror anume agenți silvici intră alcătuirea amenajamentelor pădurilor Statului, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor și comunelor; cari sunt agenții cari vor face amenajamentele pădurilor Domeniului Coroanei, așezămintelor publice și private, precum și ale celorlalte persoane juridice, și cari sunt aceia cari vor fi însărcinați cu întocmirea amenajamentelor pădurilor particulare.

3. Am menținut dispozițiunea ca, până la facerea amenajamentelor pădurilor supuse regimului silvic, exploatarea să fie făcută tot în baza de studii sumare, cu condițiunea însă ca aceste studii să fie alcătuite de doi agenți silvici superiori și în conformitate cu dispozițiunile art. 5 și 6, de cari v'am vorbit mai sus.

4. Am prevăzut asemenea o sancțiune pentru cazul când proprietarul sau exploatarea unei păduri se va fi abătut dela prescripțiunile amenajamentului, supunându-l la o amendă dela 300 până la 500 lei de hectar.

Când exploatarea nu se va fi făcut pe suprafață, ci pe număr de arbori, proprietarul sau exploatarea va fi supus la amenda care se prevede în tabela alăturată pe lângă această lege și despre care vă voi vorbi mai jos.

*
* *

Împăduriri. Obligațiunea de repopulare a supra-

fețelor exploatare, precum și fixarea termenului de reîmpădurire, care variază după climă, felul speciilor, natura solului, etc., va trebui să se prevadă în toate amenajamentele. În caz când proprietarul sau exploatarea nu va lua măsuri de reîmpădurire în mod artificial a locurilor care nu se vor fi regenerat în mod natural, Statul va face această lucrare în contul lui.

Cumpărări de păduri de către Stat dela Casa Rurală. Legea Casei Rurale a prevăzut că pădurile ce se vor afla pe moșiile cumpărate prin mijlocirea Casei Rurale, sau de această Casă, spre a fi vândute în loturi la țărani, se vor cumpăra de Stat.

Această lege, însă, nu s'a ocupat nici de procedura de urmat cu ocaziunea unor asemenea cumpărări, nici de modul cum prețul va fi fixat și nici de soluțiunea ce trebuie dată în cazul când Statul și Casa Rurală n'ar cădea de acord asupra prețului pădurii.

Toate aceste chestiuni au rămas să se rezolve cu ocaziunea modificării Codului silvic, și după ce legea Casei Rurale va fi fost pusă în aplicare.

Art. 12 până la 19 inclusiv reglementează în mod amănunțit toate aceste chestiuni.

Ușurința cu care s'a permis până acum defrișările a adus pădurile noastre în starea în care, cu părere de rău, vedem că se găsesc.

Regiuni întregi sunt astăzi lipsite de vegetațiune lemnoasă și pădurile ce au mai rămas vor fi cu totul insuficiente pentru satisfacerea trebuințelor noastre viitoare.

Lemnul de stejar aproape a dispărut și, de sigur, multe generațiuni vor trece până ce pădurile de asemenea speță, distruse cu atâta înlesnire, vor fi repopulate și vor putea produce din nou lemnele necesare pentru lucru și construcțiuni.

Pădurile de brad și molift se împuținează asemenea, și dacă nu vom lua în grabă măsuri pentru a împiedica, pe de o parte, exploatarea dezordonată și defrișările, iar pe de alta, pentru a obliga pe Stat și pe toți proprietarii ale căror păduri sunt supuse regimului silvic, să reîmpădurească, vom fi siliți mai târziu să ne procurăm din alte țări, și cu prețuri îndoite și întreite poate, lemnul de care ne-am grăbit să ne desfacem în folosul mai mult al societăților străine, cari au exploatat și exploatează și astăzi pădurile noastre.

Este timpul ca să oprim în mod absolut defrișările și să nu le mai permitem decât pentru porțiuni mici și numai în cazuri de absolută necesitate.

Aceste cazuri le-am enumerat cu deamănuntul în

art. 28 al proiectului de lege. Nu cred dar că mai este trebuință să intru în alte desvoltări.

Am asimilat cu defrișările, pășunatul vitelor în pădurile tinere având o vârstă mai mică de 10 ani și exploatarea vițioase cari conduc la distrugerea în total sau în parte a unei păduri.

Prin pășunatul vitelor după terminarea exploatarea unei păduri se poate distruge toate însămânșurile și toți lăstarii, astfel ca regenerarea să fie cu totul compromisă.

A trebuit dar să introduc în proiect o dispozițiune care să împiedice, în mod absolut, pășunatul în asemenea păduri.

Prin exploatarea vițioase s'ar putea de asemenea ajunge la distrugerea pădurilor. S'a asimilat dar și exploatarea vițioase cu defrișările;

Dar, pentru a nu expune pe proprietari sau pe exploatarea la interpretări cari să le cauzeze străgăniri și daune, s'a precizat în proiect că orice exploatarea s'ar face în baza unui amenajament, și care ar fi conformă cu prescripțiunile lui, nu poate fi niciodată considerată ca vițioasă.

Exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau de razeși în devălmășie

Acest capitol cuprinde dispozițiuni cu totul noi, cari n'au existat până acum în Codul silvic. Ele au de scop să pună capăt stării de anarhie în care se găsesc astăzi cetele noastre de moșneni sau de razeși proprietari de păduri, împiedicându-i de a distruge puținele păduri cari au mai rămas încă în stăpânirea lor.

Știm cu toții cum s'au exploatat până acum pădurile moșnenilor sau razeșilor.

Tăierile nu s'au făcut niciodată în proporțiune cu drepturile ce fiecare moșnean sau razeș avea în devălmășie. De multe ori cei mai influenți, posedând părți mai mari în devălmășie și abuzând de situațiunea lor, au tras din păduri foloase mult mai mari decât partea ce trebuia să le revină, încălcând astfel peste drepturile celorlalți; alte ori s'a întâmplat contrariul. Cei mai numeroși, deși cu părți mai mici în devălmășie, au impus voința lor celor cu părți mai mari, tăind din pădure mai multe lemne decât li s'ar fi convenit.

Acelaș lucru s'a întâmplat și cu vânzările în bloc făcute la diferiți exploatarea.

Societăți mari de exploatarea, compuse aproape în unanimitate de străini, asigurându-și sprijinul moșnenilor sau razeșilor fruntași, au cumpărat mai

toate pădurile moșnenilor sau răzeșilor cu prețuri foarte mici sau aproape de nimic în comparație cu valoarea lor. Moșnenii sau răzeșii frunțași au încasat cea mai mare parte din preț, dând celorlalți devălmași sume cu totul neînsemnate. Prin asemenea mijloace societățile străine au putut pune mâna pe întinsele și frumoasele păduri moșnenești, realizând astfel beneficii colosale în paguba nenorociților moșneni sau răzeși cari au fost victima ignoranței lor, căci nici unul din ei, fie frunțaș fie printre cei din urmă, n'a cunoscut valoarea pădurilor ce a vândut.

Dispozițiunile legii de față, prevăzute în acest capitol, cari din nenorocire vin așa de târziu au de scop a face să înceteze această stare de lucruri atât de ruinătoare pentru moșneni sau răzeși și atât de păgubitoare pentru interesele generale ale țării.

Aici se vor ivi două dificultăți:

Facerea amenajamentului sau a regulamentului provizoriu de exploatare necesită un studiu care nu se poate face în scurt timp. Până ce această lucrare nu va fi terminată, moșnenii sau răzeșii se vor găsi dar, în mod firesc, în neputință de a-și exercita drepturile lor. Pentru a înlătura această dificultate, prin lege am pus îndatorire ministerului agriculturii și de domenii ca, îndată după punerea în aplicare a legii de față și până la facerea unui amenajament sau unui regulament provizoriu de exploatare, să dea prin deciziune ministerială, luată în urma unui studiu sumar al capului de ocol, aprobat de consiliul tehnic, o permisiune provizorie, prin care să se dea puțința moșnenilor sau răzeșilor de a lua din pădure lemne de foc sau cele nece-sare pentru alte mici trebuințe ale lor. Această permisiune provizorie va fi dată tuturor cetelor de moșneni din țară, bine înțeles cu temperamentele ce vor trebui admise după localități și după împrejurări, rămânând ca exploatările regulate să nu poată fi făcute decât după un amenajament sau după un regulament provizoriu de exploatare.

A doua dificultate ce se va întâmpina va fi aceea de a se stabili care este partea ce revine fiecărui moșnean sau răzeș în devălmășie. Numai cunoscându-se acest lucru se va putea ști ce cantitate de lemne de foc sau pentru alte mici trebuințe va trebui să se dea fiecărui moșnean sau răzeș.

Acesta este punctul cel mai de căpetenie și cel mai greu de constatat și care a dat totdeauna naștere la lupte și certuri între moșneni și răzeși. Cei cari au drept la părți mici, și cari de fapt exercită drepturi mai mari, au căutat - totdeauna - să evite de a se lămuri care este dreptul fiecărui membru al cetei de moșneni sau răzeși.

Pentru a silii cetele de moșneni sau răzeși să

constate acest lucru, am prohibit în mod absolut prin lege de a se permite exploatarea unei păduri stăpânită de moșneni sau răzeși în devălmășie, sub orice formă s'ar face, până când aceștia nu-și vor fi constituit un așezământ că un act prin care să se stabilească drepturile fiecărui moșnean sau răzeș, modul în care aceste drepturi vor fi exercitate și cari sunt organele înșărcinate a-i reprezenta.

Acest act, care până la un punct are oarecare asemănare cu statutele unei societăți anonime, este obligatoriu pentru toate cetele de moșneni sau răzeși.

Așezământul fiind un act care regulează modul cum se vor administra în viitor pădurile cetelor de moșneni sau răzeși și care, prin urmare, limitează dreptul fiecăruia din ei, s'ar părea că la facerea lui ar trebui să participe toți membrii acestei cete.

Dacă ținem însă cont că mai în toate cetele de moșneni sau răzeși există disensiuni; că unii din moșneni sau răzeși, fie că au părăsit căminurile lor spre a se așeza în alte sate sau în orașe, fie că având o situație materială mai prosperă, nu pun tot interesul, ca cei cari sunt mai nevoiași, de a-și face așezământul lor; că aceasta fiind situațiunea aproape a tuturor cetelor de moșneni sau răzeși, a se cere consimțământul unanimității membrilor acestor cete, ar fi să se condamne moșnenii sau răzeșii cei mai necesitoși ca să nu-și poată face niciodată așezământul. Pe de altă parte, dacă am permite ca așezământul să fie făcut numai cu simpla majoritate a părților din devălmășie, el n'ar reprezenta voința celei mai mari părți din ceata de moșneni sau răzeși. Pentru a nu lăsa dar ca întocmirea așezământului să depindă de bunăvoința unei infime minorități și pentru a nu încredința iarăș acest mare drept numai unei simple majorități a părților de moșneni sau de răzeși, am prevăzut în proiect ca așezământul să poată fi întocmit dacă cei cari au făcut opunerea reprezintă mai puțin de una din zece din părțile totale ale devălmășiei.

Cei absenți vor fi considerați că au aderat la facerea așezământului, dacă nu vor fi făcut opunere în regulă înaintea judecătorului de ocol.

Art. 36 din proiect prevede și celelalte dispozițiuni mai principale ce vor trebui să fie cuprinse într'un așezământ. El nu precizează anume modul cum trebuie stipulată fiecare dispozițiune, ci stabilește numai principiile, lăsând moșnenilor sau răzeșilor toată libertatea de a decide și a fixa ei înșiși regulile după cari se va face numirea administratorilor, cele după cari se va fixa numărul și durata funcțiunii lor, precum și cele ce prevăd limita până unde se întinde

drepturile acestor administratori.

Pentru ca spolierea moșnenilor sau răzeșilor să nu mai fie posibilă în viitor, legea a dispus ca, atunci când moșnenii sau răzeșii vor voi să vândă în total sau în parte pădurile lor, vânzarea să fie făcută prin mijlocirea ministerului de agricultură și de domenii și după aceleași reguli după cari își vinde propriile sale păduri.

Înainte de a termina expunerea principiilor și dispozițiilor cuprinse în acest capitol cred că este util a preciza că toate aceste dispozițiuni vor fi aplicabile numai cetelor de moșneni sau răzeși cunoscută la noi sub acest nume. Celelalte stăpîniri în indiviziune, cum sunt acelea ale pămînturilor dobîndite în virtutea legii dela 1864 sau în virtutea de drepturi de succesiune sau alte drepturi, nu intră în prevederile acestei legi.

Și pentru a fi și mai clar, voi adăuga că prin cete de moșneni sau răzeși se înțelege o grupă compusă, în majoritate, de țărani proprietari a unui bun rural cari stăpînesc acest bun în devălmășie pe bază de hrisoave sau acte vechi, ori a unei posesiuni îndelungate de mai multe generațiuni și ale căror părți se stabilesc pe unități ca stînji și palma, ca ocaua și dramul cu funia, ori pe cap de moșnean sau răzeș, sau pe baza oricărui alte unități.

Paza și poliția pădurilor

Pentru ca pădurile să poată fi bine conservate nu este destul ca să li se dea o lungă îngrijire culturală, este înainte de toate necesar ca ele să nu fie expuse la străcăciunile și deprădările delicvenților.

Agenții cari vor fi însărcinați cu prevenirea și împiedicarea comiterii delictelor și contravențiunilor silvice, vor trebui dar să aibă dela lege toată autoritatea cerută pentru a-și putea îndeplini cu succes însărcinarea lor.

Legea cere pentru agenții silvici superiori ai Statului și ai celorlalte autorități silvice, precum și pentru acei ai așezămintelor publice de binefacere și de cultură națională, să poseadă anumite titluri de capacitate; iar pentru agenții inferiori, ca brigadierii și pădurarii, să îndeplinească oarecari condițiuni de admisibilitate.

Agenții silvici chemați să facă paza și poliția în celelalte păduri supuse regimului silvic vor trebui să aibă aceleași titluri sau să îndeplinească aceleași condițiuni de admisibilitate ca și cei de mai sus și să fie recunoscuți de ministerul de agricultură și de domenii; în caz însă cînd proprietarii acestor

păduri nu vor putea găsi agenți silvici în asemenea condițiuni, ministerul de agricultură și de domenii va putea recunoaște ca agenți silvici pe acei care vor fi admiși de o comisiune examinatoare numită de acest minister.

Delicte, contravențiuni și penalități

Delictele și contravențiunile comise în pădurile supuse regimului silvic, precum și penalitățile prevăzute în această parte a proiectului, figurează în mare majoritate și în Codul silvic actual deoarece însă dispozițiunile cari sunt prevăzute în acest capitol nu sunt prezentate în mod sistematic, iar unele dintre ele cuprind multe lacune, am crezut că este necesar de a le grupa în mod metodic, îndeplinind și lipsurile constatate.

Motivele cari m'au îndemnat să introduc în lege aceste pedepse au fost de a pune capăt lipsei de respect ce există în general la noi pentru lucrul public și mai ales pentru plantațiuni.

Este destul să privim cum toate plantațiunile de pe marginea șoselelor dispar în fiecare an, cu toate științele cu unele administrațiuni județene își dau ca să le păstreze.

Același lucru se întîmplă cu plantațiunile din parcurile și grădinile publice, cari se distrug pe diferite căi și în diferite moduri.

Numai aplicîndu-se o pedeapsă simțitoare se va pune stavilă spiritului destructor înnăscut la unii pentru tot ce nu este a lor.

O dispozițiune cu totul nouă este cea din art. 63, care supune la o amendă dela 25 până la 300 lei și la o pedeapsă dela 5 până la 15 zile închisoare pe acei cari vor tăia, smulge sau vătămă puietii din pepiniere din cei crescuți în pădure sau plantați în poieni sau alte locuri goale.

Această pedeapsă se justifică prin simpla ei enunțare. Nu numai că cei ce distrug puietii din unele plantațiuni, pepiniere sau din păduri aduc o pagubă proprietarului acelei pepiniere sau aceleia pe locul căruia s'a făcut împădurirea dar, prin vătămarea sau smulgerea puietilor delicienții împiedică sau întîrziază împăduririle. Este dar drept ca ei să sufere, în caz de infrațiune o pedeapsă mai mare chiar decît aceia cari se găsesc în cazurile menționate la art. 62.

Dispozițiunile art. 65, privitoare la pedepsele proprietarilor vitelor, cari pășunează fără drept, au fost completate și modificate prin scăderea unora din amenzi, cari erau prea mari față cu prejudiciul real

ce pot pricinui aceste vite.

Pentru a înlesni repopularea pădurilor, pe de o parte, și pentru a împiedica, pe cei ce voiesc să-și procure locuri de pășune prin incendierea pădurilor, pe de altă parte, am introdus un nou articol 73, care oprește în mod absolut, sub pedeapsă de amendă, pășunatul în locurile unde pădurile au fost incendiate.

Pe lângă pedepsele prevăzute în actualul Cod silvic pentru acei cari aprind focuri la oarecare distanță de păduri, am introdus o dispozițiune nouă, de a se pedepsi și aceea cari, găsind în pădure rămășițele unui foc care nu este încă stins, nu l-au stins complet, precum și pentru acei cari nu vor fi vestit autoritățile publice că focul a izbucnit, spre a se lua măsuri pentru stingerea lui.

Pedepse s'au introdus prin art. 71 și pentru acei cari prin neglijența lor ar fi provocat un incendiu într'o pădure.

La infrațiunile mai grave, cari, pe lângă amendă sunt pedepsite și cu închisoare, s'au introdus dispozițiuni noi.

Dar, pentru că magistrații adesea înclină a fi indulgenți cu cei ce comit delictes sau contra-vențiuni silvice, am prohibit în mod formal prin lege ca, la judecarea delictelor prevăzute în această secțiune, judecătorul să acorde circumstanțe atenuante.

Prin art. 80 am dat dreptul tuturor agenților silvici, fără deosebire de grad, ca să ceară direct ajutorul forței publice pentru urmărirea, constatarea și pedepsirea delictelor și contra-travențiunilor silvice, precum și pentru luarea înapoi a lemnelor tăiate în delict, vândute sau cumpărate în fraudă.

O altă inovațiune este aceea privitoare la forța probatorie a actelor încheiate de agentul silvic.

În codul actual numai procesele-verbale încheiate în caz de flagrant delict fac probă până la înscrierea în fals. Celelalte procese-verbale sunt crezute numai până la proba contrarie.

Această din urmă dispozițiune a dat loc în practică la mari dificultăți. Autoritățile nu numai că admit totdeauna proba cu martori, pentru a dovedi că cele constatate în procesele-verbale sunt sau nu adevărate, dar, în cele mai multe cazuri, chiar agenții cari au dresat actele de constatarea delictelor sunt chemați ca informatori.

Din cauza înlesnirii cu care unii martori fac afirmări neexacte și din cauza stânjenirii ce agenții silvici întâmpină prin chemarea lor înaintea autorităților judecătorești ca să-și facă depunerea, de multe ori ei preferă să neglijeze constatarea unui delict, decât să se expună la asemenea străgăniri.

Pentru a da constatării delictelor autoritatea ce merită, am prevăzut în proiect că, afară de actele încheiate în caz de flagrant delict, cari își păstrează tăria ce o au în codul actual, procesele-verbale prin cari se constată luarea de zălog, închiderea vitelor în oborul comunal, găsirea la delicuent de lemne furate, circumstanțe cari nu pot pune la îndoială comiterea faptului, să facă asemenea probă până la înscrierea în fals.

Aceeaș putere s'a dat și proceselor-verbale încheiate de doi agenți silvici, de oarece prin faptul că lucrarea nu este făcută de o singură persoană, care din nebagare de seamă ar putea, să comită o eroare, ci este făcută de două persoane, cari își pot controla și verifica, constatările, ea trebuie să aibă aceeaș tărie ca un act încheiat în împrejurări ca cele arătate mai sus.

O dispozițiune nouă s'a introdus în privința responsabilității bărbaților, părinților, tutorilor și în general a tuturor stăpânilor de actele comise de femeile, copiii, pupili și subordonații lor.

O altă dispozițiune foarte importantă, de natură a înlătură, străgănilor ce se fac astăzi de acei cari voiesc să scape de pedeapsă, invocând că au drept de proprietate sau alt drept real asupra locului unde delictul a fost comis, este și aceea prevăzută în art. 88.

Potrivit acestui articol, acei cari pretind un asemenea drept sunt datori ca, într'un termen anume fixat de autoritățile judecătorești, să facă dovada că au intentat acțiune civilă având de scop stabilirea drepturilor lor.

Acestea sunt pe scurt principiile pe cari se bazează proiectul de lege ce am onoare a vă prezenta.

Ministrul agriculturii și al domeniilor,
AntonCarp

Raportul comitetului delegațiilor Senatului

Examinând proiectul de lege a Codului silvic, de pus în sesiunea trecută de fostul ministru al agriculturii și al domeniilor, Dl. Anton Carp, Comitetul delegațiilor a păstrat principiul salutar, care formează țința principală a proiectului de lege în chestiune și anume conservarea și regenerarea pădurilor supuse regimului silvic. Cu consimțământul actualului d.ministru al departamentului respectiv s'au introdus oarecari modificări, menite a asigura și mai bine rezultatele ce țara așteaptă de la aplicarea unei legi așa de importante din punct de vedere al sporirii forțelor de producție ale domeniului nostru

forestier.

Aceste modificări, cari s'au trecut în alăturatul text în dreptul articolelor din proiectul propus, în linii generale constau:

1. În simplificarea procedurii cu privire la asigurarea împăduririi suprafețelor exploatare.
2. În suprimarea secțiunii III-a din cap. II, referitoare la cumpărarea de păduri de către Stat dela Casa rurală, d-l ministru al agriculturii și al domeniilor trecînd-o într'o altă lege specială în legătură mai directă cu chestiuni de asemenea natură.
3. În luarea de măsuri pentru înlesnirea transportului produselor pădurilor până la căile publice de comunicațiune.
4. În completarea dispozițiunilor în ce privește buna administrare a pădurilor stăpânite în devălmășie de moșneni sau răzeși.
5. În micșorarea pedepselor pentru anumite infracțiuni la Codul silvic.
6. În modificarea tarifului anexat la lege, reducînd cu o treime amenzile.

Cu aceste modificări și altele de mai puțin însemnătate dar absolut necesare pentru realizarea scopului propus, suntem încredințați că noua lege silvică va răspunde dorințelor tuturor acelor care își dau seama de rolul precumpănitor al pădurilor în economia generală a țării.

Raportor, C.Gh. Leca

Raportul comitetului delegațiilor camerei

Judecând după intensitatea ce a luat în timpul ultimelor decenii distrugerea pădurilor sub diferite forme în țara noastră ar crede cineva că influența lor binefăcătoare este aproape cu totul necunoscută la noi.

Cu toate acestea atât știința, cât și rezultatul unei experiențe de veacuri întregi au dovedit până la evidență că rolul lor în economia naturii trece peste cadrul unei unități răstrânse. Pădurile, în adevăr, contribuiesc la regularea regimului apelor, favorizează formarea izvoarelor și întreține constanța producțiunii lor.

Prin frunzișul arborilor ce le constituie, ele revarsă în aer fără încetare, în timpul vegetațiunii, cantități enorme de vapori de apă al căror efect direct este de a îmbunătăți starea higrometrică a atmosferei.

Prin rădăcinile lor arborii împiedică eroziunile și formarea torenților, ale căror consecințe dezastruoase se observă pretutindeni unde opera de despădurire a mers prea departe, cum de exemplu pe valea Topologului, pe valea Prahovei și în alte multe localități.

Prin aerul curat, sănătos, lipsit aproape de microorganisme patogene, pe care l' respiră omul în mijlocul lor, ele contribuie la salubritatea publică.

Importanța cea mare a pădurilor este însă că ele procură combustibilul necesar, lemnul de foc, dar mai cu seamă lemnul de lucru, care servește ca materie primă pentru multe îndăstiri, unele cari existau încă demult în țara noastră iar altele cari au luat ființă sub protecția regimului vamal ce am adoptat. Este de datorita noastră ca să imităm pildele cele mai bune cu privire la conservarea masivelor forestiere și la taina lor exploatare pe cari ni le-au dat în timpul din urmă străinătatea prin diferite măsuri legislative.

Astfel, în 1902-1903, s'a votat în Elveția și pus în aplicare un nou Cod silvic al cărui scop principal este de a păstra întinderea actualului domeniu forestier al acestei țări și de a-l îmbunătăți din ce în ce prin însemnate evidențieri din partea Consiliului general.

În Italia s'a pus stavilă abuzurilor defrișărilor și exploatărilor dezordonate.

În ducatul Württemberg toate pădurile particulare s'au pus sub supravegherea Statului. Codicele nostru silvic din 1881 de mult nu mai corespunde cerințelor.

Așa fiind, a fost nevoie ca să se completeze legislația noastră silvică prin noi dispozițiuni, cari să garanteze în mod mai eficace existența pădurilor cari ne-au mai rămas.

Prin proiectul de lege astfel cum a fost votat de Senat, s'au introdus multe îmbunătățiri, pe cari o practică îndelungată le-a dovedit ca fiind absolut necesare.

Cu toate acestea, d-l ministru al domeniilor, în dorința ce are ca această lege să satisfacă în mod cât mai complet necesitățile unei economii forestiere, a primit și a propus modificari esențiale la acel proiect, pe care Comitetul delegațiilor le-a admis.

Dintre aceste modificari cele mai esențiale sunt următoarele:

1. Pe lângă transportul pe uscat s'a stabilit normele pentru exercitarea și transportul lemnului pe apă, atât în stare liberă cât și sub formă de plute.
2. S'a reglementat pășunatul atât în pădurile Statului, ale stabilimentelor publice, cât și în cele particulare.
3. În interesul asigurării regenerării pădurilor exploatare s'a majorat la 100 lei maximum garanției ce trebuia să depună proprietarii sau exploatareii pădurilor particulare, oferindu-le în schimb acestor din urmă, ca compensație, mijlocul de a-și putea rambursa banii depuși ca garanție, fără a mai avea

nevoie de procese lungi și costisitoare.

Pentru a încuraja pe proprietarii cari se ocupă de regenerarea pădurilor lor s'a prevăzut puțința ca, după 12 ani, dela promulgarea acestei legi, ei să poată fi dispensați de depunerea cauțiunii pentru împădurire.

4. S'a fixat la 50 lei, suma ce trebuie să depună cumpărătorii pădurilor moșnenilor sau răzeșilor pentru efectuarea lucrărilor de împădurirea suprafețelor ce mai au de exploatat - urmând ca plusul de cheltuieli necesare pentru completarea lucrărilor de împădurire și de întreținere să se acopere de către moșneni sau răzeși prin prestațiune de muncă în natură.

5. S'au prevăzut. dispozițiuni eficace pentru stabilirea în mod definitiv a drepturilor moșnenilor sau răzeșilor în proprietățile lor devălmașe, căci numai astfel așezământul ce sunt datori a și-l constitui poate avea o bază sigură și a da, prin urmare, toate roadele la cari, drept cuvânt, ne așteptăm.

Tot cu privire la moșneni s'a prevăzut dispozițiuni mai precise pentru întrunirile lor și pentru modul înstrăinării averii devălmașe; iar pentru a se asigura un control mai eficace asupra gestiunii administratorilor obștei, s'a conferit Casei Centrale a Băncilor populare dreptul de control și supraveghere.

6. S'au redus unele pedepse și s'a lăsat judecătorului puțința de a acorda circumstanțe ușurătoare la aplicarea lor.

7. Spre a garanta cât mai mult sinceritatea proceselor-verbale constatatoare de flagrante delict, s'a stabilit că ele, pentru a avea tărie, să fie semnate și de 2 martori asistenți.

8. Pentru amenzile stabilite prin sentințe judecătorești definitive, dreptul de a transige în condițiunile acestei legi s'a mărginit la amenzile cari nu trec de 1.000 lei.

S'au introdus și alte modificări de mai mică importanță, cari se văd în textul proiectului și cari s'au crezut necesare în scopul îmbunătățirii lui.

Comitetul delegaților admitând toate modificările propuse de d-l ministru al agriculturii și al domeniilor, am credința, d-lor deputați, că proiectul ce vi se va prezenta, astfel completat, va satisface pe deplin toate interesele cari stau în strânsă legătură cu asigurarea existenței pădurilor în țara noastră și buna lor exploatare.

Astfel fiind, vă roagă prin organul subsemnatului, să binevoiți a-l lua în examinare și a-l vota.

Raportor, Vasile Sassu

Codul silvic

Capitolul I: Regimul silvic

ART. 1. - Sunt supuse regimului silvic și se vor administra conform legii de față:

a) Pădurile ce aparțin Statului, Domeniului Coroanei, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor, Eforiei spitalelor civile din București și Epitropiei Sf. Spiridon din Iași¹⁴);

b) Pădurile așezămintelor de binefacere, de cultură națională, ale bisericilor de mir¹⁵), ale comunităților, ale fundațiilor publice și private, ale societăților anonime și ale oricăror persoane juridice;

c) Pădurile pe cari Statul, instituțiunile, fundațiunile și persoanele prevăzute la alin. a și b ale acestui articol le stăpânesc în indiviziune cu asemenea instituțiuni și persoane sau cu orice alt proprietar particular;

d) Pădurile pe cari moșnenii sau răzeșii le stăpânesc în devălmășie;

e) Pădurile particulare situate pe vârfurile, crestele și coastele munților, precum și pe dealurile regiunilor muntoase;

f) Pădurile particulare zise de protecție, adică acelea cari se găsesc în bazinele de recepție ale torenților, acelea a căror existență este necesară pentru a împiedica surpăturile, mișcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrelor și a stâncilor, acelea situate pe povârnișuri repezi, destinate a garanta siguranța circulațiunii pe căile ferate și pe șosele, precum și pe acelea cari împiedică formarea de nisipuri mișcătoare;

g) Pădurile sau părțile de păduri a căror menținere este necesară pentru protejarea malurilor râurilor contra ruperilor și a mâncaturilor de apă, precum și acelea cari

¹⁴ Adăugit de Comitet. Deleg. Camerei.

¹⁵ Idem

asigură cursul regulat al apelor și conservarea izvoarelor;

h) Pădurile trebuincioase pentru apărarea teritoriului țării, a fruntariilor și a orașelor, ce se vor determina printr'un regulament de administrațiune publică, în urma avizului ministerului de război;

i) Pădurile particularilor, cari nu intră în prevederile aliniatelor de mai sus, când proprietarii lor vor cere ca ele să fie supuse acestui regim.

Desb.S. D-I Al. Constantinescu, min. domen. În unele articole, unde se vorbește de «moșneni» nu s'a repetat și cuvântul «răzeși», adică să se zică oameni sau răzeși, cuvântul moldovenesc «răzeși» fiind echivalent cuvântului «moșneni» din Muntenia

Desb. C. D-I C. Sturza: Art. 1, al. c, art. 6, art. 12, art. 13. art. 64 art, 69 și alte texte din prezenta lege, restrâng dreptul proprietarilor de a uza de pădurile cum vor crede cuviință sau cum le dictează interesele lor.

Locuitorii unor comune din județul Suceava: Dorna, Neagra Șarului, Șarul Dornei și Păltinișul, se găsesc într'o situațiune cu totul excepțională.

Proprietățile lor sunt la altitudini mari pe poalele munților, așa că brazii invadează pînă în curțile lor, a le aplica dispozițiunile articolelor citate mai sus, însemnează a-i pune în situațiunea de a nu mai putea să crească vite, și prin urmare, ai priva de singurul lor mijloc de existență.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-lor, răspunsul este foarte simplu: acești țărani dela Dorna chiar sub imperiul actualului Cod silvic, care supune pădurile dela munte la regimul silvic, nu au fost considerați ca intrând în dispozițiunile lui, pentru că pădurile lor sunt în curțile, în jurul ogrădei lor, așa în cât era aproape imposibil a-i împiedica dela nevoile lor de toate zilele, căci fiecare având păduri chiar în ogrăzi, și încă în porțiuni mici, își satisfăceau din ele nevoile. Ceeace a fost în trecut pentru ei va fi și în viitor. Se va ține seamă, în limita legii și de nevoile lor.

1. - Circulara Ministerului Agriculturii și Domeniilor 37394 din 27 Aprilie 1910 către agenții silvici. Se atrage atențiunea agenților silvici asupra importanței reformei Codului silvic și inovațiunilor mai de seamă ce cuprind, din care se poate constata, cum arată circulara, progresele realizate de țara noastră în materie de legislație forestieră, se stăruie în aportul prin ea asupra normelor stabilite de noul Cod pentru exploatarea sistematică a pădurilor și ocrotirea lor, cum și asupra rolului ce au de împlinit agenții silvici pentru conservarea și amelionarea fondului nostru forestier

și pentru mărirea forțelor sale de producțiune.

2. - Pădurile particularilor, situate pe vârfurile și coastele munților, spre a fi considerate ca supuse regimului silvic, nu este destul ca tabloul de păduri, făcut de administrația domeniilor să fie publicat în «Monitorul Oficial», trebuie încă ca acest tablou să fie adus la cunoștiința proprietarilor prin prefecturi, conform art. 11 din reglementul Codului silvic. In lipsa unei asemenea încunoștiințări, nu se poate imputa comiterea unui delict silvic acelora cari au exploatat asemenea păduri fără a menajamant. (C. București, II, 267/907, «Dreptul» 30/907).

3. - Art. 11 din regulamentul vechiului Cod silvic, făcut pentru aplicarea acestui Cod și sancționat prin decret regal, prevede ca tabloul consiliului tehnic relativ la supunerea la regimul silvic a pădurilor proprietarilor, să fie comunicat acestora prin prefectura de județ și dispoziția aceasta, deși este prevăzută numai în regulament, constituie însă o formalitate neapărată pentru existența delictului silvic, deoarece are scop de a deștepta pe particulari că pădurea este supusă regimului silvic și, deci, tăierea fără amenajamant sau voie din partea Statului este oprită. Prin urmare instanța de fond, cu drept cuvânt achită pe un delictent când constată că o asemenea comunicare nu s'a făcut. (Cas. II, 1085/907, B. p. 971).

V. și cele arătate la No. 20-22.

Capitolul II: Conservarea pădurilor

Secțiunea I: Amenajarea pădurilor

Art. 2. Pădurile supuse regimului silvic nu se pot exploata decât în baza unui amenajamant sau a unui regulament de exploatare aprobat prin decret regal. Amenajamantul este obligatoriu¹⁶):

a) La pădurile enumerate la art. 1, alin., a, b, c, și d.

El se va face, pentru Stat, de silvicultorii săi, iar pentru celelalte instituțiuni de moșneni sau răzeși de către agenții lor silvici sau de către silvicultorii recunoscuți, conf. legii de față.

Toți acești agenți silvici sunt îndreptățiți ca, cu ocazia întocmirii amenajamentului, să poată face și hotărnicia pădurii, conformându-se regulamentul de hotărnicia iz-

¹⁶ Modificat de Comitet. deleg. Senatului.

lazurilor comunale¹⁷);

b) La celelalte păduri particulare este obligatoriu întocmirea numai a unui regulament de exploatare, care se va face de silvicultorii recunoscuți, conf. acestei legi.

Amenajamentele și regulamentele de exploatare făcute de silvicultorii recunoscuți vor fi verificate de consiliul tehnic, și la trebuință chiar pe teren de agenții silvici ai Statului¹⁸).

4. - Decret-lege privitor la dreptul de revizuire a amenajamentelor și regulamentelor de exploatare a pădurilor și la compunerea consiliului tehnic al pădurilor No. 2.596 din 25 Iunie 1919, „Monitorul Oficial” No. 55 din 26 Iunie 1919.

ART. I. - Amenajamentele și regulamentele de exploatare a pădurilor Statului, instituțiilor enumerate la art. 1, alin. a, b, c, d, Codul silvic și ale particularilor, aprobate anterior acestei decret-lege, fie sau nu în curs de executare, sunt supuse revizuirii în curs de un an de zile socotit dela data promulgării acestui decret-lege, pentru pădurile sau porțiunile de pădure neexploatate încă.

Amenajamentele și regulamentele nerevizuite în termenul prescris sunt nule de drept.

ART. II. - În viitor aprobarea amenajamentelor și a regulamentelor de exploatare, se va face prin simplă decizie ministerială.

ART. III. - Defrișarea tuturor pădurilor, fie supuse sau nu regimului silvic, este oprită.

Ea va putea fi admisă numai în cazurile art. 13, alin. b, c, d, e, f și g Codul silvic.

ART. IV. - Silvicultorii dovediți a fi făcut afirmări neexacte în amenajamentele și regulamentele de exploatare, vor fi șterși din tabloul silviculturilor recunoscuți prin decizie ministerială rămânând răspunzători față de proprietari pentru pagubele aduse. Decizia de ștergere se va publica în « Monitorul Oficial »

ART. V. - Consiliul tehnic al pădurilor se va compune din șapte membri luați dintre inspectorii și inspectorii generali silvici.

Numirea lor se face pe termen de trei ani, prin decizie ministerială, după propunerea administratorului Casei pădurilor.

Ei pot fi din nou numiți după expirarea termenului

¹⁷ Modificat de Comitet deleg. Senatului și Camerei.

¹⁸ Modificat astfel de Comitetul deleg. Camerei care a suferit și 3 aliniate votate de Senat.

lui de trei ani.

Modificări la Codul silvic din 1910 și la Decretul-lege cu No. 2596/919. Lege aprobată prin înaltul decret regal cu No. 3.775/920 și publicată în Monitorul Oficial cu No. 131 din 16 Septembrie 1920¹⁹).

ART. I. - În vederea, asigurării regenerării pădurilor și a exploatarea lor rațională în marginele posibilităților normale, se aduc următoarele modificări legii silvice și decretului - lege cu No. 2.596 din 1919:

ART. II. - Amenajamentele și regulamentele de exploatare a pădurilor, proprietatea instituțiilor enumerate la art. 1 alin. a, b, c și d din Codul silvic și ale particularilor, aprobate anterior acestei legi, fie sau nu în curs de executare, se vor revizui, cel mai târziu până la 1 Septembrie 1921 pentru pădurile sau porțiunile de păduri neexploatate încă, afară de acelea revizuite în baza decretului-lege No. 2.596/919.

Amenajamentele și regulamentele nerevizuite în termenul prescris sunt nule de drept, iar pădurile nu pot fi exploatare sub pedepsele prevăzute de art. 7 din Codul silvic.

Desb. S. D-I Mihail Rădulescu : în art. 2 se zice: Amenajamentele și regulamentele nerevizuite în termeni noi prescris sunt nule de drept, iar pădurile nu pot fi exploatare, sub pedepsele prevăzute de art.7 din Codul silvic.

În expunerea de motive nu văd criteriul care l-a îndreptățit pe domnul ministru să ceară revizuirea acestor amenajamente, cari sunt făcute, aprobate de minister și cari, în parte, sunt în curs de executare, iar parte încă nu.

Aș ruga pe d-l ministru să-mi dea rațiunea pentru care este necesar ca aceste amenajamente să fie revizuite.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor:

¹⁹ Votată de Senat, cu dezbateri, în 18 august 1920. Desb. S. M.Of. 33 iar de Cameră, fără dezbateri în 17 august 1920. Desb. C.M.Of. 56/720. V.și reg. Acestei legi din 6 Iulie 1921, în Partea II-a a lucrărilor noastre

D-lor senatori, încă de anul trecut 1879, când era ministru al domeniilor d-1 Duca, am făcut un raport în calitate de administrator al Casei pădurilor cerând a se aduce o modificare radicală tuturor amenajamentelor și regulamentelor de exploatare de păduri, fie ale particulelor, fie ale Statului.

Motivele sunt următoarele: în cursul războiului mondial la noi în special, pădurile au suferit deprecieri cu caracter de devastări; unele din păduri au fost totalmente devastate, iar altele au fost degradate prin faptul că au fost toate vișios exploatate, fiind extrase numai esențele de valoare din ele. Aceasta a avut de rezultat că aceste păduri, în viitor, nu se mai vor da lemne de valoare, lemne de construcție, ci numai lemne în general de foc.

Care era mijlocul pentru noi de a putea face o îmbunătățire a pădurilor? A lăsa mai departe amenajamentele, așa cum erau alcătuite, era o primejdie pentru toate pădurile, peatrucă metodele lor aplicate în exploatare, duceau la devastare sigură, căci se întrebuițeau așa zisele tăieri rase sistem care în-deosebi în regiunile de munte are marele dezavantaj că desgolește munții în mod brusc, și atunci mulți munți dezgoliți rămân pentru vecie. Explicația este următoarea.

După 5-6 ani dela data exploatareii, în multe locuri ne găsim în neputință a mai face împădurirea artificială, căci pe coastele repezi, pământul din cauza ploilor se duce în vale, iar acolo unde se menține pe loc cresc buruienișuri, care înăbușesc plantația. Altă greutate enormă este lipsa căilor de comunicație la munte, care împiedică aducerea brațelor și hranei necesare lucrătorilor.

Replantarea la munte nu se poate face decât toamna, ori primăvara, din cauză că oamenii sunt ocupați cu diferite munci, iar când cad zăpezi, lucrătorii sunt siliți a pleca, fiind nevoiți a suspenda lucrările și din această cauză, munții rămân ne împăduriți.

Unul din inconvenientele mari a actualelor amnagemente este că pe baza lor se taie suprafețe mai de 200-400 hectare pe an, ori a perpetua mai departe această stare de lucruri, ar însemna ca să se taie pădurile cu o repeziciune vertiginoasă, ceea ce cred că nu e bine, căci este în interesul țării să putem conserva și prezenta generațiilor viitoare o mare parte din pădurile ce avem. Dacă ținem seamă, de distrugerile ce au avut loc în timpul războiului, veți vedea că avem un volum așa de simțitor distrus încât ar trebui să facem o pauză de tăieri de 10-15 ani ca să revenim la starea normală.

Care ar fi atunci mijlocul cel mai sigur și cel mai energetic pentru ca să putem asigura împădurirea și exploatare rațională?

Cu sistemul actual de tăiere rasă și cu legea silvică în vigoare, nu putem ajunge la nici un rezultat nici revizuirile de amenajamente nu pot să aibă loc decât la epocile fixate prin regulamente. Ori aceste revizuirile de amenajamente se fac după mulți ani dela exploa-

tare, iar în unele cazuri chiar după exploatarea masivelor de astăzi, ceea ce va fi o inutilitate.

Și atunci, pe baza acestei dificultăți, care rezultă din însăș textul legii, am spus: trebuiește neapărat o modificare a legii, pentru ca să dea puțința de a revizui amenajamentele astăzi măcar, când o mai pot face. Și am cerut un termen până la 19-12, de efectuarea revizuirii în care timp socotesc că ea se poate face. Ar rămâne numai atât ca să se studieze de organele silvice care este modalitatea practică de tăiere a pădurilor, am credința numai prin exploatare, care au la baza lor regenerarea în mod natural, vom ajunge a avea asigurate împăduririle acestui sistem neceerând nici brațe multe, nici cheltueli bănești mari. Până astăzi noi am aplicat, din nefericire, sistemul tăierii rase, pe suprafețe mari, lucru pe care nu a îndrăsnit să-l facă nici popoarele cele mai înaintate, cari dispun de personal silvic numeros și de mijloace bănești suficiente. Astăzi se face dovada neeficacității acestui sistem, pentru că am rămas în bună parte cu munții despăduriți.

D-l Amiral Sebastian Eustațiu: Explicațiunea este foarte lămurită.

D-l Mihail Rădulescu: Mi-se pare o contradicție în expunerea de motive când mai la vale se spune: «Corectivul este ca revizuirea amenajamentelor să se facă nu numai cu scopul reducerii tăierilor și a întrebuițării sistemelor cari vor asigura în viitor regenerarea naturală, dar a se lua aceleași măsuri energice luate în 1910 prin legea silvică în vigoare de a se impune proprietarilor obligațiuni de împădurire cu cauțiuni suficiente.»

Va să zică d-voastră preconizați regenerarea naturală ca mai bună decât regenerarea artificială, însă în cazul acesta ar trebui să nu mai existe cestelelalte cari spun ca să se impună exploatareii să depună cauțiune.

D-l T. Cudalbu, ministru de domenii: Să vă dau o explicație.

Nu se poate întrebuița acelaș sistem de exploatare la fiecare pădure: fiecare localitate își are particularitățile ei, fiecare pădure își are nevoile ei speciale și deci și tratamentele se deosibesc déla pădure la pădure; și deci trebuie a se admite ca regulă generală metoda exploatareii, care asigură regenerarea pădurilor în mod natural și numai în mod excepțional a se admite sistemul tăierilor rase la pădurile cari nu se regenerează prin lăstari, sistem care implică neapărat împădurirea artificială și prin urmare impunerea cauțiunilor.

Sunt alte localități în regiuni de munte, unde putem prea bine să întrebuițăm sistemul cu tăierea rasă, însă și acolo aceasta trebuie făcută pe o suprafață mică și cu plată de cuantumuri suficiente.

Luând deci aceste două idei, am stabilit ca ambele să fie aplicate sau oricare alt sistem pe care știința, silvică îl va recomanda ca bun pentru a asigura în mod neîndoios regenerarea pădurilor.

Prin urmare, las deplina facultate silvicultorilor ca oameni de știință, ca dânsii să indice, ce tratament să se dea fiecărei păduri.

De aceea am spus că, în principiu va trebui să recurgem la sistemul împăduririlor naturale, pentrucă eu am plecat dela idea că astăzi a face împăduriri artificiale ar fi să se cheltuească sume enorme și exemple sunt numeroase.

În Transilvania, P.S.S. Episcopul dela Oradea-Mare mi-a declarat că a vândut din pădurile acelei Sfinte Episcopii cu 70 de coroane hectarul și acum Episcopia, în sarcina căreia cade împădurirea, trebuie să cheltuească sume de necrezut pentru reîmpădurire, trecând de 700 lei la hectar.

ART. III.- Amenajamentele sau studiile sumare de exploatare a pădurilor Statului din regiunea muntoasă puse în exploatare în regie sau prin antreprenori vor fi revizuite în același timp.

Revizuirea amenajamentelor și studiilor sumare a pădurilor Statului se vor face de silvicultorii Statului, a pădurilor instituțiilor enumerate la art. 1, alin. a și b de silvicultorii acestor instituțiuni, iar la pădurile particulare se vor face de silvicultorii înscriși pe tabloul întocmit conform legii silvice și cu cheltuiala exploatareilor lor.

ART. IV - Toate pădurile mai mici de 100 hectare se vor putea exploata pe bază de studii sumare, afară de pădurile din regiunea de munte, acestea urmând a fi exploatate pe bază de amenajament.

Pădurile din regiunea de munte, mai mici de 25 hectare, se vor exploata pe bază de studii sumare.

Desb. S. D-I. M. Rădulescu: Răzeșii cari sunt în regiunea de munte și au câte un stângen sau doi deci ce amenajament vor face?

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor : Proiectul prevede amenajamentul.

D-I M. Rădulescu: Nu pentru cei ce se găsesc în indiviziune, ci cei cari au ieșit din indiviziune și și-au stabilit fiecare drepturile lor.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Evident că pentru acești din urmă am dat aceste explicații.

Motivul este că pădurile de rășinoase dela munte

trebuie să fie exploatate pe bază de amenajamente, cari se întocmesc cu altă îngrijire decât studiile sumare. De altfel, pe cât știu, păduri așa mici nu sunt la munte.

D-I M. Rădulescu: Sunt sute de păduri în regiunea Bacăului stăpânite de răzeși, cari au 2-3 stângeni și chiar câte un stângen. Este drept însă că stângenul are 1-2 km. Cum ei exploatează aceste păduri, se vor naște o serie de delictes silvice, căci silvicultorul, cum îl va vedea că taie un lemn, îl va da în judecată.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor : În fapt toate pădurile din regiunea de munte sunt supuse legii silvice, chiar acele de un sfert de hectar, și, deci, nu se pot exploata decât pe bază de amenajamente.

Nu am nimic de obiectat dacă propuneți un amendament pentru pădurile mai mici de 25 hectare din regiunea de munte, care să fie exploatate pe bază de studii sumare.

D-I M. Florescu: D-le ministru, vreau să cer o explicațiune.

În părțile de munte se cumpără păduri de mai mulți țărani în indiviziune și le divid ei. Acești țărani au drept să exploateze păduri fără amenajament?

D-I T. Cudalbu, ministru domeniilor și agriculturii : Despre această chestiune se ocupă art. 7. O vom discuta când vom veni la acest articol.

D-I M. Rădulescu: Ar fi bine ca să nu rămâie la discrețiia organelor administrative competente un proprietar și ca să se știe cuantumul la care ar putea fi supus drept cauțiune, să se fixeze un maximum de cauțiune.

D-I T. Cudalbu, ministrul domeniilor și agriculturii : Este foarte greu de fixat un maximum, căci nu se știe cari vor fi condițiunile de muncă de la o zi la alta.

Al doilea: nu se poate plânge proprietarul că nu va avea mijlocul de a verifica, cheltuielile la cari ar fi obligat în mod rațional să le facă.

De ce?

Când face angajamentul îl face cu silvicultorul său; acesta fixează condițiunile de exploatare și fixează, și cauțiunea necesară, se discută de un consiliu tehnic al pădurilor, unde sunt 7 bărbați întregi, cari nu au nici un interes să ceară o cauțiune mai mare decât aceea care este necesară a se fixa un maximum este o greșeală și dovada este că sistemul actual care fixează un maximum nu a dat un bun rezultat.

Mai mult, rezultatul este că, în baza legii chiar, jumătate din pădurile exploatate au rămas neîmpădurite și există alt mijloc de cauțiune decât cauțiunea suficientă.

De aceea este mult mai bine ca să rămână la aprecierea consiliului tehnic al pădurilor fixarea acestei cauțiuni, și fiți siguri că nimeni nu are interesul să asuprească, pe proprietari.

D-I M. Rădulescu: Nu mă îndoiesc că consiliul tehnic va aprecia just, dar vreau să întreb:

Ce se întâmplă în cazul în care, hotărîndu-se

angajamentele, se stabilește că este o regenerare naturală?

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Unde este regenerare naturală nu se mai cere cautions decât pentru completările cu împăduriri artificiale.

D-I M. Rădulescu: Acest lucru nu se spune în lege.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Nu e nevoie să se spună; rezultă dela sine.

ART. V. - Silvicitorii cari au întocmit amenajamentele, regulamentele de exploatare și studiile sumare, dovediți a fi făcut afirmări neexacte în descrierea pădurilor, în tot ce privește tehnica silvică, devin răspunzători de daunele pricinuite și vor fi șterși din tabloul de silvicitori amenajați prin decizie ministerială, publicându-se aceasta și în «Monitorul Oficial».

Aprobarea amenajamentelor, a regulamentelor de exploatare și a studiilor sumare se va face prin decizie ministerială.

ART. VI. - Art. 3 și 10 din Codul silvic privitor la depunerea cautions de împădurire se modifică în sensul că cautionsile pot fi majorate peste suma prevăzută de articolele menționate, iar majorarea va putea fi aplicată chiar la pădurile pentru cari s'a fixat deja cautionsa de ministerul de domenii. Plata cautionsilor privește pe proprietar, afară de convenția contrară dintre proprietar și exploatare.

ART. VII - Vânzările prevăzute la art. 36 din Codul silvic, privitor la înstrăinarea drepturilor indivize în pădurile răzeșilor sau a loturilor lor în urma împărțelii, fără deosebire dacă vânzarea se face unei persoane străine sau făcând parte din obște, sunt valabile numai dacă sunt făcute cu aprobarea ministerului de domenii. Statul poate cumpăra drepturi indivize dela moșneni sau loturile fixate prin împărțea, având dreptul de preferință; orice vânzare făcută cu călcarea acestei legi este nulă de

drept.

Desb. S. D-I Zamfir Arbore, raportor: D-lor senatori, revenim la art. 4, care a fost lăsat ca să se consulte comitetul delegaților asupra amendamentului propus la acest articol.

La acest articol, d-I senator Rădulescu a propus următorul amendament:

«Să se adauge la art.4 următorul alineat:
«Pădurile din regiunile de munte, mai mici de 25 ha., se vor exploata pe bază de studii sumare».

Acest amendament a fost admis de comitetul delegaților, cu asentimentul d-lui ministru.

- Se pune la vot, amendamentul și se admite.

Desb. S. D-I Zamfir Arbore, raportor: Aci, d-lor, este o greșea în loc de «Statul nu poate cumpăra», trebuie să se zică: «Statul poate cumpăra drepturile indivize, etc.»

D-I I. Nistor: Mi-aș permite să întreb pe d-I ministru al domeniilor, dacă legea aceasta are aplicare și în provinciile alipite.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Da.

D-I I. Nistor: Am luat cuvântul ca să spun că la noi, în Bucovina s'a făcut cel mai mare abuz cu pădurile obștilor sătești. Cu ocazia împroprietării dela 1848 mai multe comune au primit păduri comunale sub forma de obștii sătești, cu dreptul de servituți.

Dreptul de părtaș la obștie nu este personal, ci revine casei și gospodăriei care a intrat în obște la formarea ei, așa că numai vânzându-se casa și gospodăria întreagă, se poate vinde și dreptul de părtaș la o astfel de obște. Stăpânirea austriacă a îngăduit ca speculanții și acaparatorii de păduri să speculeze naivitatea și lipsa de experiență a țaranilor, cumpărând dela acești părtași la pădurea obștească cu prețuri derizorii. Așa s'a întâmplat cu obștea din satul Vicovul de Sus.

Comuna aceasta fruntașe, care numără aproape 10.000 de locuitori, avea în proprietatea și pădurea Laura, în nemijlocită vecinătate de sat.. Părtași la această pădure erau 523 de săteni, adică aceia cari domiciliau în această comună la formarea obștei. Aceștia administrau pădurea sătească și o exploatau în indiviziuni.

Cu vreo 25 ani în urmă, buna credință a copărtașilor la această pădure a fost exploatarea de mai mulți acaparatori de păduri, cari, în schimbul unei sume derizorii de 12, 14, 18, 30 și 40 coroane de fiecare părtașie - mai târziu s'a mai urcat prețul - cumpărau părtașiile dela bieții oameni neștuturi.

Îndată ce acești acaparatori ajunseră să dispună de majoritatea părtașilor la pădurea Laura, ei cerură, pe cale judecătorească, să iasă din indiviziune cu numărul părtașiilor ce dețineau. In contra legii servituților, judecătoria a dat urmare cererii lor. Stăpâni pe majoritatea părtașiilor, acaparatorii au scos dela țărani, cu prețuri ceva mai ridicate, și restul

părtașiilor, până ce întreaga pădure ajunge în proprietatea lor.

La vânzarea părtașiilor țărani au fost de bună credință că vând numai dreptul de exploatare a pădurii Laura, după cum li s'a și afirmat la vânzare din partea acaparatorilor. Cum însă proprietarul de azi al pădurii este de părere contrarie, țărani desnădăjduiți imploră scutul guvernului și al justiției românești, dela care cere mai multă dreptate ca dela vitrega stăpânire austriacă.

Eu cred că stăpânirea românească ar trebui să revizuiască modul cum au trecut pădurile sătești din Bucovina în proprietatea deținătorilor de azi, dând prin aceasta o dovadă că are mai multă tragere de inimă pentru nevoile țărănești, decât fie iertata Austrie, care a îngăduit ca țărani să fie păgubiți în mod așa de simțitor și speculanți fără suflet.

D-I Cristache Georgescu: Or fi mulți în categoria această.

D-I I. Nistor: Eu am citat numai cazul Laura, care este tipic pentru toate celelalte.

La noi se face o gospodărie silvică destul de bună și rațională, ași dori numai să rog pe d-l ministru ca să ia măsuri drastice ca organele silvice să facă mai multă administrație și mai puțină politică.

D-I M. Florescu: Am relevat un caz d-lui ministru cu pădurile dela munte. Pădurile în unele cazurile cumpără țărani, 20-30-40 se asociază și fac un act comun de cumpărare.

Acești țărani iau pădurile cu scop ca să le împartă și să le exploateze, să ia lemne de construcții și lemne de foc. Sub ce regim silvic cad aceste păduri pe cari le cumpără țărani? Sunt supuse tăierii după regimul silvic? Au nevoie de un amenajament?

Țărani au nevoie de această lămurire, pentru că ei iau păduri pentru ca să le defrișeze chiar de acum.

D-I C. Dinescu: În articolul 7 al acestei legi se rezervă Statului dreptul de preemțiune, se instituie o tutelă în ceea ce privește înstrăinarea pădurilor. Aș vrea să știu până unde se întinde această tutelă. Va examina Statul numai persoana sau va examina și câtimea prețului, și în caz când Statul nu cumpără porțiunea de pădure propusă spre vânzare, ministerul este obligat să aprobe cea înstrăinare sau nu?

Un exemplu: A vinde lui B o pădure și înaintează actele ministerului de domenii spre aprobare. Ministerul găsește că nu trebuie să cumpere el acea pădure.

În acest caz ministerul de domenii are latitudinea să nu aprobe actul de vânzare, indiferent dacă cumpără sau nu? Aceasta vreau să o știu, și eu cred că ministerul trebuie să aibă această latitudine, pentru că altfel s'ar da loc la fraude.

Așa de exemplu: cineva vinde unei alte persoane o pădure care nu face decât 2000 lei. Convin totuși să facă un act simulat, în care pun ca preț al pădurii 10.000 lei. Ministerul, văzând că un particular oferă 10.000, neapărat că se va găsi în situația că nu poa-

te cumpăra el acea pădure și renunță la dreptul său de preferință, întrucât prețul e prea mare. Cu modul acesta se eludează legea. Ar trebui să se prevadă în lege, la articolul 7 dreptul Statului de a refuza o înstrăinare de pădure, chiar atunci când ar renunța la dreptul său de preemțiune.

D-I Dr. Bilașco: D-lor senatori, vreau să spui și eu ceva de pădurile din Maramureș.

În Maramureș și părțile ungurene, când își vinde cineva casa sau alt imobil, dacă nu pune în contract acela că pădurea ce ține de ea nu o vinde, atunci de sine se înțelege că pădurea trece odată cu casa în mâna străină a cumpărătorului.

Țărănimea neștiind despre aceasta nu o pune în contract și o cumpără niște mâini străine. Și așa trece o mulțime de averi din proprietatea românilor în a străinilor.

Cred că în această privință legea ar trebui modificată.

Tot așa în ceea ce privește conservarea pădurii. Ea nu constă numai în răsădire și în plantare, dar și în apărarea pădurii care încă există.

Și aci avem mai multe dificultăți, pentru că noi, dacă nu avem îngrijitori cum se cade, pădurea se prăpădește.

În multe cazuri sunt puși îngrijitori numiți de silvicultori, cari nu cunosc situația și nici nu corespund din punct de vedere al corectității și imparțialității.

Apoi unii din acești îngrijitori sunt niște jefuitori, pentru că ei nu vin ca să păzească pădurea, dar ca să se înavețească.

Și în această privință ar trebui să ne îngrijim ca să avem îngrijitori conștienți, să se constituie atari îngrijitori de păduri din oameni pe cari proprietarii pădurilor îi cunosc și au încredere în ei.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: D-lor senatori, în fapt avem o sumedenie de cumpărături ce se fac dela răzeșii cari se găsesc în diviziune, cumpărături cari se fac de multe societăți și acaparatori.

Sistemul practicat este acesta: unul din răzeși se face acaparator în mijlocul satului, cumpărând proprietățile tuturor consătenilor săi, cari sunt în diviziune cu dânsul, și astfel ajungând singur proprietar pe întreaga pădure, face cu ea ce vrea, căci este stăpân, o vinde cui vrea.

Ori, acest sistem este de natură a eluda legea silvică, care atunci, când s'a ocupat de chestiunea răzeșilor, a căutat să rezolve chestiunea, foarte complicată, a proprietății indivize, în mod incidental, când trebuia discutată și rezolvită pe calea dreptului comun.

Dar, dacă s'a făcut această derogare dela dreptul comun, ca să fie discutată cu ocaziunea discuțiunii legii silvice, s'a urmărit un singur scop: să se poată salva pădurile, căutându-se să se facă o exploatare a pădurilor în comun. Cu alte cuvinte, dacă există mai mulți proprietari pe un fond de pădure, când se face

exploatarea să se facă pe întregul masiv păduros, ca și cum ar aparține unei singure persoane. Și atunci s'a imaginat ideea proprietății reprezentate printr'un așezământ, printr'o reprezentanță legală, care constituie organul legal al răzeșilor.

Sistemul acesta duce, cum ziceam, la bunul rezultat că se face o exploatare unică pe un întreg masiv păduros și cu un singur amenajament.

Din nefericire, cei interesați au reușit, prin mijloace nepermise, să ademenească cea mai mare parte dintre răzeși, cari și-au vândut loturile lor diferiților acaparatori.

Mijloace contra acestora nu avem, căci fiecare îndeplinește formele cerute de lege, care consistă în a face o publicațiune la primărie. Afară de aceasta nu mai există nici o restricție.

În condițiunile acestea, se înțelege că în mod neobservat, s'au strecurat o mulțime din aceste proprietăți indivize în stăpânirea diferiților acaparatori.

Pentru a înlătura aceste neajunsuri grave, am găsit necesar ca aceste vânzări să se facă cu aprobarea Statului, care, prin organele lui, va putea aprecia dacă vânzarea este făcută unui acaparator sau unui răzeș din comună, și al doilea dacă prețul cu care o vinde este real și deci, dacă răsplățește valoarea pădurii sau este un preț de speculă.

Am crezut că din punct de vedere moral, Statul ieste dator să exercite acest control asupra chipului cum se fac vânzările de păduri.

În afară de aceasta, prin faptul că multe păduri din acestea se exploatează în modul cel mai vicios de către răzeși, când le exploatează ei, am crezut că este în interesul general ca Statul să poată cumpăra ei loturile răzeșilor cari sunt dispuși a le vinde.

Interesul este că, în ziua când Statul va deveni coproprietar, va fi o garanție că pădurile vor fi exploatate în mod rațional.

Cu alte cuvinte: Statul a urmărit ideea de a aduce o protecție reală răzeșilor, ca vânzările să nu se facă în paguba lor, iar pe de altă parte, Statul să aibă dreptul de a cumpăra loturile pe cari răzeșii ar fi dispuși să le vândă și să ajungă în chipul acesta, să facă o exploatare unică a întregii regiuni păduroase.

D-I M. Florescu: În cazul relatat de mine?

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: În ceea ce privește cumpărăturile pe cari țăraniile fac dela diferiții proprietari de păduri, cu scopul de a le defrișa și a le transforma în teren de cultură sau pășune, aceasta nu este permis, căci legile în vigoare sunt categorice; toate pădurile din regiunile de munte nu se pot defrișa. Aceste păduri aparțin proprietarilor în scopul de a se folosi de ele și, așa fiind, nu se poate admite că aceste păduri, cari sunt destinate spre folosința țărănilor, să fie defrișate. Prin faptul că aceste păduri trec astăzi în proprietatea sătenilor, legea nu se schimbă și efectele ei trebuie să fie aceleași și pentru proprietar cât și pentru săteni. Acesta este principiul și el trebuie să rămână

intact: nu e permis nimănui să defrișeze pădurile în regiunile de munte. Și explicațiunea e lesne de dat: cu toții avem interes ca pădurile de munte să se păstreze integral.

D-I Mihail Florescu: D-le ministru, țăraniile nu se pot folosi în nici un fel de aceste păduri? Noi i-am îndemnat să cumpere păduri și acum vedem că ei nu se pot folosi de ele.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Dacă i-ați îndemnat să cumpere păduri pentru ca în urmă să le defrișeze, ați făcut rău, căci, dacă este așa, în cazul acesta d-voastră ați urmărit ideea de a eluda Legea în vigoare. În lege nu am sancțiuni în contra proprietarului ca să nu vândă păduri, dar să poată lua măsuri în contra cumpărătorilor de a nu defrișa aceste păduri.

Sistemul cel mai bun ar fi ca toți acei cari venim în atingere cu țăraniile, să-i sfătuim să nu cumpere păduri cu intențiunea de a le defrișa.

D-I Scarlat Orăscu: Este o parte care mi se pare curioasă, și anume nu se face deosebirea dacă vânzarea se face unor persoane străine sau unor persoane care fac parte din obște. Iată care e inconvenientul: se poate de multe ori, ca în împărțelile care se fac între diferiți comoștenitori. diferiții comoștenitori să-și facă în alt mod împărțeala: să-și treacă drepturile sale indivize celorlalți, așa că, sub forma art.7, când s'ar întâmpla să facă parte din obștii, o serie de coproprietari indivizi, cu ocaziunea împărțirii incesiunii lor, trebuie să-și lichideze și dreptul succesoral și în obște.

De obicei se procedează așa: unul din moștenitori vinde celorlalți dreptul lui. Așa încât eu cred că nu ar fi de loc în vederea legii, dacă în vânzările acestea ar mai trebui să aibă autorizarea ministerului. Pentrucă atunci justiția va sta ea însăși pe loc, până când se va avea autorizarea ministerului. Nu știu dară m'ați înțeles d-le ministru? Repet: se poate întâmpla ca mai mulți moștenitori să ceară împărțirea prin justiție a averii lor indivize.

Ce se face în aceste cazuri cu hotărârile judecătorești? Este nevoie ca tribunalul să ceară avizul d-voastră pentru împărțire? Deaceea eu cred că s'ar putea lăsa de o parte.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Dreptul de succesiune este una și vânzarea este alta.

Eu am reglementat vânzarea, iar nu succesiunea.

D-I D. Alexandresco: Rămâne după dreptul comun.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Succesiunea rămâne după dreptul comun.

D-I Scarlat Orăscu: Foarte bine: Eu fac atunci următoarea întrebare: doi frați au un drept indivizi într'o pădure izbită de această prohibițiune, un frate poate să treacă drepturile sale succesoriale, celui alt frate?

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor:

Pe cale de moștenire neapărat că da.

D-I D. Alexandresco: De sigur.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Când este vorba de moștenire, drepturile decurg dela sine, din lege, după dreptul comun.

Când este vorba de vânzare, este cu totul altceva. Eu reglementez chestiunea vânzării, nu a succesiunii.

D-I Scarlat Orăscu: Un frate va putea să vândă ce-luilalt frate o moștenire?

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Dacă vinde, o să întrebe ministrul domeniilor și nu o să se găsească un ministru de domenii care să refuze o atare cerere.

D-I C. Dinescu: D-le ministru, în art.7 se limitează înstrăinările. Eu cred că este bine ca în lege să se înlocuească cuvântul «vânzare» cu «înstrăinare», pentru că se poate face o donațiune și atunci scapă de a fi supusă aprobării ministerului.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Admit să se facă această schimbare și să se facă înstrăinarea.

D-I C. Dinescu: O altă chestiune: în cazul când va fi propusă Statului aprobarea unei înstrăinări de pădure și Statul nu exercită dreptul de preferință, aveți dreptul să refuzați aprobarea?

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Neapărat, este un drept al ministrului. Statul va aprecia, ținând seama de prețul cu care se vinde și cui se vinde, fiindcă ce urmăresc ca prin lege, este ca să nu aibă loc acapararea și spolierea populațiunii rurale.

D-I C. Dinescu: Va să zică, refuzați aprobarea, chiar când Statul nu înțelege să renunțe.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Da, chiar și atunci.

- Ne mai cerând nimeni cuvântul, se pune la vot art.7, cu înlocuirea cuvântului «Vinzările» cu care înlocuiește acest articol, cu cuvântul «înstrăinările» și se admite.

ART. VIII. - Chiar în urma împărțelii făcută în baza art. 36 din Codul silvic, în ce privește exploatarea pădurii, starea de indiviziune continuă mai departe, iar folosința moșnenilor de venitul din exploatare va fi regulat potrivit regulilor stabilite de dispozițiunile dela art. 37-54 din Codul silvic.

ART. IX. - Până la amenajarea pădurilor, proprietatea indiviză a răzeșilor sau moșnenilor, chiar în cazuri că nu s'a întocmit încă așezământul prevăzut dela art. 37 și următoarele din Codul silvic pentru luarea lemnului de foc și construcție necesare

refacerii gospodăriilor, se va fixa de șeful de ocol o porțiune de pădure, proprietatea lor comună, care se va tăia pe bază de studiu sumar întocmit de șeful de ocol silvic al Statului.

ART. X. - Defrișarea tuturor pădurilor particulare mai mari de 25 hectare este oprită; în calculul cifrei de 25 hectare nu intră poienile.

Nu se pot defrișa pădurile proprietății particulare mai mici de 25 hectare dacă sunt lipite de pădurile Statului.

Se exceptează pădurile din regiunea muntoasă în marginile și condițiunile legii speciale de exploatare pentru creare de islazuri comunale. Asemenea defrișarea va putea fi încuviințată în cazurile prevăzute de art. 13 alin. b, c, j și q.

Desb. S. D-I M. Rădulescu: D-lor senatori, la art. 10 se spune: «defrișarea tuturor pădurilor particulare mai mari de 25 ha, este oprită».

Se poate întâmpla însă să se eludeze acest articol. Un proprietar, care ar avea 100 ha de pădure, vânzând la patru inși, câte 25 ha, așa că ar trebui sau un amendament, sau ca d-l ministru să dea explicațiuni, că suprafața întinderilor pădurilor acestea, mai mari de 25 ha., se vor socoti cele dela 1920, adică acele de astăzi.

Se poate foarte bine, ca cineva să aibă o pădure de 100 ha. Măine dacă ar vrea s'o defrișeze, ca să eludeze acest articol, o vinde la patru inși și atunci poate s'o defrișeze.

Dacă însă calculul acesta al pădurii de 100 ha, se socotește cel din 1920, poate să o vândă el, dar tot nu va putea să o defrișeze.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Temerea d-voastră este legitimă. Poate să se găsească cineva care să încerce să eludeze legea în chipul arătat de d-voastră, însă este lămurit un lucru, că se va avea în vedere pădurea, iar nu proprietarul; pădurea trebuie considerată din momentul aplicării legii, iar nu aceia cari ar suferi împărțire între diferiți noui proprietari, fie prin vânzare, fie prin moștenire. Deci noul achizitor nu va avea drepturi mai mari ca proprietarul pădurii, din momentul aplicării legii.

D-I C. Dinescu: D-le ministru, în art. 10 se împarte proprietățile mici de păduri în două moștenire: proprietăți cu păduri până la 25 hectare, păduri depărtate de pădurile Statului și altele cari sunt lipite sau în apropiere de pădurile Statului.

Proprietățile de păduri cari au mai puțin de 25 hectare și sunt departe de pădurea Statului, se pot defrișa în întregime, iar cele cari sunt lipite de pădurile Statului nu se pot defrișa.

Mi se pare, d-le ministru, că este o mare nedreptate care se face unor categorii de oameni.

Dacă acei cari au 25 hectare pădure aproape de a Statului nu o pot defrișa de tot, este pentru un interes științific, tehnic, cred că s'ar putea face o favoare acestora aprobându-se să poată defrișa o porțiune din aceste păduri, dacă au nevoie, căci mi-se pare mie, că este prea mare deosebire între dreptul ce se acordă unora și nedreptatea care se face celorlalți.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: D-voastră vă plângeți că se face deosebire între proprietarul pădurii care nu se găsește alături de pădurea Statului și cel care este vecin lângă Stat.

D-Ior, iată care este rațiunea: sunt foarte multe locuri unde a rămas câte un crâmpeiu de pădure sub 25 hectare; acestea nu pot fi păzite, deci vor fi defrișate în mod forțat prin vecinătatea sătenilor și am spus; mai cuminte este să permitem defrișarea, unde cazul va indica când este însă vorba de păduri mai mici de 25 hectare, situate lângă a Statului, acesta este dator să cumpere, în vederea interesului ca să se conserve tot ce este pădure, mai ales acum când pădurile sunt reduse.

D-I C. Dinescu: Dar nu prevedeți în lege această obligațiune pentru Stat ca să cumpere.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Ei vor oferi și Statul nu va refuza niciodată.

Casa pădurilor are acest scop de a cumpăra păduri dela particulari. Nu va fi pădure lângă Stat, pe care el să nu o cumpere, în condițiile acestui articol de lege.

Este în interesul Statului să nu chinuască pe nimeni.

- Se pune la vot art. 10 și, se admite.

ART. XI. - Consiliul tehnic al pădurilor se compune din 9 membri luați dintre gradele superioare, socotit dela gradul de inspector în sus; silvicultorii din provinciile alipite pot fi numiți membri în acest consiliu dacă sunt înaintați cel puțin în clasa VI de salarizare.

Numirea lor se face prin deciziune ministerială pe timp de 3 ani.

ART. XII. - Dispozițiunile art. 2-11 inclusiv sunt aplicabile tuturor pădurilor din întreg regatul României.

D-I C. Dinescu: La art. 12 se arată că dispozițiunile acestei legi se aplică în întreaga Românie, dar zice:

sunt aplicabile art. 2-9 inclusiv. De ce nu intră și art. 10, care oprește defrișarea pădurilor mai mari de 25 hectare?

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Aci este o greșeală de tipar. Trebuie să se zică: «dela art. 2-11».

D-I I. Nistor: Cred că în mod implicit, aceste dispozițiuni se aplică la toate pădurile din teritoriile alipite.

D-I T. Cudalbu, ministrul agriculturii și domeniilor: Neapărat.

- Se pune la vot art. 12 cu rectificarea făcută de d-I ministru și se admite.

Pădurile Statului și particulare au suferit mult din cauza devastărilor făcute în timpul războiului, și aceasta în întreaga Românie Mare.

S'au tăiat nemăsurat esențele de valoare, ca: stejarul, bradul, etc., și aceste tăieri s'au făcut pe suprafețe mari, reducându-se simțitor masivele păduroase.

Mai grav este însă faptul că regenerarea pădurilor tăiate este aproape complet compromisă.

Sistemul de exploatate practicat în România, ca regenerarea pădurilor să se facă în mod artificial, adică prin replantare cu pueți, a dat rezultate rele, atât din lipsa de mijloace, cât și de personal suficient.

A continua mai departe sistemul acesta, în deosebi în regiunea muntoasă, este a voi despădurirea munților, fără puțința de reîmpădurire. Se impune luarea măsurilor celor mai energice pentru a opri răul în loc.

În anul trecut, prin decretul-lege No. 2.596 din 25 Iunie, s'au luat câteva măsuri privind revizuirea amenajamentelor revizuire care a avut de scop de a le modifica, cu privire la sistemul de tăiere și la reducerea suprafețelor de tăiat. Revizuirea trebuia să aibă loc într'un an, lucrarea nu s'a putut face în întregime din lipsă de personal și a greutateților transportului.

Deci se impune o prelungire a termenului de revizuire acordat prin decretul-lege menționat.

Am constatat că această măsură de revizuire este necesare și în provinciile alipite.

Mai mult, constatările dinainte de războiu stabilesc că împăduririle la proprietățile particulare au rămas neefectuate în cea mai mare parte din lipsa de interes a proprietarilor și exploatatorilor, iar acum, după războiu, din lipsa de brațe și a cheltuielilor enorme necesare împăduririi, ne duc la urmările grave de despădurirea munților și a dealurilor.

Corectivul este ca revizuirea amenajamentelor să se facă nu numai cu scopul reducerii tăierilor și a întrebunțării sistemelor cari, vor asigura în viitor regenerarea naturală, dar a se lua aceleași măsuri energice luate în 1910 prin legea silvică în vigoare de a se impune proprietarilor obligațiuni de împădurire cu cauțiune suficientă.

Deci, folosindu-ne de procedeu stabilit prin legea din 1910, să se recurgă la impunerea obligațiunii de a se da cauțiuni suficiente de asigurarea împăduririi.

În adevăr, legea silvică la art.3 și 10 impune a se da o cauțiune de împădurire fără a trece de 100 lei la ha, iar pădurile răzășești exploatare de societăți forestiere a se plăti 60 lei la ha de aceste societăți.

Înainte de războiu s'a dovedit că aceste cauțiuni erau insuficiente întrucât Statul cheltuia până la 150 lei de ha., iar la particulari cauțiunile au fost fixate cu mult sub cifra de 100 lei.

Deci cu aceste măsuri s'a asigurat reîmpădurirea.

Azi, din lipsă de brațe și a costului muncii, nu se poate replanta cu mai puțin de 400-500 lei ha., iar în unele localități chiar trecând de 700 lei.

Așadar, a menține și în viitor aceleași cauțiuni fixate prin angajamentele întocmite în alte condițiuni economice este a voi despădurirea fără nădejdea unei îndreptări.

Prin proiectul de lege alăturat urmărim ideea modificării amenajamentelor cu sporirea cauțiunii peste aceea permisă de actuala lege silvică, rămânând ca ea să fie fixată de consiliul tehnic al pădurilor pentru fiecare caz în particular.

Această măsură trebuie a fi aplicată și în provinciile alipite, pădurile din Ardeal sunt vândute cu prețuri foarte mici și fără luarea măsurilor necesare de împădurire. Astfel pădurile Episcopiei Oradea-Mare sunt vândute unei societăți pe 70 coroane ha.de păduri de brad, iar sarcina de împădurire privind pe Episcopie.

Menționez acest caz pentru a se vedea cum pădurile sunt expuse distrugerii sigure.

Propun modificarea art. 13 referitor la defrișări, cari, în urma exproprierii mai ales și chiar a împărțelii sau vânzărilor după dreptul civil, fatal au luat proporții îngrijitoare, trebuie neapărat suprimat alin. a dela art. 13 care permite la câmpie defrișarea a tot ce trece peste 1/4 din suprafața moșiei acoperită cu pădure.

De asemenea propun ca vânzările drepturilor de proprietate indiviză a moșnenilor și chiar după împărțea în natură a pădurii între moșneni să se facă numai cu autorizațiunea ministerului de domenii, pentru a se opri acapararea și eludarea legii silvice cu privire la proprietatea răzășească.

Ministrul agriculturii și domeniilor, T. Cudalbu.

V. și jurispr. de la art. 17 Cod. silvic.

5. - Jurnalul Consiliului de Miniștri No. 264/917 (publ. «M. Of.» 86 din 12 Iulie 1917). - Se autoriză, în timpul războiului, tăerea pădurilor supuse regimului silvic, contra amenajamentului. În acelaș sens și deciziunea ministerului agriculturii și domeniilor No: 5026 din 11 Maiu 1917.

6. - Deciziunea Ministerului agriculturii și domeniilor No. 4556 (publ. «M. Of.» 309 din 30 Martie 1918).- Se revoacă deciziunea No. 5026/917, ne mai îngăduindu-se pe viitor, tăerile în pădurile Statului și cele particulare, în timpul dela 1 Aprilie - 1 Septembrie, afară de acele unde amenajamentele o îngăduie și unde regenerarea nu se întemează pe lăstărire.

ART. 3.²⁰) - Amenajamentul va fi făcut în urma unui studiu amănunțit al circumstanțelor fizice și economice ale pădurii. El va avea de scop fixarea condițiunilor și a modului de exploatare, stabilirea posibilității în vederea continuității exploatării produselor principale, asigurarea regenerării pădurii cu specii de valoare proprii regiunii și producerea lemnului de lucru și construcțiuni în locurile unde natura terenului și a esențelor va permite aceasta.

Regulamentul de exploatare, prevăzut la art. 2, alin. b, se va face în vederea conservării acelor păduri și a regenerării lor cu specii de valoare proprii regiunii în care vor fi situate.

Proprietarii particulari își vor putea exploata pădurile, dacă vor găsi aceasta în interesul lor, și pe baza unui amenajament alcătuit după principiile enunțate la alin. 1 al acestui articol. Atât prin amenajament, cât și prin regulamentul de exploatare, se va fixa; timpul necesar pentru regenerarea naturală a suprafețelor exploatare, termenul pentru împădurirea acestor suprafețe, dacă regenerarea urmează a se face în mod artificial, timpul necesar pentru repopularea porțiunilor de pădure a căror regenerațiune pe cale naturală, în termenul stabilit, nu va fi complet asigurată.

În amenajamentele pădurilor particulare, precum și în regulamentele de exploatare ale acestor păduri, se va prevedea, și suma ce va trebui sa se consemneze în fiecare an, și înainte de a se începe exploatarea, pe seama ministerului de domenii, ca garanție că obligațiunea de împădurire se va aduce la îndeplinire. Această sumă în niciun caz nu poate fi mai mare de 100 de lei de hectar.

²⁰ V. legea modificatoare din 1920 sub art. 2, privitor la cauțiunea de împădurire (Art. VI).

Nedepunerea ei împiedică începerea exploatarei și, în caz de abatere, se va aplica sancțiunea prevăzută la art. 7²¹).

După îndeplinirea a 12 ani dela promulgarea legii de față, ministerul agriculturii și al domeniilor va putea dispensa de depunerea acestei cauțiuni, și în condițiile ce va crede de cuviință, în urma unei cercetări la fața locului, pe proprietarul care se va constata că exploatează pădurea sa de cel puțin 10 ani și că porțiunile exploatare în acest interval sunt regenerate în bune condițiuni, fie în mod natural, fie artificial, și că se îngrijește de întreținerea porțiunilor regenerate.

Desb. S. D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor - Modul cum era rezolvată chestiunea asigurării împrietăririlor, în proiectul propus, putea să dea naștere sau la abuzuri sau la neîndeplinirea tocmai a scopului propus, adică a împăduririi.

Intradevăr, prin art. 10 din proiect se prevedea că, după ce se făcea exploatarea, dacă nu se făcea împădurirea, agenții silvici erau îndreptățiți a face un Stat estimativ al valorii împăduririi, pe care valoarea proprietarului sau exploatarele erau datorii de a consemna până în trei luni, iar de nu, se urmăreau pentru plata acestei valori conform legii de urmărire.

Agenții silvici puteau să facă exces de zel la dreșarea statului de evaluare, și prin urmare să dea naștere la nedreptăți sau chiar la abuzuri.

Se mai putea ca evaluarea, chiar dreaptă de era, să nu-și găsească sancțiunea, deoarece pădurea fiind exploatarea ne puteam găsi în fața unei stări de insolabilitate a aceluia care trebuia să plătească și de sigur nici un ministru nu ar fi urmărit fondul exploatat, și chiar de îl urmărea, mă întreb cu ce folos ? Ce mai putea reprezenta pământul gol ?

Pentru a se evita dar abuzurile posibile pe de o parte, pentru a face pe de alta ca măsura să nu devină iluzorie, am crezut că este mai nimerit noul sistem pe care l-am propus și pe care Comitetul d-v de delegați l-a adoptat.

Sistemul adoptat constă într-o cauțiune până la 80 lei de hectar, care urmează a se consemna înainte de exploatarea anuală. Dacă cel obligat a face împădurirea o face în termenul prescris de amenajament sau de regulamentul de exploatare, că își ridică îndată cauțiunea depusă de nu, Statul o ridică și face

cu ea împădurirea.

Am voit să precizez suma, ca să știe lumea la ce să se aștepte să-i evit surprizele. Am cerut garanția înainte de exploatare, căci numai astfel măsura este eficace. Această măsură interesând ordinea generală, trebuia să o editez pentru tot ce e pădure azi pe solul acestei țări - bineînțeles de acela care nu se regenerează în mod natural - și de aceea am spus la revizuire toate amenajamentele existente cu sancțiunile prevăzute în art. 11.

Am mai căutat un lucru. Pentru că exploatarele vor depune cauțiune pentru împădurirea pământurilor moșnenilor, se impun și moșnenilor oarecare sarcini în limita posibilului, pentru că este vorba de împădurirea propriilor lor pământuri și ei sau urmașii lor vor fi acei cari vor trage folos în viitor, și de aceea am dispus ca să facă și ei oarecare prestațiuni în natură cu oarecare zile de muncă.

Cu alte cuvinte am voit ca să contribuie și ei cu o parte cât de mică la o operă care le va folosi.

Eu nu pun chestiunea pe terenul că societățile se îmbogățesc exploatare. Ceeace voesc - și care este și scopul economic și național al acestei chestiuni - este ca pădurile pe care le recunoaștem cu toții necesare pentru țară să fie în adevăr reîmpădurite și am stabilit regulile, pentru ca să asigur îndeplinirea efectivă a acestei nevoi.

Desb. S. D-I Th. Rosetti. - Ași dori însă să aflui dela d-I ministru cum stă chestiunea cu acele păduri - lăsam la o parte pădurile particularilor - ale Statului, care s'au dat în exploatare în virtutea Codului vechiu până astăzi existent, Cod care și el prevedea măsuri de asigurare în ceea ce privește reînființarea pădurilor?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor. - Această chestie mă preocupă și pe mine și de aceea veți avea ocaziunea în curând să discutați un proiect de lege, pe care îl voi prezenta, întâiu Camerei, fiindcă este un proiect de natură financiară, în care urmăresc ideea de a asigura pe de o parte în mod efectiv replantarea domeniului silvic al Statului care a mai rămas neexploatat, iar pe de altă parte de a crea fondul necesar pentru replantările exploatarele trecute, prin transformarea domeniului agricol existent în domeniu silvic.

Aceasta va face domeniul Casei pădurilor, pe care îl voi prezenta Parlamentului în curând.

Și este singura soluție cu care această împădurire poate să fie asigurată pentru viitor, și în acelaș timp să îndreptăm greșelile trecutului.

Dar aceasta este o chestiune pe care o vom discuta la timp, atunci când vom avea în discuțiune proiectul Casei pădurilor.

7. - Nu poate fi vorba de violarea art. 2 și 3 din Codul silvic, care ar permite exploatarea pădurilor particulare chiar numai în baza unui ordin al ministeru-

²¹ Aliniatele de mai sus nu au fost introduse de Comitet. deleg. Senatului și s-au modificat puțin de Comitet. deleg. Camerei

lui, până la decretarea amenajamentului, sau a unui regulament de exploatare, conform cu legea silvică, adică aprobat prin decret regal, întrucât instanța de fond constată în fapt, din contractul părților, că ele au înțeles a face un amenajament și nu s'au referit numai la un simplu ordin provizoriu de exploatare.

Dispozițiile art. 1114 și urm. cod., civ., relativ la ofertele de plată și consemnarea lor, sunt aplicabile numai debitorului unei sume de bani, spre a se putea libera, în cazul unui refuz injust al creditorului, iar nici de cum în cazul când o persoană își exercită un drept.

Așa, fiind, când cumpărătorul unei păduri se opune la rezilierea contractului de vânzare și pretinde a i se comunica amenajamentul pentru ca, apoi, să facă și el plata, nu face decât își exercită un drept, și prin urmare nu-i ținut să facă vânzătorului oferte reale conform citatei dispozițiuni de lege. (Cas. II, 241/912 «Jurispr. rom.» pag. 88). V. și jurispr. dela, art. 84.

8. - Penalitățile prevăzute de art. 3 al. 3 și 4 Cod. silvic se diferențiază de amendele civile prin caracterul delictuos sau nedelictuos al faptului ce reprimă.

Obligațiunea de consemnarea unei sume ca garanție pentru împădurire nu este prevăzută în Codul silvic, în cap. 7 care este consacrat la delict, penalități și urmăriri, ci în cap. 2 s. I, care se ocupă de conservarea și amenajarea pădurilor. Această obligațiune este de natură civilă, și nu se poate presupune în lipsa unei dispozițiuni formale că legiuitorul a voit să facă, din neobservarea ei, o infracțiune cu caracterul de delict penal. Din chiar cuprinsul art. 3 și 7 Codul silvic, rezultă că amenda prezintă mai mult caracterul de despăgubire civilă pentru dauna încercată de Stat prin nerespectarea dispozițiunilor ce a edictat cu privire la amenajamentul pădurilor.

Astfel fiind, faptul imputat nu constituie o infracțiune propriu zisă, și deci nu poate fi amnistiat. (Cas. II. 1191/922). V și art. 89.

ART. 4.- Proprietarii particulari, iar în, caz de vânzarea pădurii exploatare, chiar atunci când aceștia nu ar fi obligați prin contracte, sunt îndatorați a face și a înainta ministerului agriculturii și al domeniilor, spre verificare, amenajamentul sau regulamentul de exploatare, dimpreună cu planul acelei păduri după ce și le vor fi comunicat unul altuia, prin portărei, conform art. 74

din procedura civilă, pentru ca fiecare să ia cunoștință de ele.

În termen de o lună dela data depunerii la minister de către proprietar ori de către cumpărător, după cum unul sau altul exploatează pădurea, fiecare din aceștia are dreptul a face întâmpinările ce ar crede de cuviință cu privire la dispozițiunile amenajamentului ori regulamentului de exploatare, după cum va fi cazul. Dacă consiliul tehnic al pădurilor, în urma examinării și studierii amenajamentului ori regulamentului de exploatare și, ținând socoteală de întâmpinările făcute, îl găsește bine întocmit, va supune de îndată avizul său motivat aprobării ministerului agriculturii și al domeniilor. În cazul însă când consiliul tehnic este de părere a se aduce modificări amenajamentului ori regulamentului de exploatare, atât proprietarul cât și exploatarele au dreptul a-și face în scris obiecțiunile lor, în termen de două luni dela data înștiințării lor pe cale administrativă, despre înscrierea avizului consiliului tehnic în registrul său special, de al cărui conținut pot lua cunoștință la minister. După trecerea acestui termen, ministerul agriculturii, având în vedere și întâmpinările de vor fi, va decide în mod definitiv și executoriu.

Dacă proprietarul sau exploatarele s'a conformat întocmai dispozițiunilor de mai sus, ministerul este îndatorat să se pronunțe în termen de cel mult opt luni dela data depunerii la minister a amenajamentului sau a regulamentului de exploatare, aceasta sub sancțiunea de a nu se considera ca delict silvice tăierile făcute de proprietar sau exploatare după expirarea acestui termen și până în ziua când amenajamentul sau regulamentul de exploatare se va decretă²²).

²² Modificat astfel de Comitet deleg. Camerei.

În nici un caz nu vor avea dreptul de defrișare.

V. jurispr. dela art. 3.

ART. 5.- Amenajamentul sau regulamentul de exploatare, odată decretat nu se poate modifica decât după aceleași reguli și cu aceleași forme în cari a fost făcut și numai la epoca de revizuire ce neapărat se va fixa printr'însul.

ART. 6.- Pădurile supuse regimului silvic, a căror întindere va fi mai mică de 25 hectare, vor putea fi exploatare numai în baza unui studiu sumar, examinat de consiliul tehnic și aprobat de ministru.

Până la facerea amenajamentelor și numai pentru pădurile Statului și ale moșnenilor, ele se pot exploata pe baza unui anumit studiu făcut de ministru pe bazele cari se vor determina prin regulamentul de aplicare a acestei legi și ținându-se seama de principiile stabilite prin art. 3.

Prin acest regulament se va prevedea, în ce privește pădurile moșnenilor sau răzeșilor, și depunerea de către exploatare a cauțiunii pentru împăduririle prevăzute la art. 3.²³).

Desb. C. D-I I. Milescu - D-Ior, cu ocaziunea discuțiunii acestei legi în secțiuni am avut onoarea să supun d-lui ministru un inconvenient care s'a constatat de mulți proprietari de moșii, și anume: sunt păduri care acoperă în unele locuri două părți din întinderea totală a moșiei. Parte din aceste locuri acoperite cu păduri sunt terenuri bune de exploatat. Prin legea de față proprietarii cari au astfel de întinderi mari de păduri pe moșia lor fatalmente vor trebui să rămână numai cu pădurile, nemaiputând pe viitor să le defrișeze după actuala lege. De aceea, întrebăm pe d-l ministru: care este cuantumul sau unitatea de întindere de teren pentru pădurea pe care d-sa voește să o păstreze pe fiecare proprietate? Fie că se ia o unitate de 50 hectare, de 100 sau 500 hectare, câtă pădure urmează să fie păstrată la o asemenea unitate? Trebuie să se precizeze cât vreți să fixați: 2 părți din 3, 3 din 4, etc., dar trebuie să se fixeze, așa încât proprietarul care a neglijat să defrișeze terenul cu păduri până acum să nu fie silit

²³ Alcătuit astfel de Comitet deleg. Senatului

și în viitor să păstreze aceste prea mari întinderi de păduri pentru singura lui moșie, ca să profite vecinii lui care n'ar avea nici un arbore ca să le aducă ploaie, cum zicea în glumă un proprietar la discuțiunea din secții.

Rog, deci, pe d-l ministru să binevoască să ne explice lucrul acesta și să admită introducerea unei modificări în acest sens, de a se fixa o unitate sau a se prevedea în lege întinderea de pădure rezervată, pentru ca fiecare proprietar să știe care e numărul de hectare pe care e obligat să-l țină nedefrișat pe proprietatea lui, fiind liber să defrișeze ceea ce va depăși peste acel număr de hectare legal, întrucât bineînțeles, acea pădure nu e pe o coastă care să se poată surpa sau pe un deal impropriu culturii; dar pădurile pe teren propriu culturii n'ar fi drept să rămână ca o sarcină viitoare pentru proprietar, lipsindu-l de exploatarea terenului. Dacă nu am face această deosebire s'ar atinge drepturile legitime ale acelor proprietari și nu este bine ca ei să sufere din cauza aceasta; de aceea aș ruga pe d-l ministru să binevoască a primi propunerea mea, deși nu am redactat amendamentul, pe care însă sunt gata să-l redactez.

D-I raportor: Aceasta este la art. 13.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Chestiunea care vă interesează este privitoare la defrișare, aș anticipa vorbind acum de dânsa. Am luat însă notă și vă voi da explicațiunile necesare când va veni în discuție paragraful defrișărilor.

ART. 7. - Persoanele juridice menționate la art. 1, alin. a b, precum și proprietarii pădurilor particulare supuse regimului silvic, când își exploatează pădurile lor fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contra dispozițiunilor ce cuprind, vor fi supuși la o amenda dela 300-500 lei, iar în caz de recidivă dela 600-800 lei de hectar²⁴).

Această amendă nu se va socoti după suprafața întregii porțiuni de pădure în curs de tăiere fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contra dispozițiunilor ce cuprind, ci după numărul de hectare ce de fapt s'a exploatat în aceste condițiuni.

Aceeaș pedeapsă se va aplica și exploatare a pădurilor cumpărate dela proprie-

²⁴ Amenzile din acest text s'au înzecat prin legea de extindere a Codului silvic din 17 iunie 1923. V. nota pag.5 de sub această lege și cea de sub art. 59.

tării de mai sus, când tăierea se va face fără amenajament sau regulament de exploatare, ori contrariu, dispozițiilor ce cuprind.

Când exploatarea nu se va fi făcut pe suprafață, ci pe număr de arbori proprietarul sau exploatatorul, după distincțiunile de mai sus, vor fi supuși la amenzile prevăzute la art. 60 și 63 de mai jos.

Afară de aceasta, ministerul agriculturii și al domeniilor, luând avizul consiliului tehnic, va avea dreptul de a opri, pe cale administrativă exploatarea pădurii fără amenajament sau regulament de exploatare până ce proprietarul ori exploatatorul se va conforma dispozițiilor art. 2 din această lege.

Dacă Ministerul va constata că aceștia se abat numai dela prescripțiunile amenajamentului sau regulamentului de exploatare decretat, exploatarea va putea fi de asemenea oprită; proprietarul ori exploatatorul având, în cazul acesta, dreptul de contestațiune la tribunalul situației imobilului în termen de 15 zile de la înmânarea, pe cale administrativă, a deciziei ministerului.

Tribunalul va decide de urgență dacă menține sau nu oprirea exploatării.

Sentița tribunalului în această privință va fi definitivă, nesupusă opozițiunii, apelului sau recursului. Oprirea hotărâtă, după regulile de mai sus, a exploatării fără amenajament sau regulament de exploatare, ori pentru abateri de la dispozițiile ce cuprind, nu îndreptățește, niciodată și sub niciun motiv, de a se formula vreo pretențiune de despăgubire în contra Statului.

Desb. C. D-I B. Păltineanu: Cred că dispozițiunea finală din art. 7 nu poate figura în mod cuviincios într-o lege modernă: ca sub nici un cuvânt să nu se

poată cere despăgubiri contra Statului pentru oprirea exploatării și sau amenajării. Nu se poate prejudeca mai din 'nainte într'o țară de legalitate, de ce natură este faptul, procedimentul care aduce călcarea drepturilor particularilor, pentru ca să-l oprești prin lege de a cere despăgubirile la cari ar avea dreptul.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Cred că cuvântarea d-lui Păltineanu provine din cauză că d-sa n'a cetit pe dea'ntregul articolul.

Se arată formele cum poate să se oprească tăierea după ce justiția a autorizat oprirea. Nu poate cu dela sine putere, ci odată ce eu, executând hotărârea justiției, opresc, atunci nu poți să-mi mai ceri despăgubiri. Nu este vorba că pot să opresc în mod arbitrar. Trebuie ca justiția să autorize oprirea. «Tribunalul va decide de urgență dacă menține oprirea și sentița tribunalului în această privință va fi definitivă, etc.».

Cu alte cuvinte, eu am înțeles un lucru: nu pot să-l opresc fără motiv legal. Când l-am oprit - este că atunci m'a autorizat justiția și dacă justiția încuviințează oprirea, eu exercitând un drept legal nu pot fi ținut la nici o despăgubire.

D-I B. Păltineanu: Cer voie să stăruesc nițel asupra punctului meu de vedere. Dacă formele pe cari legea le prescrie, de a îngrădi cu hotărârea tribunalului oprirea pe care ministrul o face sunt suficiente ca să acopere pe Stat, atunci partea finală a articolului este inutilă și nu este bine ca să punem în lege, lucruri inutile, care au aèrul de a lovi în legalitate.

Dacă, din contră, pot să fie cazuri în cari dreptul la despăgubire al particularului să existe și-mi va da voie onor. Cameră ca, în această fine de sesiune încărcată cu atâtea legi, unele mărunțele și urgente, altele care ating chestiunile de principiu și cari toate vin, ca un torent; asupra noastră și nu ne dă răgazul necesar ca să acordăm atențiunea trebuincioasă, fiecăreia din ele îmi va da voie onorata Cameră ca să nu pot prevedea printr'un exemplu cosecințele răului la cari poate da naștere textul acesta, atunci această dispozițiune este un lucru rău.

Eu cred că d-l ministru poate, fără inconvenient, să consimtă la ștergerea acestui aliniat final. Dacă forma judecătorească acoperă răspunderea Statului, nu mai este trebuința de aliniatul acesta. Dacă cu toată forma judecătorească, poate particularul ca mai înainte să formuleze o pretenție întemeiată pe despăgubiri, atunci de ce puneți această dispozițiune draconică?

Nu uitați, că, cu câteva zile mai înainte s'au suprimat toate garanțiile contenciosului administrativ, așa cum era până acum, reducându-se la simpla facultate de proces înaintea instanțelor ordinare pentru despăgubiri. Dacă vom lua acest sistem, ca în legile speciale să se introducă formula, care poate deveni de, stil, că sub nici un cuvânt aplicarea cutărei dispozițiuni administrative nu poate da de drept a se formula vreo pretențiune de despăgubire contra Statului, alunecăm atunci pe un povârniș periculos. Formularea însăș, în sine, a unei asemenea dispozițiuni

este nepermisă. Nu admit ca o lege să poată zice, sub nici un cuvânt nu se poate cere despăgubiri, chiar când cererea de despăgubire este întemeiată. Nu se poate cere despăgubire aici din justiție? Nu se poate cere dela ocol care poate să cumpănească? O astfel de formulă este un păcat contra sistemului de legalitate în care vrem să trăim și de aci înainte. Prin urmare rog pe Dl. Ministru care e un eminent jurisconsult și care reprezintă interesele ministerului de agricultură să ceară vază critica mea prin prisma juristconsultului luminat și imparțial și nu prin prisma administratorului pornit, care vrea cu orice preț să taie procesele, chiar când ele pot să fie drepte.

Dl. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor : Convin ca să suprima fraza finală a art. care începe în cuvintele oprirea urmărită după regulile de mai sus.

9. – Conform art. 30 din regulamentul vechiului Cod silvic, locuitorii cari sunt în indiviziune cu Statul la pădure, au dreptul a lua lemne din acele păduri pentru trebuințele casnice.

Prin urmare, ca un asemenea caz să fie delict silvic, agenții Statului trebuie să dovedească că proprietarii pădurii au făcut speculă cu acele lemne, sau că nu le-au luat pentru trebuințele casnice. (Cas. II, 2290/908, «Jurispr.» 30/018 și B. p. 1659)²⁵

10. - Când este vorba de o exploatare de pădure supusă regimului silvic în contra dispozițiilor codului silvic, de acest fapt răspunde atât proprietarul pădurii, cât și cumpărătorul exploatașului. Faptul că pădurea s'ar fi vândut de un proprietar anterior nu scutește pe noul proprietar de răspundere, întru cât exploatarea ilicită se continuă și în urma dobândirii dreptului de proprietate asupra pădurii.

În materie de delict silvice. Codul silvic nu cere a se constata anume intenția frauduloasă, dacă faptul constatat este imputabil cuiva²⁶). (Cas. II, 2290/908, «Jurispr.» 30/918 și B. p. 1659).

11. - Din cuprinsul dispozițiilor Codului silvic rezultă că și în această materie legiuitorul a păstrat principiul de drept comun admis și stabilit în materie penală și anume că pedepsele sunt personale și aplicabile numai aceluia ce au comis infracțiunile.

Prin urmare, din momentul ce se constată cum că o pădure în care s'a săvârșit delictul silvic prevăzut de art. 7 din lege, a fost dată în exploatare cu contract în regulă unei alte persoane, nici proprietara pădurii, nici soțul ei nu pot fi pasibili de pedeapsa prevăzută

de art. 7 din Codul silvic.

Exploatarea care a tăiat parte din pădure fără amenajament, iar restul l-a tăiat neconformându-se condițiilor prevăzute în amenajament, se face pasibil de penalitatea prevăzută în art. 7 citat. (C. București, IV, 310/914 «Curier. Jud.» 39/915).

12. - Prin art. 7 din Codul silvic s-a prevăzut o pedeapsă specială contra proprietarilor de păduri particulare supuse regimului silvic și contra exploatareilor pădurilor cumpărate dela proprietari, cari au exploatat asemenea păduri fără amenajament sau regulament de exploatare, supunându-se contravenienței la o amendă dela 300-500 lei de hectar. Prin urmare, întru cât baza evaluării amenizii este hectarul, pedeapsa de aplicat este unică, după numărul de hectare ce de fapt s'a exploatat în aceste condițiuni, oricâte persoane ar fi ținute răspunzătoare de un asemenea fapt.

De altă parte, toate amenizii pronunțate pe baza Codului silvic, înlocuindu-se prin închisoare în caz de insolabilitate, conform art. 89 din acest Cod, ele sunt niște pedepse și, ca atare, sunt individuale.

Astfel, fiind, întrucât amenda de aplicat, după numărul hectarelor exploatate și după repartizarea acestei amenizii între contravenienți, este mai mică de 3.000 lei²⁷) de fiecare contravenient, judecătorul de ocol este competent a judeca afacerea în prima instanță, conform art. 83 din Codul silvic. (Cas. II 763/914 «Jurispr.rom» pag. 282).

13. - Când proprietarul unei păduri supusă regimului silvic, nu face o exploatare propriu zisă a pădurii sale, ci este vorba de o tăiere de lemne pentru trebuințele casei, în asemenea caz proprietarul nu este pasibil de amendă, fiindcă nu comite o contraveniență în sensul art. 7 din Codul silvic.

Astfel fiind, sentința tribunalului care condamnă pe un proprietar la amendă pentru că n-a avut autorizațiunea specială, este nemotivată și are a fi casată, când ea nu constata dacă proprietarul a tăiat lemne pentru trebuințele sale casnice, sau dacă a exploatat pădurea, pentru ca Curtea de Casație să-și poată exercita dreptul său control, cu privire la aplicațiunea legii (Cas. II, 788/914 «Jurispr. rom.» pag. 288).

14. - Pentru ca persoanele juridice, prin reprezentanții săi legali și proprietarii pădurilor particulare supuse regimului silvic să cadă sub sancțiunea art. 7, se cere ținând seamă de spiritul legii, să nu exploateze pădurile supuse regimului silvic, adică să nu speculeze pădurile, fără amenajament sau regulament ori împotriva dispozițiilor legii silvice.

²⁷ 15.000 lei după art. 53 L.J. ocoale modificat în 1921

²⁵ În același sens Cas. II, 2710/908.

²⁶ Ambele interpretări din această jurisprudență sunt aplicabile și sub imperiul noului Cod silvic, care, în special, în ce privește primul punct, a curmat controversa prin o dispoziție formală

Deci, faptul nu poate intra sub prevederile acestui text, dacă inculpatul n'a făcut o exploatare propriu zisă, cu intențiune de speculă, ci a făcut o tăiere, chiar fără amenajament, pentru trebuințele culturii, a întrebuițat materialul lemnos de lucru ori de foc pentru trebuințele casnice, ori, de pildă, a tăiat numai niște arbori putrezi și uscați pentru nevoile moșiei. In acest sens și concluziunile puse de noi, ca minister public, în o speța similară. (Cas. II, 16 Ian. 1919).

Tot în acest sens și circulara lămuritoare a administrațiunii Casei pădurilor, 10554 din 18 Martie 1911, către șefii ocoalelor silvice, care însă prevede că această înlesnire ce se acordă proprietarilor particulari de păduri nu e valabilă decât până la întocmirea regulamentului de exploatare sau a studiilor sumare. Acestea din urmă, pentru pădurile mai mici de 25 hectare, aceeaș circulară prevede că se vor întocmi de silvicultorii șefi de ocoale, în mod gratuit.

15. - Faptul unui căpitan în serviciul activ al armatei, de a fi exploatat o pădure în contra dispozițiilor art. 7 din codul silvic, nefiind dat în competența tribunalelor militare, conform art. 264 din codul justiției militare, urmează a fi judecat de tribunalele civile. (Cas. II, 2662/915 «Jurispr. rom.» 10/916). V. și jurispr. de la No. 179.

Secțiunea II: Împăduriri

ART. 8. - Persoanele prevăzute la art. 1, alin. a și b, sunt obligate a împăduri:

a) Poienile sau locurile goale aflate în perimetrul pădurilor, afară de acelea cari vor fi necesare pentru trebuințele exploatării;

b) Terenurile improductive, precum și acelea pe cari le-ar cumpăra în scop de a se crea păduri de protecție.

ART. 9. - In caz când proprietarul sau exploatatorul nu-și va îndeplini obligațiunea de împădurire în termenul fixat de amenajament sau de regulamentului de exploatare, ori dacă împădurirea s'a făcut în rele condițiuni, atunci ministerul agriculturii și al domeniilor este în drept ca, fără somație, punere în întârziere sau judecată, să dispună epoca când crede de

cuviință a se face împădurirea, precum și lucrările de întreținere necesare până la completa reușită a împăduririi în contul lor, întrebuițând pentru aceasta garanția consemnată conform art. 3²⁸).

ART. 10.²⁹) - Amenajamentele existente cari prevăd, ori nu, obligațiunea de împădurire, însă numai pentru porțiunile de pădure neexploatate încă, sunt supuse revizuirii în ceea ce privește obligația de împădurire.

Proprietarul sau exploatatorul, dacă pădurea e vândută spre tăiere, este dator ca, în termen de șase luni dela promulgarea acestei legi, să prezinte spre revizuire angajamentul pădurii, în scop de a se intercala într'însul dispozițiunile art. 3 și 9.

În caz de neconformare, amenajamentul se anulează de drept și exploatăriile efectuate după expirarea termenului de mai sus sunt considerate ca făcute fără amenajament și supuse la toate sancțiunile art. 7 din această lege.

Cheltuețele de împădurire cad în sarcina proprietarului, afară numai dacă contractul de vânzare spre exploatare prevede altfel³⁰).

Până la depunerea cauțiunii pentru garantarea împăduririi prevăzută la art. 3 orice tăiere e oprită.

Cauțiunea se va consemna la Casa de depuneri, în numerar sau efecte publice calculate pe cursul zilei, iar recipisa se va depune la ministerul de domenii, restituindu-se depunătorului în caz când nu ar fi loc la aplicarea art. 9.

Când proprietarul nu depune cauțiune și cumpărătorul pădurii spre exploatare e nevoit a o depune dânsul, pentru a pu-

²⁸ Textul, până la acest aliniat inclusiv a fost introdus de Comitet. deleg. Senatului, iar aliniatele ce urmează s'au introdus de Comitet. deleg. Camerei.

²⁹ V.și legea modificatoare din 1920, sub art. 2, cu privire la depunerea cauțiunii. (Art.VI).

³⁰ Modificat astfel de Comitet. deleg. Camerei.

tea începe tăierea, atunci el este autorizat a reține cauțiunea depusă din sumele datorite ca preț vânzătorului; iar dacă nu ar datori nimic sau mai puțin decât cauțiunea consemnată, el devine pe deplin drept creditor al proprietarului până la concurența sumei nedatorită de el.

Certificatul ce se va libera cumpărătorului de ministerul de domenii, doveditor că a depus cauțiunea va constitui față de proprietar nu numai chitanță liberatorie pentru suma consemnată, dar încă și un titlu autentic definitiv și executoriu, pe baza căruia își va exercita față de proprietar, fără somație, punere în întârziere sau judecată, toate drepturile sale. Spre acest sfârșit el se poate adresa tribunalului înaintea, căruia voiește să-l execute spre a cere și obține formula executorie, care se va aplica pe acest certificat, și tribunalul va ordona executarea lui.

Comandamentele ce s'ar face în baza unor asemenea titluri executorii nu se vor putea executa decât după trei ani dela transcrierea lor și, prin derogăție dela art. 500 pr.civ., nu se perima decât după patru ani dela transcrierea lor.

În ceea ce privește însă pe moșnenii sau răzeșii cari și-au vândut pădurile spre exploatare, cheltuelile de împădurire și, prin urmare, cauțiunea de depus în acest scop, va privi numai pe exploatare. Ea va fi până la 60 lei de hectar și se va putea consemna în efecte publice pe cursul zilei. Pe lângă această cauțiune, care privește pe exploatare, moșnenii sau răzeșii, sunt datori pentru lucrările de împădurire și de întreținere, să presteze munca lor în natură în limita ce se va fixa prin regulamentul de aplicarea acestei legi; iar îndeplinirea acestei obligațiuni din parte-le, se va executa în același mod ca și zilele de prestați datorite după legea drumurilor.

ART. 11. Statul va încuraja împăduririle:

- a) Făcând prin agenții săi silvici, după cererea proprietarilor particulari, planurile și devizurile pentru repopularea pădurilor acestora și, în anumite cazuri dirijând, în total sau în parte, lucrările de împădurire;
- b) Punând la dispozițiunea proprietarilor particulari, în mod gratuit sau pe costul de producțiune și în limitele cantităților de cari va dispune sămânța și numărul de puieți necesari pentru repopularea pădurilor lor;
- c) Acordând premii de încurajare proprietarilor cari se vor fi distins prin buna exploatare a pădurilor lor, sau cari vor fi făcut împăduriri în bune condițiuni în regiunile de munte și de dealuri în special, precum și pe locurile supuse surpăturilor, iar la câmp pe terenurile cu nisipuri zburătoare;
- d) Reducând până la jumătate fonciera către Stat, la care sunt supuse pădurile în exploatare, când proprietarii își vor amenaja pădurile lor după principiile stabilite în art. 3, alin. a, și le vor lăsa să crească la vârsta cerută pentru producerea lemnului de lucru și de construcțiune;
- e) Contribuind cu sumele necesare pentru executarea lucrărilor de împădurire la pădurile moșnenilor sau răzeșilor, în caz când garanția fixată prin articolul precedent nu va fi îndestulătoare³¹).

Secțiunea III: Defrișarea

ART. 12. - Defrișarea pădurilor, fie că sunt, fie că nu sunt puse sub regimul silvic, nu se poate face decât în cazurile prevăzute în prezenta lege.

Se consideră asemenea ca defrișare pășunatul vitelor în însămânțările naturale, în plantațiuni și în lăstari mai mici de 10 ani, afară de cazurile prevăzute la art. 15, 16 și 17; incendiarea unei păduri, precum și exploatările vițioase, cari vor con-

³¹ Alcătuit astfel de Comitet. deleg. Camerei

duce, în total sau în parte, la distrugerea unei păduri, afară dacă aceste exploatari vițioase nu sunt rezultatul aplicării unui amenajament sau regulament de exploatare aprobat³²).

- Instanța de fond este în drept a nu aplica condițiunile generale pentru exploatarea pădurilor Statului, atunci când constată în fapt, din convenția părților, că nu s'a luat în exploatare dela Stat o pădure, ci pe baza unei locațiuni de lucrări contractată cu Statul, cineva s'a angajat a face o anumită lucrare: defrișarea unor terenuri împădurite, plătind pentru materialul lemnos rezultat din acea defrișare un preț determinat de fiecare hectar împădurit. (Cas. III, 86/912 «Curierul Judiciar», 33/912).
16 bis. - Prin sentința supusa recursului, recurentul a fost condamnat la 2.500 lei amendă în baza art. 12,13 și 14 C. silvic, constatându-se din procesul verbal, dresat de pădurarul Statului, că, recurentul prin reprezentantul său, după ce a exploatat pădurea după proprietatea sa, a introdus vite în lăstari la pășune defrișând'o fără îndeplinirea vre-unei formalități.

Deși s'a admis inculpatului proba cu martori în descărcare, pentru a dovedi că nu el, ci oamenii lui au introdus vitele în lăstar, totuș din depoziția martorului audiat înaintea sa, tribunalul mai constată că nu reiese probe suficiente despre nevinovăția lui.

Considerând că acestea fiind constatări de fapt făcute de instanța de fond pe baza documentelor cauzei anume, arătate în hotărâre, nu pot fi supuse cenzurei Curții supreme. (Cas. II, 709/923).

ART. 13. - Defrișarea se poate permite numai în următoarele cazuri:

a) Pentru pădurile aflate pe moșiile de câmp, când rămâne cel puțin 1/4 din suprafața totală a moșiei acoperită cu

pădure;

b) Când proprietarul se va obliga să planteze în locul pădurii defrișate arbori fructiferi.

Permisia de defrișare nu se va acorda decât treptat cu înaintarea lucrării de plantare³³).

c) Când pădurea este situată pe loc șes are o întindere mai mică de 25 hectare și se află la o distanță de cel puțin un kilometru de alt trup de pădure în suprafață de cel puțin 5 hectare cu care nu ar putea să formeze împreună un trup mai mare de 25 hectare;

d) Când va fi necesar a se da un perimetru mai regulat unei păduri, fără ca întinderea defrișată să treacă peste 2% din întinderea totală a sa și fără ca suprafața defrișată să fie mai mare de 25 hectare.

e) Când va fi necesitate să se construiască prin pădure case de locuit și alte clădiri necesare exploatarii, drumuri sau alte mijloace de transport, să se creeze locuri de depozite pentru lemne și să se deschidă linii de amenajament sau linii destinate să separe, în caz de partaj diferitele părți ale proprietarilor ce stăpâneau pădurea în indivisiune;

f) Când va trebui să se dea în schimb unui proprietar al unui loc înfundat în pădure o întindere echivalentă lângă perimetrul său exterior ;

g) Când întinderea porțiunii defrișate va fi compensată prin împădurirea prealabilă a unei întinderi egale de teren și când tinerele plante, în vârstă de cel puțin trei ani, reprezintă toate garanțiile de reușită a împăduririi.

Defrișarea nu se va putea face decât în urma unei constatări în localitate de către un agent silvic superior și a avizului consi-

³² Modificat astfel de Comitet. deleg. Senatului

³³ Aliniat introdus de Comitet. deleg. Camerei, textul până la al.g a suferit oarecari modificări și din partea Comitet. deleg. Senatului.

liului tehnic, aprobat de ministerul agriculturii și al domeniilor.

Contractele cu data certă în ființă în momentul promulgării acestei legi, privitoare la pășunat și la defrișarea pădurilor cari nu sunt supuse regimului silvic și cari ar contrazice dispozițiile legii de față, se vor respecta până la expirarea lor³⁴).

Desb. C. D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor, la art. 13 D-I Mitescu a cerut ca să se permită, să se defrișeze o porțiune anumită de pădure atunci când moșia are o suprafață mare de pădure.

Eu am primit lucrul acesta, însă dacă nu s'a trecut în lege a fost că Comitetul delegațiilor nu a primit acest mod de a vedea și a admis principiul care era întâiu în lege, adică ca suprafețele împădurite să rămână tot împădurite, să nu se mai poată defrișa nimic, decât numai în cazurile excepționale care sunt prevăzute în proiect.

Așa în cât dacă d-I Mitescu are un amendament și Camera încuviințează, eu nu m'aș opune ca să-l primiți. Dar uite ce aș propune eu, ca în asemenea caz să se zică așa: «Pentru pădurile aflate pe moșiile de câmp rămâne cel puțin o pătrime din suprafața totală a moșiei acoperită cu pădure».

D-I V. Sassu, raportor: Comitetul delegațiilor a admis aceste modificări propuse de D-I ministru al domeniilor și care vor forma aliniatul a. V. și jurispr. dela art. 12.

ART. 14. - Exploatatorul unei păduri, fie el proprietar, fie cumpărător, care va contraveni la dispozițiile art. 12 și 13, se va pedepsi cu o amendă dela 500-1.000 lei de hectar³⁵); în niciun caz însă nu se va putea cumula cu cea prevăzută la art. 7.

Defrișări (Art. 12—14 C. silvic)

Încasarea acestei amende se va face cu legea de urmărire și se va întrebuința de ministerul agriculturii și al domeniilor la repopularea suprafețelor despădurite.

Sumele ce vor rămâne disponibile după acoperirea tuturor cheltuelilor de împădurire se vor încasa de Stat ca venit din amenzi.

17. - Încunoștiințarea cum că o pădure este supusă

³⁴ Acest aliniat și cel penultim au fost introduse de Comitet deleg. Camerei.

³⁵ Amenda s'a înzecit prin legea de extindere a Codului silvic din 12 iunie 1921. V.și nota de sub art.59.

regimului silvic nu are a fi făcută fiecărui proprietar în mâinile căruia trece o pădure, căci Statul nu poate urmări schimbarea proprietarului, ci cumpărătorul unei păduri are să știe dacă pădurea este sau nu supusă regimului silvic.

Conform art 43 din vechiul cod silvic, tribunalul corecțional judecă, fără drept de apel, când delictul nu atrage după sine o amendă mai mare de 300 lei³⁶).

Prin urmare, faptul defrișării unei păduri intrând în prevederile art. 13, care atrage amenda până la 500 lei, tribunalul judecă în acest caz în prima instanță și Curtea de apel judecă ca instanță de apel.

Dacă delicentul a recunoscut în instanță delictul silvic ce i se impută, nu se poate prevala de neregularitatea procesului-verbal, chiar dacă o asemenea neregularitate ar exista. (Cas. II, 1363/908, «Curier. Judic.» 68/908 și B. p. 1144).

18. - Amenda edictată de art. 14 Codul silvic pentru proprietarul care a defrișat pădurea sa supusă regimului silvic, conform art. 7 și 13 din acelaș Cod³⁷), aplicându-se, deci, pentru o infracțiune propriu zisă, este o amendă represivă, cu caracter penal, iar nu civilă sau de procedură și se poate transforma în închisoare, conform art. 40 Cod silvic³⁸), întru cât acest text vizează, fără distincțiune, toate amenziile prevăzute în acest codice. Din moment ce această amendă are caracterul penal, este o pedeapsă și, ca atare, este personală delicentului. Or, dacă acesta a încetat din viață, înainte ca sentința condamnatorie să fi dobândit caracterul de lucru judecat, erezii nu pot fi introduși în instanță și ținuiți responsabili de această infracțiune, întru cât acțiunea publică este stinsă prin moartea delicentului. (C. Galați, II, 42/910 «Buletin Judiciar» Galați 3/910).

V. și jurispr. dela art. 12.

Secțiunea IV³⁹: Pășunatul în păduri

ART. 15. - Pășunatul în pădurile supuse regimului silvic, prevăzute art. 1, alin. a, b și c, este cu totul oprit. El este însă permis numai în pădurile de baltă situate pe mar-

³⁶ Conform art.83 din noul Cod silvic, modificat prin L.i.Ocoale din 1921, delictul se judecă de judele de ocol cu apel la Trib., dacă faptul se pedepsește cu o amendă mai mare de 1.500 lei

³⁷ Art.12 și 13 din actualul Cod silvic

³⁸ Corespunzător art.88 din actualul Cod silvic

³⁹ Această secțiune s'a introdus de Comitet deleg. Camerei

ginea și ostroavele Dunărei sau a altor cursuri de apă, după distincțiunile următoare:

a) Dacă pădurea se exploatează în scaun, pășunatul este permis fără restricțiunea de vârstă;

b) Când tăierea arborilor se face din fața pământului, pășunatul este permis numai dacă pădurea e compusă din specii albe (cu lemn moale) și dacă are vârsta de cinci ani împliniți.

Desb. C. D-I N. Romanescu: Articolul acesta, așa cum este redijat, mai lasă o greutate nelămurită, și anume: pe de o parte pășunatul este interzis în pădurile ce aparțin Statului, Domeniului Coroanei, Casei școalelor, etc., dar pe de altă parte este lăsat liber pe marginea și în ostroavele Dunărei sau altor cursuri de apă.

Mi se pare, d-lor, că aici legea ia cu o mână ceea ce dă cu alta. Cari sunt pădurile care se pot exploata unde nu vor fi cursuri de apă? E știut că în țara noastră după felul vegetațiunii forestiere, avem trei regiuni bine distincte: regiunea pădurilor de rășinoase, unde avem mai cu seamă moliftul și bradul; regiunea pădurilor de foioase mici, unde avem diferite esențe arborigene foarte utile în pădurile noastre, precum: fagul, carpenul, paltinul și altele și, în fine, tufanul, gârnița, cerul și gorunul. Aci este o mică deosebire și așa vrea de aceea ca d-l ministru să se ocupe în mod serios, să căutăm o redacțiune mai clară, mai precisă, de oarece chiar în pădurile de dumbrave, în regiunea dumbravelor, gorunul adeseori depășește hotarele sale naturale și ajunge foarte aproape de deal, și atunci e întrebarea: în care din aceste regiuni va fi permis pășunatul oilor?

Este evident că modul cum se exploata pădurile la noi, cosindu-se mai mult decât tăindu-se, ne-a pricinit cele mai enorme rele în multe privințe.

Dacă ideea de reîmpădurire este astăzi primită de toți, este că ea s'a făcut în interesul tuturor.

Tot astfel cred că trebuie să fie și cu pășunatul.

Evident, împădurirea și restrângerea pășunatului slujește populațiunii din șes, căci acolo se scurg repede apele, pe când la munte, unde apele își au izvorul lor, datorita Statului, care reprezintă toate interesele, este să facă astfel încât chiar cu sacrificii să dea exemplul cel bun. De aceea vă rog să faceți să se suprimă tot pasajul acesta dela paragrafele a și k și să rămână pășunatul oprit în pădurile Statului, dela art. 1, alin. a, b și c.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-lor, deși în art. pe care îl discutăm nu este vorba decât de pășunat, într'un mod incidental, d-l Romanescu și Diamandi au introdus în discuțiune și chestiunea împăduririi artificiale.

Eu aș vrea să văd de unde din textul legii mele d-l Diamandi a putut să deducă că scopul și preocupățiunea legii este împădurirea artificială cu orice chip. Dacă ar fi citit nu mai departe decât art. 2, ar fi văzut că obligațiunea de împădurire artificială este numai atunci când împădurirea pe cale naturală nu are loc.

În ceea ce privește chestiunea pășunatului sunt absolut de acord cu dumnealor, că pășunatul trebuie prohibit în toate pădurile, nu numai pentru oi, dar pentru toate vitele, pentru că ele bătătoresc și împiedică dezvoltarea normală a unui masiv păduros.

De aceea pentru Stat, pentru care putem să dispunem într'un mod mai larg, am prohibit într'un mod absolut pășunatul, și când am prohibit pășunatul - și am edictat și pedepse când se va viola - și pentru oi, pentru boi și pentru toate celelalte vite; am oprit pășunatul pentru toate vitele, fie mari, fie mici, am admis excepțiunea pe care d-l Romanescu dorește să o schimbăm în ceea ce privește ostroavele dela Dunăre și de pe marginea apelor, ostroavc formate din revărsări de ape care constitue pământurile numite de inundație.

Ei bine, D-lor, acolo nu sunt masivele de păduri pe care noi voim să le apărăm, acolo sunt numai păduri de salcie de specia numită în știința silvică «albe», care cresc repede, care se taie la 6, 7 și 8 ani, și care nu sunt destinate ca să formeze pădurile seculare, pe care avem tot interesul să le cultivăm și să le păstrăm.

Excepțiunea este numai pentru pădurile din regiunile acelea de baltă, regiuni pe care sper că vom avea ocaziunea să le transformăm într'un viitor apropiat în pământ de cultură.

Până atunci acele regiuni, ca și zăvoaiele din jurul lor nu servesc decât la pășunat, și cum permițând pășunea în acele zăvoaie, nu se atinge în nimic scopul apărării pădurilor pe care îl urmărim, de aceea permitem pășunarea în ostroavele Dunării sau ale Prutului și în genere ale regiunilor băltoase.

Prin urmare, numai acolo am permis pășunea și chiar acolo am făcut o deosebire după modul cum zăvoii fusese tăiat. Așa dacă el a fost tăiat dela pământ, permit pășunarea după un număr de ani; dacă a fost tăiat «în scaun», adică se lasă trunchiul până la o înălțime oarecare, și numai de acolo în sus se taie, acolo am permis pășunatul oricând, pentru cuvântul simplu că acolo n'are ce strica, fiindcă lăstarul crește sus, unde vita nu poate ajunge. În pădurile care au fost tăiate de jos dela pământ se poate permite nu mai dela o vârstă oarecare, dela vârsta de 5 ani împliniți, căci dela acea vârstă pășunatul nu mai poate vătăma creșterea.

Cînd trecem dela o stare ca aceea de astăzi, unde totul e permis și unde se crede că pășunatul în pădurile Statului e un drept, la starea de prohibițiune absolută ca aceea a legii acesteia, mi se pare că cereți prea mult, când cereți prohibițiunea și când e vorba de ostroavele aflate pe marginea Dunării, unde

întreaga regiune e destinată pășunatului și cereți ca să nu fie pășunatul permis nici acolo. Prin urmare, dar, d-lor, cred că nu e bine a se admite propunerea d-lui Romanescu de a se suprima aceste două articole și vă rog să votați articolul 15, așa cum e.

ART. 16. - În celelalte păduri particulare supuse regimului silvic pășunatul va fi permis numai întrucât nu se compromite regenerarea pădurii. Spre acest sfârșit se stabilesc următoarele reguli: 1. Pășunatul e permis:

- a) În pădurile supuse tratamentului codrului cu tăieri rase și celui cu tăieri succesive (codru regulat), numai dacă au vârsta mai mare de 30 ani.
- b) În pădurile tratate în crâng compus și crâng simplu, când vor avea vârsta de 15 ani după tăiere.

Părțile de pădure prevăzute la alin. a și b se vor determina la fața locului de agenții silvici ai Statului, în urma unei cercetări locale făcută în asistența autorității comunale respective și în prezența proprietarului sau reprezentantului său legal, cu care ocazie se va determina și numărul vitelor cari pot intra la pășune; c)

În pădurile de baltă, după distincțiunile prevăzute la art. 15, alin. a și b.

2. Pășunatul este cu desăvârșire oprit:

- a) în pădurile tratate în codrul grădinărit în care s'a adoptat o relațiune mai mică de 15 ani;
- b) în pădurile de protecție prevăzute la art. 1, lit. i.
- c) Pe terenurile surpate sau cari sunt supuse a deveni surpătoare prin faptul pășunatului.

ART. 17. - În pădurile particularilor nesupuse regimului silvic pășunatul este permis când pădurea are vârsta de 10 ani, afară numai de pădurile de salcie și alte specii albe, unde pășunatul e permis după

3 ani de la tăiere.

Jurnalul Consiliului de miniștri No. 441 publ. «Monit. Of.» 45 din 24 Maiu 1918 față de lipsa nutrețului și în interesul circulațiunii trenurilor, prin derogare la Codul silvic se autoriză pășunatul vitelor întrebuițate la căratul lemnului de foc din păduri la gări, necesare căilor ferate, în toate pădurile, chiar având o vârstă mai mică de 10 ani.

19. - Codul silvic, în S. IV-a, care tratează despre pășunatul în păduri, prin art. 17 prevede că în pădurile particularilor nesupuse regimului silvic, pășunatul este permis când pădurea are vârsta de 10 ani, iar art. 12 al. 2 de sub secțiua II-a al aceluiaș Cod, care tratează despre defrișarea pădurilor, consideră pășunatul ca defrișare numai atunci când se face în însămânțările naturale, în plantațiuni și în lăstăruri mai mici de 10 ani.

În special, fiind constatat că pășunatul s'a făcut într'o pădure particulară în vârstă mai mare de 10 ani și nesupusă regimului silvic, nu poate fi considerat ca defrișare, și prin urmare, tribunalul a făcut o bună aplicațiune a art. 17 când a hotărât că inculpatul era în drept să pășuneze într'o pădure care se găsea în condițiunile sus arătate.

Decretul No. 2596/919 prin care se oprește defrișarea tuturor pădurilor, fie supuse ori nu regimului silvic, fiind privitor numai la amenajamente și regulamentele de exploatare, a modificat numai secțiunea III-a din codicele silvic asupra defrișărilor, fără să abroge și dispozițiunea art. 17 de sub secțiunea IV-a asupra pășunatului, pe care tribunalul o aplică în speță.

Art. 16 din Codul silvic impune autorizațiua ministrului pentru pășunat numai pădurilor particulare supuse regimului silvic, ceea ce nu este cazul de față. (Cas. II 322/923). V. și jurispr. de la art. 12.

Capitolul III. Consiliul tehnic

ART. 18.⁴⁰⁾ - Pe lângă ministerul agriculturii și al domeniilor⁴¹⁾ va funcționa un consiliu consultativ, numit consiliul tehnic al pădurilor.

Acest consiliu se va compune din cinci

⁴⁰⁾ V. și legea modificatoare din 1920, sub art. 2 (Art. XI).

⁴¹⁾ Proiectul se rostete: Pe lângă direcțiua pădurilor din Ministerul agriculturii, domeniilor etc.

membri, luați dintre inspectorii generali silvici sau dintre inspectorii silvici ai Statului, numiți prin decret regal după propunerea ministrului agriculturii și al domeniilor.

Consiliul tehnic este obligat să se pronunțe:

- a). Asupra amenajamentelor, regulamentele de exploatare și a studiilor sumare ale pădurilor supuse regimului silvic;
- b). Asupra proiectelor de drumuri și alte mijloace de transport în pădurile Statului, de construcțiuni în interesul exploatării acestor păduri, de lucrări pentru împăduriri, pentru corecțiunea și stingerea torenților, asupra devizurilor acestor lucrări, precum și asupra chestiunilor tehnice privitoare la păduri;
- c). Asupra defrișării pădurilor, în cazurile prevăzute la art 13 de mai sus;
- d). Asupra studiilor de punere în exploatare a pădurilor Statului;
- e). Asupra actelor de estimăție pentru punerea în vânzare a produselor secundare și accesorii;
- f). Asupra condițiunilor generale și speciale de vânzarea pădurilor Statului;
- g). Asupra devizelor de cheltueli pentru repopularea pădurilor particulare;
- h). Asupra cererilor făcute de particulari de a se supune pădurile lor sub regimul silvic;
- i). Asupra estimățiunii pădurilor ce se vor cumpăra dela Casa rurală și a terenurilor prevăzute la art. 8, alin. b.

Consiliul tehnic va stabili:

Tabloul de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic și cari, după aprobarea ministerului, se vor publica în «Monitorul Oficial»;

Lista pământurilor lipsite de vegetațiune lemnoasă, cari vor trebui împădurite.

În termen de șase luni dela publicarea în «Monitorul Oficial» a tabloului de pădurile ce se vor mai supune regimului silvic, partea interesată va putea face contestațiune la ministerul agriculturii și al domeniilor.

Ministrul, luând avizul consiliului tehnic și examinând motivele contestațiunii, va putea dispune o nouă verificare în localitate. Deciziunea ministrului va fi definitivă și adusă la cunoștința contestatarului printr'o simplă adresă comunicată pe cale administrativă⁴²).

Consiliul tehnic este obligat să facă, la finele fiecărui an, ministrului agriculturii și al domeniilor propuneri privitoare la conservarea, regenerarea și amenajarea pădurilor Statului, pentru ca soluțiile ce se vor da să poată fi puse în aplicare în anul ce urmează.

20. – Atribuțiunile Consiliului tehnic privitoare la întocmirea tabloului de pădure supuse regimului silvic. Pădurile moștenitorilor – între alte atribuțiuni pe care art. 18 le conferă Consiliului consultativ numit, Consiliul tehnic al pădurilor, instituit pe lângă Ministerul Agriculturii și Domeniilor este și aceea de a întocmi tabloul pădurilor supuse regimului silvic.

Acest tablou, după aprobarea ministerului, se publică în «Monitorul Oficial»; el poate fi contestat în minister de către cei interesați în termen de 6 luni de la această publicare (art. 18 al. 1).

Art.1 determină pădurile supuse regimului silvic ; în această categorie intră și pădurile pe care moșnenii sau răzeșii le stăpânesc în devălmășie (art. 1 lit. d), a căror reglementare din punct de vedere al stabilirii drepturilor de proprietate, al modului de exploatare, etc. este cârmuită de un șir de rândueli speciale prevăzute de art. 29 și 54 din Codul silvic. Această reglementare a fost făcută de legiuitori, în scopul conservării acestor păduri și apărării moșnenilor de încercăriile de speculă din partea acaparatorilor lipsiți de scrupul.

În « Monitorul Oficial » No.76 din 5 iulie 1914 s'a publicat, de minister, un tablou de păduri par-

⁴² Expresiuni adăugite de Comitet. deleg. Senatului

ticulare, scoase de sub regimul silvic, pe baza contestațiilor făcute, la acest tablou figurează însă și pădurile moșnenilor, stăpânite de aceștia în devălmășie, după ce li s'au stabilit drepturile de proprietate prin întocmirea așezămintelor prevăzute de art. 29 și urmare Cod silvic.

Într'un studiu: se pot scoate pădurile cetelor de moșneni de sub regim silvic printr'o decizie ministerială⁴³. I.N.Tănăsescu, judecător de ocol examinează situația acestor păduri și demonstrează ilegalitatea deciziei luate de minister de a cuprinde în tabloul arătat niște păduri, pe care legea le supune deopotrivă regimului silvic spre a le apăra în contra exploatorilor cari le încercă a le acapara, și le pot ușor acapara, pe prețuri derizorii, pe calea dreptului comun.

O dispozițiune ministerială ce poate înlătura legea și ca atare, nu poate avea nici o tărie. Ne raliem în totul al acestei juste observații, sprijinite pe însăși expunerea de motive a legii, din cari reiese interesul legiuitorului de a ocroti pădurile moșnenilor. Deciziunea ministerială în chestiune nu poate avea nicio justificare, afară de cazul când nu observă acest magistrat tabloul publicat în « Monit.Of. » a fost întocmit pentru alte motive, iar nici deasemenea pentru a se scoate asemenea păduri de sub regimul silvic, împotriva dispozițiilor categorice ale legii.

21. – Prin vechiu Cod silvic, în articolele care arată modul și formele de îndeplinit pentru supunerea pădurilor la regimul silvic, nu se prevede altă modalitate pentru încunoștințarea tuturor, decât publicarea în «Monit.Of.», a tabloului format de Consiliul tehnic (art. 15 și 17). Art. 12 prevede dreptul de contestațiune la acest tablou în termen de 6 luni dela publicarea lui în modul cum are a fi examinată această contestație, fără ca acest articol, sau vreunei altul, să ceară îndeplinirea vreunei alte formalități, pentru ca o pădure să fie declarată supusă regimului silvic.

Dacă prin art. 11 din regulamentul Codului silvic se vorbește de comunicarea deciziunilor Consiliului tehnic, în parte fiecărui particular, acest articol prevede cazul când deciziunea e relativă la contestațiunile ce se fac în contra supunerii la regimul silvic al pădurilor, iar nu și cazurile când pădurea a fost supusă acestui regim prin tabloul Consiliului tehnic, publicat prin «Monitorul Oficial» și când în cele 6 luni următoare, nu s'a făcut nici o contestație așa că acel tablou a rămas definitiv. Într'adevăr, art. 7, 8, 9 și 10, din regulament, regulează modul de contestație și de judecată, precum și cheltuelile oca-

zionate cu cercetarea contestației, iar articolul imediat următor se referă tot la acele contestații, căci arată modul cum se confirmă deciziile date asupra contestației, cum ele se comunică și cum se va achita suma necesară anchetei.

Prin urmare, când nu e vorba de o contestație, publicarea prin «Monitorul Oficial» a tabloului Consiliului tehnic, e suficientă pentru aducerea la cunoștința tuturor a pădurilor supuse regimului silvic.

22. Dar chiar dacă disp. art. 11 n'ar privi numai contestațiile la tablou, aceasta dispoziție din regulament, adăugând la lege o formalitate pe care legea n'o cere, nu poate fi ținută în seamă, așa că instanța de fond numai printr'o greșită interpretare a citatelor articolelor de lege și prin greșita aplicare a art. 11 din regulament, a stabilit că punerea sub regim silvic a unei păduri trebuia încunoștințată și personal proprietarului pădurii, în afară de publicarea prin «Monitorul Oficial». (Cas. II, 52/909 «Jurisprudența» 5/909 și «Curier. Jud.» 55/909; Cas. II, 1503/912 «Sept. Jurid.» pag. 498 și «Curier. Jud.» 67/912; Cas. II, 2371/912 «Curier. Jud.» 57/913).

V. și jurispr. dela No. 2 și 3.

Capitolul IV

Secțiunea I. Exploatarea pădurilor statului, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere

ART. 19. - Afară de regulile prevăzute prin amenajament, exploatarea pădurilor aparținând Statului, Casei școalelor, Casei bisericii, județelor, comunelor, așezămintelor publice și de binefacere, nu se va putea face decât în baza unei adjudecațiuni precedată de licitațiune publică, ținută conform regulilor prevăzute de legea contabilității Statului, afară de cazul când legi speciale ar prevedea contrariul.

Exploatatorii unor asemenea păduri nu vor putea începe exploatarea decât după ce vor fi obținut o permisiune în regulă dela proprietarii acestor păduri sau dela

⁴³ V. . . . pg. 44

reprezentanții lor.

Exploataatorul va fi dator să aibă cel puțin un păzitor care, după ce va fi recunoscut de capul de ocol silvic respectiv, va depune jurământ înaintea tribunalului local.

Acest păzitor va fi autorizat a încheia procese-verbale atât în cuprinsul suprafeței în exploatare, cât și la distanța de 200 metri dincolo de limita acestei exploatări.

ART. 20. -Agenții silvici ai Statului, județelor, comunelor și așezămintelor publice și de binefacere sunt datori să depună, la grefa tribunalului situațiunii pădurii, tiparul ciocanelor silvice pe cari le vor întrebuința pentru marcarea atât a arborilor destinați a servi ca rezerve sau a fi vânduți, cât și a arborilor tăiați în delict, supuși fiind, în caz de abateri, în ce privește agenții Statului, la pedepsele prevăzute de legea de organizare a ministerului de domenii⁴⁴⁾, iar ceilalți la o amendă dela 100-500 lei⁴⁵⁾.

ART. 21.- Exploataatorul nu va putea face nici un cuptor de cărbuni și nici un atelier decât în locurile indicate prin procesul-verbal de predare a suprafeței de pădure vândută, încheiat de capul de ocol sau de reprezentanții proprietarului pădurii, sub pedeapsă de a fi supus la o amendă de 50 lei pentru fiecare cuptor sau clădire de atelier construită în altă parte, precum și la desființarea lor.

ART. 22. - Din momentul primirii permisiunii de exploatare și până nu va fi obținut deplină descărcare, exploataatorul este răspunzător de toate delictele silvice comise în cuprinsul și în jurul locurilor de exploatare până la o distanță de 200 metri, dacă prepușii, lucrătorii sau oamenii lui nu vor fi înștiințat, prin raport făcut cel mai

târziu în termen de opt zile dela comiterea delictului, pe agenții silvici respectivi, pe proprietarii pădurii sau pe reprezentanții lor. Răspunderea exploataatorului nu va înceta însă nici după descărcarea dată de agenții silvici, dacă se va constata în urmă că această descărcare a fost dată în mod fraudulos.

Exploataatorii nu vor fi descărcați de răspunderea lor decât când vor fi indicat pe delicvenți, sau când vor face dovada că au luat toate măsurile necesare pentru descoperirea lor⁴⁶⁾.

ART. 23. - Exploataatorii nu vor putea introduce în țară lucrători străini pentru exploatarea pădurilor lor decât cu autorizarea ministerului de interne, care nu se va da decât în cazul când se va constata că în regiunea respectivă nu s'au găsit lucrători, sau că aceștia nu au voit să se angajeze la asemenea lucrări.

Secțiunea II⁴⁷⁾. Transportul lemnelor

Transportul pe uscat

ART. 24. - Când transportul lemnelor prin proprietatea de care aparține pădurea destinată exploatării nu s'ar putea face, sau ar costa relativ prea mult, scoaterea lor se va face și pe proprietățile străine, fie pe drumurile existente sau cele ce se vor înființa de exploataator, acesta fiind obligat să despăgubească pe proprietari de toate daunele ce i s'ar ocaziona.

În acest scop, după cererea părții interesate, ministerul agriculturii și al domeniilor, în urma unei constatări locale prin

⁴⁴ Expresiuni adăugite de Comitet. deleg. Senatului

⁴⁵ Această amendă a fost în zecită prin legea din 25 Martie 1923. V. nota de la pag. 3.

⁴⁶ Proiectul mai prevedea: totuși dacă cei ce au comis delictele sunt chiar oameni sau lucrătorii exploataatorului, acesta nu poate fi descărcat de răspundere, chiar dacă i-ar denunța sau dovedi.

⁴⁷ Această secțiune a fost introdusă de Comit. deleg. Camerei.

agenții silvici, va hotărî despre necesitatea transportului lemnului prin proprietăți străine, și va determina locul pe unde el se va putea face în modul cel mai puțin vătămător pentru proprietățile străine, timpul cât el va dura și suma convenită ca despăgubire proprietarilor respectivi.

La fixarea despăgubirii, pe lângă celelalte elemente de apreciere, agenții silvici vor ține seamă, în cazul când trecerea se va face pe drumuri existente, atât de cheltuielile făcute cu construcția lor, cât și de cele necesare pentru întreținerea lor, iar când trecerea ar urma să se facă pe drumuri ce trebuiesc înființate din nou, spesele de construcție și de întreținere privesc numai pe exploatator.

Dacă părțile nu s'ar mulțumi cu această sumă ele se pot adresa justiției, dar numai în ce privește cuantumul despăgubirii, iar nu și asupra utilității condițiilor de trecere.

Până la pronunțarea unei sentințe definitive, transportul lemnului nu poate fi însă împiedicat, dacă s'a depus despăgubirea fixată de minister.

În caz însă când exploatatorul ar voi să înființeze o linie ferată pentru transportul materialului lemnos, el nu poate face decât conformându-se condițiilor stabilite prin legea pentru construirea și exploatarea căilor ferate din inițiativă privată din 28 Martie 1900, cu modificările din 31 Maiu 1905.

23. - Dacă art. 24 Cod. silvic e constituțional. Comparațiune între acest text și art. 616C. civ. - Art. 24 din Codul silvic autoriză, în schimbul unei prealabile indemnizații, benevole sau stabilite de justiție, transportul lemnului din o pădure aparținând cuiva, pe drumurile existente de pe proprietățile vecine sau pe acele ce se vor înființa de exploatator.

Acest text a dat loc la discuție dacă nu e anticonstituțional, pe motiv că prin el s'ar aduce o

atingere proprietății cu călcarea dispozițiilor art. 19, 36 și 104 din Constituție, care o garantează. (Vechea Constituție).

Dispozițiunile acestui articol se bazează pe o cauză de utilitate publică și anume înlesnirea comunicației, ca atare nu se poate susține că pactul nostru fundamental e violat, cazul intrând în prevederile art. 19 din Constituție; s'ar părea totuși că el ar intra și la prevederile art. 616, C. civ., relativ la dreptul de servitute al proprietarului înfundat.

Cestiunea e îndoelnică. Observăm, în întâiul rând, că aci nu poate fi vorba de aplicarea în totul a dispozițiilor art. 616 C. civ., pentru că art. 24 din Codul silvic nu vizează numai cazul imposibilității ieșirii la calea publică, locul fiind înfundat, dar și acela când scoaterea lemnului pe drumurile existente ar costa prea mult - ceea ce nu e tot una - și nu numai pe drumurile în ființă ale vecinului, dar și prin crearea de drumuri noi pe proprietatea învecinată, impusă de trebuințele exploatării care are un caracter mai mult privat decât public.

Așa cum e edictată dispoziția art. 24 din Codul silvic nu concordă cu art. 616 C. civ. decât în cazul când proprietarul pădurii exploatăată își are locul său înfundat, din care cauză exploatarea e împiedecată.

În interesul exploatării, legiuitorul silvic, însă, a dat un caracter de utilitate publică trecerii pe proprietatea vecinului, în amândouă cazurile, stabilind exercițiul unei servituti legale, la fel cu aceea exercitată prin întrebuițarea unei ape curgătoare pe terenuri cultivabile aparținând la proprietari deosebiți.

Conform art. 583 C. civ., dacă se ridică contestațiuni între proprietarii cărora aceste ape pot fi trebuincioase, tribunalele sunt datoare să împace interesul agriculturii cu respectul convenit proprietății.

S'ar putea, deci, susține, că nu ideea de a atinge dreptul de proprietate al vecinului a călăuzit pe legiuitorul silvic, ci numai aceea de respect datorit proprietății aceluia care face o exploatare silvică, în sensul că să se poată folosi cât mai neîmpiedecat și echitabil de exercițiul dreptului său de proprietate.

Cazul s'a ivit înaintea judecătoriei ocol Văile-Unite (Dâmbovița), unde s'a invocat anticonstituționalitatea art. 24 din Codul silvic, care a hotărît că judecătorul nu are competența de a se pronunța asupra constituționalității legilor și că art. 24 din Codul silvic nu e decât o aplicare a art. 616 C. civil.⁴⁸⁾

⁴⁸⁾ Jud. Oc. Văile Unite (Dâmbovița), 17/915 «Curier Jud.» 45/915. Cartea de judecată redactată cu multă pătrundere

Transportul pe apă

ART. 25. - Proprietarii sau exploataorii de păduri, pentru a-și transporta pe apă lemnele, fie în stare liberă, sau sub formă de plute, au dreptul a se folosi de toate cursurile de apă, chiar când acestea nu fac parte din domeniul public.

Când însă pentru efectuarea transportului va fi nevoie de construcțiuni hidraulice: opusturi, stăvilare sau alte rețineri de apă, precum și de lucrări pentru apărarea malurilor și altor instalațiuni agricole și industriale aflate în ființă, aceste construcțiuni nu se vor putea face decât în baza urni autorizări prealabile din partea guvernului.

Cererea pentru obținerea autorizării se va înainta ministerului agriculturii și al domeniilor, însoțită de un Memoriu amănunțit cu indicațiunea cantității și felul lemnului de plutit, arătarea locului pe unde se începe și unde se termină plutirea și de un plan de situație al cursului de apă pentru care se cere autorizarea.

În acest memoriu și plan se vor indica, în mod detaliat, construcțiunile hidraulice, morile, canalurile, lucrările de apărare a malurilor sau de regulare a cursului, acele ape, în fine toate lucrările existente pe cursul sau malurile apei, precum și acelea ce se proiectează a se face.

Ministerul, în termen de 10 zile dela primirea cererii de autorizare, o înaintează prin prefecturi primarului sau primarilor comunelor pe teritoriul cărora se va face plutirea.

Aceștia o afișează de îndată la ușa

de ajutorul acelei judecătoriai Tiberiu Constant., e însoțită de o notă de C.St. Bossie cari citează doctrina și jurisprudența română și franceză pro și contra. Bossie e de părere și el că art. 24 din Codul silvic nu e anticonstituțional și că nu e decât aplicarea, într'un interes de utilitate publică, a dispozițiilor art. 616 din Codul civil.

primăriei, constatând aceasta prin dresare de proces-verbal.

În timp de o lună dela afișare, toate persoanele interesate vor putea face observațiunile lor sau vor putea formula noi cereri de plutire. După expirarea acestui termen, prefectul, cu asistența agenților silvici și a autorităților comunale respective, va face o constatare la fața locului înaintând rezultatul ministerului, care va decide asupra cererilor.

ART. 26. - Durata autorizării va depinde de felul, de importanța construcțiunilor proiectate, de cantitatea materialului lemnos destinat a fi transportat și de distanța de parcurs prin plutire. Ea nu poate fi mai lungă decât termenul de exploatare a pădurii pentru care se acordă autorizarea.

Când sunt mai multe cereri de autorizare și cei interesați nu se pot înțelege între dânsii, ea se va acorda aceluia sau acelora cari vor avea să transporte cantitatea cea mai mare de material lemnos, pe distanța cea mai lungă și de valoarea cea mai mare.

Nu se poate da autorizare decât aceluia care va prezenta garanții serioase de solvabilitate pentru despăgubirea proprietarilor riverani de daunele ce eventual li s'ar putea produce prin faptul transportului.

Nu se va încuviința nici o autorizare de plutire, dacă prin construcțiunea opusturilor sau altor instalațiuni pentru rețineri de apă s'ar putea ocaziona pagube mai mari decât mijloacele cunoscute ale aceluia care a cerut-o, precum și atunci când construcțiunile în chestiune ar face cu neputință funcționarea instalațiunilor industriale sau agricole în ființă, a căror utilitate ar fi mai mare decât aceea a transportului lemnului prin plutire.

Înființarea de noi opusturi, stăvilare

sau alte rețineri de apă nu se poate încuviința decât dacă acestea nu împiedecă funcționarea celor existente.

ART. 27. - Autorizarea de plutire, odată acordată, pentru un curs de apă sau o anumită porțiune dintr'însul, nu se mai poate da o nouă autorizare altei persoane pentru timpul duratei primei autorizări.

Aceia cărora nu li s'a admis cererea, precum și alți exploatare de păduri cari ar avea nevoie să-și transporte lemnele pe cursul de apă pentru care s'a acordat autorizarea vor avea dreptul să se folosească și dânsii de acel curs de apă, plătind acelaia care a obținut autorizarea, despăgubirea pe care o va fixa ministerul agriculturii și al domeniilor, ținând seamă de serviciul adus și de cheltuielile făcute cu lucrările.

Cei nemulțumiți cu această despăgubire au dreptul de apel la Curtea de apel, din resortul căreia face parte pădurea exploatată de cel autorizat, în termen de 15 zile dela notificarea deciziei ministerului. Decizia Curții este definitivă și fără drept de recurs.

Până la pronunțarea unei sentințe definitive, transportul lemnului nu poate fi împiedicat, dacă s'a depus despăgubirea fixată de minister.

ART. 28. - Cel autorizat este obligat să țină construcțiunile în bună stare, să facă lucrările necesare pentru apărarea malurilor, a clădirilor și a instalațiunilor hidraulice ce sunt pe cursul apei; toate acestea sub sancțiunea de a i se revoca autorizarea și fără drept de despăgubire.

El este dator să despăgubească pe riverani de stricăciunile cauzate prin lovirea lemnului transportate în stare liberă sau în formă de plute, cum și prin revărsarea apelor slobozite.

Stricăciunile provenite din cazuri de

forță majoră sau cari s'ar fi produs și fără instalarea opusturilor nu-l privesc.

De două ori pe an, fiecare proprietar de opusturi va face să se constate prin primăria respectivă, prevenind și pe riverani, starea construcțiunilor acestora, spre a se putea lesne stabili în urmă degradațiunile provenite din faptul plutirii.

Dacă nu a făcut această constatare, cel autorizat nu va fi admis să probeze că stricăciunile erau anterioare plutirii.

El este obligat a depune, cu privire la desdăunările eventuale, o cauțiune ce se va stabili de către autoritatea silvică în urma unei expertize.

Cel căruia i s'a acordat autorizarea nu poate desființa lucrările de cari nu se mai servește și nici face altele decât cele autorizate, fără încuviințarea ministerului, sub sancțiunea, în caz de abatere, a revocării de drept a autorizării, fără drept de despăgubire.

Toate lucrările făcute în cursul duratei autorizării rămân de drept la expirarea termenului autorizării, proprietatea Statului, fără nici un drept de despăgubire.

Lucrătorii vor avea dreptul să treacă și pe proprietăți străine or de câte ori au lucrări de făcut dealungul malurilor.

În caz de stricăciune, proprietarii malurilor vor fi despăgubiți.

Autoritățile comunale și administrative vor ajuta pe exploatare în redobândirea lemnului lor luate de apă.

Capitolul V⁴⁹⁾

Secțiunea I. Stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor sau răzeșilor cu privire la păduri, poieni, goluri de munte, etc.

ART. 29. - Pentru stabilirea drepturilor de proprietate a cetelor de moșneni sau răzeși aflate în devălmășie, cu privire atât la pădurile ce stăpânesc, cât și la pășunile, fânețele și locurile de arătură aflătoare în poienile și locurile goale din interiorul sau dimprejurul perimetrului pădurilor lor, precum și la golurile de munte destinate pășunatului, se institue o comisiune compusă din judele de ocol, din administratorul plășii și din controlorul fiscal al locului unde este situată proprietatea, și care comisiune va fi prezidată de judele de ocol.

Dacă imobilul face parte din mai multe comune sau chiar județe ori plăși, oricari din judecătorii din ocolul căruia ar face parte o porțiune din imobil e dator și are competența de a instrumenta pentru întreg imobilul și a face parte din comisiune. El atrage după sine în comisiune pe subprefectul și controlorul din resortul reședinței judecătorești. În asemenea cazuri, și dacă mai mulți judecători au luat inițiativa operațiunii, conducerea ei rămâne aceluia care a luat-o mai întâiu.

Judecătorul e dator ca, în termen de o lună dela promulgarea legii de față, prin notarii comunelor din ocolul său, să se informeze de cetele de moșneni sau răzeși aflătoare în fiecare comună, de numele persoanelor cari o compune pe cât va fi posibil, de numele generic al proprietății, de numele parohului și al dirigintelui școlii

⁴⁹⁾ Materia acestui Capitol cuprinde dispozițiuni organizate aproape în totul de Comitetul deleg. Camerei spre deosebire de rânduielile prevăzute în proiect, în locul cărora au fost instituite.

din comuna situațiunii imobilului.

Notarul e dator, până în 15 zile dela primirea adresei judeului de ocol, să-i dea toate aceste informațiuni, sub pedeapsa unei amende dela 100-200 lei, care i se va aplica de judele de ocol în mod definitiv.

Treptat cu primirea acestor informațiuni comisiunea va procedea în lucrare, care va trebui terminată pentru toate imobilele cetelor de moșneni sau răzeși din ocolul său, până în opt luni dela promulgarea acestei legi.

Spre acest sfârșit, judele de ocol este dator ca printr'o citație colectivă să încunoștiințeze obștea de ziua când comisia va descinde în comună.

Drepturile moșnenilor (Art. 29 c. Silvic)

Desb. S.⁵⁰⁾ d-l P. Missir: D-lor, în acest capitol se iau măsuri pentru exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau răzeși în devălmășie. D-lor, e o fericită idee că administrația domeniilor noastre cu ocaziunea acestei legi se ocupă și de pădurile ce sunt posedate în devălmășie, care dădeau loc până acum la foarte mari nedumeriri și la mari conflicte de interese.

Instituția aceasta a moșnenilor, a răzeșilor a rămas de fapt din alte vremuri, dar în dreptul comun e neocrotită.

Indiviziunea cum o cunoaștem noi nu se potrivește tocmai bine cu codevălmășia pe care o reprezintă moșnenii și răzeșii. Bine înțeles că și drepturile lor sunt foarte greu de dovedit, mai cu seamă la păduri.

Și din această cauză se întâmplă: cumpărători de păduri cari cumpărau dela o ceată de moșneni și apoi ieșiau alții cu pretinse drepturi asupra pădurilor vândute, și din această cauză izvorau tot felul de speculațiuni și neînțelegeri, câte odată - poate - și nedrepte.

Cred dar că este util a se lua măsurile necesare cu ocaziune votării acestei legi, pentru a se remedia la inconvenientele de care vă vorbesc.

Recunosc că proiectul încearcă să ia aceste măsuri, care în principiu cred că sunt la locul lor. Am de făcut însă câteva observații de detaliu. Așa de pildă, la art. 29, cred că dispozițiunea acestui proiect așa cum fusese propus de guvern, era mai în concordanță cu

⁵⁰⁾ Desbaterile de sub acest text se referă și la art. 31, 32, 36, 37 și 39. Le-am concentrat sub acest text, spre a se avea o imagine mai deplină a discuțiilor urmate, fiind în strânsă legătură.

titlul acestui capitol, căci era vorba numai de pădurile stăpânite în devălmășie de o ceată de moșneni sau de răzeși.

În urma modificărilor aduse însă în Comitetul delegaților acestui proiect de lege, se lărgeste dispozițiunea acestui articol.

În adevăr, d-lor senatori, iată ce cetesc la acest articol:

«Cetele de moșneni sau de răzeși aflați în devălmășie vor fi datoare să-și întocmească, atât cu privire la pădurile ce stăpânesc, cât și la folosința pășunii fâneții și a locurilor de arătură de prin poienile și golorile din sau în afară de perimetrul pădurilor lor»...

Ce se înțelege prin această dispozițiune?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Să vă explic. În interiorul pădurilor pot să fie goluri, precum și în jurul pădurilor pot să fie goluri care intră în perimetrul pădurii, și pentru că tocmai acolo se nasc incendii cu ocaziunea pășunatului, am zis: așezământul țărănilor cu privire la păduri va privi și golorile din sau în jurul pădurilor.

D-I C. Olănescu: Până la ce rază?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: În raza perimetrului pădurii.

D-I Toma Cămrășescu: E vorba de poienile care intră în pădure, care fac parte din pădure?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Da.

D-I P. Missir: N'ar fi mai bine, d-le ministru, ca să se precizeze acest lucru în lege?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: E destul de bine precizat, căci se vorbește de perimetrul pădurii și perimetrul unei păduri cuprinde împrejurimile ei.

Desb. C. D-I Ion A. Ghica: La art. 29, d-le președinte, s'a strecurat o greșală, care cred că d-l ministru va admite să fie îndreptată. Iată d-lor, ce am de zis la art. 29. Sunt obștii la sate cărora citațiunile se fac prin notari, dar la orașe? Aliniatul IV.: «Judecătorul este dator»...

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Conform dreptului comun.

D-I Ion A. Ghica: ... ca în termen de o lună dela promulgarea legii, prin notarii comunelor din ocolul său, să se informeze de cetele de moșneni ...

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: La orașe se va face prin portărei, pentru că este tribunal.

D-I Ion A. Ghica: Sunt mai multe articole care vin acuma, cum e, de exemplu la art. 31, se spune că notarul va fi secretar al comisiunii de judecată. La orașe cine va fi?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Greșierul tribunalului, pentru că este presidentul tribunalului.

D-I Ion A. Ghica: Să se pună câteva modificări.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Da, da.

Desb. C. D-I Take Ionescu: Se crează moșnenilor acest organ obligator, un număr de administratori cari se aleg; dar dacă ei nu vin la alegere, numește judecătorul de ocol, așa în cât, în realitate, administrațiunea averi moșnenilor din România se dă judecătorilor de ocol.

Aceasta, d-lor este o revoluțiune.

Al doilea: Pe lângă judecătorii de ocol se amestecă Casa centrală a Băncilor populare. Nici această dispozițiune nu era în proiect așa cum venise dela Senat. Iată acum Casa centrală a Băncilor populare și aci? Sub care cuvânt?

Dar credeți că este numai atât? Este ceva și mai grav. Iată d-lor, voi citi întreg articolul 36, ca să vedeți tendința legii;

Art. 36. - Este interzis moșnenilor sau răzeșilor a căror drepturi devălmășe asupra imobilului au fost stabilite prin tabela definitivă și transcrisă, de a ieși din indiviziune pe cale judiciară. Singurul mod de împărțeală este cea voluntară, care se admite chiar pentru minori și incapabili prin reprezentanții lor, însă și aceasta cu următoarele condițiuni:

a) Ca să fie admis de unanimitatea moșnenilor devălmășii recunoscuți prin tabela definitivă și transcrisă:

b) Ca împărțeala să se facă numai în natură...

Un moșnean nu are dreptul să iasă din indiviziune pe cale judiciară!

De unde principiul de drept al nostru și principiul de organizare socială, nu numai de drept pur, principiul politic cu care trăim în această țară este divizibilitatea și putința de a fi proprietar individual, de unde, d-lor, în Codul civil orice convențiune pentru a păstra indiviziunea pe termen mai mare de 5 ani, este declarată nulă, căci starea de indiviziune este în contra adevăratei ordine sociale și progresul este diviziunea, moșnenii pe baza proiectului numai pot ieși din indiviziune!

Singurul mod de împărțeală este cea voluntară, dacă e admisă de unanimitatea moșnenilor!

Unanimitate? Camera Poloniei! Dacă unul zice «veto» s'a isprăvit.

D-I. I.G. Saita: Așa este regula de drept comun. Toți coproprietarii trebuie să convie.

D-I Take Ionescu: Regula de drept comun este ca un om să fie forțat să stea în indiviziune pentrncă nu vrea toți copărtașii să facă împărțeala? Vă înșelați.

Al doilea se spune în proiect că împărțeala trebuie să se facă numai în natură. De unde această regulă?

Mai la vale: «Orice act sub orice formă, prin care s'ar abate dela această prohibițiune, este de drept nul și de nul efect, atât față de cei de al treilea, cât și față de codevălmășii» ...

Nu este destul atât. Credeți că moșneanul, fără putința de a ieși din indiviziune, este stăpân pe dreptul lui, să facă cu el ce vrea? Nici pe aceasta nu este stăpân. Iată cum termină art. 36:

«Înstrăinările făcute de unul sau mai mulți

moșneni sau răzeși a dreptului lor indiviz nu poate avea alt efect decât de a substitui pe cumpărător în aceleași drepturi indivize pe care le avea vânzătorul, rămânând cumpărătorul supus la toate restricțiunile acestei legi. Ele sub pedeapsă de nulitate, nu se pot face decât numai către unul sau mai mulți din devălmași.

«Constituirea de drepturi reale nu conferă dobânditorului alte drepturi decât tot asupra părții indivize a constituitorului; iar dacă constituirea unor asemenea drepturi ar conduce-o la vânzare silită, cumpărătorul nu dobândește decât tot un drept indiviz prin substituirea lui în drepturile și oblicațiunile expropriatului, prevăzute în prezența legii. Adjudecatar nu va putea fi decât unul sau mai mulți devălmași.

Vânzările în deplină proprietate sau numai pentru exploatare, a întreg sau parte din imobilul indiviz, precum și constituirea de drepturi reale, nu vor fi valabile decât atunci când se vor face după normele stabilite în această lege.

«Din ziua promulgării acestei legi și până la stabilirea definitivă, conform acestei legi, a drepturilor codevălmașilor, orice înstrăinare voluntară, sub orice titlu, totală sau parțială, este interzisă».

«Orice act făcut contra acestei prohibițiuni este nul și de nul efect».

Va să zică, un moșnean dintr'o altă ceată, un țăran neîmproprietărit sau un țăran împrorietărit la 1864, orice om, nimeni altul nu poate să cumpere dreptul unui moșnean, ci numai moșneanul din aceeaș ceată.

Ei, d-lor deputați, vă întreb: este aceasta o chestiune legată cu Codul silvic? Vom vedea pe urmă tendința unei asemenea legiuri. Această chestiune generală, această chestiune mare socială este aproape principială în Statul nostru.

Vin la altceva. După ce proiectul ia măsuri ca să se alcătuească tabloul moșnenilor, știți ce sancțiune prevede? Aceea care nu va fi reclamat în termenul prescris că este moșnean, pierde orice drept la proprietatea moșnenească!

Și știți în ce condițiuni? O comisiune compusă din judecătorul de ocol, administratorul de plasă și controlorul fiscal judecă în prima instanță, cu apel la tribunal, fără recurs! Dacă credeți că nu este așa, să-mi dați voie să vă citesc, căci fiind un sistem întreg, sunt dator să'l explic. Nu este cu puțință să luăm răspunderea unei asemenea legiuri, fiindcă aceasta este o transformare completă a regimului proprietății din România, transformare pusă de comitetul de delegați în legea silvică, unde nu are ce căuta.

A doua chestiune gravă: Se spune în acest proiect de lege că stăpânirea prodiviză, oricât de veche ar fi, nu împiedică să fie considerată averea moșnenilor ca indiviză.

Cum se poate acest lucru? Au stăpânit oamenii în mod divizat de 50-60 sau chiar 100 ani fiecare. Avera este tot indiviză; indiviziunea e considerată că n'a

încetat niciodată, pentrucă așa decide legea Codului silvic!

Aș fi înțeles, d-lor, toate aceste măsuri, dacă ar fi fost, de exemplu, la legea asupra consolidării terenurilor petrolifere, unde știți bine că nu se statuiază definitiv asupra proprietății, ci se statuiază un singur lucru: asupra puținței de a se da o concesiune valabilă și asupra dreptului la redevență, nu se poate când sunt sute de moșneni în unele locuri care au pretențiuni asupra proprietății, cari au dreptul de proprietate, nu se poate dărâma învoilele făcute asupra exploatării. Dar nu de aceasta este vorba aci. Aici este vorba de desființarea și rezolvarea dreptului de proprietate printr-o comisiune administrativă, cu apel la tribunal!

Și d-lor, dacă cel puțin ar fi o lege generală de cadastru a României. Dar nu e o lege de cadastru a României. E o lege făcută numai pentru bieții moșneni. Ei singuri sunt puși sub această lege.

D-I I.G. Saita: Cunoașteți moșneni cari au ieșit din indiviziune?

D-I Take Ionescu: D-lor, îmi este indiferent dacă au ieșit sau nu ...

D-I I. G. Saita: Pentrucă nu se poate de fapt realiza ieșirea din indiviziune.

D-I Take Ionescu: Bine, d-le Saita, dacă este așa, atunci numai discutăm, glumim. Ce face art. 36? Interzice moșnenilor ieșirea din indiviziune. Pentru ce? Ce fel de proprietari sunt aceștia dacă nu pot ieși din indiviziune? Dece nu pot ieși din indiviziune dacă vor fi toți de acord, unanimitatea? Și chiar atunci, chiar dacă vor fi toți de acord să iasă din indiviziune, nu pot să vândă, ci trebuie să împartă în natură.

Dar nu numai atât. Un moșnean nu poate vinde dreptul lui, ziceți d-v unui alt moșnean din altă ceată! De ce? Va să zică e un adevărat *adscriptus glebae*. Pe omul făcut liber de Kogălniceanu și de Cuza îl întorci la o stare din altă vreme, la iobăgie, căci legătura omului cu sila de pământ este iobăgie.

Apoi asta este o reformă întregă a tuturor principiilor Constituțiunii noastre, a libertății omului, a dreptului de proprietate și toate acestea în Codul silvic și numai pentru moșneni!

Va să zică, nu are dreptul moșneanul să iasă din indiviziune, nu are dreptul să-și vândă proprietatea lui decât unui alt moșnean din aceeaș ceată; altui moșnean nu poate să'i vândă!

Dacă a constituit moșneanul o ipotecă și se urmărește proprietatea aceasta de ereditorul ipotecar, la licitație nu poate să vie decât moșneanul din aceeaș ceată, altcineva nu poate să o cumpere!

D-lor, aceste toate sunt principii cu desăvârșire noi, pe care nu le-am auzit expuse ca principii ale partidului d-voastră, nici măcar cu ocaziunea discuțiunii marei legi agrare. Dar primesc. Aceste sunt ideile d-voastră, așa înțelegeți d-voastră să reglementați proprietatea în România, adică nu prin libertate, ci prin legătura obligatorie între om și

pământ; nu prin principiile generale ale dreptului, ci prin principii noi, prin indiviziune forțată, obligatorie în toate împrejurările și orice s'ar fi întâmpnat: fiecare să fie stăpân forțat, să fie ținut cu sila în indiviziune și să nu aibă dreptul să vândă decât la alt moșnean, decât la ceata lui, adică creațiuni de caste. Primesc toate acestea. Dar atunci un lucru ca acesta merită cel puțin onoarea unui proiect de lege special, ca să se vadă care este sistemul d-voastră și cum înțelegeți proprietatea în această țară. Dar ca să faceți aceasta cu ocaziunea unei legi silvice, aceasta nu are înțeles. Ce poate să cuprindă o lege silvică? Ea nu poate să cuprindă într-un chip normal decât un singur lucru: tot ce poate să fie privitor la păduri.

Aș fi înțeles, referitor la păduri, să ziceți: nu se poate ieși din indiviziune decât prin vânzare, pentru că în adevăr diviziunea în natură între moșneni desființează pădurea, nu se mai poate exploata o pădure de munte pe care o împărți trăgând curele de câte 2-3 metri lățime.

Dar proiectul de lege nu se ocupă numai de păduri, ci despre orice avere a moșnenilor. Acest lucru este o adevărată revoluțiune, nu numai în organizarea proprietății, dar și în organizarea societății românești; este o privilej de clasă, este obligațiune de perpetuitate de indiviziune, este proprietate colectivă.

O voce: Este un drept de protimisii!

D-I Take Ionescu: Nu este nici protimisii, căci acolo, dacă vine un altul și dă un preț mai mare, poate să cumpere ...

D-I Em. Culog: În favoarea vecinilor.

D-I Take Ionescu: Vecinul, ruda, are drept să fie preferat în condițiuni egale; nu are dreptul exclusiv să cumpere numai el. D-voastră faceți din proprietatea moșnenească o haină de robie, care stă lipită pe corpul omului și de care în eternitate omul este legat.

Ce concepțiune este aceasta? Mă întreb: aceasta este idealul d-voastră social? Indiviziunea obligatorie și pentru toată averea? Dacă e așa să se știe! Dar până acum Constituțiunea noastră, așezarea noastră socială, reforma dela 1864, toate astea au fost făcute în folosul proprietății individuale.

Noi ceilalți, afară de moșneni, avem dreptul la proprietatea individuală; moșnenii însă, în proiectul d-voastră, formează o clasă inferioară în societatea românească, care nu are dreptul la proprietatea individuală, nu are dreptul decât la proprietatea indiviză întreagă, colectivă.

Eu înțeleg să ziceți lucrul acesta pentru pădurile moșnenești, să se organizeze pentru ele un sistem prin care ei să poată vinde pădurea fără pagube pentru ei și cu oarecare garanții pentru cumpărător, înțeleg să se zică: se vor preface tablourile de proprietate cu comisiunile d-voastră, dar aceste tablouri nu schimbă și nu desființează drepturile nimănui. Și acela care nu figurează în tablou să poată pretinde că a fost rea vânzarea, și dacă își stabilește dreptul

de proprietate și prețul nu a fost vărsat să poată să ceară partea lui din preț, sau dacă prețul a fost vărsat, să poată să-l ceară dela ceilalți moșneni, cari au încasat și partea lui din preț.

Dar ca să supuneți la această tiranie în anul 1910 o clasă întreagă și să o duceți cu câteva veacuri înapoi și să coborâți toată țara, noi cari credeam în libertatea individului, și că proprietatea individuală este o treaptă superioară asupra proprietății colective, noi nu putem primi această tiranie a pământului, care e legat de pielea omului și mai ales nu putem s'o primim într'un Cod silvic.

D-I I. C. Brătianu, președintele Consiliului: D-lor, după explicările cari le-a dat colegul meu, cred că sunteți cu toții de acord în ceea ce privește proiectul de față. D-sa a spus că proiectul guvernului nu prevede decât pădurile și suntem de acord ca să revenim la această limitare a chestiunii, pentru că recunosc că chestiunea în sine a moșnenilor este o chestiune de un ordin general și este în drept parlamentul să ceară ca să fie desbătută în sine, iar nu ca o anexă a unui Cod silvic.

În ceea ce privește însă obiecțiunile pe care le-a făcut d-l Take Ionescu, țin să declar chiar azi că în chestiunea moșnenilor noi suntem totdeauna partizanii hotărâți ai proprietății divize, individuale, însă voim ca chestiunea moșnenilor să se rezolve astfel încât cei slabi să nu fie exploatați, jigniți și deposedați de ceilalți, cum s'a procedat până acum.

Prin urmare, în soluțiunea căutată trebuie să avem totdeauna în vedere nu numai principiul diviziunii, dar și garanția necesară de drepturi. Se impune aci intervenția, nu a guvernului cum zicea, d-l Take Ionescu, dar intervenția Statului, care trebuie să fie totdeauna prezent unde e de apărut cei slabi în contra acelor tari, pentru ca inichitatea și jaful să nu se producă.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-lor, în ce privește paragraful dela art. 32, că stăpânirea oricât de veche nu duce la proprietatea exclusivă, îl cred inutil și rămâne ca justiția să stabilească, conform regulilor dreptului comun, când cel care pretinde că stăpânește exclusiv, dacă întradevăr el dovedește că stăpânește divizat de mai bine de 30 ani, *animo domini*. Cu alte cuvinte, va putea să-și facă dovida încetării indiviziunii înaintea comisiei conform probelor dreptului comun.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Eu rog adunarea să nu mai discute aceste articole privitoare la moșneni, fiindcă, în urma declarațiilor ce am făcut că trebuie să revenim la ideea dintâiu, ca să fie privitoare numai la păduri, necesitează fatalmente revederea acestor articole; de aceea eu vă rog ca să continuăm discuțiunea dela pedepse, unde am rămas eri, urmând ca, în unire cu comitetul de delegați până mâine, să punem în concordanță toate articolele relative cu ideea și cu cari suntem cu toții de acord, ca regulile stabilite să fie privitoare numai la păduri și la

celelalte părți descrise la art. 29 care au legătură cu pădurile și la golurile dela munte.

D-I V. Sassu, raportor: D-lor deputați, la discuțiunea art. 29 din proiectul de lege, pe care îl discutăm, ivindu-se în ședință, de eri mai multe obiecțiuni privitoare la întinderea reglementării dreptului de proprietate al moșnenilor, comitetul de delegați, ținând seama de aceste obiecțiuni, de comun acord cu d-l ministru al domeniilor, a admis ca dispozițiunile dela cap. V din acest proiect de lege să fie privitoare numai la stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor și răzeșilor cu privire la păduri, poene și goluri de munte și în consecință, a hotărât să se facă următoarele modificări: 1) La cap. V, secția 1, după cuvântul «poieni» se adaugă cuvântul «și». Se suprimă cuvântul «etc.» și se adaugă cuvintele «de munte».

La art. 29, al. I. rândul 7, s'au suprimat cuvintele dela început și dela urmă: «sau» și s'au înlocuit cu cuvintele: «precum și», iar la rândul 8 s'au suprimat cuvintele: la orice altă avere în devălmășie.

Restul articolului rămâne nemodificat.

Celelalte dispozițiuni rămân identice, adică sunt privitoare numai la capitol așa cum a rămas excluzându-se și cuvintele: «și orice altă avere în devălmășie».

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-lor deputați, sunt gata să satisfac dorința onor. D. Porumbaru pentru a vă face în câteva cuvinte un rezumat al sistemului adoptat în proiectul de lege cu privire la regularea drepturilor moșnenilor pentru păduri.

În urma celor ce am avut onoarea să vă arăt eri, rămâne, bine înțeles, că dispozițiunile legii de față sunt privitoare la stabilirea drepturilor moșnenilor, la modul de administrare și de înstrăinare al pădurilor lor cu tot ce este un corolar al lor, adică cu poienile, fânețele, arăturile și porșunile cari se află în interiorul pădurilor lor, sau împrejurul pădurilor, precum și la golurile numite goluri de munte, care sunt de ordinar destinate pășunatului.

Cu alte cuvinte, averea în devălmășie a moșnenilor de câmp nu intră sub prescripțiunile legii de față.

Mai înainte de a regula modul de administrațiune a acestei averi a obștei cu privire la păduri trebuia să se știe din cine se compune obștea și care sunt drepturile fiecăruia din obște. Pentru a se stabili aceasta, s'au instituit comisiuni compuse din judele de ocol, administratorul plășii și controlorul fiscal.

Această comisiune stabilește în primă instanță drepturile celor interesați. Nemulțumiții pot apela la tribunalul județului, care dă hotărâri definitive, supuse însă recursului la casațiune în termen mai scurt. Cu chipul acesta se stabilește în mod definitiv care este proporția de drepturi a acelor cari compun obștea. Am mers mai departe și am zis: se poate ca în termenele prevăzute de lege să nu se prezinte toți acei cari ar pretinde că au drepturi în obște, și aceleora le-am rezervat calea dreptului comun ca să-și stabilească drepturile, în care caz tabelele definitive după prima judecată să se poată rectifica prin modificări cari s'ar

face pe baza noilor hotărâri definitive, obținute de acei cari au câștigat un drept oarecare.

Odată regulată și stabilită obștea, fie prin judecată întâiu, rămasă definitivă, fie prin introducere succesive cari s'ar face pe baza noilor hotărâri judecătorești pentru acei cari nu au lut parte la prima judecată, odată zic, rămasă definitivă, toți acei care figurau în tabele pe baza hotărârilor definitive judecătorești, constitue membri ai obștei și lor li se vor aplică dispozițiunile acestei legi, cu privire la administrarea pădurilor. Am mai prevăzut că, odată ce tabela a rămas definitivă, pe baza primei judecăți, modificările ce i s'ar aduce în urmă pe baza noilor hotărâri judecătorești, nu pot avea nici o influență asupra drepturilor conferite celor de al treilea de reprezentanții obștei, stabilite prin tabelele rămase definitive pe baza primei judecăți.

Nu puteam lăsa în incertitudine drepturile celor de al treilea. Trebuie ca obligațiunile luate de obște față de cei de al treilea să fie respectate și prin urmare, orice modificare s'ar aduce ulterior tablei nu poate să atingă drepturile câștigate. În ce privește modul de împărțire, am admis, d-lor, ca împărțirea să se facă numai în natură, fie că ea se va face pe cale judiciară, fie că se va face voluntar. Un lucru însă am oprit, când este vorba de împărțeală judiciară, am oprit să se poată înființa sechestrul judiciar.

Am avut onoarea să explic eri că, prin sechestrul judiciar, pe care l-ar cere unul care ar putea să cumpere un drept al unui devălmaș, se poate aduce o perturbațiune mare în administrațiunea obștei. Drepturile obștei nu se pot înstrăina, căci legea arată formal cazurile și forma în care se pot înstrăina. Nu am admis sechestrul judiciar, căci s'ar fi putut ca un speculant, cumpărând drepturile unuia și pornind acțiunea de împărțire, să tindă a înființa sechestrul judiciar și să ridice administrațiunea din mâna obștei, adică a administratorilor numiți după lege ca administratori ai obștei și sechestrării numiți de ei să ajungă să dispună de drepturile obștei.

Am crezut să introducem această prohibițiune, cum am introdus și pe aceea ca, atunci când împărțirea nu se poate face în natură să nu se mai facă, căci s'a văzut în practică, cum spunea d-l Porumbaru, că unul a cumpărat un dram din patru sute de dramuri ale dreptului obștei; cu acel dram indivizi a ajuns să stabilească că imobilul nu este comun partajabil în natură și ca consecință, a fost exproprierea sau vânzarea silită a întregului imobil al obștei și cum ea nu avea parale să cumpere, au rămas la dispozițiunea aceluia speculant, care le-a cumpărat pe un preț derizoriu, întregul lor drept.

De aceea, am zis ca împărțeala să se facă numai în natură: iar dacă nu se poate face astfel, atunci rămâne starea de indiviziune. De altminterlea împărțeala în pădure e aproape imposibilă în majoritatea cazurilor.

A o voi, este a voi vânzarea, ceea ce nu este nici în interesul social nici în acela al moșnenilor.

Acestea sunt în rezumat modificările care s'au

introdus și asupra cărora comitetul de delegați, împreună cu d-l Porumbaru, au căzut de acord.

24. – Circ. Min. Just. 9.412/910. - Potrivit inter venirii ce ni se face de ministerul agriculturii și domeniilor prin adresa No. 35.059.910, vă atrag atențiunea asupra dispozițiilor art. 29 din Codul silvic, privitor la atribuțiile comisiunii pentru stabilirea drepturilor moșnenilor sau răzeșilor, pentru ca nu prin întârziere să se zădărnicească împlinirea prescripțiilor legii.

25. - Circ. Min. Just. 15.117/900. - Prin adresa 50.199/910. Departamentul agriculturii și domeniilor îmi arată că, pentru buna desăvârșire a lucrărilor de delimitare a proprietăților moșnenilor, ar fi nemerit ca judecătorii să ceară și să obțină direct dela ministerul domeniilor lămuririle de cari ar avea nevoie.

Ministerul justiției împărtășește această părere.

Aceluiaș Departament urmează să vă adresați și pentru achitarea cheltuelilor necesitate de lucrările în chestiune cerând în prealabil instrucțiuni de cum aveți să procedați în astă privință.

Cu această ocaziune vă fac atent că lucrările pentru delimitarea proprietăților moșnenești cată să fie săvârșite numai în timpul ce va rămâne liber după împlinirea atribuțiilor judecătorești.

26. - Originea și stabilirea drepturilor moșnenilor. Neajunsurile legii silvice. Originea moșnenilor, pierdută în noaptea timpurilor, n'a putut fi stabilită cu precizie până în prezent. După o părere, cetele de moșneni își au originea lor anterior descălecării lui Dragoș⁵¹), după alții își datoresc existența lor domnilor pământeni cari, așezând în locurile de apărare ale țării câte un căpitan cu soldații săi, le-a dat pământ de hrană ca răsplătire pentru serviciile ce au putut aduce în timp de războiu⁵²); după alții, moșnenii n'ar fi decât scoborătorii căpitanilor cărora Domnul le dădea câte o întindere de moște pentru dâșii și urmașii lor pro indivizo⁵³).

Unii atribuie acestei instituțiuni o influență slavă, alții o consideră ca o derivațiune din dreptul quiritar⁵⁴).

Ne găsim, cum a observat Take Ionescu, cu prilejul discuției legii silvice din 1910, în fața uneia din cele mai grele probleme din istoria neamului românesc asupra căreia juriștii și istoricii n'au căzut de

⁵¹ I. Brezulescu «Studiu asupra proprietății devălmașe»; C. Georgescu – Vrancea, N.I. Mihăescu «Dreptul» 28/1921.

⁵² Th. Rossetti, citat de Mihăescu loco cit.

⁵³ Șt. Greceanu, în debaterile legii la Senat; Mihăescu loco cit.

⁵⁴ Take Ionescu, în debaterile legii la Cameră.

acord până în prezent.

Stabilirea și reglementarea drepturilor proprietății devălmașe, pentru întâia oară prin legea silvică din 1910, înseamnă un pas înainte, dar legea cuprinde unele lacune, care fac anevoioasă aplicarea ei, pentru că crează un regim juridic deosebit de dreptul comun, fără a se preciza îndestulător rânduile necesare pentru dobândirea și pierderea drepturilor de moșnean, din care cauză e șovăitoare însăș jurisprudența instanțelor noastre judecătorești, necălăuzite încă de doctrina, care e deabia în formațiune⁵⁵).

Se susține că măsurile luate de legiuitor pentru asigurarea acestor drepturi, prin izbirea lor de indisponibilitate până la stabilirea definitivă a obștei, n'au fost suficiente pentru că, contrariu așteptărilor sale, lucrările n'au putut fi terminate în intervalul de 8 luni dela promulgarea legii, pe care legiuitorul l-a avut în vedere, socotind că, în acest interval, n'ar fi prea mare pericol, dacă administrația s'ar face după vechile norme.

Se propune înscrierea unei dispozițiuni în art. 47 din Codul silvic, prin care să se împuternicească judecătorul de ocol până la constituirea obștei, de a numi administratori, a căror gestiune sa fie supravegheată de aproape⁵⁶).

Scopul urmărit ar fi fost atins numai dacă s'ar fi hotărât, încă dela promulgarea legii, anularea tuturor vechileturilor sau mandatelor date de moșneni și numirea provizorie, de către judecătorul de ocol respectiv, a administratorilor necesari, cari trebuiesc să se conformeze, sub controlul justiției, în administrația lor, dispozițiilor legii.

Se mai impută legiuitorului din 1910 că n'a organizat «în forma nouă a vremii», așa cum s'ar fi cuvenit, personalitatea juridică a moșnenilor, care le-ar fi asigurat proprietatea necesară în interesul propriei noastre consolidări economice, proprietatea de vălmașe la munte avându-și rosturile ei temeinice, fiind vorba de satisfacerea unor necesități care, acolo, se pretează formeii proprietății colective care se conciliază cu interesul individual, întru cât, în golurile munților, pășunează turmele în timpul verii, iar pe asemenea goluri nu se poate concepe o

⁵⁵ Ioan D. Neagu – Negrilești, autorul unui Cod silvic adnotat 1991 în „Dreptul” 7/922.

⁵⁶ În acest sens, I. Cosmoc „Bulet. Trib. Muscel” 7/920, care spre a învedera că judele de ocol nu poate numi administratori și înainte de constituirea obștei, pe temeiul art. 47 al. 1 se referă la declarația Ministerului Domeniilor făcută cu ocazia discuției legii în Cameră: „Odată regulată și stabilită obștea ... se vor aplica dispozițiunile acestei legi, cu privire la administrarea pădurilor”.

divizare cu hotare individuale.

Din pricină că cetele de moșneni care posedă fonduri de valori considerabile (masivuri imense forestiere ori munți inepuizabili formați din piatră de var, etc.) nu au o vieață, o personalitate juridică, ca compensație, trec prin o acută criză materială datorită regimului silvic prea aspru, care produce, fără voie, decadența lor⁵⁷.

O altă vină care se aduce, nu fără temei, legiuitorului din 1910, e că nu a ținut seamă de obiceiurile locale și tradițiuni înrădăcinate în spiritul public, care prevedeau modul cum se obține dreptul în obște, cum se exercită folosința lui și cum se pierde acest drept: n'a lămurit măcar dacă dreptul comun a luat locul unor asemenea obiceiuri și tradițiuni din strămoși, față de care însăși legea nu poate rezista⁵⁸.

Codul de procedură civilă din 1900 prevede dispozițiuni privitoare la modul cum obștile își pot constitui mandatarii necesari pentru reprezentarea lor în justiție, cum și la modul de procedare pentru a arenda, cumpăra și ipoteca un imobil rural; Codul silvic din 1910 completează aceste dispozițiuni, prin felurite rânduieli care dau acestui cod un caracter special.

Proprietățile devălmase dela noi corespund așa ziselor composesorate din Transilvania (averi grănicerești și urbariale, născute din desagregarea proprietății, la 1848), consistând aceste din urmă, din proprietatea comună a foștilor iobagi: păduri, locuri de pășune, etc.

Averi grănicerești considerabile sunt la Biserica Albă, Caransebeș, Bistrița-Năsăud, Orlat, Ciuc, etc., unde se administrează în comun, prin consilii instituite conform statutelor, de care se folosesc membrii unor asemenea comunități, iar din fondurile lor se susțin școlile și bisericile⁵⁹.

27. - Modul de stabilire a drepturilor de proprietate ale cetelor de moșneni sau răzeși aflate în devălmășie. Spre a se putea stabili mai cu înlesnire și precizie drepturile de proprietate ale cetelor de moșneni sau răzeși, aflate în devălmășie, cu privire atât la pădurile ce stăpânesc, cât și la pășunile, fânețele și locurile de arătură aflătoare în poienile și locurile goale din interiorul sau împrejurul perimetrului pădurilor lor, precum și la golurile de munte, destinate pășunatului, legiuitorul silvic a instituit⁵⁷ în acest scop, cu citare de exemple, N.I. Mihăescu loco cit.

⁵⁸ Cpr. V.F. Petrescu „Dreptul” 21/922, unde se semnalează din acest punct de vedere nedumeririle legii silvice, în aplicarea unora din dispozițiile sale (art. 36, 41 și 42) V. cele arătate la aceste texte.

⁵⁹ Cpr. Petrescu actualmente judecător în Ardeal, loco cit.

o comisiune specială, alcătuită din judele de ocol, care e prezidentul ei, de administratorul de plasă și din controlorul fiscal al locului unde e situată proprietatea devălmășe (art. 29).

În o materie așa de nebulosă, privitoare la o proprietate asupra căreia drepturile codevălmășilor s'au fărâmițat și se fărâmițează încă la infinit, din generație în generație, drepturi regulat cotropite de cei mai puternici sau mai fățarnici, cari arendează proprietatea devălmășă cu îndepărtarea celor mai slabi sau nepricepuți, legiuitorul silvic, în scopul limpezirii și ocrotirii drepturilor fiecărui devălmăș, a crezut indispensabil să înlăture cu totul procedura dreptului comun, complicată și târăgănitore, și a creat o procedură excepțională și simplificatoare pentru statornicirea, acestor drepturi, spre a curma cât mai grabnic starea de incertitudine seculară și din ce în ce mai mare care constituia un obstacol atât de serios la limpezirea lor.

Această procedură răstoarnă aproape radical regulile de judecată și principiile de probațiune prevăzute de procedura ordinară. Se lasă comisiunii câmpul cel mai larg de investigațiune pentru stabilirea drepturilor în chestiune, prin examinare de titluri, ascultare de martori, lucrări de expertiză și orice investigațiuni ar socoti utile pentru descoperirea adevărului, în interesul atât al moșnenilor prezenți sau absenți, cât și al celor incapabili, având sau nu o reprezentanță legală (art. 31).

Conform art. 31, stabilirea drepturilor devălmășilor se poate face și prin hotărnicie. Legiuitorul n'a admis, în această privință, vederile deputatului Titu Frumușanu, care, în ședința Camerii dela 2 Aprilie 1910, pretindea că limpezirea drepturilor moșnenilor «nu va rezulta nici din hotărnicie, nici din hrisoave dela Mihaiu Viteazul sau dela Matei Basarab, dar va rezulta din arendările care de ani și zeci de ani se fac și în care se arată partea fiecăruia, astăzi în franci, înainte vreme în lei, «în zloți».

I.N. Tănăsescu, în «Câteva norme de urmat în stabilirea drepturilor de moșneni în proprietatea devălmășă»⁶⁰ face unele observațiuni judicioase, întemeiate pe experiența ce a dobândit-o în această materie, în calitatea sa de judecător de ocol, chemat a-i da soluțiunea necesară⁶¹. Autorul susține

⁶⁰ Studiu publicat „Dreptul” 30 și 32/914.

⁶¹ I.N. Tănăsescu, care s'a ocupat mai multă vreme de această problemă, afirmă că art.29 și urm. Cod silvic sunt consecința propunerilor ce le-a făcut Min. Justiției, prin raportul No. 19.258/999, înainte ca legea să se fi votat. Același magistrat, prin raportul No. 12.970/914 a adus la cunoștința Min. exploatarea necinstită a cetelor de moșneni de către persoane străine apărătoare, cu complicitatea

că contractele de arendare nu pot servi ca normă sigură pentru stabilirea drepturilor, deoarece cuprinde «cele mai revoltătoare nedreptăți» săvârșite de «chiaburii satelor» în dauna celor nevoiași, în numele cărora au lucrat ca preținși mandatarii tăciți, fără autorizațiune. Aceștia au alcătuit contracte în care au pus să iscălească și câțiva moșneni din sat, fără ca, în realitate, întreaga ceată să fi luat parte la alcătuirea lor, iar, prin acest mijloc, și-au însușit drepturi mai mari decât aveau de fapt, exploatând astfel neștiința consătenilor lor și răpindu-le drepturile.

Obiecțiunea e serioasă, cum însă, judecătorii de ocol pot recurg la orice fel investigațiuni în această materie, atari contracte de arendă le vor servi ca orientare, ca element de apreciere, și pot fi controlate prin alte probe circumstanțiale, spre a se vedea în ce măsură pot fi luate în considerație.

Tănăsescu propune un sistem mult mai ingenios și mai sigur, ca unitate de măsură, decât aceea rezultând din contractele de arendă, făcute, unele pe lei, altele pe stânjeni sau pe fun, iar altele pe ocale și dramuri, pe vite mari și mici.

D-sa a observat, la moșnean, tendința de a generaliza leul, ca unitate de măsură, pentru că e posibil ca prețul arendeii să varieze și dreptul stabilit pe această măsură să nu corespundă sumei pe care devălmașul o primia dela arendașul său și care poate fi mult mai mare, ceea ce ar deștepta în spiritul său bănuiala asupra nepăsătoriei cu care i s'a stabilit dreptul și ar da naștere la nemulțumiri. De aceea, D-sa propune «partea» ca unitate de măsură, care, deși fictivă, ca și măsura în lei, ocale, fun, etc., face să se evite asemenea bănuiele și nemulțumiri⁶².

28. - Domiciliul obștiilor de moșneni. Art. 29 prevede că, pentru stabilirea drepturilor de proprietate a cetelor de moșneni sau răzeși, aflate în devălmășie, comisiunea va fi prezidată de judele de ocol «al locului unde e situată proprietatea». Din faptul că art. 40 și 43 nu mai întrebunțează aceste expresiuni, ci

unora din moșneni de rea credință.

⁶² Să presupunem zice Tănăsescu, că un munte a fost arendat cu 375 lei. În loc ca muntele să se împartă în 375 lei, să se împartă în 200, 300, 400 etc. părți, ținându-se seama de numărul moșilor, cei dintâi stăpânitori cari, în fiecare munte pot fi 2, 3, 4 etc., având părți egale. Dacă au fost 4 moși, muntele se va împărți în 100 părți. Coborând apoi pe ramurile arborului genealogic, se va găsi partea fiecărui moșnean din ceată. Numărul coborâtorilor se poate stabili prin investigațiile ce se vor face la fața locului, prin o muncă stăruitoare. Autorul a practicat acest sistem și afirmă că a dat rezultate favorabile. V. și cele spuse la art. 31.

art. 43 se exprimă că toate întrunirile se prezidează de judecătorul ocolului respectiv, s'a susținut că dispozițiile art. 29 sunt de excepție, iar cele ale articolelor următoare sunt în spiritul dreptului comun⁶³. Deci adunările obștiilor, atât cele anuale, cât și cele extraordinare, ar urma să se țină sub prezidenția judelei de ocol al comunei de reședință al obștei, iar nu a sediului proprietății.

Socotim eronată această interpretare. Prin judecătorul respectiv, legea n'a putut înțelege decât tot pe judecătorul locului bunului obștesc, a cărui competență nu poate fi știrbită în lipsa unei dispozițiuni exprese a legii silvice. Aceasta reiese destul de vădit din înlănțuirea tuturor textelor privitoare la materie. Art. 29 figurează sub Cap. V, care e împărțit în 2 secțiuni. Atribuțiunile la care se referă toate dispozițiunile acestui capitol, sunt deferite aceluiaș judecător de ocol, care le concentrează în persoana sa, fie că e vorba de stabilirea drepturilor devălmașilor, regulate prin secțiunea I, fie de exploatarea la care se referă secțiunea II în care tratează de întrunirile acestora privitoare la regularea aceluiași drepturi.

29. - Din art. 29 și urm. din Codul silvic dela 8 Aprilie 1910 și din scopul urmărit de legiuitor de a pune capăt abuzurilor ce se făceau de moșneni, aflați în indiviziune, fie prin actele de posesiune, fie prin actele de înstrăinarea unor drepturi ce nu le aparțineau, rezultă că această lege are un caracter de ordine publică, deoarece ambele instanțe de fond sunt datoare din oficiu să procedă la judecată pentru stabilirea drepturilor moșnenilor în indiviziune, atât timp cât nu se dovedește că proprietatea este împărțită între moșneni printr'un act de partaj în regulă.

Prin urmare Tribunalul comite un exces de putere și nesocotește dispozițiile unei legi de ordine publică și interes general, care admite cererea făcută de moșneni, între care era și recurentul, și dispune scoaterea afacerii după rol, numai pe simplul motiv că între moșneni ar fi un proces pentru împărțeală pendinte la altă instanță judecătorească (Cas. I 828/911 «Sept.Jurid.» pag. 49 și «Curier.Jud.» 11/912).

30. - După art. 29 și urm. din noul Cod silvic, comisiunea instituită pentru stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor sau răzeșilor are competența să constate existența cetelor de moșneni aflate în devălmășie, membrii cari le compun, bunurile ce aceste cete stăpânesc, natura și întinderea lor

⁶³ Ioan D. Neagu-Negrilești "Dreptul" 34/922.

aproximativă și proporțiunea drepturilor fiecărui moșnean în averea devălmășă. De aci rezultă că aceste comisii nu pot judecă și rezolva pretențiunile ridicate de particulari, alții decât moșnenii, cu privire la drepturile lor personale și exclusive asupra averii cetelor de moșneni, (Cas. II, 128/912, «Curier. Judec.» 33/913 și «Sept. Jurid.» p. 449).

31. - Din dispozițiunile art. 29 și următorii din Codul silvic de sub secția I cap. V, rezultă că comisiunea instituită de această lege, pentru stabilirea drepturilor de proprietate al moșnenilor cu privire la păduri, poieni, goluri de munte, etc., nu are căderea de a stabili acest drept atunci când moșnenii au ieșit din starea de indiviziune, întru cât legiuitorul nu a avut nici un interes să se ocupe de proprietățile moșnenilor, a căror împărțire s'ar găsi deja făcută. (Cas. I, 128/912 «Curier Jud.» 33/913 și «Sept. Jurid.» p. 259).

32. - Comisiunea instituită conform art. 29 din Codul silvic nu are competența de a lucra, când se constată că moșnenii nu se mai găsesc în stare de indiviziune însă pentru aceasta trebuie nu numai să se constate că moșii sunt divizați între ei de mai bine de 30 ani, ci că și fiecare descendent din acei moși stăpânește separat o parte din teren, după cum cere noul Cod silvic, pentru care scop s'au instituit aceste comisii cari să procedă la constatarea drepturilor fiecărui moșnean în parte și la arătarea proporției unor asemenea drepturi. (Cas. II. 138/912, «Curier, Jud.» 79/912 și «Sept. Jurid. » p. 413).

33. - Cu ocazia judecării unui apel în contra deciziei comisiei întocmită conform art. 29 din Codul silvic, pentru stabilirea drepturilor de proprietate a cetelor de moșneni aflați în indiviziune, dacă tribunalul a ordonat a se face în cauză o cercetare locală, delegând pe președintele său cu facerea cercetării și, în urmă, când a pronunțat hotărârea sa, s'a întemeiat pe motivele cuprinse în raportul format de președinte cu ocazia acelei cercetări, adoptându-le pur și simplu, fără nici o altă apreciere din partea sa, prin acest mod de procedare, tribunalul săvârșește un exces de putere, deoarece cercetarea locală ordonată în cauză nefiind făcută de întreg completul tribunalului, ci de un singur judecător, o asemenea cercetare nu constituie o parte chiar a judecării și, prin urmare, tribunalul nu era îndreptățit, fără nici o deducțiune sau apreciere din partea sa, să dea raportului întocmit de judecător un caracter de hotărâre, neținând seamă de dreptul părților de a-și desvolta probele lor înaintea tribunalului, mai cu seamă când părțile au invocat și produs la tribunal o serie de acte, asupra cărora tribunalul nu se pronunță și pe

cari nici judecătorul delegat nu le-a discutat în raportul său. (Cas, II, 182/912, «Curier. Jud.» 76/912 și «Sept. Jurid.» p. 640.)

Drepturile moșnenilor (Art. 29 C. silvic)

34. - Ceeace a înțeles legiuitorul să reguleze și să stabilească prin procedura indicată de Codul silvic, este în principal drepturile fiecăruia din devălmășă în imobilele cetelor de moșneni și proporțiunea acestor drepturi, iar nu să determine întinderea exactă a imobilelor aflate în devălmășie, operațiune care necesită o trecere de timp ce nu cadrează cu procedura sumară și expeditivă indicată de acea lege.

Instanța de fond nu comite nici un exces de putere când constată și stabilește că moșnenii cari au pretins că unele persoane au fost înscrise de comisiune fără să aibă vreun drept sau cu drepturi mai mari decât au în realitate, n'au produs vreo dovadă pentru stabilirea acestor afirmațiuni, chiar dacă ar fi la dosar vreun tablou de numele acelor persoane.

O misiunea tribunalului nu este esențială dacă această instanță nu se pronunță asupra enunțării unor moșneni, cum că ei sunt proprietari particulari în indiviziune cu obștea și deci, că, conform art. 36 din Codul silvic, nu puteau fi obligați să rămână în indiviziune, întru cât un asemenea motiv n'a fost invocat înaintea comisiei, nici prin petiția de apel și nici cu ocaziunea cercetării ordonată în cauză de tribunal, ci numai oral, cu ocazia susținerii apelului, s'a afirmat în treacă că urmează să fie considerați ca proprietari particulari asupra drepturilor lor, fără să desvolte și să lămurească acest motiv, și mai ales fără să-l dovedească cu ceva. (Cas. II, 218/913 «Jurispr. rom.» pag. 14 și «Curier. Jud.» 12/914).

35. - Dacă prin art. 29, aliniatul penultim, din Codul silvic, se prevede că lucrarea comisiei pentru stabilirea drepturilor de proprietate a cetelor de moșneni aflați în devălmășie, va trebui terminată până în opt luni dela promulgarea legii, această dispozițiune este o recomandățiune pentru comisiune ca să pășească la lucrare, cât mai în grabă, pentru ca să asigure cât mai repede scopul legiuitorului, de a se constata cu un moment mai înainte existența și proporția drepturilor devălmășe ale moșnenilor, fără ca acea lucrare să fie nulă, dacă nu s'a terminat în acel interval la timp. (Cas. II, 250/913 «Jurispr. rom.» pag. 126).

36. - Dacă comisiunea instituită de art. 29 nu și-a putut termina lucrarea pentru stabilirea drepturilor devălmășe ale moșnenilor, până în opt luni dela promulgarea legii, după cum prevede această

dispozițiune a legii, nu se poate cere nulitatea deciziei comisiei din această cauză, căci ar fi să se perpetueze o stare de lucruri căreia legiuitorul a voit să-i pună capăt. (Cas. II, 251/913, «Curier. Jud.» 15/914).

37. - Când unii moșneni au fost înscrși de comisiunea pentru stabilirea drepturilor de proprietate devălmașe ale moșnenilor, cu un număr oarecare de dramuri, tribunalul nu poate, în urma apelului ce dâșșii au făcut, să le facă o pozițiune mai rea decât aceea care o aveau dacă n'ar fi făcut apel, așa că nu poate, fără a comite un exces de putere, să-i ștergă cu dramurile cu care fuseseră înscrși de comisiune, sub cuvânt că aceste dramuri le-au fost atribuite fără drept.

Atât comisiunea instituită pentru stabilirea drepturilor de proprietate ale moșnenilor, cât și tribunalul, ca instanță de apel, au, potrivit art. 29 din Codul silvic, a constata existența drepturilor fiecărui devălmaș și proporția unor asemenea drepturi, cu privire la pădurile, poienile, etc., pe care cetele de moșneni sau răzeși aflate în devălmașie le stăpânesc în acele, păduri, poieni, etc.

De aci rezultă că, atunci când cetele de moșneni nu stăpânesc acele păduri, și când dreptul de proprietate este contestat, instanțele instituite de Codul silvic, pentru a constata existența și proporția drepturilor, nu pot să pășească la lucrările prevăzute de Codul silvic în scopul pentru care sunt instituite, rămânând ca instanțele ordinare să se pronunțe mai întâiu asupra dreptului de proprietate.

Prin urmare, tribunalul, cu drept cuvânt a rezervat părților acțiunea pe cale ordinară pentru stabilirea în prealabil a dreptului de proprietate asupra unui munte, când a constatat că acel drept este contestat.

Tribunalul nu face o omisiune esențială, dacă nu se pronunță asupra probei cu martori cerută de unul din moșneni pentru a stabili că ei și autorii săi au stăpânit un număr de dramuri în proprietate, iar nu în servitute, timp mai bine de 30 de ani, deoarece tribunalul a constatat că autorii acelu moșnean și-au vândut drepturile de proprietate, rezervându-și numai pe acela de servitute și întru cât posesiunea asupra servituții nu putea să-l ducă la prescripția dreptului de proprietate. (Cas. II, 252/913 «Jurispr. rom.», pag. 142).

38. - Când comisia prevăzută de art. 29 din Codul silvic constată că unul din coproprietari nu face parte din ceata moșnenilor și că el este un proprietar particular cu drept cuvânt îi rezervă calea dreptului comun pentru a cere ieșirea din indiviziune, conform cu dispozițiunile art. 36 din Codul silvic. (Cas.

II, 117/914, «Curier, Jud.» 62/914).

39. - Codul silvic a voit a stabili numai dreptul de proprietate a cetelor de moșneni aflate în devălmașie, cu privire la pământurile ce stăpânesc, la pășunile, fânețele și locurile de arătură aflătoare în poienile și locurile goale din interiorul sau din prejurul perimetrului pădurilor lor, precum și la golurile de munte destinate pășunatului.

Astfel fiind, cu drept cuvânt tribunalul a decis că comisiunea instituită în acest scop de art. 29 din Codul silvic, a lucrat fără competență și a anulat deciziunea acelei comisiei, când a constatat că, pe proprietatea cetei de moșneni, nu se găsește actualmente pădure, după cum se pretinde, și că pădurea foarte rară ce a existat odată este complectamente distrusă, fără posibilitate de a fi regenerată în viitor, pe cale naturală. (Cas. II, 143/914 «Jurispr. rom.» 32/914).

40. - Moșnenii cari n'au făcut apel în contra deciziei instituită conform art. 29 din Codul silvic, pentru stabilirea drepturilor de proprietate a cetelor de moșneni sau răzeși aflate în devălmașie, oricare ar fi fost eroarea săvârșită de comisiune, nu au calitatea de a pretinde înaintea celei de a doua instanță de fond repararea erorii săvârșită, deoarece, în lipsă de apel din partea lor, deciziunea comisiei rămâne definitivă față de dâșșii.

Prin urmare, este inadmisibilă cererea de intervenție făcută pentru prima oară în apel de un moșnean care nu s'a prezentat înaintea comisiei pentru a-și stabili drepturile sale de moșnean în imobilul în discuțiune și n'a făcut nici apel în contra deciziei acelei comisiei. (Cas. II, 172/914, «Jurispr. rom.» 36/914).

41. - Instanța instituită de legea silvică prin art. 29, pentru a cerceta și rezolva cererile de stabilirea drepturilor de proprietate a cetelor de moșneni aflate în codevălmașie, este numai comisiunea formată în modul arătat de lege. Judecătorul de ocol are numai îndatorirea ca să se informeze prin notarii respectivi, despre cetele de moșneni aflătoare în fiecare comună și a supune acele informațiuni în lucrarea comisiei, el neputând însă, în nici un caz, rezolva singur cererea unei cete de moșneni, care pretinde că are drepturi de proprietate, întru cât n'are asemenea competență dela lege.

Prin urmare, judecătorul de ocol a lucrat fără competență când a statuat singur asupra cererii făcută de o obștie de moșneni și încheierea sa urmează a fi casată pe temeiul art. 31, partea II, II din legea Curții de Casație. (Cas. II, 203/914, «Jurispr. rom.», 9/915).

42. - Într'un proces de ieșire din indiviziune între moșneni, aceștia urmează a fi citați individual după dreptul comun, iar nu prin o citație colectivă ca ceată, conform art. 75 al. 11 pr. civ. (Trib. Muscel, 23 Ianuarie 1915 «Dreptul» 36/915).

«Având în vedere că, deși cetele de moșneni nu constituiesc persoane juridice, însă, pentru înlesnirea chemării lor în judecată, când sunt în proces cu alte persoane, sunt considerate ca o singură persoană și legea de procedură civilă arată cum trebuie să fie citate» (art. 75, al. 11 pr. civ.);

«Ca legea silvică din 9 Aprilie 1910, voind să stabilească dreptul de proprietate a moșnenilor în averea lor indiviză, a arătat, prin art. 30, modul cum să fie citați moșnenii în fața comisiei și a tribunalului în apel, iar prin art. 47 se arată cine o reprezintă în justiție după ce s'a format așezământul;

«Având în vedere că din actele din dosar se vede că comisiunea instituită conform legii silvice din 9 Aprilie 1910, pentru stabilirea drepturilor de proprietate ale moșnenilor ce compun obștea Albești, prin deciziunea No. 1 din 16 Aprilie 1910, rămasă definitivă prin neapelare, constată că toate proprietățile ce constituiau averea acestei obști au fost hotărnicite, alese și împărțite în mai multe chingi de pământ, care le stăpâneau «de mai multă vreme, așa că obștea se poate disolva și nu se mai administrează conform legii silvice, ci fiecare moșnean își administrează porțiunea lui individual, așa cum s'a hotărât între dâșșii»;

«Că, în privința ieșirii din indiviziune, legea silvică nevorbind nimic, împărțea proprietăților indivize are a se face conform dreptului comun, pentru a se isprăvi odată pentru totdeauna acele stări de indiviziune pe care legiuitorul le vede cu ochi răi, ele fiind cauza tuturor discordiilor dintre moșneni și a proceselor interminabile ce se nasc, partajul fiind ultimul stadiu, care pune capăt tuturor discuțiilor între dâșșii;

Considerând că diviziunea poate fi cerută chiar când unul sau mai mulți coproprietari au posedat părți separate, dacă nu a fost act de împărțea cum este în speță;

Considerând că acțiunea de împărțea este o acțiune individuală și nu poate fi exercitată decât în contra tuturor copărtașilor, de unde rezultă că împărțea la care nu au luat parte toți coproprietarii nu are ființă și indiviziunea subzistă;

Considerând că împărțea fiind declarativă de drepturi rezultă că fiecare copărtaș să fie chemat în cauză, care pe lângă că are dreptul de a propune orice reclamațiuni în contra formării loturilor, dar în

momentul când instanța urmează să hotărască partajul, trebuie să declare pe fiecare copărtaș proprietar pe lotul ce i se cuvine;

Că, citându-se moșnenii într'un proces de ieșire din indiviziune ca ceată cu o singură citație, ei nu pot fi declarați proprietari asupra loturilor ce li se vor cuveni, căci nu li-se cunoaște de instanță, numele, așa că, în acest caz, s'ar determina numai loturilor reclamantilor, iar starea de indiviziune va exista iarăș în privința părților chemați sub formă de ceată».

43. - Cererea reclamantului, făcută în mod vag, de a dovedi că a posedat într'un munte, nu era concludentă, fiindcă nu putea exclude prescripțiunea operată în decursul posesiunii de peste 40 ani ce intimatul a avut asupra părții cerută de reclamant, așa că tribunalul-o, respingând, fără a arăta în mod expres motivele sale, n' a săvârșit o omisiune esențială, întru cât proba propusă nu era de natură să schimbe soluțiunea dată procesului.

Apelurile moșnenilor contra deciziei comisiei silvice fiind prin natura lor, conexe, probele făcute de un apelant produc efect contra celorlalți apelanți (Cas. II, 53/915 «Jurispr. rom.» 24/915).

44. - Încheierea comisiei prevăzută de art. 29 din Codul silvic, pentru stabilirea drepturilor de proprietate ale cetelor de moșneni, dată asupra chestiunii dacă afacerea putea sau nu să-și mai urmeze cursul față de Stat, care obținuse hotărîre de ieșire din indiviziune cu moșnenii a cărei executare era pendinte înaintea altor instanțe, fiind o hotărîre premergătoare dată înainte de judecata fondului, bine a judecat tribunalul că, conform art. 323 pr. civ., nu putea fi atacată cu apel decât odată cu hotărîrea asupra fondului.

Prin urmare, cu drept cuvânt, s'a respins ca inadmisibil apelul făcut de moșneni în contra încheierii comisiei prin care s'a suspendat lucrările ei, până ce Statul va executa planul și hotărnicia ce are pentru stabilirea drepturilor sale în munți, plaiuri și păduri, și numai după aceasta moșnenii să ceară stabilirea drepturilor lor. (Cas. II, 86/915, «Jurispr. rom.» 30/915).

45. - Conform art. 253 și 254 pr. civ., judecata unei afaceri nu se poate suspenda decât în cazurile limitative prevăzute de aceste articole.

Prin urmare, comisiunea instituită de art. 29 din codul silvic, pentru stabilirea drepturilor de proprietate ale cetelor de moșneni, nu poate suspenda lucrările sale până ce Statul va face executarea pe teren a unor hotărîri de împărțea care n'au nici un raport cu alegerea drepturilor moșnenilor, lucrare

care cere timp și este lăsată la arbitriul Statului, întru cât asemenea suspendare nu intră în cazurile prevăzute de citatele articole.

Fiind constatat că drepturile Statului erau fixate prin hotărârile prezentate la comisiune și nefiind ridicată vreo obiecțiune cu privire la proporția acelor drepturi, comisiunea era dator să judece și să dea o soluțiune procesului, fie că socotia ca prematură stabilirea drepturilor, moșnenilor înainte ca Statul să fi executat pe teren hotărârile sale, fie pentru orice alt fine de neprimire, pentru ca, în urma respingerii cererii moșnenilor, aceștia să poată merge în apel și aceasta cu atât mai mult eu cât, în această materie, comisiunea este obligată de lege ca, din oficiu, să facă toate lucrările pentru ca afacerea să fie judecată. Astfel fiind, numai prin exces de putere comisiunea a suspendat judecata afacerii și acest exces de putere partea n'are cum să-l repare, căci apel nu poate face contra jurnalului de suspendare, care nu poate fi atacat decât odată cu fondul și de aceea partea se găsește în cazul excepțional, prevăzut de art. 31, partea II, No. 2 din legea Curții de Casație, pentru a cere desființarea actului făcut cu exces de putere. (Cas. II, 87/915, «Jurispr. rom.», 37/915).

46. - Instanța de trimitere sesizată numai de apelurile moșnenilor care erau nemulțumiți pe deciziunea comisiei instituită pentru stabilirea drepturilor moșnenilor aflați în devălmășie, nu mai are ce judeca când apelantii declară că-și retrag apelurile. Deși apelul este devolutiv, însă numai față de părțile care au făcut apel. Principiul după care nimeni nu-și poate agrava situațiunea prin propriul său apel, își are aplicațiunea și în materie silvică, unde legiuitorul a urmărit numai determinarea drepturilor indivize ale moșnenilor, iar nu diviziunea lor, așa că situațiunea părților nu este identică cu aceea a celor aflați în instanța de ieșire din indiviziune. (Cas, II 172/915, «Jurispr. rom. », 36/915).

47. - Comisiunile silvice fiind jurisdicțiuni excepționale, nu pot avea altă competență decât aceea ce le-a fost atribuită de legea care le-a creat.

Potrivit art. 29 din Codul silvic, comisiunile fiind instituite numai pentru stabilirea drepturilor devălmașe ale moșnenilor asupra munților și pădurilor aflate în stăpânirea lor, rezultă că aceste comisii nu sunt competente să hotărască asupra litigiilor ce ar exista între obștea moșnenilor și terțele persoane sau între două obștii, cu privire la dreptul lor de posesiune sau proprietate și nici să rezolve contestațiunile referitoare la hotărârile dintre proprietari.

Tribunalele, având, potrivit citatului articol,

aceeaș competență când judecă apelurile făcute contra deciziunilor date de comisiunile silvice, instanța de apel era în drept să reformeze deciziunea comisiei în ce privește stabilirea hotărârilor dintre proprietari ca fiind dată fără competență, și să o mențină numai în ce privește stabilirea drepturilor devălmașe ale moșnenilor. (Cas. II, 174/915, «Jurispr. rom.», 36/915).

48. - Pentru stabilirea drepturilor devălmașe ale moșnenilor, este necesar ca, în prealabil, instanța de fond să determine și să individualizeze bunul aflat în devălmășie, adică situațiunea și compunerea imobilului asupra căruia își exercită moșnenii drepturile lor.

Astfel fiind, când recurenții au cerut să dovedească prin martori că intimații nu mai au nici un drept în devălmășie în muntele ce formează obiectul deciziei date de comisiunea silvică, fiindcă recurenții stăpânesc în mod exclusiv drepturile dobândite de ei prin acte de cumpărare, cererea lor fiind referitoare la compunerea și determinarea bunului aflat în devălmășie era de natură a schimba soluțiunea procesului, iară că tribunalul a comis o omisiune esențială când nu s'a pronunțat asupra acelei cereri. (Cas. II, 176/915 «Jurispr. rom.» 36/915).

49. - Când tribunalul admite cererea apelantului ca drepturile rămase pe urma defunctului său tată să nu fie împărțite, cum a făcut comisiunea silvică, ci să fie trecute în tabelă în mod global sub denumirea de «moștenitorii defunctului»... și aceasta pentru motivul că între moștenitori există, în privința drepturilor lor, proces de partaj pendinte înaintea instanțelor ordinare, tribunalul nesocotește scopul legii silvice și interpretează greșit art. 29 și urm. din Codul silvic, căci în loc de a căuta să stabilească pe cale excepțională și sumară a acestei legi, drepturile individuale ale fiecăruia din moștenitorii litiganți, în muntele în discuțiune, urmând că numai pentru altă avere, de va fi, să se împartă după regulile ordinare, a admis ca valorificarea drepturilor să se facă tot după procedura dreptului comun, făcând, astfel, să prevaleze această cale și părțile să rămână tot în indiviziune, contrar cerințelor unei legi de interes general. (Cas. II, 225/915, «Jurispr. rom. » 40/915).

50. - Citarea a două cete de moșneni printr'o singură citație, nu este făcută cu violarea legii, când se constată că era vorba de un singur imobil stăpânit de amândoi cetele, mai ales când tot în modul acesta ele fusese citate la celelalte instanțe de judecată, fără nici o obiecțiune din partea lor în această privință. După art. 31 al. penultim din Codul silvic, judecătorul de ocol, fiind obligat să țină pentru fie-

care imobil un dosar separat, de aci rezultă că atunci când e vorba de un singur imobil, stabilirea drepturilor de proprietate are a fi făcută printr'o singură deciziune, chiar dacă sunt în devălmășie două sau mai multe cete și numai pe unele părți, dar în aeelaș imobil. (Cas. II, 303/915 «Jurispr. rom.» 8/916).

51. - Când, atât comisiunea instituită prin art. 29 din Codul silvic, pentru stabilirea drepturilor fiecărui moșnean în proprietatea devălmășe, cât și tribunalul, nu s'au mărginit a determina perimetrul părții din proprietatea care se stăpânește în devălmășie și a stabili proporția dreptului fiecărui moșnean numai în această porțiune, ci a cuprins în socoteala ce a făcut, întreaga proprietate, adică și porțiunile pe care moșnenii le stăpânesc individual și exclusiv, ambele instanțe de fond au violat art 29 și 31 din Cod. silvic, întru cât scopul legal n'a fost atins. (Cas. II, 313/915, «Jurispr. rom.» 16/960).

52. - Tribunalul comite un vădit exces de putere, când respinge ca nesusținute apelurile unor moșneni contra deciziei comisiei silvice, dată pentru stabilirea drepturilor lor de coproprietate asupra unor munți, deși procedura administrării probei cu martori încuviințată lor, nu era încă terminată și deși asupra acelei încuviințări de dovadă tribunalul nu revenise prin vreo dispozițiune anterioară, mai ales că dispozițiunile legii pentru stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor sunt de interes general și tribunalul era dator, conform acestei legi, chiar ne prezentându-se apelanții, să examineze propunerile ce făcuse și mijloacele de apărare ce invocase și fusesse admise în principiu. (Cas. II. 329/915 «Jurispr. rom.» 11/916).

53. - În procesele pentru regularea drepturilor de proprietate ale moșnenilor, după Codul silvic, acest Cod n'a derogat dela regulile procedurii civile pentru reprezentarea în justiție decât în ce privește pe minori, interziși și soți. Prin urmare, un avocat care n'are procură legalizată, cum cere art. 94 pr. civ., ci o procură transmisă prin telegraf, nu poate reprezenta pe parte, așa că instanța de fond, printr'o justă aplicațiune a citatului articol, a considerat absentă partea în proces. (Cas. II, 15/916, «Jurispr. rom.» 14/916).

54. - Din cuprinsul art. 29 și urm. Codul silvic, rezultă că legiuitorul, derogând dela dreptul comun, a voit să stabilească drepturile de proprietate ce moșnenii au în indiviziune în păduri, munți și goluri, cum și judecarea pretențiunilor dintre ei cu privire la aceste drepturi să se facă din oficiu și, în acest scop, a dispus, prin art. 31, ca fixarea termenelor de judecată, procedura chemării, examinarea titlurilor

de proprietate dintre moșneni și a tuturor actelor ce ei vor depune, audierea martorilor, descinderile locale, cum și celelalte mijloace de dovadă să se facă din oficiu, pentru ca instanțele instituite de legea silvică să poată statua, chiar în privința drepturilor celor ce nu se vor prezenta, absenților și incapabililor, chiar dacă reprezentanții lor legali ar fi lipsă, iar prin art. 32 a dispus ca judecarea apelurilor să se facă cel mult până în 3 luni dela expirarea termenului de apel, președintele tribunalului fiind dator să fixeze termenele de înfățișare și să ia măsuri ca toate lucrările preparatorii să fie făcute în timp util.

Când, dar, tribunalul respinge apelul ca nesusținut, nesocotește dispozițiunile citatelor articole și pronunță o sentință casabilă. (Cas. II, 35/916 «Jurispr. rom.» 21/916).

55. - În principiu, deciziunile comisiei silvice, instituită conform articolului 29 din Cod. silvic, pot fi investite cu formula executorie, putând fi executate.

Toți acei cari pretind că nu fac parte din obște și ar avea drepturi exclusive, derivând din împărțeală, prescripție, etc, pot uza de căile de atac ordinare sau extraordinare, prevăzute de dreptul comun, pentru anularea executării care i'ar vătâma.

Cel ce posedă un bun comun, nu este un posesor precar și pentru a prescrie acel bun, nu e nevoie de intervertirea titlului, ci numai de o posesiune exclusivă timp de 30 ani, în condițiunile art. 1847 c. civ. (Trib. Prahova, III, 61/921 «Sentința» (Ploești) 11/921).

56. - Numai comisiunea silvică are competența, cu drept de apel la tribunal, de a stabili drepturile indivize ale moșnenilor nedivizați; deci acei moșneni cari au fost față sau reprezentați la una din aceste două instanțe, nu mai pot invoca, față de obște, sub nici un motiv și pe nici o altă cale, alte drepturi asupra imobilului decât cele prevăzute în tabelă.

Moșnenii omiși a fi trecuți în tabelă sau acei cari, de și li s'au atribuit din oficiu drepturi mai mici, au lipsit sau n'au fost reprezentați înaintea acestor instanțe, pot să-și valorifice drepturile lor, însă numai pe calea dreptului comun.

Actul de așezământ ce se formează de moșneni, la o lună după ce deciziunea silvică a rămas definitivă, stabilește modul cum se va administra averea diviză, ea constituind cu tabela ce o însoțește titlul de proprietate.

Judecătorul de ocol nu poate, singur, cu ocaziunea unei contestații făcute de moșneni contra unei măsuri administrative luată de administratorii obștei să cerceteze și să rezolve și cereri de stabilire de

drepturi de proprietate. Asemenea cereri, potrivit art. 29 Cod. silvic sunt date numai în competență comisiunii silvice cu apel la tribunal. (Jud. II Câmpulung-Muscel, 1 Febr. 1923 «Bulet. trib. Muscel» 7/923), cu o notă de G. Isbășoiu, care aprobă soluțiunea, fiind juridică, v. și jurispr. dela art. 31.

ART. 30. - Citațiunea va cuprinde:

- a) Numele obștei;
- b) Numele generic al proprietății;
- c) Ziua și ora descinderii în comună;
- d) Invitarea obștei de a se prezenta în localul primăriei situațiunii imobilului cu orice acte, planuri sau titluri de posesiune privitoare la drepturile ei.

Citația se va trimite de judele de ocol, pe lângă o adresă a sa, parohului, dirigintelui școlii și notarului comunei situațiunii imobilului.

Notarul o va afișa de îndată la ușa primăriei, constatând aceasta prin dresare de proces-verbal, pe care îl va trimite judele de ocol. Preotul o va ceti în biserică în prima Duminecă dela primire și va trimite îndată judele de ocol adeverința de primire în care va menționa și ziua când a cetit-o în biserică. Învățătorul va trimite de asemenea adeverința de primire și va căuta să răspândească printre moșneni această încunoștiințare.

Dacă imobilul face parte din diferite comune, trimiterea citației la notarul, parohul și dirigintelui școlii uneia din comune este de ajuns.

Asemenea dacă în comună sunt mai multe parohii și școli, trimiterea citației la unul din parohi sau dirigințe de școală este de ajuns.

Dacă din contră nu va fi preot, ori învățător în comună, sau unul din ei exemplarele de citație destinate acestora nu se vor scoate de judele de ocol.

Judele de ocol e dator a trimite citația în timp util, iar descinderea comisiunii

nu poate avea loc înainte de 15 zile dela afișarea citațiunii la ușa primăriei.

El va încunoștiința de asemenea prin adresă pe ceilalți membrii ai comisiunii de ziua descinderii, cel puțin cu opt zile înainte de ziua fixată, precum și pe Casa centrală a Băncilor populare.

Desb. C. D-I Victor Filotti: D-le președinte, la art. 30 am cerut oarecari lămuriri d-lui ministru al domeniilor și anume: aș vrea, să știu care este motivul care l-a determinat pe d-sa ca să dea preotului o competență de asemenea-natură în ceea ce privește citațiunile care se dau obștei.

Într'adevăr, art. 30 spune că citațiunea va cuprinde punctele a, b, și c, și apoi arată cum se distribuie citațiunile. Mai întâiu, notarul o va aplica la primărie, apoi preotul o va citi în biserică în prima Duminecă după primire ...

D-lor, eu cred că această dispozițiune ca preotul sa citească citațiunile în biserică, dacă nu e de prisos, în tot cazul mi se pare că este ceva nou, și că acest lucru ar putea să lipsească din art. 30, fiindcă preoții la țară au alte îndeletniciri decât acelea de a face rolul de vătăfai ai judecătorului de ocol.

Tot asemenea și învățătorul va trimite adresa ...

Cum? Să spună băeților dela școală: «Mă, spune lui tat-tu și lui unchi-tu că în cutare zi va veni d-l judecător!»

D-I V, Sassu, raportor: Și acesta este un mijloc.

D-I Victor Filotti: Eu cred că dispozițiunea nu este bună și vă rog să lăsați această funcțiune pe seama notarilor sau a judecătorilor de ocol, și să lăsați pe preoți și pe învățători în pace, căci ei au mai mari lucruri de îndeplinit.

Al doilea, văd, la aliniatul ultim că în ziua când se va vesti că vine comisiunea să se vestească și Casa centrală a Băncilor populare. Până acum am văzut că comisiunea se compune din administratorii de plasă, din controlori și judecători de ocol ca președintă; dar Casa centrală a Băncilor populare prin ce se cheamă și ce rol are în ziua când are să vină comisiunea la fața locului?

Acestea sunt lămuririle ce am cerut d-lui ministru al domeniilor.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Mă mir că d-lor, cari până miază ieri amici politici ai d-lui Păltineanu, preconizau ideea ca să se dea o publicitate mai mare pentru ziua când comisiunea va descinde în localitate, pentru ca țărani să fie cu toții vestiți ca să vină înaintea ei și să-și arate drepturile lor, dumnealor astăzi vin de-și răstoarna teoriile de eri și zic: este destul să se încunoștiințeze notarul din comună, pentru ca obștea să fie toată încunoștiințată.

D-voastră vă plângeți că eu ...

D-I N. Fleva: Cer cuvântul.

D-I Al. Constantinescu, ministru domeniilor: Nu mă mărginesc a încunoștiința obștea numai prin notar, cum doriți d-voastră, căci am crezut că nu e bine ca numai o singură persoană să încunoștiințeze obștea. Am întins încunoștiințarea încă prin preot, care, după terminarea serviciului divin, are ocaziunea să vestească pe țărani; o întind și la învățător, căruia zic că îi pun îndatorirea să aducă la cunoștință prin toate mijloacele; în fine, dau mai multe elemente de publicitate, ca să nu fie nici un moșnean surprins, ca toți cari ar pretinde că au drepturi să vină să și-le valorifice înaintea autorităților instituite prin lege. Și d-voastră, în loc de a vedea din această multiplicitate de persoane, pe care le oblig ca să răspândească încunoștiințarea printre moșneni, în loc de a vedea un ce bun, voiți astăzi ca să o restrâng și să o mărginesc numai la notar; nu pot să primesc aceasta, pentruca dispozițiunile acestea nu sunt decât o deșteptare mai mult pentru obștii ca și vini să facă să și valorifice drepturile ei cât pentru rolul Băncilor populare, dumnealor dacă ar fi urmărit economia legii, nu vorbești astfel: D-voastră vă legați de faptul că se încunoștiințează și Casa Centrală a Băncilor populare, fără să vă dați seama de rostul acestei încunoștiințări, de economia materiei; Băncile populare au acest rol în lege de a fi controlatoarea gestiunii administratorilor obștii și de aceea am zis ca să se încunoștiințeze și dânsele. În tot cazul, la ce vă plângeți de această încunoștiințare care se face la mai multe persoane cari ar putea să intervină ca să, deștepte pe moșneni?

D-I B. Păltineanu: Voiesc să fac o propunere, pe care o va primi și d-I ministru și Camera întreagă. Nu cred că amestecul preotului în această formă de publicitate supără: dar anunțarea în biserică, cum se zice în, articol, este ceva jignitor ...

Voci: După serviciul divin.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Tot așa se anunță, și căsătoriile.

D-I B. Păltineanu: Vă rog să mă ascultați: când iei biserica, o iei cu toate ale ei, și principiul scris pe frontispiciul bisericii este: Casa Domnului se cade să fie casă de rugăciuni; prin urmare, în interiorul bisericii nu se poate admite nici un fel de afaceri nici odată. Dece nu primiți însă formele procedurii civile, adică: La ușa bisericii, după ieșirea din biserică, în zi de Duminecă! Atunci suntem împăcați și cu publicitatea și respectăm și caracterul sacrosanct al acestei instituțiuni sub care vrem să trăim.

Voci: Închiderea discuțiunii.

D-I A. Săulescu: E recunoașterea unui drept pentru cei cari nu știu carte.

Mai multe voci: La ușa bisericii. Închiderea discuțiunii!

Desb. C. D-I I. A. Ghica: La oraș cine va face citațiunile? În comisiune la orașe cine va servi de secretar? D-I ministru mi-a spus că a admis modul meu de a vedea și că va introduce în locul învățătorilor pe

diriginții de școale; nu știu dacă a făcut aceasta.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Da, d-lor, când vom veni la art. respectiv, vom introduce un aliniat general pentru toată materia, care să indice că acolo undo e vorba de notarul dela sat, el să fie în comunele urbane înlocuit prin secretarul comunal; unde e vorba de primarul rural, el să fie înlocuit prin primarul orașului, și în locul notarului care face funcțiune de grefier al comisiunii de stabilirea drepturilor moșnenilor, în locul lui în comunele urbane să fie grefierul judecătorei.

Aceste modificări le vom introduce printr'un aliniat la articolul următor, la finele capitolului acesta, deoarece aceste mențiuni nu se pot pune la fiecare articol în parte.

Desb. S. D-I P. Missir: ... îmi permit să fac oarecare observațiuni la art. 30. Aci se prevede modul cum se vor înștiința moșnenii despre termenele la care vor avea loc adunările.

În proiectul original era numai un singur mod de înștiințare: chemarea personală la domiciliul fiecăruia; în proiectul amendat se prevede o pluralitate de forme, care socotesc că este de prisos, și apoi aceste formalități sunt din cale afară de multe și vor fi și greu de îndeplinit. Publicările, zice articolul, vor fi trimise de președinte și afișate la ușa primăriei, la ocolul silvic, la judecătoria de ocol și cetite de preot în biserică în două Dumineci consecutive.

Moșnenii despre ce voiți să vorbească între ei decât de interesele lor? Se știe dar din om în om termenul adunărilor. Trimiterea scrisorii acasă la fiecare este destul. Ce mai este nevoie de alte formalități, de publicație la primărie, la biserică, etc.?

Amestecul preotului în chestiile acestea, când se știe că moșnenii și răzeșii sunt foarte dese ori foarte animați de spiritul litigios, să-l pui pe popă între ei, este ocazie să-l pui rău cu credincioșii. Este mai bine, d-le ministru, să păstrăm idea așa cum fusese în primul proiect, ca termenul să fie comunicat prin simplă scrisoare trimisă la domiciliu.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-lor, m'am depărtat dela proiectul propus tocmai ca să iau cât mai multe garanții, că moșnenii au să fie încunoștiințați de termenele adunării lor.

Scrisoarea trimisă de președinte fiecărui moșnean era mijloc ca să fie asigurat că moșneanul are să fie încunoștiințat să vină la adunarea generală ca să și spună pasul, dar dacă nu i se trimite scrisoarea? Ce supără că se va anunța agentul, silvic care este chemat să ia parte la adunările generale ale comitetului, ce strică că se anunță primarul, preotul?

Ce misiune va avea alina preotul decât ca după serviciul divin să spună: oameni buni, Dumineca viitoare să vă duceți să vă regulați interesele voastre la judecătoria de ocol.

D-I Dr. Gr. Râmniceanu: Mai au ocaziune să se ducă și pe la biserică.

P. S. S. Episcopul Dunării de Jos: În urma explicației

d-lui ministru cu privire la modul cum trebuie să se facă cetirea în biserică, aş dori să se adauge că această cetire să se facă după terminarea serviciului religios. Adică la sfârşitul aliniatului II, al art. 30, unde se zice: «cetită de preot în biserică în două rânduri consecutive», să se adauge cuvintele: «după terminarea serviciului religios».

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: După explicaţiunea pe care am dat-o, această se înţelege, Prea Sfinte.

ART. 31. - La ziua fixată comisiunea, în asistenţa notarului, care va servi ca secretar al ei, va asculta pe toţi moşnenii sau răzeşii cari se vor prezenta, va examina titlurile, răfueile dintre ei, hotărnicile şi planurile prezentate de fiecare, va descinde la imobil, va face măsurătoarea prin ingineri de va fi nevoie va lua orice informaţiuni şi va face orice investigaţiuni cu privire la obiceiurile locale, la drepturile şi posesiunea lor va asculta martori, va cerceta orice acte de orice fel i s'ar prezenta, va statuii chiar cu privire la drepturile celor ce nu s'ar prezenta, şi, prin derogare dela dispoziţiunile Codului şi procedurii civile, va srabili drepturile privitoare la averile totale, la acelea ale minorilor, interzicerea persoanelor puse sub consiliu judiciar şi absenţilor, chiar când aceştia nu ar avea reprezentanţi legali, sau când ar fi lipsa, judecătorul putând chiar la faţa locului să numească reprezentanţi legali minorilor şi incapabililor şi uza de toate, mijloacele pentru a constata existenţa şi proporţia unor asemenea drepturi, va primi pe soţi ca reprezentanţi de drept, pentru părţile dotale şi preferinţiale cu un cuvânt, comisiunea va uza de puterile cele mai largi pentru a stabili drepturile fiecărui din devălmaşi, fără a fi nevoie pentru femeile măritate de autorizaţia soţului, pentru minori şi ceilalţi incapabili de îndeplinirea formalităţilor de autorizare cerute de Codul şi procedura civilă.

Dacă lucrarea sa nu se va putea termina într'o singură zi, dânsa va continua fără întrerupere şi în zilele următoare până la terminare.

Asupra întregii sale operaţiuni comisia va da o deciziune semnată de toţi membrii prezenţi, putând lucra chiar cu doi membri, dintre cari judele de ocol trebuie să fie prezent neapărat. Pe lângă deciziunea sa, comisia va dresa şi o tabelă, care va face parte integrantă din deciziune şi care va cuprinde: numele obşteii, numele membrilor ei, calitatea lor de sunt majori, minori sau incapabili numele imobilului, natura şi întinderea lui aproximativă şi proporţiunea dreptului fiecăruia în imobil.

Deciziunea comisiunii şi tabela care o însoţeşte se vor afişa îndată de judele de ocol la uşa primăriei respective, şi până în trei zile dela pronunţarea lor şi la uşa judecătoriei. Această afişare se va constata prin dresare de proces-verbal semnat, pentru afişarea la comună, de membrii comisiunii prezenţi la darea deciziunii şi de notar; pentru afişarea la judecătorie, de judecător sau stagiar şi de grefieri. Pentru fiecare imobil judele de ocol va ţine un dosar separat.

El e dator a da copii oricui i-ar cere de pe decizia comisiunii şi tabelă.

57. - Modul de procedare a comisiunii, în încuviinţarea probelor. Am arătat, la art. 29, că legea a dat comisiunii cea mai largă latitudine pentru administrarea probelor. Modul de procedare în încuviinţarea lor e indicat de însăşi condiţiile excepţionale, în care comisiunea, conform legii silvice, e ținută să adune elementele trebuitoare, pentru ca lucrarea să nu se eternizeze şi să fie dusă, cât mai repede, la bun sfârşit.

În caz când se simte nevoie de o expertiză în cauză, experţii vor depune jurământul, o singură dată, pentru traducerea tuturor actelor, întru cât drepturile tuturor devălmaşilor sunt înglobate într'o

procedură comună.

Comisiunea va avea facultatea să admită sau să respingă proba cu martori, după cum se va încredința că e sau nu utilă în cauză și că nu e cerută din spirit de șicană, ori că cererea de amânare a cercetării în scopul aducerii lor nu e de natură a da loc la o temporizare care i-ar zădărnici serios lucrarea, din cauza numărului considerabil al moșnenilor și contestațiilor ce se pot ivi între ei.

Comisiunea va proceda cu toată precauțiunea necesară în această privință, pentru ca drepturile fiecărui moșnean, în marginile posibilului, să fie recunoscute și stabilite, și astfel lucrarea ei să fie oglinda cât mai vie a adevărului.

Asupra întregii sale operațiuni, comisiunea va da o deciziune, în care va trebui să prevadă exact, deși pe scurt,⁶⁴ modul cum a decurs lucrarea și incidentele ivite, spre a putea servi de temei tribunalului, când va fi chemat să se pronunțe, pe calea apelului, asupra ei, fără a omite nimic din ce e esențial, pentru ca și a doua instanță în drept a o controla, să-și poată spune cuvântul său în deplină cunoștință de cauză.

58. - În materie de stabilire a drepturilor de proprietate a moșnenilor, art. 31 și 32 din noul cod silvic dă instanțelor de fond, în mod formal, dreptul de apreciere a titlurilor prezentate și a dovezilor făcute, de unde rezultă că interpretarea actelor mai ales în această materie, este de atributul exclusiv al instanțelor de fond. (Cas. II, 130/912, «Curier. Jud.», 48/912).

59. - Art. 31 din codul silvic pune obligațiunea comisiunii instituită pentru stabilirea drepturilor moșnenilor, să procedeze din oficiu la orice investigațiuni cu privire la drepturile și posesiunea lor și să cerceteze orice act i s'ar prezenta, pentru a constata existența și proporțiunea drepturilor moșnenilor, așa că, în această privință, acei cari pretind că s'ar fi înglobat în averea moșnenilor și altă avere străină, sau asupra căreia este contestația, sunt îndreptățiți să adreseze comisiunii orice cerere și să-i prezinte orice acte din care s'ar putea constata care este adevărata întindere a drepturilor moșnenilor; dacă însă nu adresează comisiunii, în timp util, asemenea întâmpinare, ci tocmai după darea deciziei, acea întâmpinare nu poate avea nici o urmare. De aceea, ei sunt în drept și chiar datori să facă apel în contra hotărârii comisiunii, pentru ca tribunalul să hotărască dacă cu drept, sau fără drept, s'a înglobat în averea moșnenilor, și acea proprietate ce se pretinde că nu aparține moșnenilor.

⁶⁴ V. asupra modului sumar în care au a fi făcute probele și redactate deciziunile și I.N. Țanovei „Dreptul” 32/914

Atunci însă, când dâșii, deși fac apel, declară în urmă că n'au înțeles să facă apel, ci numai o simplă întâmpinare, cererea de care tribunalul a luat act, fie că tribunalul era chemat a statua asupra unui apel, în care caz apelanții trebuiau să și-l susțină, căci Tribunalul nu era obligat din oficiu, ca comisiunea, a cerceta actele și întâmpinările părților, fie că era chemat să se pronunțe asupra unei întâmpinări; în acest caz tribunalul nu putea să o ia în considerație, din moment ce nu era un apel făcut în contra hotărârii comisiunii.

Prin urmare, oricum ar fi fost considerat acel apel, fie ca un apel propriu zis, fie ca o simplă întâmpinare, consecința ar fi fost aceeași și hotărârea comisiunii trebuia menținută. (Cas. II, 165/912, «Sept. Jurid.» pag. 531 și «Curier. Jud.» 58/912).

60. - Când tribunalul, pentru a înscri pe un moșnean în tabela prevăzută de art. 31 și 32 din Codul silvic, se mărginește a afirma că, din actul aflat la dosar și din spița neamului, s'ar, dovedi că i se cuprind numai un număr de dramuri, fără să arate ce cuprinde acel act, nici cel puțin partea din care și-a format această convingere, și fără să stabilească contrariul de cele constatate de judecătorul delegat să facă spița neamului, în asemenea condițiuni hotărârea tribunalului este lipsită de orice bază legală și cuprinde un vădit exces de putere, care atrage casarea ei. (Cas. II, 155/913 «Jurispr. rom.» pag. 493).

61. - Comisiunea pentru stabilirea drepturilor moșnenilor este în drept, potrivit art. 31 din Codul silvic, să facă orice investigațiuni cu privire la drepturile moșnenilor, putând uza de puterile cele mai largi, iar notarul comunei este obligat sub pedeapsă de amendă, prin art. 29 din acelaș cod, să dea toate informațiile necesare pentru stabilirea unor asemenea, drepturi.

Astfel fiind, deși greșit, tribunalul, pentru a înlătura ca inutilă proba cu martori cerută de parte de moșneni, spre a stabili starea lor de indiviziune, motivează că comisiunea pentru stabilirea drepturilor moșnenilor ar fi făcut cercetare locală, când se constată că acea comisiune n'a făcut o asemenea cercetare, totuși hotărârea tribunalului, prin care se declară că nu e locul a se fixa drepturile moșnenilor, fiindcă ei stăpânesc porțiuni distincte, ca exclusivi proprietari, pe timpuri îndelungate, se menține pe informațiunile notarului, cum și pe declarațiunile a parte din moșneni, independent de cercetarea locală. (Cas. II, 184/913 «Jurispr. rom.», pag. 624).

62. - Obiceiurile locului impunându-se moșnenilor potrivit art. 31 din Codul silvic, atunci când instanța de fond constată că locuitorii nu păstrează dreptul

lor de folosință asupra unui munte, singurul drept ce a format obiectul judecății, decât cu condițiunea de a locui în comună, cu drept cuvânt tribunalul n'a admis unui locuitor să facă dovadă că are și el dreptul ce i-se cuvine dela autorul său, întru cât era dovedit că el nu mai sta în acea comună. (Cas. II, 206/914, «Jurispr. rom.» 13/915).

63. - Instanțele speciale instituite de Codul silvic, deși au o competență limitată, prin scopul pentru care au fost create, totuș, pentru îndeplinirea menirii lor, adică pentru stabilirea drepturilor ce moșnenii stăpânesc în devălmășie în munți și goluri, legiuitorul le-a delegat puteri depline și, în acest scop, pentru ca ele să poată statua în cunoștință deplină de cauză, le-a dat dreptul, prin art. 31 și urm., să examineze titlurile și răfuelele dintre moșneni, hotărnicile și planurile prezentate de fiecare, să cerceteze orice acte de orice fel și să hotărască chiar în privința drepturilor celor ce nu se vor prezenta, de unde urmează că atât comisiunile silvice, cât și tribunalele, în apel, sunt în drept să rezolve orice pretențiuni și contestațiuni existente, sau cari s'ar ivi între moșneni cu ocaziunea stabilirii drepturilor lor devălmășe.

Astfel fiind, când tribunalul refuză să se pronunțe asupra nulității unui act de partaj, sub cuvânt că ea nu poate fi cerută într'o instanță constituită după Codul silvic, face o greșită aplicațiune a art. 31 C. silvic.

În materie silvică, tribunalele sunt ținute, potrivit art. 31 și 32 C. silvic, chiar în lipsa apelanților, să cerceteze motivele de apel și actele invocate în susținerea lor și să hotărască, în mod definitiv, fără opoziție, asupra drepturilor devălmășe pretinse de moșneni.

Prin urmare, tribunalul face o greșită aplicațiune a art. 31 și 32 C. silvic, când respinge ca nesusținut un apel motivat și întemeiat pe acte.

Potrivit art. 32 din Codul silvic, termenul de recurs în materie silvică este de 15 zile, socotit dela pronunțare, chiar când hotărârea a fost dată în lipsă. (Cas. II, 72/916 «Jurispr. rom.» 22/916).

64. - Obligațiunea impusă judecătorului de ocol, prin art. 31 din Codul silvic, de a ține câte un dosar separat pentru fiecare imobil stăpânit de moșneni în devălmășie, n'a fost prescrisă sub pedeapsă de nulitate. Scopul acestei dispozițiuni fiind de a individualiza obștea aflată în devălmășie și imobilul ce ea stăpânește, este evident că, din moment ce tribunalul a stabilit separat drepturile moșnenilor din fiecare ceată și alcătuit câte o tabelă separată pentru fiecare din munții stăpâniți de acei membri, nu

era nevoie să se mai înființeze câte un dosar separat pentru fiecare imobil, fiindcă, prin stabilirea în mod separat a drepturilor fiecărui cete și individualizarea fiecărui imobil stăpânit aparte, scopul legii a fost atins. (Cas. II, 84/916 «Jurispr.rom.» 22/916).

65. - Instanțelor speciale instituite de Codul silvic prin art. 31 și urm., li s'au delegat, în scopul pentru care au fost create, următoarele drepturi: de a constata existența cetelor de moșneni, natura și întinderea aproximativă a bunurilor ce ele stăpânesc în devălmășie și proporțiunea drepturilor ce se cuvin fiecăruia dintre membrii aceleiaș cete, de unde rezultă că, pentru stabilirea drepturilor devălmășe ale moșnenilor, nu este necesar ca, în prealabil, să se cerceteze și să se recunoască dreptul de proprietate al obștei asupra imobilului stăpânit de ea, chiar dacă acest drept îi este contestat de cineva, ci să se constate numai dacă obștea stăpânește vreun imobil în devălmășie și, prin urmare, atunci când o ceată de moșneni posedă un imobil în devălmășie, instanțele create de Codul silvic nu pot să refuze de a stabili drepturile ce se cuvin fiecărui moșnean, pe motiv că ceata se găsește în proces pentru dreptul de proprietate al imobilului cu acela care i-l contestă, sau că dreptul său de proprietate n'ar fi dovedit.

Astfel fiind, tribunalul face o greșită aplicațiune a art. 31 și urm. Codul silvic, când, deși constată că o ceată de moșneni stăpânește în devălmășie un munte, totuș refuză să stabilească drepturile lor, pentru motivul că drepturile de proprietate al acestui munte este contestat, așa că obștea, deși posedă, este datoare să-și lămurească mai întâiu dreptul său de proprietate înaintea tribunalelor ordinare, ca, în urmă, să se stabilească drepturile moșnenilor. (Cas. II, 85/916 «Jurispr. rom.», 23/916).

66. - Art. 31 și 32 din Codul silvic prevăzând o derogare dela dispozițiunile Codului și procedurii civile, în ce privește reprezentarea părților în justiție, numai pentru minori, interziși și femeile măritate, prin aceasta chiar se mențin dispozițiunile din dreptul comun în materie de reprezentare față de celelalte părți ne vizate de lege. (Cas. II, 186/915, «Jurispr. rom.», 36/915).

67. - Din art. 31 Cod. silvic reese că obiceiurile locului sunt obligatorii pentru stabilirea drepturilor de proprietate, fără a se distinge dacă ele sunt sau nu conforme dreptului comun. Prin urmare, instanța de fond n'a violat legea, hotărând, după obiceiurile Vrâncenilor, că locuitorii deveniți majori, deși au părinți în vîieță, au dreptul de a figura în obște, iar cei plecați din comună și stabiliți aiurea posedă acest drept și nu-l mai recăștigă decât dacă se reîn-

torc, fie chiar după mai mulți ani. (Cas. II, 288/922, «Curier. Jud.» 5/923 și «Jurispr. rom.» 3/923).

«Având în vedere, se exprimă Casația, sentința tribunalului Putna, supusă recursului, din care se constată că, în contra deciziei Comisiunii pentru stabilirea drepturilor de proprietate ale locuitorilor comunei Paltin în muntele Furul-mic, au făcut apel mai mulți locuitori, majori, având părinți în viață, cerând a fi înscrși cu drepturi egale cu ale celorlalți locuitori, cum și societatea română pentru industria forestieră, - cerând înscrierea în tabelă a acelor locuitori cari, plecați din comună, sunt stabiliți aiurea; că «Că tribunalul a admis apelul locuitorilor, ordonând înscrierea lor în tabelă cu un drept egal cu al celorlalți, și a respins apelul Societății, ordonând ștergerea din tabelă a acelor locuitori cari au plecat din comuna Paltin și s'au stabilit aiurea;

Având în vedere că locuitorii apelanți au susținut, înaintea tribunalului, că dreptul copiilor deveniți majori de a figura în obște, deși au părinți în viață, precum și pierderea drepturilor locuitorilor plecați din comună și stabiliți aiurea, este consfințit prin obiceiurile Vrâncenilor, urmate de veacuri, iar societatea Română pentru industria forestieră, azi recurentă, a opus ca aceste obiceiuri, stabilind alte norme de transmisiune a proprietății decât cele prevăzute în Codul civil, au fost abrogate de acest Cod. conform art. 1912 Cod. civil și art. 41 Cod. Silvic ;

Considerând că, în privința dreptului de codevălmășie asupra muntelui Furul mic, aparținând obștei Paltin, tribunalul constată că obiceiurile locului sunt următoarele: se socotesc obșteni, locuitorii stabiliți în comună și născuți din părinți cari și ei au fost obșteni; bărbații majori și femeile au drepturi egale; dreptul tuturor este egal atât la pășunat cât și la luarea lemnelor din pădure; acest drept îl are fiecare din copiii majori chiar dacă părinții lor trăiesc și se stinge odată cu moartea; obștenii plecați cu gândul de a nu se mai întoarce pierd dreptul, și îl recâștigă dacă se reîntorc, fie chiar după mai mulți ani;

Considerând că, în materie de stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor codevălmași în păduri, poieni, etc., dreptul comun este suspendat de însuș legiitorul prin art. 31 Cod. silvic, după care Comisiunea silvică are cele mai întinse drepturi de investigațiune, putându-se conduce chiar și de obiceiurile locale; că, prin urmare, chiar din termenii legii rezultă că obiceiurile locului sunt obligatorii pentru stabilirea, drepturilor de proprietate, fără a se distinge dacă ele sunt sau nu conforme dreptului

civil comun;

Că, așa fiind, tribunalul n'a comis nici un exces de putere sau violare de lege, aplicând în speță regulile stabilite de obiceiurile locului, fie în privința copiilor majori cu părinți încă în viață, fie în ce privește pe cei plecați din comună și stabiliți aiurea;

Considerând că tribunalul n'a violat nici dispozițiunile art. 1912 Cod. civil, căci acest text abrogă codicii Caragea și Calimach, cum și ordonanțele Domnești și circularile ministeriale anterioare codului civil și obiceiurile locale trebuiesc observate când o lege, cum este în speță, prescrie aceasta;

Că, asemenea, tribunalul n'a violat nici dispozițiunile art. 41 din Codul silvic, deoarece drepturile acordate prin acest text copiilor în urma încetării din viață a părinților lor, sunt drepturi de participare la întrunirea obștei, în vederea administrațiunii intereselor comunale, iar nu drepturi de proprietate sau folosință a bunurilor;

Că, așa dar, motivele de casare sunt neîntemeiate și cată să fie respinse.

67 bis. - Potrivit art. 81, hotărîrea dată de comisiunea instituită de art. 129 are de scop ca să stabilească cotitatea drepturilor fiecăruia din codevălmași, în pădurile stăpânite în indiviziune de obște.

Astfel fiind, aceste hotărîri odată rămase definitive și înscrși în tabela prevăzută de aliniatul III al aceluiaș articol, nu sunt susceptibile ca să fie executate pe fața pământului, operațiune care ar avea de consecință împărțirea bunului în indivize ori, după art. 36 din Codul silvic, o asemenea împărțeaală nu este rezultatul hotărîrei dată după procedura specială a legii, ci urmează a se efectua potrivit dreptului comun.

Singura executare de care sunt susceptibile hotărîrile date în conformitate cu procedura stabilită de secțiunea I-a a capitolului V este aceea prevăzută de art. 37 și următorii din legea privitoare la alcătuirea așezământului care determină modul de administrare al bunului indiviz.

Hotărîrea dată astfel nefiind susceptibilă de executare pe fața pământului, cu drept cuvânt intimații s'au opus la o asemenea executare.

Deci soluțiunea dată de tribunal litigiului prin respingerea contestației este dată în conformitate cu legea, deși este bazată pe alte motive. (Cas. II, 309/921). V. și dezbaterile parlamentare, doctrina și jurisprudențele dela art. 29.

ART. 32. - În termen de două luni dela

data afișării deciziei comisiei la ușa judecătoriei, oricine ar pretinde drepturi asupra acelui imobil, că făcând parte din obște, dar nu a fost trecut, sau drepturi mai mari decât cele fixate de comisiune, fie că au fost sau nu prezent înaintea comisiei, are dreptul de a face apel în contra deciziei comisiei la tribunalul județului de care depinde judecătoria.

Femeia măritată poate face apel fără autorizația soțului, soțul poate face apel fără mandat chiar pentru drepturile parafernale ale soției, reprezentanții legali ai minorilor și interzișilor, fără autorizarea consiliului de familie, care nu e necesară nici pentru a sta în instanță. Pentru cei puși sub consiliu judiciar, pot face apel ei sau consilierul lor judiciar. Pentru minori și interziși are încă dreptul de a face apel, tot în termenul de mai sus, primarul comunei, notarul, preotul, învățătorul, procurorul tribunalului, minorul mai mare de 14 ani și orice altă persoană.

În petiția de apel se va arăta numele obștei, domiciliul apelantului, acela al obștei, calitatea în care face apelul, numele și situația imobilului, data deciziei apelate, iar apelul va fi însoțit și de o copie de pe el.

Tribunalul, îndată ce va primi un apel, va cere dosarul dela judecătoria.

Nu va fixa termenul la niciun apel până când din dosarul judecătoriei nu va constata că a expirat termenul de apel. Atunci va forma un singur dosar pentru toate apelurile făcute contra deciziei comisiei, pe cari din oficiu le va declara conexe printr'un proces-verbal și va fixa o singură zi de judecată. Pentru acea zi se va scoate o singură citație pe numele obștei, care va servi ca chemare la înfățișare, atât pentru apelanți, cât și pentru obște. Citația se va

face după regulile prevăzute la art. 75, alin. II proc. civilă.

Dacă judecata se va amâna la ziua fixată pentru cauze legale, sau ar fi nevoie de cercetări locale ori expertize, totuș președintele tribunalului e dator a fixa termenele de înfățișare și a face ca toate lucrările preparatorii să fie făcute în timp util, pentru ca sentința tribunalului să fie pronunțată până în maximum trei luni, socotite din ziua expirării termenului de apel, sub sancțiunea, în caz de abatere, de pedepse disciplinare.

Apelurile de asemenea natură se vor fixa chiar în zilele în cari tribunalul, după regulamentul său interior, nu judecă apeluri; ele se vor cerceta cu precădere înaintea tuturor proceselor din acea zi și, dacă nu se va termina într'o zi, se va continua fără întrerupere în zilele următoare până la terminare. Tribunalul va judeca cel puțin cu doi judecători. Ministerul public va pune concluziuni.

Tribunalul, apreciind toate titlurile prezentate și dovezile făcute, va pronunță sentința sa.

Sentința se va redacta de un judecător și va prevedea într'însa numele acelui judecător.

Sentința tribunalului e definitivă, nesupusă opoziției, însă cu drept de recurs în Casație în termen de 15 zile dela pronunțare, chiar în cazul când, a fost dată în lipsă. Curtea de casație va judeca până într'o lună, cu precădere înaintea tuturor, proceselor dela ordinea zilei și fără opoziție. Recursul suspendă executarea.

Tribunalul pe baza sentinței ce ar pronunța, va forma până în cinci zile dela pronunțare o nouă tabelă definitivă, care va cuprinde toate enunțările tabelii comisiei, și care se va semna de completul

care a luat parte la judecată.

Desb. C. DI Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-lor deputați la art. 32, aliniatul penultim, vă rog să admiteți următorul amendament: «Sentința tribunalului e definitivă, nesupusă opozițiunii, însă cu drept de recurs în Casație, în termen de 15 zile dela pronunțare, chiar în cazul când a fost dată în lipsă. Curtea de casație va judeca până într-o lună, cu precădere înaintea tuturor proceselor dela ordinea zilei și fără opoziție. Recursul suspendă executarea.

DI. V. Sassu, raportor: D-lor, deputați, la acest, articol, pe lângă modificarea propusă de d-l ministru al domeniilor, referitoare la dreptul de recurs, termenul și judecata lui, comitetul de delegați a găsit cu cale să mai aducă o modificare și anume: fraza ultimă din aliniatul VIII, pe care am suprimat-o. Această frază este următoarea: «Chiar cu privire la aceste din urmă acte totuși rămân suverani apreciatori ai sincerităților». Am suprimat această frază, lăsând dreptului comun forța probatorie a unui asemenea act.

Asemenea am suprimat și aliniatul IX complet.

Acest aliniat este următorul: «In nici un caz diviziunea...» lăsând ca această diviziune de fapt să fie invocată și dovedită conform dreptului comun.

Asemenea după aliniatul X, am intercalat modificarea propusă de d-l ministru al domeniilor

D-l Zamfir Filotti: Ca consecință a modificării acesteia trebuie să se schimbe redacțiunea alin. VIII, căci exclude diviziunea de fapt; trebuie să se modifice în sensul suprimării paragrafului final.

Prin urmare, prescripțiunea câștigată prin posesiunea constantă nu o admiteți.

D-l V. Sassu, raportor: Întrucât am suprimat alin. IX, însemnează că admitem și diviziunea.

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-l Filotti are dreptate; trebuie suprimat integral alin. VIII și IX și rămâne dovada împărțelii, conform cu dreptul comun, prin acte sau posesiune.

D-l V. Sassu, raportor: Alin. VIII și IX se suprimă.

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Admitem că diviziunea se va dovedi prin dreptul comun.

68. - Legiitorul, în scop de a fi ocrotite și mai mult drepturile minorilor din cetele de moșneni, a dat dreptul și procurorului, prin art. 32 din noul Cod silvic dela Aprilie 1910, de a putea face apel la tribunal în numele lor, în contra deciziunilor instituite de art. 29 pentru stabilirea drepturilor Cetelor de moșneni în pădurile ce le stăpânesc în devălmășie.

Prin urmare, dacă procurorul tribunalului are acest drept dela lege, trebuie a i se recunoaște și dreptul de a face recurs în casație contra sentințelor tribunalelor, date în asemenea materie, unde Codul silvic îl obligă a pune concluziuni, și aceasta fără a distinge dacă tribunalul a fost sesizat de apelul pro-

curorului sau al moșnenilor interesați.

Tribunalele au, după Codul silvic, aceleași drepturi și obligațiuni ca și comisiunile pentru a stabili drepturile indivize ale moșnenilor.

Prin urmare, dacă un tribunal este sesizat de un apel, în asemenea materie, este în drept să statueze asupra lui și să stabilească, după cererea moșnenilor, drepturile ce pretind că au, iar nu să se declare incompetent și să trimită pe moșneni să facă o cerere nouă la comisiune, căci, prin acest mod de a proceda, violează dispozițiunile art. 29 din Codul silvic, care, de altfel, nu sunt decât aplicațiunea principiiului că apelul este devolutiv. (Cas. I, 497/911, «Curier. Jud.» 79/911).

69. - Pentru judecata înaintea Curții de Casație a recursurilor făcute în virtutea art. 32 din noul Cod silvic dela 9 Aprilie 1910, trebuie observată aceeași procedură ca pentru judecata în apel prevăzută de alin. 5 de sub acelaș articol, adică conexarea tuturor recursurilor făcute în contra aceleași hotărâri, fixarea unei singure zi de judecată, pentru când se va scoate o singură citație pe numele obștei, care va servi ca chemare la înfățișare atât pentru apelanți cât și pentru obște. (Cas. I, 54/912, «Sept. Jurid.» pag. 212).

70. - Dispoziția art. 32 alin. 6 din Codul silvic, ca sentința tribunalului să fie pronunțată până în maximum 3 luni, socotite din ziua expirării termenului de apel, sub sancțiune de pedepse disciplinare, în caz de abatere, nu poate atrage nici o decădere dela drepturile părților de a se folosi de proba cu martori.

Prin urmare, săvârșește un exces de putere tribunalul, când respinge proba cu martori, cerută de părți, spre a dovedi prescripția de 30 de ani, numai pe motivul că ele nu și-au propus la timp probele lor, pentru ca sentința să poată să fie pronunțată în termenul prescripției de lege. (Cas. II, 144/912, «Curier. Jud.» 78/912 și «Sept. Jurid.» pag. 414).

71. - Deși, după art. 32 din Codul silvic, tribunalul trebuie să judece apelurile făcute chiar în lipsa apelanților, însă apelanții trebuie să-și dovedească apelurile lor, căci acest articol prevede că tribunalul va pronunța sentința sa, după ce va aprecia titlurile prezentate și dovezile făcute. Prin urmare, tribunalul, cu drept cuvânt, a respins apelul ca nefondat, când apelanțul n'a prezentat nici o dovadă, în susținerea apelului său.

După art. 42 din legea Curții de Casație, motivele de casare nu pot fi schimbate, după trecerea termenului de 2 ani dela înregistrarea recursului. Așa fiind, un motiv de casare susținut altfel de cum a

fost formulat nu poate fi luat în cercetare de Curte, iar motivul așa precum este formulat are a fi respins ca nefondat. (Cas. II, 121/913 «Jurispr. rom.», pag. 336 și «Curier. Jud.» 57/913).

72. - După art. 32 din Codul silvic, care prevede o procedură specială pentru stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor cu privire la păduri, pomi, etc., tribunalul trebuind să pronunțe sentința sa în termen de 3 luni din ziua expirării termenului de apel și să judece chiar în lipsa părților, fără drept de opoziție, nu are să suspende judecata dacă părțile nu se prezintă, după cum prevede art. 253 pr. civ., care nu este aplicabil în această materie. (Cas. II, 121/913 «Curier. Jud.» 57/913).

73. - Dacă, prin art. 32 din noul cod silvic se prevede că, după expirarea termenului de apel în contra hotărârii comisiei pentru stabilirea dreptului de proprietate al moșnenilor sau răzeșilor, tribunalul va forma un singur dosar pentru toate apelurile făcute în contra aceleași hotărâri, pe care, din oficiu, le va declara conexe, nicăieri însă legea nu prevede că o hotărâre a tribunalului care n'ar statua deodată asupra tuturor apelurilor, ci succesiv, pe măsură ce ele se rezolvă, ar fi izbită de nulitate. Prin urmare, dacă s'a dat o singură hotărâre asupra tuturor apelurilor, deși le-a judecat pe unele mai înainte, iar pe altele în urmă, nu se poate face din aceasta un motiv de nulitate a hotărârii date.

Împrejurarea că tribunalul a respins ca nesusținut un apel făcut contra hotărârii comisiei prevăzută de art. 29 din Codul silvic, în loc de a-l respinge ca nedovedit, nu poate atrage casarea sentinței din moment ce este constatat că apelantul nu prezentase nici un fel de acte în sprijinul apelului său, iar faptul că la termenele ulterioare când s'au rezolvat celelalte apeluri conexate a produs oarecare acte, nu poate obliga pe tribunal să revie asupra respingerii apelului și să le ia în cercetare.

În definitiv, sancțiunea acestor diverse dispozițiuni ale legii nu este decât o pedeapsă disciplinară față de judecătorii fondului, iar nu un motiv de casare.

Necontestarea unor drepturi de către o parte din moșneni prezenți în instanță, și faptul că tribunalul nu se pronunță asupra acestei împrejurări, nu poate atrage nulitatea hotărârii, deoarece acei din moșneni cari n'au contestat drepturile pretinse, neavând mandat dela toți moșnenii cari compun obștea, pentru a face recunoașteri de drepturi în numele lor și a obliga, astfel, obștea, instanța de fond nu era ținută a consfinți, față de obște, niște drepturi, pe temeiul necontestării a unora numai din moșneni.

Interpretarea actelor și aprecierea probelor pro-

duce asupra existenței unui moș, ale cărui drepturi se reclamă de un moșnean, este o chestiune de fapt, de atributul instanței de fond.

Este, asemenea, chestiune de fapt, dacă niște drepturi ce se reclamă provin dela una și aceeași persoană, sau sunt două persoane diferite.

Cu drept cuvânt, tribunalul respinge motivul de apel întemeiat pe posesiune, întru cât cel ce invoacă posesiunea de moșnean n'a făcut dovada unei asemenea posesiuni individuale, a sa și a autorului său, în condițiile legii pentru a prescrie.

Nu se violează dreptul de apărare când nu se învederează, din sentința tribunalului, că această instanță ar fi contestat dreptul fiecărui apelant de a opune toate mijloacele de apărare în ce privește drepturile sale personale, în raport cu acelea reclamate de protivnicii săi.

Deși tribunalul trebuia să respingă apelul ca nedovedit, iar nu ca nesusținut, însă, din moment ce este contestat că apelantul nu prezentase vreun act în sprijinul apelului, soluțiunea era aceeași, iar împrejurarea că la termenele ulterioare s'a produs acte, nu obligă pe tribunal să revie asupra respingerii apelului și să le ia în cercetare.

Conform art. 94 proc. civ., un mandatar cu procură legalizată, neasistat de avocat, nu poate reprezenta pe recurent în instanță, așa că recursul urmează a fi respins, în lipsă ca nesusținut. (Cas. II, 223/912 «Jurispr. rom.», pag. 47 și «Curier. Jud.» 69/912).

74. - După art. 42 din legea Curții de Casație, mijloacele de casare trebuie depuse cel mai târziu 2 luni dela înregistrarea recursului; în cazurile pentru a căror judecată legea prescrie termene mai scurte decât o lună de zile dela înregistrarea lor, mijloacele de casare vor fi depuse cel mai târziu cu opt zile înaintea primei zile fixată pentru judecata lor.

După art. 43, aceeași lege, nedepunerea mijloacelor de casare în conformitate cu art. 42 atrage de drept nulitatea recursului.

Art. 42 nedistingând între afacerile judecate conform codului silvic și celelalte afaceri civile, dispozițiunile aceluia articol au a se aplica și afacerilor judecate după codul silvic. (Cas. II, 144/913 «Jurispr. rom.», pag. 444).

75. - După art. 42 din legea organică a Curții de Casație, odată cu cererea în casațiune, sau prin osebuit memoriu, cel mai târziu cu două luni dela înregistrarea recursului, recurentul va depune la grefa Curții de Casație mijloacele de casare, sub pedeapsa de nulitatea recursului; prin excepțiune, în cazurile pentru a căror judecată legea prescrie termene mai scurte decât o lună de zile dela înregistrarea lor, mij-

loacele de casare vor fi depuse cel mai târziu cu opt zile înaintea primei zile fixate pentru judecarea lor.

Din aceste dispozițiuni ale legi rezultă, că termenul cel mai lung pentru depunerea mijloacelor de casare, este de două luni dela înregistrarea recursului și odată expirat acest termen, mijloacele de casare nu mai pot fi depuse, nici schimbate, sau adăugate.

Prin urmare, chiar în cazurile pentru a căror judecată legea prescrie termene mai scurte decât o lună de zile dela înregistrarea recursurilor - cum ar fi recursurile în materie silvică, dacă din eroare, sau pentru că nu era cu putință să fixeze un termen mai scurt de judecată, s'a fixat un termen mai lung decât acela prevăzut de lege și, în asemenea cazuri, mijloacele de casare vor fi depuse tot cu cel mai târziu două luni dela înregistrarea lor, adică în termenul general, căci altfel ar fi ca partea să-și creeze într-o afacere declarată urgentă de lege, un drept mai mare, cu privire la depunerea motivelor, ceea ce este contrariu spiritului art. 42 precitat.

În ce privește recursul unui recurent care nu se prezintă în instanță să și-l susțină, acel recurs are a fi respins ca nesuținut, conform art. 148 proc. civ. (Cas. II, 170/913 «Jurispr. rom.», pag. 589).

76. - Legiuitorul, prin derogare dela dispozițiunile procedurii civile, a voit, pentru a nu întârzia prea mult determinarea drepturilor devălmașe ale moșnenilor, să nu dea în căderea tribunalului decât cercetarea drepturilor acelor moșneni cari au făcut apel contra deciziunii comisiunii instituite conform art. 29 din Codul silvic, fie că au fost sau nu prezenți înaintea ei și cari se pretind că fac parte din obște.

Prin urmare, acei dintre moșneni cari n'au făcut apel, oricare ar fi fost eroarea săvârșită de comisiune, nu au calitatea de a pretinde înaintea celei de-a doua instanță de fond repararea erorii săvârșită, deoarece, în lipsă de apel din partea lor, decizia comisiunii rămâne definitivă față de dânșii și, ca atare, ei nu pot să-și stabilească drepturile lor decât pe cale de acțiune ordinară. (Cas. II, 172/914 «Dreptul» 74/914).

77. - După dispozițiunile art. 38 din legea Curții de Casație, recursul în Casație se face prin petiție în scris depusă la grefa Curții; conform acestui articol, nu se poate ține în seamă, pentru calcul termenului de recurs, decât ziua în care recursul a fost primit la Curtea de Casație, iar nu și la tribunal, sau la altă instanță, care nu este competente a primi recursurile.

Această dispozițiune fiind generală, urmează a se aplica la toate recursurile, în orice materie, afară de

acelea în care o altă lege ar fi derogat, dela această dispoziție.

Art. 32 din Codul silvic, prescrie că sentințele pronunțate de tribunal, relativ la stabilirea drepturilor de proprietate a cetelor de moșneni sau răzeși aflate în indiviziune, pot fi atacate cu recurs în Casație, în termen de 15 zile, dela pronunțare, chiar în cazul când sentința a fost dată în lipsă: în zisul Cod nu exista nici un articol care să deroage dela dispozițiunea prevăzută în art. 38 din legea Curții de Casație, așa încât acest articol se aplică și la recursurile făcute în contra sentințelor pronunțate de tribunale în materia prevăzută de Codul silvic. (Cas. II, 159/912 «Sept. Jurid.» p. 511 și «Curier. Jud.» 73/912; Cas. II, 82/914 «Jurispr. rom.» p. 384; Cas. II, 189/914, «Jurispr. rom.» 3/915).

78. - Din dispozițiunile art. 32 din Codul silvic rezultă că, în materie silvică, în afară de excepțiunea prevăzută de art. 31 din acel cod, care pune obligațiune comisiunii instituite pentru stabilirea drepturilor moșnenilor să procedeze, din oficiu, la orice investigațiuni cu privire la drepturile și posesiunea lor și să cerceteze orice acte i s'ar prezenta, pentru a constata existența și proporțiunea drepturilor moșnenilor, legiuitorul n'a derogat la principiul procedurii orale și contradictorii din dreptul comun, ci, din contră, prin art. 32, confirmă acel principiu.

Astfel fiind, cu drept cuvânt tribunalul a respins ca nesuținut apelul făcut în contra unei deciziuni dată în materie silvică, din moment ce apelantul nu s'a prezentat la ziua de înfățișare. (Cas. II, 109/915, «Jurispr. rom.» 33/915). V. și jurispr. de la art. 29.

ART. 33. - Până în opt zile dela pronunțarea sentinței ea trebuie să fie trecută în condica de sentințe a tribunalului și îndată după dânsa se va trece tabela vorbită mai sus, care va face parte integrantă din sentință. Ele se vor trece și în, registrul de transcripțiuni imobiliare.

Președintele tribunalului e dator a trimite din oficiu copii de pe sentință și tabelă, certificate de el ca conform cu originalele și cu mențiunea că sunt transcrise, judeului de ocol respectiv până în zece zile dela transcrierea lor în registrul tribunalului; iar judecătorul până în cinci zile dela primire este dator a le trece într'un registru special

numit «Registrul drepturilor moșnenilor sau răzeșilor».

ART. 34. - Dacă președintele tribunalului până în două luni dela afișarea deciziei comisiei la judecătoria de ocol, nu va cere judecătoriei dosarul afacerii, judecătorul din oficiu este dator a-l trimite tribunalului.

Președintele tribunalului va avea grije să examineze acel dosar, și când vor fi trecut două luni dela afișarea deciziei comisiei la judecătoria fără să se fi făcut apel contra ei de nimeni, el este dator a încheia un proces-verbal constatând neapelaarea și rămânerea lor definitivă și va face mențiune de aceasta pe decizia comisiei și pe tabela ei, ordonând greșea a transcrie procesul său verbal, decizia comisiei și tabela ei, făcând mențiune pe ele de efectuarea acestei operațiuni. Termenul în care ea se va face va fi acela prevăzut la articolul precedent

După transcriere va înapoia din oficiu judeului de ocol dosarul cu mențiunile făcute pe originala decizie a comisiei și pe tabelă că n'au fost apelate, precum și copie legalizată de președinte de pe procesul său verbal. Judele de ocol, primind toate acestea, le va transcrie îndată în registrul menționat la articolul precedent.

ART. 35. - După ce tabela a rămas definitivă și s'a transcris, ea constituie un titlu definitiv pentru toți cei ce au fost prezenți sau reprezentați, în modul indicat de această lege, înaintea uneia din cele două instanțe de fond.

Aceștia nu vor putea invoca între ei, sub niciun motiv și pe nici o cale, alte drepturi asupra imobilului decât cele prevăzute în tabela definitivă.

Toți acei cari vor pretinde că au fost omiși sau au fost înșcriși cu drepturi mai

mici decât ar avea și nu vor fi fost prezenți sau reprezentați, în modul indicat de această lege, înaintea nici uneia din cele două instanțe de fond, își vor putea stabili drepturile lor, pe cale de acțiune ordinară, înaintea tribunalului, care va judeca ca primă instanță.

Acțiunea se va îndrepta în contra reprezentanților obștei, desemnați conform acestei legi.

Pe baza hotărârilor definitive ce se vor da, vor face cuvenitele îndreptări în tabela definitivă, precum și în registrele tribunalului și judecătoriei unde ea este transcrisă.

Numai dela data acestei rectificări noii înșcriși vor putea exercita drepturile lor de codevălmași.

Drepturile dobândite până atunci, conform acestei legi, de către cei de al treilea, se vor respecta.

Nouii înșcriși nu vor putea, în niciun caz, cere nici valoarea fondului, nici veniturile pe trecut, decât numai în contra obștei și nu vor putea urmări pentru acoperirea lor decât veniturile nedistribuite încă și cele viitoare.

Ei nu vor putea înființa nici sechestrul asigurător, nici sechestrul judiciar în timpul judecății.

79. - Art. 35 al. 2 rezervă calea acțiunii ordinare pentru toți aceia cari vor pretinde că au fost omiși sau au fost înșcriși cu drepturi mai mici decât ar avea și nu vor fi fost prezenți sau reprezentați, în modul indicat de lege, la întocmirea tablei care constată drepturile moșnenilor.

Aplicarea acestei dispoziții a dat naștere la o serioasă controversă asupra înțelesului și sferei de aplicare a cuvântului «Omiși», dacă se referă numai la acela care, personal, era în drept a cere înșcrierea sau și la aceia cari, ulterior, ar cere înșcrierea, prin reprezentarea unui autor omis.

Cazul s'a înfățișat înaintea judecătoriei ocolului Năruja-Putna și a tribunalului Putna s. II care, prin sentințele lui din 8 Decembrie 1921 («Dreptul»

38/922 și 221/921) a respins acțiunea pentru trecerea în tabelă a unei moșnențe personal și ca fiică, a cărei mamă a decedat după 10 ani dela constituirea obștei, cum și acțiunea unei moșnențe care a invocat calitatea de moștenitoare a sorei sale, pe motiv că, prin cuvântul «omși» s'ar înțelege numai aceia cari, personal, aveau dreptul să ceară înscrierea, cu alte cuvinte că textul art. 35 al. 2 e neaplicabil moștenitorilor celor ce au omis a cere înscrierea lor în tabelă. Această interpretare e excesivă și nu concordă cu spiritul legii, iar rezultatul ei ar fi în loc de menținerea obștei, cum bine s'a observat, distrugerea ei⁶⁵, prin împușinarea membrilor ei, înscriși în tabelă, din cauză de moarte și altele, împotriva scopului urmărit de legiuitor, care a fost de a conserva drepturile lor. Ori, această conservare nu e posibilă, dacă nu se recunoaște și moștenitorilor celor înscriși dreptul de a cere trecerea lor în tabelă, pe calea acțiunii ordinare prescrise de art. 35.

În sprijinul interpretării, în sensul că dispozițiunile acestui text sunt enunțative, iar nu limitative, invocăm însăși explicațiunile date, în Cameră, de ministrul domeniilor, la votarea legii, care s'a exprimat astfel: «Am mers mai departe și am zis: se poate ca, în termenele prevăzute de lege să nu se prezinte toți acei cari ar pretinde că au drepturi în obște, și acelora le-am rezervat calea dreptului comun ca să-și stabilească drepturile, în care caz, tabelele rămase definitive, după prima judecată, să se poată rectifica prin modificări care s'ar face pe baza nouilor hotărâri definitive de acei cari au câștigat un drept oarecare».

E destul de evident că intențiunea legiuitorului, după cum reiese din aceste explicațiuni, a fost să dea textului o aplicațiune cât mai largă, în care intră toți acei cari au dobândit un drept de proprietate devălmașă, fie înainte, fie după întocmirea tabelelor definitive, iar nu să desființeze ordinea succesiunilor și modurile de dobândire a bunurilor prevăzute de codul civil, ci numai să reglementeze procedura necesară pentru conservarea, folosința și administrația bunurilor moșnenilor⁶⁶.

80. - E admisibilă cererea fiicei unui moșnean care a omis înscrierea drepturilor lui devălmașe într'un munte, dacă se dovedește că părinții ei s'au folosit de ea, ducând în munte vite la pășunat și luând parte la arendarea pădurii de pe el, și când reclamanta are pământuri obștești în satul de care ține

acel munte, pentru că, după obiceiul locului, cel ce are pământuri într'un sat, are și drepturi în muntele obștesc al acelu sat. (C. Galați II, 115 din 14 Noembrie 1922, deciziune nepublicată).

V. și jurisprudențele de la art. 29 și 54.

ART. 36.⁶⁷⁾ - Împărțeala pădurilor, proprietate a moșnenilor, nu se poate face decât în natură.

În caz de a se cere împărțeala prin justiție, ea nu se poate face decât dacă judecata va constata că imobilul se poate comod împărți în natură.

În timpul procesului de împărțire nu se poate cere, nici înființa sechestru judiciar.

În caz când obștia se află în indiviziune, cu o persoană morală sau cu particulari cari ei sau autorii lor nu au făcut parte din obște, ieșirea din indiviziune se va face conform dreptului comun.

Înstrăinările făcute de unul sau mai mulți moșneni sau răzeși a dreptului lor indiviz nu pot avea alt efect decât a substitui pe cumpărător în aceleași drepturi indivize pe cari le avea vânzătorul, rămânând cumpărătorul supus la toate restricțiunile acestei legi⁶⁸⁾.

Când vânzătorul ar voi să vândă la o persoană străină de obște, e dator a face un anunț, care se va afișa la judecătoria de ocol și la primăria respectivă, constatându-se aceasta prin dresare de proces-verbal dresat de judecător și notar și în care se va indica prețul și condițiunile vânzării.

Vânzarea nu se va putea face decât într'o lună dela afișare. Dacă în acest interval unul sau mai mulți devălmași vor voi să cumpere ei, vor fi preferiți la preț și condițiuni egale și vor declara oferta lor însoțită de garanțiile cuvenite judeului de

⁶⁵ I.D. Neagu-Negrilești «Dreptul» 7/922 și 238/922 și «Convorbiri Literare» 10/922.

⁶⁶ V. și cele arătate la art. 41 și 54, cum și Jurisprudența de mai jos.

⁶⁷ V. și modificările aduse acestui text prin legea din 1920, la art. 2 (Art. VII și VIII).

⁶⁸ Primele patru aliniate înlocuiesc altele din proiect, ele au fost alcătuite de Dl. Al. Constantinescu, ministru domeniilor, la discuția lui în Cameră.

ocol.

În caz de abatere, după cererea devălmașului interesat, vânzarea va fi declarată nulă în favoarea devălmașului care va fi exercitat dreptul de preferință.

Constituirea de drepturi reale nu conferă dobânditorului alte drepturi decât tot asupra părții indivize a constiutorului; iar dacă constituirea unor asemenea drepturi ar conduce-o la vânzare silită, cumpărătorul nu dobândește decât tot un drept indiviz prin substituirea lui în drepturile și obligațiunile expropriatului prevăzute în prezenta lege.

Vânzările în deplină proprietate sau numai pentru exploatare a întreg sau parte din imobilul indiviz, precum și constituirea de drepturi reale, nu vor fi valabile decât atunci când se vor face după normele stabilite în această lege.

Din ziua promulgării acestei legi și până la stabilirea definitivă, conform acestei legi, a drepturilor codevălmașilor, orice înstrăinare voluntară sub orice titlu, totală sau parțială, este interzisă. Orice act făcut contra acestei prohibițiuni este nul și de nul efect.

D-I B. Păltineanu: Iată, d-lor, ce-mi pare mai rău: că după atâta vorbă nu suntem înțeleși asupra acestui lucru.

D-I Frumușeanu crede că legea este completă și clară. Or, d-le Frumușeanu, îți pun întrebarea: X a cumpărat dela 90 de moșneni și se mai descoperă că mai sunt încă 10 moșneni. Acești 10 moșneni pot ca să vândă?

D-I Titu Frumușeanu: Da!

D-I B. Păltineanu: Art. 36, pe care l-am votat deja, îi oprește; deci trebuie să se pună undeva că nu sunt opriți de a vinde, căci altfel nu ajungem la nici un rezultat.

D-I C. Cernescu: Cred că este necesar să se deslușească chestiunea indicată de colegul nostru d-I Păltineanu.

Art. 51 din proiect ce discutăm acuma, încontestabil că dispune numai pentru viitor; rămâne dar nerezolvată problema de a se ști ce se face cu vânzările anterioare legiurii acesteia. Pentru acest fel

de înstrăinări două ipoteze se pot face, după cazurile cari au putut avea loc: într'o primă ipoteză s'au cumpărat drepturile majorității cetei de moșneni, au rămas însă câțiva, o minoritate, care n'a vândut.

Chestiunea care se pune este: dacă, după promulgarea acestei legi, minoritatea moșnenilor va mai putea vinde drepturile lor față cu restricțiunea art. 36 din proiect.

Dacă ar vinde și dacă s'ar cumpăra drepturile acelor moșneni, această înstrăinare ar fi valabilă, n'ar putea să fie atacată în nulitate față cu dispozițiunile amintite?

Dacă voim să înțelegem că art. 36 din proiect nu dispune decât tot pentru viitor, că nu are efect retroactiv, atunci nu mai poate fi loc la nici o discuțiune.

O voce: Nu au efect retroactiv.

D-I B. Păltineanu: Trebuie spus aceasta.

D-I C. Cernescu: A doua ipoteză.

D-I B. Păltineanu: E rezolvată.

D-I C. Cernescu: Nu e rezolvată. A doua ipoteză pe care o pune d-I Păltineanu și care este mai interesantă, tocmai în vederea acelor pentru ale căror interese legiferăm, este aceasta s'au cumpărat drepturi dela o minoritate dintr'o ceată de moșneni; majoritatea n'a înstrăinat.

Sunt legați aceștia de proiectul actual; pot ei să vândă?

Trebuie deslușit pentru ca îndoială să nu fie.

Dacă se admite și pentru o ipoteză și pentru alta: că moșnenii cari n'au vândut drepturile lor pot să o facă, pentru că legea actuală nu prevede decât pentru viitor, socotesc că ar fi recomandabilă propunerea colegului nostru d-I B. Păltineanu, ca și pentru aceste cazuri prețuirea drepturilor neînstrăinate încă să se facă numai după normele, condițiunile și prin intermediul ministerului de domenii, cum se prevede în legea de acum pentru vânzările viitoare.

S'ar prinde, cel puțin pentru moșnenii cari n'au vândut, prețuri mai aproape de valoarea lucrului vândut, prin protecțiunea acordată prin sistemul legiurii ce discutăm.

Pun dar ca o concluziune acestor spuse că, dacă nu se face o modificare a proiectului, d-I ministru să declare că a rămas bine stabilit că proiectul actual de lege asupra acestor puncte în discuțiune dispune numai pentru viitor, și că în ce privește vânzările anterioare moșnenii cari nu și-au înstrăinat drepturile lor, fie că sunt în majoritate, fie că sunt în minoritate într'o ceată, vor putea să-și vândă partea lor după dreptul comun.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Pentru cei cari nu au vândut, evident că pot să vândă, după dreptul comun, partea lor indiviză, și primesc, dacă se propune, ca prețul pentru ei să fie stabilit de către ministerul domeniilor, care este o garanție mai mult pentru ei.

D-I C. Cernescu: Atunci să se redacteze un amendament.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Nu este nevoie de amendament, căci art. 51 dispune numai pentru viitor.

D-I B. Păltineanu: Vă rog să primiți un amendament.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-le Păltineanu amendamentul d-voastră îl vom primi sub forma unui articol tranzitoriu⁶⁹.

80. - Circ. Min. Just. 30768/913. - Ministerul este informat că, cu toate dispozițiile categorice ale art. 36 al. ult. Cod. silvic, mulți moșneni, îndemnați de necinstiți exploatare, își vând drepturile lor în munți mai înainte de stabilirea definitivă a dreptului de proprietate.

Îndrăzneala exploatareilor își are explicarea în aceea că au toată siguranța că moșnenii cei săraci și neștiutori nu vor putea să lupte în proces cu ei, pentru anularea vânzării.

Pentru a se pune capăt unor asemenea abuzuri, și astfel a se împiedica exploatarea moșnenilor, vă rog să luați măsuri a nu se mai autentifica contractele de vânzare a drepturilor moșnenilor în munți, până ce părțile nu vor prezenta:

a) Un certificat liberat de judecătoria competentă, în care să se arate că deciziunea pronunțată de comisiunea pentru delimitarea proprietăților moșnenești și tabloul întocmit au rămas definitive;

b) Un certificat liberat tot de judecătoria, prin care să se stabilească că cel ce cumpără este și el codevălmaș cu vânzătorul în acelaș munte.

Acest din urmă certificat este necesar, căci, după dispozițiunile alin. VI din art. 36 citat, vânzarea făcută la o persoană străină de obște se face cu îndeplinirea unor anumite formalități prescise de lege.

D-I judecător al ocolului Novaci (Gorj) în circumscripția căruia s'au stabilit drepturile a peste 56.000 moșneni în vreo 80 de munți, a atras atențiunea Ministerului asupra speculei ce se face de exploatare cu părțile indivize ale moșnenilor, speculă căreia i-a pus stavilă, aplicând strict legea cu ocaziunea autentificării actelor de vânzare ce i s'au prezentat.

În multe județe așezămintele privitoare la averea în devălmășie, cerute de art. 36 din lege nefiind constituite, fie din cauză că comisiunile nu și-au terminat lucrările, fie din cauză că apelurile în contra deciziunilor comisiunilor n'au putut fi încă judecate de tribunale, abuzurile și specula moșnenilor aflați în devălmășie continuă.

81. - Cererea de anulare a unei vânzări făcută de

⁶⁹ V. și dezbaterile Camerei de la art. 51.

un moșnean pe motiv că s'ar fi călcat dispozițiile art. 36 al. ultim din Codul silvic (dreptul de protimis) nu poate fi introdusă decât de un alt moșnean codevălmaș, iar nu de către ministerul de Domenii, dacă înstrăinarea se face de un moșnean care transmite dreptul său altei persoane.

Ministerul de domenii e însă împuternicit să ceară anularea înstrăinării, când e vorba de înstrăinarea unui întreg sau unei părți din imobilul indiviz, pentru că, în acest caz, art. 36 al. 10 și art. 51 din Codul silvic crează o nulitate absolută și de ordine publică. (Jud. II Câmpulung, 93/920 «Tribuna Juridică» 30/920).

82. - Nu numai vânzările de drepturi indivize în pădurile moșnenilor, ci în genere orice înstrăinări de asemenea drepturi indivize - și deci și donațiunile - au nevoie, în prealabil, de a fi autorizate de ministerul domeniilor, Casa Pădurilor.

Contrariu, în lipsa unei asemenea autorizațiuni, donațiunea e nulă. (Jud. II, Câmpulung (Muscel) 7 Maiu 1923, «Dreptul».18/923).

În speță, actul de donațiune era făcut posterior modificărilor aduse art. 36 din Codul silvic prin legea din 1921, fără să se respecte formele cerute de art. VII din această lege.

V. și jurispr. de la art. 29, 31 și 54.

Secțiunea II⁷⁰. Exploatarea pădurilor stapanite de moșneni sau de răzeși în devălmășie

ART. 37. - În termen de o lună dela transcrierea tablei definitive, care stabilește drepturile moșnenilor sau răzeșilor în devălmășie, judecătorul de orol este dator a încunoștiința obștea, a se prezenta la judecătoria pentru a'și constitui așezământul ei cu privire la averea în devălmășie.

El va fixa ziua când obștea va trebui să se prezinte în acest scop, iar chemarea se va face prin citațiune colectivă, pe numele obștei, înmănată în modul indicat la art. 30.

Adunarea moșnenilor sau răzeșilor devălmași este legal constituită dacă se prezintă moșneni sau răzeși, reprezentând

⁷⁰ Această secțiune cuprinde numeroase modificări ... pg.87 introduse de Comitet. deleg. Cameră.

peste jumătate din drepturile indivize stabilite prin tabela definitivă și transcrisă.

Dacă la prima chemare nu se prezintă moșneni în condițiunile prevăzute de aliniatul precedent, judele de ocol va constata aceasta prin proces-verbal și va fixa o nouă zi de întrunire, al cărui termen nu va fi nici mai scurt de 15 zile, nici mai lung de 20, socotit din ziua primei convocări. Pentru acest nou termen va fi citată tot după normele de mai sus.

La acest de al doilea termen, adunarea este legal constituită, oricare ar fi proporția de drepturi pe care ar prezenta-o moșnenii prezenți.

V. și jurispr. dela art 31.

ART. 38. - Moșnenii sau răzeșii, întruniți în modul de mai sus, își vor alcătui așezământul lor, în care vor indica:

- a) Numirea proprietăți devălmașe și locul unde este situată;
- b) Numele și domiciliul tuturor moșnenilor sau răzeșilor devălmași, precum și partea pe care fiecare din ei o are în proprietatea stăpânită în devălmașie, conform tablei definitive și transcrisă;
- c) Dispozițiuni privitoare la modul cum se va face numirea administratorilor cetei de moșneni sau răzeși, la numărul și durata funcțiunii lor, precum și la fixarea drepturilor și îndatoririlor acestora;
- d) Dispozițiuni privitoare la modul cum se vor ține întrunirile devălmașilor, la numărul de voturi ce va trebui să se obțină pentru ca o hotărâre a întrunirii să poată fi valabilă și la puterea ce aceste hotărâri vor avea față de devălmași sau față de cei de al treilea;
- e) Dispozițiuni privitoare la cheltuelile comune; la darea socotelilor și la distribuirea beneficiilor realizate din exploatarea pădurilor, din pășune, fâneață și terenurile

de arătură;

f) Dispozițiuni privitoare la modul cum se vor aplana neînțelegerile ce se vor ivi între devălmași;

g) Epoca la care se va fixa întrunirea anuală a devălmașilor;

h) Numirea primilor administratori și fixarea salariilor lor.

În afară de dispozițiunile de mai sus, în așezământ se vor putea trece orice dispozițiuni prevăzute în această lege, cari totuși se vor aplica chiar de nu ar fi prevăzute, precum deasemenea judele de ocol va opri a se trece în așezământ stipulațiuni cari ar contrazice, fie direct, fie indirect, dispozițiunile acestei legi.

Așezământul pentru a fi valabil trebuie să fie făcut în scris și aprobat de majoritatea în drepturi și în număr a moșnenilor prezenți la convocare. El se va autentifica de judecătorul de ocol și se va transcrie în registrul prevăzut la art. 33.

ART. 39. - Dacă la a doua convocare nu s'ar prezenta de loc moșneni, sau prezentându-se, nu s'ar putea obține majoritatea prevăzută la aliniatul precedent, precum și în cazul când, prezentându-se, nu ar voi să încheie așezământul, judele de ocol este îndreptățit a forma el însuș așezământul și a numi administratorii, conformându-se principiilor stabilite în legea de față.

Așezământul alcătuit după normele de mai sus, fie de către moșneni sau răzeși, fie de către judecător, este obligatoriu pentru toți devălmașii și opozabil celor de al treilea din ziua transcrierii lui.

Tot în acest registru se va trece asemenea, după cerere sau din oficiu, toate schimbările ce ar surveni posterior în drepturile fiecăruia din devălmași sau în alcătuirea așezământului, precum și orice indicațiuni se vor da judeului de ocol de

ministerul agriculturii și al domeniilor, privitoare la supunerea pădurii și a golurilor regimului silvic, la amenajament sau regulament de exploatare, și, în fine, orice înstrăinări sau drepturi reale s'ar constitui de obște sau de unii din ei asupra proprietății devălmașe.

Dacă asemenea drepturi reale s'ar constitui înaintea tribunalului, grefierul e dator din oficiu a le comunica judeului ocolului respectiv pentru a fi trecute și în acest registru.

ART. 40. - Devălmașii vor trebui să aibă în fiecare an, la epoca fixată prin așezământ, o întrunire în care se vor ocupa:

- a. Cu luarea socotelilor;
- b. Cu fixarea beneficiului net de distribuit, care va fi în proporție cu dreptul fiecăruia în devălmașie;
- c. Cu numirea administratorilor, cari nu pot fi mai puțini de trei, nici mai mare de cinci;
- d. Cu fixarea remunerațiilor administratorilor, cari nu vor putea fi mai mari de 10% din beneficiile nete realizate;
- e. Cu fixarea cheltuielilor de administrație și din paza pădurilor.

În întrunire se va decide suma ce va trebui să se rețină de veniturile proprietății, pe fiecare an, pentru împădurirea locurilor, conform amenajamentului sau regulamentului de exploatare.

Întrunirea va avea loc în ziua și locul fixat de administratori.

Devălmașii vor fi înștiințați de președinte de ziua întrunirii prin anunțuri, în cari se vor indica precis chestiunile asupra cărora se va discuta, făcute cu 25 zile înainte de întrunire. Anunțurile vor fi trimise de președinte primăriei locale, la ocolul silvic, la judecătoria de ocol și la Casa centrală a Băncilor populare.

Primarul e dator a afișa anunțul la ușa primăriei, constatând aceasta prin proces-verbal. Trimiterea anunțului la celelalte autorități se va constata prin dovezile acestora de primirea lui.

Numai cu îndeplinirea acestor formalități adunarea este legal constituită. Președintele și primarul cari nu vor îndeplini obligațiunile impuse mai sus, sau le vor îndeplini cu violarea vreunei forme, se vor pedepsi cu o amendă, care se va aplica de judele de ocol, dela 100-500 lei, iar în caz de recidivă dela 500-2.000 lei. Aceste amenzi se vor încasa în folosul comunei.

Afară de întrunirea obișnuită, ce va avea loc în fiecare an, se vor putea ține, întruniri extraordinare oridecâteori administratorii vor crede aceasta necesar.

Întrunirea va trebui să fie convocată:

- a) Când va fi cerută de cel puțin a 5-a parte din devălmași;
- b) Când se vor fi ivit pagube extraordinare, cari vor fi distrus o parte din păduri, precum incendii sau alte accidente;
- c) Când se va fi intentat cetui moștenitorilor sau răzeșilor un proces care ar pune în discuțiune dreptul ei de proprietate sau de posesiune, ori când se vor fi constatat mari pierderi din averea devălmașiei. Anunțurile pentru asemenea adunări se vor face întocmai ca pentru adunările anuale.

ART. 41. - Vor avea dreptul să ia parte la întrunire toți proprietarii devălmași sau moștenitorii lor, ale căror drepturi vor fi stabilite prin tabel și transcrisă.

În afară de excepțiunile dela art. 42, pentru orice alte afaceri întrunirile anuale și, cele extraordinare sunt legal constituite când vor fi de față la prima convocare devălmași reprezentând în drepturi cel puțin jumătate din părțile to-

tale ale devălmășiei.

Dacă la prima convocare nu s'a întrunit acest număr, adunarea anuală și cea extraordinară va avea loc de plin drept, fără altă convocare în a opta zi liberă dela prima convocare și se va ține, oricare ar fi numărul devălmașilor prezenți.

Deciziunile, în toate aceste adunări, se iau cu majoritatea în drepturi a devălmașilor prezenți.

Desb. C. D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: La titlul acestei secțiuni vă rog să suprimați cuvintele «și altor bunuri» pentru ca sa fie în legătură cu principiul că este vorba aci numai de păduri.

D-I V. Sassu, raportor: Atunci titlul secțiunii a doua rămâne: «Exploatarea pădurilor stăpânite de moșneni sau de răzeși în devălmășie».

D-I I. A. Ghica: Dar ce se înțelege prin păduri?

D-I V. Sassu, raportor: S'a lămurit aceasta la începutul capitolului V.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: La începutul capitolului precedent s'a spus că intră în păduri și poenile dimprejur, etc.

Se pune la vot suprimarea cerută de d-I ministru și se admite.

83. - Art. 41 dă, loc la discuție dacă, la întrunirile obișnuite sau extraordinare, pot lua parte numai proprietarii devălmași sau moștenitorii lor ale căror drepturi sunt stabilite prin tabila transcrisă sau și moștenitorii sesizari ai acestora, în cazul decesului celui cuprins în tabelă.

Se susține că textului trebuie să i se dea o interpretare afirmativă, pe motiv că art. 44 care se ocupă de modul reprezentării în asemenea adunări a persoanelor incapabile se rostzește că «minorii peste 14 ani se pot prezenta în persoană» deducându-se din termenii acestui articol că el completează textul art. 41 care, astfel, izolat luat, ar constitui o piedică la ținerea întrunirilor obștești din cauza lipsei de membri. Ar urma, în sistemul contrariu, ca obștea să fie lipsită de dreptul ei consfițit de veacuri, de a vinde, arenda sau exploata pădurile de pe muntele lor, neputând îndeplini niciodată formalitățile cerute de art. 42 Cod. silvic, tabela de moșneni «transformându-se într'un pomelnic de morți, succesorii acestora neavând puțința de a avea un titlu constator al drepturilor lor»⁷¹).

⁷¹ Ioan D. Neagu-Negrilești "Dreptul" 7/922 și "Convorbiri Literare" 10/922.

Cazul înfățișându-se înaintea judecătoriei Ocolului Năruja-Putna și a tribunalului Putna s. II n'au admis această interpretare, hotărând că textul art. 41 e limitativ.

Credem că soluțiunea dată e conformă cu textul legii. Argumentul tras din dispoziția art. 44 nu poate fi temeinic. Termenilor acestui text, privitor la minorii în vârstă mai mare de 14 ani nu li se poate da decât o singură interpretare și anume aceea că dacă au dreptul lor înscris în tabelă se pot prezenta la întruniri și în persoană, în lipsa reprezentantului lor legal.

Desigur că aci e o lacună, pentru că legiuitorul n'a prevăzut o procedură precisă și expeditivă pentru completarea ulterioară a tablei, nu se poate însă impune judecătorului ca, la ziua întrunirii, să verifice drepturile moștenitorilor ulteriori, pentrucă aceasta implică prezentare de acte și titluri doveditoare admisibile numai în procedura petițiunii de ereditate, complexă și contradictorie.

Unicul titlu care afirmă dreptul moșnenilor la exercițiul proprietății lor, e, deci, numai înscrierea lor în tabelă, de unde se poate constata această calitate și din care decurg toate prerogativele lor⁷²).

A se vedea la acest punct și de arătate de noi la art. 35, unde ne ocupăm de situația juridică a moșnenilor sau moștenitorilor lor omiși de pe tabelă

ART. 42. - Întrunirile însă, cari au de scop modificarea așezămîntului, constituirea de drepturi reale, facerea de transacțiuni, punerea în exploatare a pădurii stăpânite în devălmășie, vânzarea ei spre exploatare în totul sau în parte, precum și vânzarea de veci a proprietății însăși sau o parte din ea, nu sunt legal constituite dacă la prima convocare nu sunt prezenți moșneni sau răzeși reprezentând în drepturi peste 2/3 din ele și în număr cel puțin jumătate din numărul total al moșnenilor sau răzeșilor devălmași ; iar la oricare din întrunirile ulterioare în acest scop trebuie să fie prezenți moșneni reprezentând peste jumătate din drepturile totale ale devălmășiei și cu număr 1/3 cel puțin din numărul moșnenilor.

⁷² V. în sensul nostru și V.F. Petrescu („Dreptul” 21/922 judecătorul care a pronunțat curtea de judecată criticată de I. Neagu

În ambele cazuri, hotărârile nu se pot lua decât ca cel puțin 2/3 din drepturile reprezentate la adunare.

Oricare ar fi numărul întrunirilor convocate în acest scop, pentru fiecare din ele trebuie făcute anunțurile prevăzute de art. 40, căci dispozițiunea dela art. 41 ca întrunirea să se poată ține a doua oară fără convocare și cu orice număr, nu se aplică pentru deliberările de această natură.

84. - Potrivit art. 42 Cod. silvic, o transacție nu se poate încheia între o ceată de moșneni și o a treia persoană, decât după îndeplinirea unor anumite formalități și anume, după ce se va chema ceata, prin orișicare forme de chemare, ca la întrunirea care se va ține sub președinția judecătorului de ocol, să încuviințeze printr'o majoritate în număr și în drepturi încheierea acestei transacții.

O transacție făcută cu nesocotirea acestor formalități, deși nu-i izbită de nulitate prin nici unul din articolele Codului silvic, totuș, potrivit principiilor generale ale dreptului ea este fără ființă, deoarece rânduiala cuprinsă în art. 42 Cod. silvic, este interpretativă și ea cuprinde forme substanțiale iar nu accidentale, adică din acelea fără de care actul nu poate avea ființă, întrucât consimțământul cetei neputându-se lua decât cu îndeplinirea acestor forme, însemnează că actul de transacție este nul, fiindcă lipsește una din condițiunile substanțiale și anume consimțământul.

Prin urmare, în acest caz, ne mai fiind nevoie de o altă clauză iritantă, care să pronunțe anularea, actul este lovit de o nulitate tacită virtuală. (Jud. Novaci-Gorj, 21 Fevr. 1914, «Dreptul» 20/914).

ART. 43. - Toate întrunirile se prezidează de Judele de ocol respectiv, iar în capitalele de județe, cari au obște de moșneni sau răzeși, de președintele tribunalului local. La întrunire va putea să asiste un delegat al ministerului de domenii și al Casei Centrale a Băncilor Populare.

Președintele întrunirii va verifica, înainte de a se declara întrunirea constituită, dacă convocările legale sunt regulat făcute și dacă este prezent numărul legal

de membri. În caz când convocările nu sunt făcute în conformitate cu legea, el va amâna întrunirea pentru altă zi spre a se face noi convocări. Dacă convocarea este legal făcută, dar nu se prezintă membrii în condițiunile legale, el va amâna întrunirea; iar pentru noua întrunire se va procede după distincțiunile dela art. 41 și 42.

ART. 44. - La toate întrunirile, fără deosebire, femeia măritată se poate prezenta fără autorizația soțului; soțul poate reprezenta pe soție, fără mandat, chiar pentru drepturi parafernale; tutorii și curatorii reprezintă de drept pe minori și interziși; iar pentru cei puși-sub consiliul judiciar, se pot prezenta ei singuri sau consiliul lor judiciar. De asemenea minorii peste 14 ani se pot prezenta în persoană.

Toți aceștia, fără distincțiune, nu au nevoie ca să îndeplinească nici una din formalitățile de autorizări cerute de Codul civil sau de procedura civilă.

De asemenea, prin derogare dela dreptul comun, drepturile dotale indivize în imobil, acelea ale minorilor, interzișilor, absenților și-ale celor puși sub consiliul judiciar, se pot înstrăina în total sau în parte, în mod valabil și fără îndeplinirea oricărei alte formalități, întrucât înstrăinarea a fost încuviințată de întrunirea devălmașilor constituită după cerințele acestei legi.

ART. 45. - Hotărârile întrunirilor devălmașilor, luate cu numărul legal, sunt obligatorii pentru toți devălmașii oricari ar fi natura dreptului lor și starea lor civilă și chiar dacă nu au luat parte la întrunire.

În termen de 15 zile dela întrunirea prin care s'a luat o hotărîre, orice devălmaș va avea dreptul să ceară judeului de ocol respectiv anularea unei hotărîri luate contra dispozițiunilor așezământului și contra celor prevăzute în această lege.

Hotărîrea întrunirii nu se poate pune în lucrare decât după expirarea acestui termen și după ce președintele consiliului de administratori va lua un certificat dela judele de ocol că nu s'a făcut cerere de nimeni pentru anularea ei.

În caz când ar exista cerere de anulare, judele de ocol e dator a o judeca până în zece zile dela data cererii. Hotărîrea lui nu e supusă opoziției, apelului sau recursului.

Ea e definitivă și executorie.

ART. 46. - Administratorii reprezintă ceata moșnenilor sau răzeșilor în devălmășie față cu cei de al treilea. Numărul lor nu va putea fi nici mai mic de 3, nici mai mare de 5. Ei vor alege din sânul lor un președinte și un cassier.

Cassierul nu va avea dreptul să păstreze la dânsul decât sumele strict necesare, pentru exploatare și cari se vor fixa de administratori.

Toate celelalte sume le va depune la Casa Centrală a Băncilor Populare după regulile pe cari această Casă le va stabili.

Administratorii sunt solidari răspunzători de gestiunea lor și a cassierului, precum și de orice daune ar rezulta prin abaterile lor dela obligațiunile impuse prin această lege.

Ei lucrează valabil în majoritate.

Deciziunile lor vor fi constatate prin procese-verbale cari se vor trece într'un registru special pe care îl vor ține la dispoziția oricărui devălmas, al agenților ministerului de domenii, ai Casei centrale a Băncilor populare și a judeului de ocol.

Ei în majoritate reprezintă obștea față de cei de al treilea și în justiție fie ca reclamanti, fie ea pârîți.

Administratorii, cu autorizația Casei centrale a Băncilor populare, vor avea

dreptul să angajeze tot personalul necesar pentru exploatarea și paza proprietății în devălmășie și a cere să fie recunoscut de ministerul de agricultură și domenii, acela relativ la păduri.

Pe tot timpul prevăzut în așezământ, administratorii nu pot demisiona, nici fi înlocuiți de moșneni sau răzeși, afară de cazul când s'ar constata că nu lucrează cu bună credință, că compromit interesele obștei, că fac acte ilegale sau dau probe de o vădită neglijență. În asemenea cazuri, orice moșnean, ministerul agriculturii și Casa centrală a Băncilor populare pot cere judeului de ocol depărtarea. Judele citând pe cel învinovățit, va decid.

Până la pronunțare el îl poate suspenda.

Hotărîrea judecătorului e definitivă și executorie, nefiind supusă opoziției, apelului sau recursului.

85. - Conform legii silvice, când obștea își are legalmente constituit un așezământ, avându-și numiți și administratorii, ei trebuie să fie citați totdeauna în justiție pentru a reprezenta obștea. (C. Craiova II, 2.730/911, «Pag. Juridice» 88/912).

ART. 47. - În cazurile când ar fi vacanțe în consiliul administratorilor, când administratorii ar fi îndepărtați pentru vreunul din cazurile prevăzute la articolul precedent, când obștea nu ar numi administratori prin așezământ sau în întrunirile anuale, ori i-ar numi în număr mai mic decât minimum legal și, în fine, oridecâteori din orice împrejurări nu, ar fi de loc administratori, sau n'ar fi în numărul legal, numirea în total sau completarea se face din oficiu de judele de ocol în mod definitiv.

Administratorii, astfel numiți, reprezintă obștea față de cei de al treilea și în justiție, având aceleași drepturi și obligațiuni pe cari legea le prevede pentru administra-

torii numiți de obște prin așezământ sau aleși în întrunirile lor legale.

Deasemenea, din ziua transcrierii tablei definitive de drepturile moșnenilor sau răzeșilor și până la alcătuirea așezământului, sau când din orice cauze obștea s'ar găsi fără așezământ, tot judele de ocol numește din oficiu unul sau trei administratori și cari vor funcționa, până când obștea își va alcătui așezământul după regulile acestei legi și ar alege administratorii săi.

Judele de ocol va fixa onorariul acestor administratori, care nu poate fi mai mare decât acela prevăzut de art. 487 din procedura civilă, precum și cauțiunea la care vor fi supuși, dacă judele de ocol va găsi că e nevoie a se depune o cauțiune.

În asemenea caz, acești administratori sunt investiți cu toate drepturile și supuși la toate obligațiunile pe cari legea le conferă administratorilor numiți de obște prin așezământ sau aleși în întrunirile lor.

În plus, ei vor avea, până la alcătuirea așezământului, toate puterile pe cari legea de față le dă adunărilor devălmașilor.

În ceea ce privește însă actele enumerate la art. 42, ei nu le vor putea face decât în urma unei autorizări speciale și prealabile a judeului de ocol și numai după formele prescrise la art. 48 și 50 din această lege.

Funcțiunea administratorului, numit din oficiu de judele de ocol, durează atât timp cât obștea nu-și va alcătui așezământul după regulile acestei legi și ar alege administratorii lor.

D-I B. Păltineanu: D-lor, noi vrem să facem bine moșnenilor cu toții, și din acest punct de vedere cred că orice observație va fi bine primită de d-voastră, întrucât poate să-i păzească de un pericol în contra speranțelor pe cari le pune d-l ministru în acești reprezentanți ai obștilor de moșneni, în administratorii cari se vor alege eu am mare încredere în acești administratori. Până acum în țara noastră spiritul de

a ști să-ți alegi reprezentanți pentru comunități are încă trebuință de educațiune. Societățile formate în mod liber, în cari sunt angajate mize mititele și îndată ce se coboară de o clasă oarecare, se isprăvesc cu păruială, cu fuga cassierului, cu nereguli de tot felul.

D-I Titu Frumușanu: Ca la societatea «Unirea».

D-I B. Păltineanu: Ca la societatea «Vârful cu dor», ca la societatea «Peleşul» și chiar la unele mai mari. Credeți d-voastră că toți noii administratori, pe cari îi vor alege moșnenii în adunarea lor sau pe care îi va impune autoritatea din oficiu, o să fie la înălțimea misiunii lor, așa încât să le puteți da fără nici o grijă drepturile prevăzute de art. 47? Ce drepturi? «Administratorii reprezintă ceata moșnenilor față de terții, etc».

Va să zică ceata moșnenilor nu mai există. Până în ce măsură o reprezintă? Ce obligațiuni pot să ia? Ce declarațiuni pot să facă înaintea Justiției? Ce control poate să existe? Ceata nu mai știe. În procese cine se citează? Astăzi, când ceata avea un proces, avea garanția publicității citațiunii, cu toba, cu așezarea la biserică, cu toate celelalte mijloace. Acum cei trei sau cinci administratori primesc citația, moșnenii nu știu nimic și ceata este bine reprezentată ...

D-I Ghica Anastasescu crede că deși administratorii reprezintă pe moșneni în justiție, dar cetașii se vor cita tot colectiv.

D-I AL Constantinescu, ministrul domeniilor: Evident că da.

D-I V. Sassu, raportor: Obștea se va cita prin o citațiune colectivă, conform dreptului comun; iar administratorii se vor prezenta în justiție.

D-I I. A. Chica: Sunt obștii cari au deja mandatarii lor. Sunt în țară peste 20 sau 30 de obștii care au mandatar. Se citează obștea după procedura comună, iar mandatarii se duc la tribunal să-i reprezinte.

D-I B. Păltineanu: Față cu declarațiunea d-lui ministru trec asupra acestui punct. Dar totuși întreb: dreptul de reprezentare pe care îl are comisiunea legală exclude dreptul celor din ceată, ale căror drepturi se pot compromite în fața judecății, de a se duce și ei să spună cuvântul lor în fața judecății?

D-I V. Sassu, raportor: Și în privința aceasta se aplică dreptul comun.

D-I AL Constantinescu, ministrul domeniilor: D-lor, în ceea ce privește citațiunea se va face după formula art. 75 din procedura civilă.

Când zic că reprezentanții legali ai obștei în justiție sunt reprezentanții lor, mandatar, va să zică că aceștia pot să se prezinte înaintea justiției și reprezentarea prin ei, este bine făcută și obligă obștea. Aceasta însă nu exclude dreptul unuia din moșneni dacă ar voi să vină înaintea judecății să-și spună păsul, ca el să nu poată veni; din contră ei pot veni, și pot fi ascultați. Dacă însă ei nu vin, sau dacă vin și nu spun nimic, din punctul de vedere al judecății, acela care obține o hotărîre față de obște, o obține valabil și regulat,

dacă a obținut-o față de reprezentanții obștei.

D-I B. Păltineanu: Acum, d-lor, în partea de sus administratorii reprezintă față de cei de al treilea ..., aci este un cuvânt larg, până unde reprezintă? Pot să iscălească polițe?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-le Păltineanu, dacă ați fi urmărit discuțiunea, ați fi văzut că puterile administratorilor sunt determinate prin așezământ și în limitele puterilor determinate prin așezământ, ei obligă în mod valabil obștea.

Dacă însă prin așezământul lor nu li se conferă acest drept, necontestat că nu-l vor avea.

D-I B. Păltineanu: Atunci, d-le ministru, mă ertați; litera art. 46 nu mai este în concordanță cu articolele de mai sus.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Ba da.

D-I B. Păltineanu: Pentru că dacă este așa, atunci aliniatul acesta devine inutil.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Se spune că ei nu vor trece peste puterile date prin așezământ și dacă sunt aleși trebuie să reprezinte în mod absolut ...

V. jurispr de la art. 29.

ART. 48. - În cât când ceata de moșneni decide vânzarea spre exploatare, în total sau în parte a pădurii, vânzarea nu se va putea face decât prin mijlocirea ministerului agriculturii și al domeniilor și numai prin licitațiune publică, după regulile vânzării pădurilor Statului.

Ministerul agriculturii și al domeniilor va fi obligat ca, prin agenții săi silvici, să facă evaluarea materialului lemnos aflat în pădurea cetei de moșneni sau de răzeși destinată vânzării. Această evaluare se va lua, de bază la ținerea licitațiunii pentru vânzarea acestei păduri.

După ce se va fi cunoscut rezultatul licitațiunii, ministerul agriculturii și al domeniilor va fi obligat să comunice, cel mult în 15 zile dela ținerea licitațiunii, administratorilor cetei de moșneni sau de răzeși prețul cel mare obținut la licitațiune.

Ei sunt datori să comunice ministerului, până în 15 zile dela comunicarea ce ministerul le-a făcut de rezultatul licitațiunii, dacă se mulțumesc sau nu de preșul

obținut.

În cazul când majoritatea administratorilor consimte să facă vânzarea cu acest preț, ministerul va aproba rezultatul licitațiunii. În asemenea caz, administratorii vor încheia contractul de vânzare al pădurii pe baza condițiilor generale și celor speciale de vânzarea pădurilor Statului.

Dacă va găsi de cuviință, ministerul poate să cumpere pădurea pe seama Statului pe prețul ieșit la licitație și primit de administratori, conform aliniatului precedent.

În cece privește folosința locurilor de arătură, pășunii și a fâneții, fie de către însăș devălmăși, fie prin arendare învoire la vânat, pescuit, etc., se va face și regula de administratorii devălmășiei, după avizul conform al șefului de ocol respectiv; în caz contrariu, acești administratori se vor pedepsi cu amendă fiecare de la 500-1.000 lei, iar arendările vor fi nule de drept, fără drept de despăgubire de orice natură pentru arendași; iar folosința moșnenilor, dacă ei singuri o exercită, va fi oprită.

Un regulament va indica și modul numirii personalului necesar pentru paza, exploatarea și administrarea averii devălmășilor.

ART. 49. - Prețul se va vărsa la Casa centrală a Băncilor populare, care după ce va consemna la Casa de depuneri suma prevăzută în amenajament sau în regulamentul de exploatare pentru împădurire și va înainta recepisa ministerului de domenii, va distribui restul în chipul cel mai lesnicios moșnenilor sau răzeșilor, fiecăruia în proporție cu dreptul său în devălmășie.

ART. 50. - Când, conform art. 42 și 48, se decide vânzarea în deplină proprietate, se va arăta și prețul pentru care se poate vinde.

Administratorii vor cere tribunalului situației imobilului a proceda la vânzarea prin licitație publică după formele prescrite de art. 686 și următorii din procedura civilă, pentru vânzarea bunurilor minorilor. Tribunalul e dator a cita la vânzare pe ministerul agriculturii și al domeniilor.

Licitația poate începe dela orice sumă.

Adjudecarea însă nu se va putea face pe o sumă mai mică decât aceea fixată de adunarea generală, sau de judele de ocol, când vânzarea se face de administratorii numiți din oficiu.

Dacă după două licitațiuni nu va ieși acest preț, administratorii nu vor putea vinde pe un preț mai mic ci vor convoca o nouă adunare generală, sau va obține o nouă autorizare dela judele de ocol pentru a hotărî un alt preț. Vânzarea se va face tot în forma arătată mai sus.

ART. 51. - Orice vânzări a pădurilor aparținând cetelor de moșneni sau răzeși, fie în deplină proprietate, fie spre exploatare sau folosință, cari se vor face în alt mod decât conform regulilor prevăzute în această lege, sunt nule de drept și de nul efect.

Ministerul agriculturii și al domeniilor, Casa centrală a Băncilor populare, orice persoana interesată și ministerul public de pe lângă tribunalul situațiunii imobilului var avea dreptul ca să ceară anularea unor asemenea vânzări.

Până la pronunțarea justiției, ministerul domeniilor va opri exploatarea, fără a se putea formula vreo cerere de despăgubire contra Statului, sub nici un motiv.

Desb. C.⁷³⁾ D-I B. Păltineanu: D-lor, este vorba de vânzările de până acum. A cumpărat X, un particular sau o societate, o pădure spre exploatare dela o ceată de moșneni; el crede că a cumpărat dela ceata întreagă ...

O voce: După actuala lege?

D-I B. Păltineanu: El crede că a cumpărat dela toată lumea, dar lipsesc 10, 15 moșneni. A cumpărat dela 100; dar tabela care se va face conf. noiei legi mai relevează un număr de moșneni; ce se face cu cumpărătorul? Ce se face cu drepturile acestor moșneni? Dreptul comun este foarte ușor? moșnenii cei noi care-și descoperă acum drepturile lor rămân în integritatea acelor drepturi. Cumpărătorul n'a cumpărat dela ei.

O voce: A cumpărat așa de eftin.

D-I B. Păltineanu: Prin urmare, trebuie să cumpere al doilea. Cum? Îi privește. Însă dacă intrăm sub regimul cel nou, după ce s'a făcut tabela, moșnenii nu mai pot vinde de bunăvoie decât numai la un codevălmaș sau cu licitațiune publică, sub egida ministerului domeniilor. Va să zică cumpărătorul vrea să răscumpere pe acești 10 de a doua oară; nu poate, căci nu pot aceștia să vândă. Iată un om care vrea să exploateze, căci are 90 procente cumpărate, dar drepturile celor 10 îl împiedică.

Vrem să ajungem la aeeastă inestricabilă situațiune și pentru o parte și pentru cealaltă? Trebuie să facem una din două sau în cazurile acestea, să nu se supună minoritatea moșnenilor, cari n'au vândut la interdicțiunea de a-și vinde drepturile lor, să poată și ei să-și vândă drepturile lor, sau dacă voiți ...

D-I AI. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-le Păltineanu ați concretizat ceva în scris asupra ideilor acestora pentru ca să meditez și eu la cele ce am de desvoltat?

D-I B. Păltineanu: Vreau ca să explic întâiu ideile mele, căci discutând împreună, putem să găsim cea mai bună soluțiune. Mai e ceva, o idee mai drastică, dacă voiți, dar mai binefăcătoare și cum d-voastră aveți sistemul intervențiunii și protecțiunii tuturor, se poate să cădem de acord. Vânzarea făcută de majoritatea moșnenilor, majoritatea cum o creează legea, transmite dreptul integral de exploatare și e opozabilă vânzarea și minorității care nu s'a arătat la vânzare, această minoritate păstrează numai dreptul de a încasa prețul. Care preț? Să-l lăsăm să se fixeze de bunăvoie cu cumpărătorul sau să facem să intervină epitropia ministerului?

O voce: Dar nu credeți că aceasta e o chestiune de prejudecată ca să fixați prețul de vânzare?

Altă voce: Noi dispozăm pentru viitor.

D-I AI. Săulescu: Respectând legea, are dreptul să vândă.

D-I B. Păltineanu: Scopul d-voastră este ca o pădure să se vândă în total și să nu fie indiviză exploatarea, pentru că aceasta ar fi contra intereselor tuturor. Or, d-lor, în vânzările făcute până acum, în cari cumpărătorii n'au dobândit dreptul dela toți coproprietarii și se revelează între moșneni încă o fracțiune oarecare, ce se face în asemenea cazuri? Dați dreptul ca să vândă?

D-I AL Săulescu: Dăm dreptul ca să vândă.

⁷³ V.și desbaterile Camerei de la art. 36.

D-I B. Păltineanu: Trebuie concordat cu art. 36.

Art 36, d-lor, iată un articol, art. 36, care pentru viitor împiedică fracțiunea de moșneni care n'au apucat să vândă, de a mai vinde dreptul de exploatare a pădurii, chiar dacă ar oferi cineva de zeceori valoarea pădurii. Atunci d-lor la ce rezultat se ajunge?

D-I Al. Săulescu: Dreptul de protimisic.

D-I B. Păltineanu: Al cui?

D-I Al. Săulescu: Al copărtașilor.

D-I B. Păltineanu : Ce faceți cu cumpărătorii? Rămân în indiviziune ca cei 10 moșneni pe cari i-am arătat? Omorîți tot ceea ce s'a făcut până acum? Prin urmare, vă zic, d-lor, când d-voastră izbiți de o mărginire a drepturilor de înstrăinare pe moșneni, prin legea d-voastră trebuie ca această mărginire să nu lovească drepturile câștigate în sensul ca cumpărătorul care a apucat să cumpere dela majoritatea sătenilor să poată cumpăra dela ceilalți, sau să fie considerat ca copărtaș împreună cu ceilalți. Dați-le și lor dreptul de moșnean, trimiteți-i dacă voiți la epitropia ministerului domeniilor ca să le fixeze suplimentul de preț. Dar deslușiți lucrul. Mai este încă și partea a doua: în loc ca cumpărătorul să cumpere dela majoritate, a cumpărat dela minoritate. Majoritatea ia decizie în adunare și vrea să vândă, să scoată în licitațiune.

Cumpărătorul de la minoritate zice: Nu! Am drepturi anterioare. Ce se va face? Iată o soluțiune dreaptă și radicală; dacă nu a cumpărat dela majoritatea moșnenilor, vânzarea nu e opozabilă cetei moșnenilor, iar cumpărătorii au dreptul să-și ia paralele înapoi dela aceea de la au cumpărat. Dacă îmi dați răgaz cinci minute, voi formula un amendament pe aceste baze.

Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Să trecem la art. 52. Lăsați ca articolul acesta să-l discutăm pe urmă.

D-I B. Păltineanu: Eu vă indic diferite soluții și d-voastră chibzuiți care este mai convenabilă.

Prima soluțiune: interdicțiunea din articolul 36, ca moșnenii să nu poată vinde decât numai la moșneni, să nu se aplice în cazul când există un cumpărător al drepturilor majorității cu acte în regulă, în care caz moșnenii să poată vinde de bună voie după dreptul comun. Pentru aceasta, unii din d-voastră susțin că nu e nevoie de nici un text. Veți aprecia.

A doua soluțiune ar fi următoarea: dreptul acestei minorități să-l fixeze ministrul domeniilor, fiindcă el este protector, cum, face la păduri, în total, să facă și la fracțiuni.

Iar pentru cazul când a cumpărat dela minoritate, atunci cumpărătura să nu fie opozabilă cetei de moșneni, îndată ce nu este făcută de majoritatea prevăzută de lege. Rezultatul va fi că cumpărătorul primește banii înapoi, iar ceata devine liberă pe bunul ei și o scoate din nou în vânzare.

D-I Titu Frumușanu: Eu socotesc că articolul acesta nu trebuie să sufere nici un fel de modificare, căci orice modificare i s'ar aduce va încurca întreaga eco-

nomie a legii și va lăsa să se creadă că această lege ar năzui să aibă efect retroactiv, ceea ce este cu puțință de admis într'o legislațiune civilizată și modernă.

V. și jurispr. de la art. 36.

ART. 52. - Ministerul agriculturii și al domeniilor va exercita, prin agenții săi silvici, un control asupra modului cum se va face exploatarea pădurilor cetelor de moșneni sau răzeși și va lua orice măsuri va crede de cuviință pentru respectarea amenajamentului.

Casa Centrală a Băncilor Populare are dreptul de control și supraveghere în ceea ce privește întreaga gestiune a administratorilor, modul cum ei își îndeplinesc îndatoririle legale, dreptul de a asista, prin delegatul său, la adunările generale; cu un cuvânt, va exercita oricând și oricum ar crede de cuviință controlul său asupra întregii administrațiuni, aceasta independent de drepturile ce legea de față conferă organelor ministerului agriculturii și al domeniilor.

Beneficiile nete, după scăderea tuturor cheltuelilor, amortizărilor și celorlalte sarcini, se vor împărți între devălmași proporțional cu partea ce fiecare are în devălmășie.

ART. 53. - Prin amenajamentele sau regulamentele de exploatare ale pădurilor, stăpânite în indiviziune de cetele de moșneni sau răzeși, se va determina porțiunea din care proprietarii devălmași vor putea lua lemnul de foc pentru încălzitul caselor și lemnul de lucru necesar trebuințelor lor casnice.

Tăierile comise de moșneni sau răzeși, în contra prevederilor amenajamentului sau studiului prevăzut la art. 6, se vor pedepsi conform art. 7 de mai sus.

ART. 54. - Un regulament special va desvolta toate dispozițiunile dela art. 37-53,

precum și procedura de urmat în cazurile în cari ea nu e determinată în această lege.

Toate petițiunile, cererile, acțiunile, apelurile, constatările locale, expertizele, citațiile, comunicările de sentințe, transcrierile, procesele-verbale, afiștele, dovezile, certificatele, copiile, orice acte de procedură judiciară sau extrajudiciară, etc., cu un cuvânt tot ce s'ar face și de oricine în aplicarea oricăreia din dispozițiunile dela art. 37 până la 53 din această lege, sau cu ocaziunea lor, este scutit de orice taxă de timbru și plata de portărei, fie ca taxă după regulamentul lor, fie ca spese de transport.

În ceea ce privește obștiile de moșneni dela orașe toate atribuțiunile și obligațiunile prevăzute în acest capitol, pentru primarul și notarul comunei rurale, se vor îndeplini de primarul și secretarul comunei urbane, afară de oficiul de secretar al comisiei de stabilirea drepturilor moșnenilor, care se va îndeplini de grefierul judecătorei.

Circ. Min. Just. 5.911/911. - Potrivit art. 54 din Codul silvic sunt scutite de orice taxe de timbru și portărei toate actele de procedură săvârșite, «în aplicarea oricăreia din dispozițiunile dela art. 37 până la 53» din acest Cod.

Cele mai multe cazuri, dacă nu singurele, însă când o asemenea scutire ar fi necesară sunt acelea relative la procedura în actele prevăzute de art. 29-37 din Codul silvic, adică în lucrările pentru delimitarea proprietății moșnenești.

Dacă s'ar interpreta *ad-litteram* art. 54 din Codul silvic, ar urma că sunt supuse taxelor de timbru și portărei toate actele privitoare la lucrările mai sus menționate, precum și apelurile și recursurile făcute de moșneni în potriiva hotărârilor prin care sunt scoși din indiviziune.

Semnalându-mi-se aceste nepotriviri de texte ale legii de către unele autorități judecătorești, am cerut deslușiri Ministerului agriculturii și domeniilor, și acesta, prin adresa No. 89. 329/910, ne-a făcut cunoscut, că, numai printr'o inadvertență, se prevăd în art. 54 citat, articolele 37-53, și că în realitate trebui-

esc scutite de taxe actele de procedură prevăzute în art. 29-37.

Pentru ca autoritățile fiscale să cunoască inadvertența din art. 54, am rugat pe ministerul de finanțe să dea administrațiilor financiare lămuririle cuvenite în sensul celor arătate mai sus, și acum zisul Departament mă încunoștințează, prin adresa No. 158.514 din 1911, că cu circulara No. 143.485/911 a pus în vederea administrațiilor financiare «să dea curs cu scutire de timbru actelor ce s'ar prezenta și care se referă la cazurile prevăzute de art. 29-37 din Codul silvic».

86. - Deși art. 54 din codul silvic nu prevede și recursul în Casație între actele care au a fi scutite de taxa de timbru, totuș, din dispozițiunile generale ale acestui articol, precum și din întreaga economie a acestui Cod, cu privire la stabilirea dreptului de proprietate a moșnenilor, rezultă că și recursul în Casație are a se face fără timbru.

Într'adevăr, legiuitorul Codului silvic n'a putut să supună la plata de taxe recursul în Casație, fără a împiedeca sau cel puțin a îngreuna stabilirea dreptului cetelor de moșneni pentru care a avut o mare solitudine atunci când, prin art. 54, în atingerea scopului ce a urmărit, a scutit de orice taxe de timbru și plata de portărei, fie ca taxă după regulamentul lor, fie ca spese de transport, toate petițiunile, cererile, acțiunile, apelurile, citații, comunicări, afiște, dovezi, certificate, copii, orice acte de procedură judiciară sau extrajudiciară, etc., etc.

Când instanța de fond constată că un coproprietar nu face parte dintro ceată de moșneni și că el este un proprietar particular, cu drept cuvânt i-a rezervat calea dreptului comun, pentru a cere ieșire din indiviziune, conform cu dispozițiunile art. 36 din Codul silvic.

De asemenea, tot calea, acțiunii ordinare îi rămâne acelu coproprietar și în cazul când el a fost înscris cu drepturi mai mici decât ar avea, după cum prevede art. 35 acelaș Cod. (Cas. II, 117/914 «Jurispr. rom.» p. 450 și «Curier Jud.» 62/914. În acelaș sens în ce privește scutirea de timbru a recursului Cas. II, 165/912 «Sept. Jurid.» P. 531 și «Curier Jud.» 58/912; Cas. II, 206/914 «Jurispr. rom.» 13/915; Cas. II, 288/922 «Curier Jud.» 5/923; I. D. Neagu-Negrilești «Codul silvic» adnotat p. 88 și «Convorbiri Literare» 10/922.

Observațiune. Soluționarea dată de Casație, prin deciziunile de mai sus, în mod constant, e perfect juridică, concordând și cu modul de a vedea al ministerului de Justiție și finanțe. (v. circulara de mai sus). Totul se datorește unei inadvertențe a legiui-

torului care a făcut, în art. 54, o trimitere greșită la textele art. 87-53, în loc de art. 29-35, unde e sediul cererilor și actelor scutite de timbru.

Vor beneficia de scutire și acțiunile celor omiși sau cari au fost trecuți în tabelă cu drepturi mai mici decât posedă în realitate, pentru că deși se intentează pe calea procedurii ordinare, sunt privitoare tot la constituirea obștei, e de aceeaș natură și are aceeaș bază ca și acțiunea fiecăruia din moșnenii cari au participat la această constituire, dispozițiunile Codului silvic fiind edictate nu numai în interes privat, dar și de ordine publică⁷⁴) prin felul de organizare a procedurii și a măsurilor ocrotitoare ce prevede, pentru a face să înceteze o stare de incertitudine, ca și pentru înlesnirea valorificării drepturilor moșnenilor, care nu le-au invocat la timp fie din neștiință, fie chiar din neglijență.

De altfel, discuțiunea ce se poate face în această privință devin inutile și prin faptul că art. 35 care prevede aceste acțiuni - deosebite de celelalte, numai din punctul de vedere al instanței competente și al modului de a lega instanța⁷⁵) - face parte din grupul de texte (art. 29-36) la care, în general, se rapoartă scutirea de timbru, după cum a stabilit însăș Curtea de Casație prin jurisprudențele de mai sus.

Capitolul VI: Paza și poliția pădurilor

ART. 55. - Supravegherea și paza pădurilor Statului este încredințată agenților silvici, funcționari ai Statului.

Acești agenți se împart: în agenți silvici superiori, inspectori generali, inspectori, silvicultori-șefi, silvicultori și silvicultori-asistenți și în agenți silvici inferiori brigadierii și pădurari.

Supravegherea și paza pădurilor celorlalte instituțiuni prevăzute⁷⁶) la art. 1, alin.

⁷⁴ În acest sens și C. Galați II, 115 din 14 Noiembrie 1922, decizie nepublicată, dată tocmai în cazul art. 35 Contra; Trib. Putna II, 55/922, în majoritate „Curier. Jud.” 20/923. E de remarcat judicioasa părere separată a președintelui C. Degeanu.

⁷⁵ În acest sens, I.D. Neagu-Negrilești „Convorbiri Literare” 10922, Cpr. în „Codul silvic” adnotat de Neagu p. 89 o sentință a Trib. Putna, dată după o divergență, în același sens citată de acest autor și C. Galați II. 115/922 decizia citată în nota noastră de mai sus.

⁷⁶ De pildă, Euforia Spitalelor Civile, Legea pentru

a, b și c, este încredințată agenților lor silvici superiori și inferiori, recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor; iar supravegherea și paza celorlalte păduri supuse regimului silvic agenților recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor.

ART. 56. - Agenții silvici superiori ai Statului vor trebui să poseadă diploma sau un certificat de absolvire al școlii speciale de silvicultură sau al unei Școale similare din străinătate și ale căror titluri vor fi recunoscute de comisiunea permanentă de pe lângă ministerul agriculturii și al domeniilor⁷⁷).

Agenții silvici, funcționari superiori ai instituțiilor prevăzute la art. 1, alin. a, b, și c, pentru a putea fi recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor, vor trebui să poseadă aceleași titluri de capacitate sau titluri echivalente ca și agenții silvici ai Statului⁷⁸).

După intervenirea administrațiilor respective, ministerul agriculturii și al domeniilor le poate conferi grade după normele prevăzute pentru agenții silvici ai Statului⁷⁹).

Agenții silvici superiori din serviciul proprietarilor particulari vor putea fi recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor în urma unui examen trecut înaintea unei comisii speciale, numită de acel minister, sau dovedind cu acte în regulă, înaintea aceleiaș comisii, că au o practică forestieră de cel puțin 10 ani și că în acest timp au servit și ca diriginți ai unei exploatare din țară sau străinătate.

Brigadierii din serviciul Statului vor trebui să fi absolvit școala de brigadierii;

înființarea agenților silvici ai Euforiei din 20 Martie 1903 le-a atribuit toate drepturile conferite în Codul silvic pentru agenții silvici ai Statului.

⁷⁷ Completat astfel de Comitet. deleg. Senatului.

⁷⁸ Adăugit de Comitet. deleg. Camerei

⁷⁹ Idem

iar pădurarii să știe carte, să fi făcut serviciul militar și de preferință să fi servit în corpul grănicerilor, până când vor putea fi recrutați dintre absolvenții școalelor de pădurari ce se vor înființa, sau ai cursurilor elementare de silvicultură ce se vor institui, în înțelegere cu ministerul de războiu, la unele regimente din țară⁸⁰).

Brigadierii tuturor celorlalte autorități, precum și aceia ai particularilor, pentru a putea fi recunoscuți, trebuie să fi absolvit școala de brigadieri sau să treacă un examen echivalent înaintea unei comisii, ori să dovedească că au o practică de cel puțin 6 ani⁸¹).

Pădurarii tuturor acestora, pentru a fi recunoscuți, vor trebui să știe carte și să fi satisfăcut legea de recrutare⁸²).

Numele tuturor agenților silvici recunoscuți vor fi publicate în Monitorul Oficial.

V. și jurispr. dela art. 81.

ART. 57. - Agenții silvici ai Statului și agenții recunoscuți vor depune, la intrarea lor în serviciu, jurământ în prezența ministrului sau secretarului general, ori înaintea președintelui tribunalului județului sau judeului respectiv.

Formula jurământului va fi aceasta:

«Jur în numele lui Dumnezeu că voi servi cu credință și dreptate în funcțiunea (sau însărcinarea) ce mi s'a încredințat, că nu mă voi abate dela datoriile mele și că voi respecta legile și Constituțiunea țării mele.

«Jur credință Regelui și Dinastiei Sale.

«Așa să-mi ajute Dumnezeu».

86 bis. - Prin motivele de recurs, recurenții susțin

⁸⁰ Aliniatul s'a modificat astfel de Comitetul deleg. Senatului. Proiectul prevedea să se numească la început pădurari și din cei fără știință de carte

⁸¹ Adăugit de Comitet. deleg. Camerei.

⁸² Adăugit de Comitet. deleg. Camerei.

că trib. a violat legea și dreptul de apărare, neținând seamă de cererea lor de a face dovada că pădurarul ce adresat procesul-verbal pe baza căruia au fost trimiși în judecată, nu depusese jurământul prescris de art. 57 din Codul silvic și că acesta era minor. Afirmățiuni inexacte în fapt.

Neregularitățile invocate chiar dacă ar fi existat, s'au acoperit prin tăcerea inculpaților, și ele nu pot fi propuse pe calea recursului pentru prima oară în fața Curții supreme. (Cas. II, 3043/922).

ART. 58. - Poliția silvică, în pădurile supuse regimului silvic, se va face:

- a) De toți agenții silvici ai Statului și de agenții silvici recunoscuți de minister;
- b) De toți funcționarii administrativi și de toți agenții forței publice;
- c) De toți ofițerii și subofițerii, caporalii și soldații grăniceri;
- d) De toți picherii și cantonierii de pe șoselele naționale, județene, vicinale și comunale⁸³);
- e) De către gardienii parcurilor și grădinilor destinate unui uz public, după ce vor fi recunoscuți de minister și depune jurământul legal.

87. - Nici un text de lege nu prevede că jandarmii au dreptul de a urmări delictele și contravențiunile la Codul silvic.

Dacă art. 58 Codul silvic, pe lângă agenții silvici ai Statului și agenții silvici recunoscuți ca atare de minister, enumără în al. b și pe toți funcționarii administrativi și agenții forței publice, acest text însă, are de obiect de a determina numai cari sunt funcționarii însărcinați de a face « Poliția silvică, în pădurile supuse regimului silvic », ceea ce rezultă de însuși aliniatul prim al articolului ; însă, de aci nu se poate deduce că ei au și dreptul de a urmări și constata infracțiunile prevăzute în Cod. Silvic, (Cas. II, 2812/922, prin care s'a casat fără trimitere sentința Trib. În lipsa unui act de constatare emanați de la organelle îndrituite de lege). Grănicerii au însă dreptul de a constata și urmări contravențiunile silvice. (Cas. II, 849/915) V. și art. 77, cum și jurispr. de la art. 83.

⁸³ Adăugit de Comitet. deleg. Camerei.

Secțiunea I: Delicte, penalități și urmări Delicte și contravențiuni comise în pădurile supuse regimului silvic. - Penalități⁸⁴⁾

ART. 59. - Delictele și contravențiunile comise în pădurile supuse regimului silvic se vor pedepsi cu amendă sau închisoare, după distincțiunile stabilite mai jos.

Pe lângă pedepse, delicuenții și contravenienții vor fi condamnați atât la valoarea materialului, cât și la despăgubiri civile.

Amenda și valoarea vor fi acelea prevăzute în lege sau în tarifele anexate la dânsa.

Despăgubirile civile sunt lăsate la aprecierea instanțelor judecătorești.

La aplicarea pedepselor prevăzute în lege sau în tarifele anexate, judecători pot acorda circumstanțe ușurătoare; nu pot însă reduce valoarea materialului prevăzută în lege sau în tarife⁸⁵⁾.

88. - Atât acțiunea publică, cât și acțiunea privată, pentru despăgubiri derivând dintr'un delict silvic, rămân stinse prin prescripția de un an dela comiterea delictului, conform art. 595 pr. pen. (Cas. II, 1874 B. p. 152, 168 și 246; Cas. II, 1876 B. p. 16).

89. - În materie de delict silvic, instanța de fond era în drept și sub imperua vechiului Cod silvic să aplice delicuenților circumstanțele atenuante pentru reducerile închisorii sau amendei, deoarece art. 46 din acel Cod permitea aplicarea dispozițiilor dreptului comun, când în legea silvică nu se prevăd dispoziții contrarii. (Cas. II, 806/907; B. p. 699.; Cas. II, 1300/907 B. p. 1142).

90. - Pe temeiul art. 23 din vechiul Cod silvic combinat cu art. 60 al. ultim C. penal nu se pot reduce despăgubirile civile, ci numai pedeapsa închisorii sau a amendei. (Cas. II, 3460 din 16 Noembrie

⁸⁴ Toate amenzile, despăgubirile și valoarea materialului prevăzute de art. 7, 14, 59 și 76 inclusiv au fost înzecite prin legea de întindere a Codului silvic din 17 iunie 1923. De altfel, amenzile din acest Cod au fost deja înzecite prin legea de majorare a amenzilor din 25 Martie 1923, citată de noi la pag. 5.

⁸⁵ Acest text în întregime a fost introdus de Comitet. deleg. Camerei.

80

1909).

91. - Instanțele corecționale nu pot acorda despăgubiri civile în caz de achitare, ceea ce rezultă din art. 2 și 3 pr. pen., după care numai daunele cauzate prin vreo infracțiune la legea penală pot fi acordate de instanțele corecționale, iar nu și acelea ce provin dintr'un delict civil. (Cas. II, 728/909, «Curier. Judec.» 38/909).

92. - După art. 59 din Codul silvic, delicuenții vor fi condamnați, pe lângă amendă sau închisoare, și la valoarea materialului prevăzută în lege sau la tarifele anexate, precum și la despăgubiri civile, care valoare nu se poate reduce de judecători.

Violează, deci această dispoziție tribunalul, când înlătură cu totul condamnarea inculpatului la valoarea materialului. (Cas. II, 261/911 «Jurispr.» 9/911; Cas. II, 102/912 «Curier. Jud.» 23/912 și «Sept. Jurid.» p. 240. Aceeaș soluție pentru delictul comis prin introducerea vitelor în pădurea Statului, pedepsit de art. 64 Cod. silvic, Cas. II, 351/912 «Sept. Jurid.» p. 241).

92 bis. - Deși art. 59 al. II prevede că cei culpabili de delictele și contravențiunile comise în pădurile supuse regimului silvic, pe lângă pedepse, vor fi condamnați atât la valoarea materialului, cât și la despăgubirile civile, totuși în tariful pentru valoarea arborilor tăiați, cari face parte din art. 60 Cod. silvic se prevede că «pe lângă amenda și valoarea din aceste tarife, instanțele judecătorești vor pronunța și despăgubirile civile prevăzute la art. 59, de va fi cazul» — de unde rezultă că atunci când acordă despăgubiri civile, pentru delictul prevăzut de art. 60 Cod. Silvic, instanța de fond trebuie să justifice acordarea lor, altfel sentința pronunțată e nemotivată și deci casabilă. (Cas. II, 2563/922).

ART. 60.⁸⁶⁾ - Oricine va tăia, va scoate din rădăcină sau va ridica, fără drept, arbori de mai puțin de 2 decimetri în circumferință, măsurată la 1 metru și 30 dela pământ, se va pedepsi cu o amendă de 2 lei de sarcina de om, sau pentru o cantitate mai mică; de 5 lei pentru o sarcină de vită sau pentru o încărcătură de sanie ori căruță trasă de un om; de 10 lei pentru fiecare cap de vită înhămată, când ridicarea se face cu sania sau cu căruța.

⁸⁶ Amenzile și valoarea restituirilor a fost înzecită V. nota de sub art. 59.

Afară de aceasta, delicuentul va fi condamnat la restituirea lemnului către proprietarul pădurii sau, în lipsa lor, la valoarea lor, care va fi egală cu de două ori amenda⁸⁷).

La aceeaș amendă și valoare vor fi supuși și aceia cari, în pădurile supuse regimului silvic, exceptându-se numai pădurile de salcie și alte specii albe, vor tăia vârfurile și crăcile arborilor mai groase de 2 cm, în diametru, măsurat la căpătul cel mai gros, pentru a se da iarna mugur la vite.

Dacă arborii vor avea o grosime mai mare de 2 decimetri în circumferință, măsurată la 1 metru și 30 cm, dela pământ, amenda și valoarea vor fi calculate conform tarifului anexat la prezenta lege.

Acei cari, exploatând în baza unui contract o pădure supusă regimului silvic, au tăiat ei sau oamenii lor alți arbori decât cei vânduți, sau un număr mai mare decât aveau dreptul, ori în altă parte decât în locul unde s'au vândut, vor fi considerați ca delicvenți și urmăriți la plata amenzii și valorii arborilor după tarifele anexate la prezenta lege. Dacă arborii tăiați nu se vor mai găsi în ființă, grosimea se va determina după circumferința măsurată pe tulpină; iar dacă tulpina va lipsi, grosimea se va hotărî de autoritățile judecătorești după grosimea arborilor ce se găsesc împrejurul locului unde erau situați arborii, constatată prin actele dresate de agenții silvici. (Art. 19 din vechiul cod silvic).

93. - Legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului și răscumpărarea embaticurilor din 1889 și Codul silvic. Orice tăiere de lemne făcută contra dispozițiilor legii din 1889, se rostește art. 35 din acea lege, nu se va considera ca delict silvic și se va urmări și pedepsi conform legii, ministerul având dreptul de a opri orice tăiere și ridicare de lemne cale administrativă.

⁸⁷ Proiectul prevedea și o închisoare dela 1 la 5 zile.

94. - Când instanța de fond constată că delicuenții aveau dreptul acordat de Stat să ia uscături din pădure, singura împrejurare că dâșii s'au introdus în pădure în altă zi decât cea hotărîită anume, nu constituie elementul delictului silvic. (Cas. II, 1882, B. p. 1234, Barozzi IV, 169).

95. - Intenția de a-și apropia lemnele tăiate nu constituie unul din elementele delictului silvic, ci este destul ca delicuenții să fi tăiat acele lemne pe care știau că nu le aparține lor, pentru ca delictul să subsiste;

Deci, în speță, tribunalul comite o greșală când zice că între elementele constitutive ale delictului silvic este și intenția frauduloasă de a-și apropia lemnele, deoarece, deși în regula generală se cere intențiunea culpabilă, în ceea ce se atinge de delicturile silvice, legiuitorul a derogat în această privință. (Cas. II, 1884, B. p. 60, Barozzi vol. IV, p. 170; Cas. II, 1893, B. p. 780. Contra: Cas. II, 1884 B. p. 597)

96. - Deși este constant că inculpații s'au introdus în pădurea Statului și au tăiat lemne, însă nu este mai puțin adevărat, cum constată însuș tribunalul în fapt, că ei au mers în pădure și au tăiat lemne din ordinul vechilului moșiei, la care ordin ei, ca servitori, puși la dispoziția vechilului, nu puteau rezista;

Prin urmare, faptul tăierii lemnului neputându-se imputa lor, tribunalul, cu drept cuvânt și fără a viola veri un text de lege, i-a achitat de penalitate. (Cas. II, 1884, B. p. 597 și 1025, Barozzi, vol. IV, p. 172, și Cas. II, 1888, B. p. 615).

97. - Comite un delict silvic cel ce va tăia sau va ridica fără drept lemne din pădurile supuse regimului silvic. (Cas. S. V. 670/900, B. p. 947).

98. - Faptul tăierii unor arbuști dintr'o pădure supusă regimului silvic intră în prevederile art. 19 din Codul silvic, care se judecă de tribunal în prima instanță, când, ca în speță, valoarea acelor arbuști tăieți trece suma de 300 lei⁸⁸. (Cas. II, 593/902. B. p. 709).

99. - După art. 91 proprietății rurale din 1864, se menține dreptul sătenilor de a lua uscături de pe moșiele Statului, unde vor fi păduri, și acest drept nu li s'a ridicat prin Codul silvic. Ei, având un drept de servitute în această privință, luarea de uscături nu poate constitui un delict silvic. (Cas. II, 27 din 12 Ian. 1888).

Observațiune. Se susține de unii că acest drept la păduri, consfințit și printr'un uz secular și prin art. 91. rurală, a fost călcat în primul rând chiar de Stat, care, prin codicele silvic, pedepsește orice luare

⁸⁸ Sub vechea L.I. Pacc. potrivit art. 53 L. J. Ocoale modificat în 1921, judele de ocol statuează în primă instanță până la 15000 lei.

de lemne din păduri și chiar a uscăturilor. Această părere, în drept, nu se justifică, deoarece, după cum vedem din jurisprudența de mai sus, însăși înalta Curte a decis că dreptul sătenilor la pădure, drept recunoscut prin legea pentru regularea proprietății rurale din 1864, n'a suferit nici o atingere prin dispozițiunile legii silvice.

100. - Faptul comis de mai mulți indivizi cari au tăiat lemne din pădurea Statului și le-au încărcat separat, fiecare în carul lui, nu constituie un delict colectiv, ci atâtea delict deosebite câți indivizi sunt. Astfel, că dacă suma amenzii și a despăgubirilor civile pretinse de Stat nu trece pentru fiecare delicuent în parte peste suma de 300 lei⁸⁹) instanța competentă de a judeca pe inculpați este judecătorul de ocol. (Cas. II. 1292/902. B. p. 1192).

101. - Legea nu cere, ca condițiune pentru existența delictului silvic, furtul lemnului, ci este suficient simplul fapt material al tăierii lor fără drept⁹⁰). (Cas. II. 1189/908, B. p. 1101).

102. - După dispozițiunile art. 21 din vechiul Cod silvic, antreprenorul sau cumpărătorul care taie din parchetele date spre exploatare, arborii de rezervă, se pedepsește cu o amendă egală cu valoarea împătrită a arborilor tăiați. O atare amendă fiind o pedeapsă, nu poate fi dată decât de instanțele judecătorești și, la acest principiu de ordine publică, părțile nu pot deroga prin stipulațiuni contrarii. Astfel, procesul-verbal dresat de un agent silvic, și prin care un exploatator de păduri ale Statului a fost condamnat la o amendă pentru că ar fi tăiat arborii de rezervă în contra stipulațiunilor fixate prin condițiile generale de exploatare, nu poate constitui pentru Stat un titlu legal de creanță, în sensul art. 1 din legea de urmărire pe baza căruia să poată urmări pe acel exploatator cu legea de urmărire. (Cas. I. 343/903, «Curier. Judec.», 25/905).

103. - După art. 3 din vechiul Cod silvic, pădurile particularilor ce sunt în indiviziune cu pădurile Statului sunt supuse regimului silvic pe cât timp durează indiviziunea. Astfel fiind, oricine va tăia lemne din pădurile supuse regimului silvic, în afară de regulile stabilite anume pentru exploatarea unor asemenea păduri, comite un delict silvic. (Cas. II, 298/910 «Jurisprudența» 8/910; Cas. II. 1575/909 «Jurisprudența» 23/909).

104. - După dispozițiunile art. 19 din Codul silvic (art. 60 din noul Cod silvic), oricine taie fără drept lemne din pădurile Statului, se pedepsește cu amen-

⁸⁹ Interpretare aplicabilă și sub noul Cod silvic.

⁹⁰ 15000 lei amendă după noua lege jud.de ocoale (art. 53).

zile anume arătate, de unde rezultă că simplul fapt al tăierii, constituie un delict silvic, fără să fie necesară constatarea intențiunii frauduloase a delicuentului.

Astfel fiind, instanța de fond nu poate transige asupra pedepsei faptului arătat, și să decidă că inculpatul are a răspunde numai civilmente, conform contractului dintre părți. (Cas. II, 51/911, «Jurispr.» 7/911).

105. - După art. 19 din vechiul Cod silvic (art. 60 din noua lege), se pedepsește cu pedepsele arătate, oricine va tăia sau ridica fără drept, lemne de mai puțin de 2 decimetri în circumferință.

Prin cuvintele «oricine va tăia sau ridica», nu se înțelege numai acel care, materialmente, a făcut o tăiere, sau a ridicat lemne, dar și acela care a dat ordin a se face o asemenea tăiere și care s'a servit de alți oameni ca de niște instrumente pentru a comite delictul silvic.

Așa fiind, numai printr-o greșită interpretare a suscitatalui articol, tribunalul a decis că patronul nu poate fi supus la pedeapsă pentru delictul comis de oamenii săi, când trebuia, în prealabil, a cerceta dacă patronul nu a dat el ordin oamenilor săi să facă tăierea, ori dacă patronul n'a avut nici o cunoștință despre fapt.

Când, dar, tribunalul absolvă pe inculpat pe motiv că Codul silvic nu prevede pedeapsa pentru patron, violează art. 19 din codul silvic. (Cas. II, 1871/914 «Jurispr. rom.», pag. 460).

106. - Deși, în principiu, răspunderea penală a unei infracțiuni incumbă aceluia care este autorul personal al faptului care constituie această infracțiune, însă, în cazul când autorul material a lucrat fără cunoștință și fără vreo intențiune culpabilă, în urma ordinului și instrucțiunilor primite dela patronul său, responsabilitatea penală incumbă patronului, chiar dacă delictul este faptul prepușilor săi.

Astfel fiind, tribunalul violează art. 19 din vechiul Cod silvic, când, fiind chemat a se pronunța asupra unui delict silvic imputabil personal arendașului unei moșii a Statului, iar nu în calitate de patron al prepușilor săi, absolvă pe inculpat, pe motivul eronat în fapt, că el era chemat a răspunde de faptele prepușilor săi, cari au lucrat fără știrea lui, pe când el a fost dat judecății direct și personal pentru că prin oamenii săi a săvârșit un delict silvic. (Cas. II, 2470/913 «Jurispr. rom.» pag. 13).

107. - Simplul fapt al tăierii fără drept de lemne din pădurea Statului, independent dacă tăierea s'a făcut din ordinul, ori fără știrea antreprenorului și, deci, fără să existe intenția culpabilă din parte-i, consti-

tuie un delict silvic, care supune pe antreprenor la amendă și-l obligă la restituirea lemnelor, sau, în lipsa lor, la plata valorii care este fixată prin lege la a treia parte a amenizii după tarif, precum și la plata de despăgubiri, când este cazul art. 19 din vechiul Cod silvic (art. 60 actual).

În vederea caracterului contravențional al delictului silvic, legiuitorul, prin art. 44 din vechiul Cod silvic⁹¹), autoriză pe Stat, pentru proprietățile sale, să transigă asupra despăgubirilor civile și amenizilor, înainte de a se da o hotărâre definitivă, și numai asupra despăgubirilor civile, în cazul când hotărârea este rămasă definitivă. Această autorizare de a transige, se referă, evident, la delictele silvice săvârșite, iar nu la delictele silvice ce se pot săvârși, căci numai așa înțeles și aplicat art. 44 din Codul silvic, este în armonie cu dispozițiunile art. 20 din legea administrațiunii bunurilor Statului privitoare la transacțiile ce se pot încheia de Stat și la formele de îndeplinire pentru validitatea lor.

Prin urmare, instanța de fond, când achită pe cumpărătorul unui număr de copaci, care tăiașe și alți copaci ce nu erau marcați și nu-i fuseseră vânduți, de delictul silvic ce i se impută și-l apară de despăgubirile civile ce rezultă pentru Stat din acel delict, independent de valoarea lemnelor tăiate, interpretează greșit art. 44 Cod. silvic, nesocotește principiul înscris în art. 5 din Codul silvic care oprește a se deroga prin convențiuni la legile penale și denaturează stipulațiunea din art. 7 al contractului intervenit între cumpărător și Stat. (Cas. Secții Unite 5/912 «Sept. Jurid.» pag. 427).

108. - Constatarea instanței de fond că un șef de ocol silvic făcând construcțiuni pe care el le-a crezut necesare Statului, fără autorizațiunea acestuia, a fost de bună credință, este în contradicție vădită cu stabilirea altor fapte: că a dat lemne din pădurea Statului mai mult decât valorau acele construcții, precum și că a dat lemne pentru interesele sale personale, așa că urmarea logică a acestor constatări nu poate fi că inculpatul a fost de bună credință. De altă parte, calificarea juridică dată unor asemenea fapte comise chiar de funcționarul Statului care avea în pază și privegherea sa pădurea în care s'a făcut abuzurile ce i se pun în sarcină, este greșită, căci nu poate fi vorba de un delict silvic, după cum instanța de fond pretinde, ci de delictul de abuz de încredere prevăzut de art. 330 al. II Cod. pen. Prin urmare, este casabilă după recursul Statului și a D-lui Procuror general de pe lângă Curtea de apel deciziunea instanței de fond care califică faptele de delict silvic și fără in-

⁹¹ Art. 20 din actualul Cod silvic

teres discuția motivelor de casare invocate de inculpat prin care tinde a stabili tocmai că faptul său nu constituie un delict silvic. (Cas. II, 159/912 «Sept. Jurid.» pag. 239).

109. - Simplul furt de lemne săvârșit de un particular între păduricea Statului cu arboret mărunț, prin smulgerea din rădăcini, cu ajutorul unui târnăcop, a mai multor arbori, formând câteva sarcini, constituie faptul prevăzut și pedepsit de art. 60 Cod. silvic, iar nu o defrișare, în sensul art. 12 din același cod. (Cas. II, 1560/912, «Curier. Jud.» 72/912).

110. - Ceeace constituie delictul silvic, prevăzut de art. 19 din Codul silvic este faptul tăierii sau ridicării unor lemne dintr'o pădure a Statului. Prin urmare, dacă nici nu s'au tăiat, nici nu s'au ridicat lemne dintr'o pădure, a Statului, ci s'au cauzat numai stricăciuni printr'o rea exploatare, în asemenea caz nu poate fi vorba de un delict silvic, ci de o acțiune civilă în despăgubiri contra exploatareului.

Faptul unei persoane de a primi lemne dela Stat în virtutea unui contract, cu îndatorire de a le întrebuința pentru facerea unor construcțiuni la un ocol silvic și a nu le întrebuința în modul arătat prin contract la destinațiunea pentru care acele lemne i s'au încredințat, nu poate constitui un delict silvic, în sensul art. 19 din vechiul Cod silvic, ci întrunește toate elementele delictului de abuz de încredere. Dacă însă, Procurorul general, prin recursul ce a făcut, nu formulează motivul său de casare în sensul că faptul mai sus arătat constituie un abuz de încredere, ci susține că acest fapt, este un delict silvic, decizia nu poate fi casată.

Când instanța de fond constată că un silviculor al Statului, predând un număr de arbori mai groși decât cei prevăzuți în actul de estimațiune pentru niște construcțiuni ce urmau a se face la un ocol silvic, nu a lucrat cu rea credință pentru a-și procura vreun folos din marcarea și predarea acelor copaci, ci numai prin ușurința și neglijență a adus un prejudiciu Statului, în asemenea împrejurări, nu poate fi vorba de delictul de abuz de încredere, întru cât lipsește elementul său esențial, reaua credință, (Cas. II 2295/912, «Curier. Jud.» 81/913 și «Sept. Jurid.» p. 609).

111. - Când arborii furați din pădure au fost tăiați în bucăți și lucrați, așa că este imposibil să mai fie măsurați la 1 metru și 30 cm., după cum prevede art. 60 din Codul silvic, grosimea se determină după circumferința măsurată pe tulpină. (Cas. II, 505/913 «Curier. Jud.» 40/913).

112. - Prin art. 19 și 36 din Cod. silvic, nu se cere sub pedeapsă de nulitate să se arate câte sarcini de

lemne au fost tăiate de delincuenți, așa că atunci când instanța de fond constată numărul pueților distruși, dânsa este în drept să aprecieze cantitatea lor în sarcini și să calculeze pedeapsa în raport cu numărul lor, în ce privește calcularea valorii arborilor, asemenea calcularea se face, potrivit art. 19 din Cod. silvic, numai când arborii au un diametru mai mare de doi metri, măsurat la 1 m. 30 dela suprafața solului, iar în privința arborilor mai mici, legea nearătând nici o bază de calcul, instanța de fond conform dreptului comun, este în drept să aprecieze valoarea lor și să stabilească astfel cuantumul daunelor cuvenite Statului pentru asemenea arbori (Cas. II. 2471/915 «Jurispr. rom.» 7/916).

113. - Art. 60 Cod. silvic, pedepsește pe oricine va tăia arbori de dimensiunile arătate din pădurile supuse regimului silvic indiferent de cui aparține proprietatea lor.

Prin urmare, din moment ce este constant că pădurea, în care a comis contravențiunea recurentul, este supusă regimului de exploatare silvică, dânsul nu poate fi apărat de responsabilitatea penală numai pentru că ar fi codevălmaș cu reclamanta în acea pădure. (Cas. II, 1469/922).

114. - Când unui inculpat care a săvârșit delictul prevăzut de art. 60 Cod. silvic - tăiere de arbori fără drept - constatat prin procesul-verbal dresat în cauză, i s'a aplicat, din nebagare de seamă, de către instanțele de fond art. 64, privitor la pășunarea vitelor, fiind vorba de o simplă eroare în indicarea textului care nu adus celui condamnat nici o prejudiciere, iar nu de o greșată calificare, recursul său, pe acest motiv, e neîntemeiat. (Cas. II, 1236 din 1 Iunie 1923).

ART. 61. - Oricine va smulge sau va distruge plantațiunile de pe marginea șoselelor naționale, județene, vicinale și comunale, din parcurile sau grădinile destinate unui uz public, se va pedepsi cu de trei ori amenda și cu de trei ori valoarea prevăzută la anexatele tarife.

ART. 62. - Oricine va tăia, smulge sau vătămă puieti din pepiniere, din cei crescuți în pădure sau din plantațiuni în grosime până la 2 decimetri în circumferință măsurată la suprafața pământului, se va pedepsi cu o amendă dela 25-100 lei și cu plata valorii plantelor, socotită cu 10 bani

până la 1 leu de fiecare plantă, după specia, calitatea și grosimea lor.

115. - Necesitatea de trecere prin pădure pentru a aduce vitele la adăpost nu poate fi invocată ca o cauză de forță majoră pentru a se apăra de distrugerea lăstarului de către acele vite. (Cas. II, 159/901, B. p. 271).

116. - Chestiunea dacă într'o cauză este vorba despre un delict silvic, sau despre delictul de distrugere, nefiind propusă la instanța de fond și nici dovedită la Curtea de Casație, nu poate face obiectul unui motiv de casare.

După art. 83 din Codul silvic, judecătorul de ocol judecă, în primă și ultimă instanță, delictele și contravențiunile silvice când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare și de 300 lei amendă (1500 lei după noua L. J. Ocoale) și când restituirile și despăgubirile civile reclamate nu trec peste această suma.

Faptul prevăzut de art. 62 din Codul silvic necurprinzând o pedeapsă mai mare decât cea pentru care art. 83 prevede că judecătorul de ocol judecă fără drept de apel, cartea de judecată pronunțată nu era susceptibilă de apel și, prin urmare, bine tribunalul a respins apelul ca inadmisibil. (Cas. II, 1386/913 «Jurispr. rom.» pag. 400 și «Curier. Jud.» 66/913).

116 bis. - Prin motivul de casare, recurenții susțin că procesul-verbal prin care au fost trimiși în judecată este nul, de oarece nu constată măsurătoarea puietilor metri înălțime, cum cere art. 62 Cod. silvic.

Această susținere este neîntemeiată, de oarece nici art. 62, nici art. 64 din Codul silvic, pe baza cărora au fost condamnați recurenții, nu cer ca puietii distruși să aibă o anumită înălțime, ci numai ca ei să aibă o circumferință de 2 dcm. la suprafața pământului. Recurenții mai susțin că procesul-verbal nu constată proprietatea vitelor și că nu există dovezi.

Recurenții însă nu pot deduce pentru prima dată înaintea Curții de Casație, un asemenea mijloc de apărare (Cas. II, 2628/922).

ART. 63. - Dispozițiunile art. 60, în ce privește amenda și art. 59 în ce privește despăgubirea, se aplică și la creșterea, secuirea, ciopârțirea, cojirea, zdrelirea, rupearea arborilor și a vârfulor ori a crăcilor lor principale.

ART. 64⁹². - Proprietarul vitelor cari se vor găsi pășunând, fără drept, în păduri în

⁹² Art. 23 din vechiul Cod silvic modificat

vârstă mai mare de 10 ani, sau în poenele acestor păduri, se va pedepsi cu o amendă după cum urmează: 0,50 lei pentru o oaie sau un miel; 1,50 lei pentru un porc sau purcel; 2 lei pentru un cal, un măgar, un catâr, o vită mare cornută, un vițel sau un mânz; 3 lei pentru un bivol, o capră sau un ied. Dacă pădurea va fi mai tânără de 10 ani amenda va fi îndoită.

Aceeaș pedeapsă se va aplica arendașilor și exploatatorilor cari introduc vite în pădure în contra condițiilor statornicite prin contractele lor de arendare sau de exploatare, precum și contravenienților la dispozițiunile art. 15, 16 și 17 din prezenta lege.

Proprietarul pădurii, care a permis pășunarea în contra dispozițiilor art. 15, 16 și 17 se va pedepsi de asemenea, însă cu amenda îndoită⁹³).

Proprietarul vitelor cari se vor găsi în pepinieră sau în plantațiuni mai tinere de 10 ani, în parcurile sau grădinile destinate unui uz public, se va pedepsi cu amenda întreită. Toți delicuenții de mai sus vor fi condamnați și la despăgubiri, conform art. 59⁹⁴).

117. - Reaua voință și intențiunea frauduloasă în delictul silvice. Simplul fapt al introducerii de vite în pădurile supuse regimului silvic, se pedepsește conform art. 64 din noul Cod silvic (art. 23 din vechea lege), chiar dacă nu există rea voință sau intenție, frauduloasă, afară de cazurile de forță majoră. Trebuie însă stabilit că vitele au fost introduse de persoanele cărora li se impută delictul. În acest sens s'a fixat sub vechea lege și jurisprudența instanțelor noastre judecătorești⁹⁵.

⁹³ Introdus de Comitet. deleg. Camerei.

⁹⁴ Idem.

⁹⁵ Trib. Dolj II, 5 Iunie/05 «Dreptul» 59/1895; Cas. II, 45/96, «Dreptul» 29/96; Cas. II, 518 și 511/99, «Dreptul» 2/900, Cas. S.U. 1/900, «Dreptul» 16/900; Cas. S.U. 7/900, «Dreptul» 43/900, cum și o sumă de decizii ale Casației din anii 1884-1892. Contra: Cas. 14 Noemvrie/88, 16 Ian./85, 2 Dec./91 și 16 Sept./92. (V. «Dreptul» 59/95); idem Cas. II, 964/900, B.p. 1877/900.

Considerând, se rostește Tribunalul Dolj, că legiuitorul a voit să curme devastarea pădurilor, care au o înrăurire binefăcătoare asupra bogăției economice a țării, că nu s'ar mai putea pune capăt stricăciunilor ce fac vitele pășunând, dacă introducătorii lor, cu cuget rău sau numai din neîngrijire, s'ar pune totdeauna la adăpostul teoriei «intențiunii doloase», susținând că, deoarece nu au fost prinși în flagrant delict de introducerea vitelor, ei nu sunt răspunzători, că nenumărați ar fi acei introducători îndemânați cari, ducând pe furiș vitele în pădure, s'ar întoarce acasă liniștiți și siguri de impunitate. Considerând că dacă s'ar admite teoria «intențiunii doloase», atunci numai introducătorii prinși în flagrant delict ar fi supuși pedepsei din art. 23 Codul silvic și atunci ce înțeles ar mai avea art. 39, care distinge între procesele-verbale, constatând flagrantul delict și făcând probă până la înscrierea în falș și celelalte procese-verbale, care pot fi combătute cu probe contrarii?

Considerând că este flagrant delict atunci când delicuentul e prins asupra faptului adică în specie, introducându-se vitele, și că, potrivit art. 36 al. I, procesul-verbal de flagrant – delict, trebuie să fie iscălit de delicuent sau să conțină mențiunea refuzului, că prin urmare decâte ori delicuentul nu este prins asupra faptului, poate comite delictul silvic prin simplul fapt că a introdus vitele fără să fie văzut, sau le-a lăsat să intre în pădure, căci numai astfel se pot înțelege simplele procese-verbale de constatare supuse potrivit art. 36. probei contrarii. A se mai consulta și judicioasele observațiuni de Gr. Maniu asupra art. 23 Codul silvic «Dreptul» 29/26. Maniu face o paralelă între art. 23 și art. 199 corespunzător din Codul forestier francez, după care aproape a reprodus Codul nostru silvic și aprobând în totul interpretarea dată de Înalta Curte, găsește că chestiunea a dat loc la discuțiune numai că din cauză că legiuitorul român a tradus rău expresiunile: les proprietaires d'animaux trouves, etc., din textul art. 199 fr. Prin cuvintele: oricine va introduce, etc., cu care începe art. 23 din Codul silvic românesc și prin urmare, câtuși de puțin legiuitorul nostru silvic n'a intenționat să reveze asupra acestui punct.

118 – Caracterul despăgubirilor cuvenite Statului decurgând din infracțiunea pedepsită de art. 64. Acest articol prevede că toți delicuenții, la cari se referă, vor fi condamnați și la despăgubiri conform art. 59.

Art. 59 se rostește că delicuenții vor fi condamnați atât la plata valorii materialului lemnos, cât și la despăgubiri civile.

Combinând ambele texte, interpretarea lor

rațională nu poate fi decât că, prin cuvântul «despăgubiri» nu se înțeleg despăgubirile civile în sensul comun, ci atât valoarea materialului distrus, care reprezintă daunele intrinseci, cât și despăgubirile extrinseci care constituie paguba pricinuită prin nimicirea materialului independent de valoarea lui propriuzisă, cum ar fi cazul când s'a distrus «un arbore secular ce adumbrea o suprafață întinsă în fața unui restaurant dintr'un parc⁹⁶⁾» sau de aiurea, de a cărui umbră binefăcătoare se bucurau vizitatorii și care pagubă poate fi mult mai mare, uneori, decât valoarea materialului în sine⁹⁷⁾.

Art. 59 prevede că amenda și valoarea vor fi acelea stabilite de lege sau prin tarifele anexate la ea.

Tarifele însă cuprind prețuri numai pentru arborii în circumferință de la 2 dm, în sus.

De aici se naște discuție, cum se vor stabili daunele pentru arborii de o dimensiune inferioară acestor mărimi.

Deoarece art. 59 prevede că se vor pronunța despăgubirile indicate și de textele legii, se va aplica art. 62 care regulează despăgubirea, în cazul când stricăciunile sunt produse prin fapta omului, nefiind nici o rațiune a distinge între acest caz și acela când stricăciunea este produsă de animal⁹⁸⁾.

În orice alte cazuri, în cari nici legea și nici tarifele ei nu stabilesc cifra despăgubirilor, ca de pildă, când e vorba de valoarea materialului ierbos sau de ușoare deteriorări cari ar aduce o mică întârziere în desvoltarea puieților, se vor acorda numai despăgubiri, cu caracterul de «despăgubiri civile» în sensul dreptului comun⁹⁹⁾. Vezi și jurisprudențele care urmează.

118 bis. - Art 64 Codul silvic, după ce arată pe deapsa amendei ce urmează a se aplica delicuenților și modul în care ea are a fi calculată, prin alineatul final, adaugă că delicuenții vor fi condamnați și la despăgubiri, conform art. 59. Prin urmare, relativ la despăgubiri, legiuitorul raportându-se la art. 59, iar acest articol arătând că delicuenții și contravenienții, pe lângă pedepse, se mai condamnă atât la valoarea materialului cât și la despăgubiri civile, de aci rezultă că prin cuvântul despăgubiri din art 64 se înțelege atât despăgubirile civile cât și valoarea materialului, pentru că și acestea nu sunt decât tot niște despăgubiri și, dar, trebuiesc cuprinse în termenul de despăgubiri întrebuițat de legiuitor prin art. 64.

Prin urmare, violează art. 64 din Codul silvic tri-

bunalul, când apără pe delicvent de condamnarea la valoarea materialului, argumentând că acest text nu prevede valoarea materialului. (Cas. II, 351/912, «Curier Judec.» 29/912).

Quantumul despăgubirilor e lăsat la aprecierea instanțelor de fond, în ce privește însă amenzile și valoarea materialelor se aplică codul silvic și tarifele. (Cas. II, 802/922).

118.ter. - Potrivit art. 64 C. silvic, delicuenții nu pot fi condamnați și la valoarea materialului lemnos, ci numai la despăgubiri civile, pentru că acest text nu trimite la art. 59 — care prevede ambele feluri de condamnări — decât în ce privește despăgubirile civile. (Trib. Dolj II, 19 Septembrie 1918, în majoritate, după divergență).

Observațiune. Această interpretare e eronată pentru că nesocotește principiile generale în materie de daune, la care, legiuitorul silvic nu și-a manifestat cătuș de puțin intenția sa de a deroga.

Dacă art. 64 întrebuițează termenii «despăgubiri civile», ele trebuiesc luate în larg, atât cu privire la valoarea intrinsecă a lucrului - *damnum emergens* - adică valoarea materialului lemnos, cât și la valoarea lui extrinsecă - *lucrum cessans* - daune pe care Statul suferindu-le, are dreptul la reparațiunea lor, potrivit principiului pus de art. 998, combinat cu art. 1084 și urm. Codul civil.

Deci, prin aceste expresii, trebuie să se înțeleagă repararea integrală a prejudiciului ocazional, după cum reiese și din lucrările pregătitoare ale legii silvice, când s-au adus unele modificări proiectului de lege și o ușoară modificare în dispoziția textelor, fără a se urmări aducerea vreunei atingeri principiilor generale, ci numai ca principiul desdăunării să îmbrățișeze toate delicturile și contravențiunile silvice. Așa se explică noua redacțiune a textului art. 59, cu sfera de aplicare recunoscută, în acelaș sens, de Curtea noastră supremă, prin deciziunea din 1912, citită mai sus¹⁰⁰⁾.

119. - Dacă un inculpat, având și calitatea de pădurar al Statului, a păscut oile sale într'un lăstar din pădurea Statului, stricându-l cu desăvârșire, acest fapt intră în prevederile dispozițiilor art. 64 al. 2 C. silvic, iar nu ale art. 322 și 323 din codul penal, deoarece calitatea de pădurar a infractorului nu schimbă natura delictului. În acest sens concluziunile noastre, ca minister public, într'un conflict negativ de competență, între judele de ocol și tribunal, rezolvat de Curtea noastră supremă prin retrimiteria afacerii spre a fi judecată de judele de ocol (Cas. II,

⁹⁶ ... 111

⁹⁷ ... 111

⁹⁸ ... 111

⁹⁹ ... 111

¹⁰⁰ Cpr., mai pe larg, Al.B. Ilescu într-un judicios articol publicat „Curier Jud.” 2/920.

13 Oct 1919).

119.bis. - Introducerea de vite în păduri constituie un delict și este pedepsită numai în cazul când pășunarea în păduri este oprită, iar nu și atunci când ea este permisă sub oarecare condiții fixate prin învoială. (Cas. II, 431/900, B. p. 717).

120. - Faptul de a introduce vite într'o pădure supusă regimului silvic, chiar când este comis de agenții silvici, cade sub prevederile art. 23 din Codul silvic, care nu face nicio distincție între delictul comis de agenții silvici, sau de particulari. Prin urmare, acest fapt este de competența judecătorului de ocol de a fi judecat. (Cas. II, 3150/910, «Jurisprudența», 35/910).

Această interpretare se aplică agenților silvici, dacă sunt proprietarii vitelor, și sub noua lege silvică.

121. - Art. 64 din noul Cod silvic derogând dela dispozițiile art. 23 din vechiul cod, pedepsește numai pe proprietarii vitelor găsite pășunând fără drept în pădurile supuse regimului silvic.

După dispozițiile art. 2 al. 1 C. pen., infracțiunile săvârșite în timpul legiurii celei vechi se pedepsesc după acea legiuire, iar când pedepsele prevăzute de legea în vigoare vor fi mai ușoare, se aplică aceste din urmă, deci cu drept cuvânt tribunalul a pronunțat achitarea unor inculpați cari nu erau proprietarii vitelor pentru o infracțiune săvârșită sub imperiul vechiului Cod silvic, întru cât infracțiunea săvârșită de ei nu mai este prevăzută de codicele actual și, ca atare, conf. art. 2 al. ult. C. pen., nu se pedepsește. (C. Galați, II, 23 Noemvrie 1911).

122. - Art. 64 din Codul silvic pedepsește cu aceeași pedeapsă, nu numai pe proprietarul vitelor care se vor găsi pășunând, fără drept, în pădurile supuse regimului silvic, dar și pe arendașii și exploataorii cari introduc vite în pădure, în contra condițiilor statornicite prin contractele de arendare sau de exploatare.

Prin urmare, numai cu violarea acestui articol, tribunalul achită pe președintele unei bănci populare, care a învoit, fără autorizația ministerului, locuitorilor, de a pășuna vite în pădurea statului, luată în exploatare de către Bancă. (Cas. II, 871, 872 și 873/913 «Jurispr. rom.» pag. 346 și «Curier. Jud.» 49/913).

123. - Din combinațiunea art. 64 cu art. 15, 16 și 17 Cod. silvic, rezultă că, nu numai proprietarii vitelor care se vor găsi pășunând fără drept, dar și arendașii și exploataorii, cari dețin prin contracte de arendare oarecare drepturi dela proprietari, precum și orice alt contravenient, cum ar fi prepușii acestora, sunt pasi-

bili de amenda prevăzută de lege, în caz de pășunat fără drept. Dacă în partea întâia a art. 64 se vorbește numai de proprietarii vitelor, aceasta este din cauza că legea a prevăzut ceea ce se întâmplă mai des, fără însă a limita răspunderea la infracțiunile silvice, numai față de aceste persoane.

Așa fiind, tribunalul violează aceste texte când achită pe inculpați pe motiv că art. 64 C. silvic pedepsește numai pe proprietarii vitelor, nu și pe păzitorii lor. De asemenea, instanța de fond comite exces de putere, când constatarea sa că delincuenții sunt păzitorii vitelor, iar nu proprietarii lor, nu se întemeiază pe nici o probă legală și este în contradicție cu actele dresate în cauză, necombătute de delincuenți. (Cas. II, 957/912 «Sept. Jurid.» pag. 364 și «Curier. Jud.» 68/912).

V. și Jurispr. dela art. 60 și 62.

ART. 65. - Acei cari, fără autorizarea proprietarului, vor face săpături în păduri sau în poienile din păduri, pentru a scoate nisip, pământ, brazda de iarbă, pietriș sau alte produse minerale, se vor pedepsi cu o amendă de 10 lei de căruță conținând asemenea materii, de 5 lei pentru sarcina de vite și 2 lei pentru sarcina de om, independent de despăgubiri¹⁰¹).

ART. 66. - Se vor pedepsi cu amenda dela 100-500 lei aceia cari, fără autorizarea proprietarului, vor stabili în interiorul pădurii cuptoare pentru fabricarea varului, fabrici de cărămidă sau de olane, ferăstrae sau alte industrii.

Construcțiunile făcute pentru asemenea fabrici sau industrii se vor desființa în baza unei ordonanțe a judecătorului de ocol, iar contravenienții vor fi condamnați și la despăgubiri¹⁰²).

ART. 67. - Este oprit a scutura, a strânge sau a ridica spre a-și însuși, fără drept, ghinda, jirul, rânza sau alte fructe, semințe, sau producțiuni ale pădurilor, ori ale terenurilor din perimetrul pădurilor.

¹⁰¹ Expresii adăugite idem. Amenzile sunt înzecite. V. nota de sub art. 59 și de la pg. 5.

¹⁰² Expresii adăugite idem. Amenzile sunt înzecite. V. art. 59 nota.

Contravenienții se vor pedepsi cu amendă prevăzută la art. 65 și la despăgubiri.

124. - Faptul tăierii unor tufe și cosirii fânului de pe proprietatea altuia nu constituie delictul de distrugere de hotar prevăzut de art. 355, ci cel prevăzut și pedepsit de art. 352 codul penal, care conform art. 53 din legea judecătorilor de pace, intră în competența acestor instanțe a-1 judeca. (Cas. II, 562/906, B. p. 338).

124 bis. - Fânul nefiind considerat ca produsul unei păduri, faptul de a cosi fân de pe proprietatea Statului nu constituie un delict silvic, ci un delict de drept comun pentru care agenții silvici nu sunt competenți să instrumenteze. (Cas. Vacanțelor, 1701/906, B. p. 1282). Contra: Cas. II, 297/906, B. p. 565).

ART. 68. - Acel care va găsi în pădure sau în marginea ei, rămășițe de un foc, care nu este încă stins, este dator să ia măsuri de a-l stinge complet; iar dacă va vedea că pădurea a luat foc într'un punct oarecare, el este obligat să dea de știre celor cari locuiesc în casa cea mai apropiată în drumul său. Aceștia, la rândul lor, sunt obligați a vesti imediat pe notarul comunei, de care aparține pădurea unde s'a ivit incendiul, sau autoritatea cea mai apropiată precum și pe proprietarul pădurii, sau pe prepușii lui, spre a lua măsuri de stingerea focului. Orice abatere va fi pedepsită cu o amendă dela 5-20 lei¹⁰³.

ART. 69. - Acei, cari vor aprinde foc în pădure sau în jurul ei, la o distanță de 100 metri; acei cari vor depune în pădure materii expuse focului ca: fân, paie, coceni, etc., vor fi pedepsiți cu o amendă dela 50-200 lei, fără prejudiciul pedepselor prevăzute în codul penal și a despăgubirilor datorite¹⁰⁴.

Este însă permis a se depozita materii de felul celor de mai sus, necesare pentru hrana vitelor întrebuințate în exploatarea

¹⁰³ Amendă înzecită astăzi. Cpr. art. 59, nota și pag. 5 nota.

¹⁰⁴ Expresiuni adăugite de Comitet. deleg. Camerei. Amendă s'a înzecit. V. nota de mai sus.

pădurii și a se face foc în păduri în locurile destinație pentru stână și numai pentru trebuințele ei, în părțile locuite de pădurari, de tăietori de lemne și alți lucrători în pădurile în exploatare, de către agenții silvici aflați în lucrări, precum și de către acei cari iau parte la vânători. Ei vor îngriji ca să-l stingă la plecarea lor, sub pedeapsă de a fi supuși la amendă prevăzută la alin. 1 al acestui articol.

125. - Faptul de a pune foc la pădurile supuse regimului silvic prin neglijența de a arunca țigări nestinse în pădure, constituie un delict silvic de competența judecătorilor de ocol a-1 judeca. (Cas. II, 389/901, B. p. 739): V. și art. 70.

126. - Faptul de a construi un cuptor pentru fabricarea varului în apropierea unor păduri ale statului nu cade sub prevederile art. 66 și 69 din Codul silvic, care opresc numai a se construi în interiorul pădurii cuptoare pentru fabricarea varului, cum și de a aprinde focul în pădure sau în jurul ei la o distanță de 100 metri.

Din împrejurarea că, la exploatarea cuptorului de var, care este construit în afara de raza pădurii statului, se face foc pentru a se încălzi cuptorul, nu se poate numai decât conchide că a asemenea fapt s'ar subsuma în art. 69. căci acest text de lege oprește aprinderea focului, iar nu și construcțiunea de cuptoare de var, când ele sunt așezate în afară de raza pădurii, (Cas. II, 1845/913 «Curier Jud.» 78/913 și «Jurispr. rom.» p. 494).

ART. 70. - Acela care, prin neglijența sa, a provocat un incendiu într'o pădure, va fi pedepsit cu închisoare dela 5 la 15 zile. Afară de aceasta el va fi condamnat la plata daunelor suferite de proprietarul pădurii. Dacă însă, prin măsurile ce va fi luat a reușit să oprească incendiul fără să fi cauzat vre-o pagubă, el va fi scutit de orice pedeapsă.

127. - Faptul de a intra într'o pădure a statului, a aprinde țigări și a le arunca nestinse din care cauză s'a aprins paiușul și au ars câțiva arbori, constituie un delict silvic, prevăzut și pedepsit de art. 25 din

vechiul Cod. silvic (art. 70 din noul Cod silvic) de competența judeului de ocol de a-l judeca (Cas. II, B. p. 1901, p. 740, Barozzi, I, p. 337).

V. și jurispr. de mai sus.

Art. 70 Cod. silvic nu prevede decât pedeapsa închisorii și condamnarea la daunele cauzate proprietarului, deci greșit; șeful ocolului silvic a cerut în concluziunile sale ca delincenții să fie condamnați la pedeapsa amendei, pe care nu o prevede menționatul articol, în speță, neputând fi aplicabil art. 60 Cod. silvic, care prevede amenda numai pentru infracțiunile anume cuprinse în el.

Potrivit art. 83 Cod. silvic, judecătorul de ocol judecă, cu drept de apel la tribunal, delictele pedepsite de Codul silvic, oricât de mare ar fi suma despăgubirilor cerute de oarece nu o limitează, ca în amenzi.

127 bis. - Art. 70 neprescriind ca pedeapsă decât închisoarea și daunele cerute de proprietar, instanța competentă de a judeca această afacere, potrivit art. 83 Cod. silvic, este judecătoria de ocol. (Cas. II, 2217/921).

ART. 71. - Acela care cu voință va fi pus focul unei păduri va fi supus la pedepsele specificate în art. 358-364 inclusiv din Codul penal, după distincțiunile prevăzute în aceste articole, precum și la despăgubiri¹⁰⁵.

D-I B. Păltineanu: D-le ministru, fiindcă voiți să dați pedepse speciale și eficace pentru a împiedica delict- ele de incendiu la păduri, cred că ați putea profita da ocaziunea ca în art.

81 incendiul de păduri să-l deferiți instanțelor ordina- re, fiindcă după dreptul comun incendiile se judecă de Curțile de jurați.

D-I C. Cernescu: Cred că propunerea făcută de d- l Păltineanu este inadmisibilă și motivul este foarte simplu: după sistemul d-lui Păltineanu ar fi să stabilim două feluri de crime, unele care ar fi comise după Codul silvic și care ar fi de competența tribunalelor ordina- re și alte de drept comun, de competența Curților cu jurați, ceea ce nu se poate.

D-I AL. Constantinescu, ministrul domeniilor : D-lor, nu pot primi propunerea d-lui Pălti- neanu, fiindcă aci se spune că acel care pune foc este pedepsit, conform articolelor 358 până la 364 din Codul penal, prin urmare după regulile Codului penal, dela care nu putem deroga prin această lege specială. Se pune la vot art. 71 și se primește.

ART. 72. Pășunatul vitelor, în locul unde pădurile au fost distruse prin incendiu, este oprit în timp de 10 ani dela data când incendiul a avut loc, proprietarul vitelor găsite la pășunat fiind supus la amenda prevăzută de art. 64; iar în caz dacă se va fi pricinuit distrugerea în parte sau în total a pădurii, va fi pedepsit cu amenda, dela art. 62. Aceasta independent de despăgubirile cuvenite proprietarului, conform art. 59; iar cel ce va distruge sau va fura tăblițe, stâlpi de parchetație, sau servind la fixarea perimetrului pădurii, etc., precum și orice alte inscripțiuni aflate în pădure, se va pe- depsi cu o amendă dela 5-25 lei, plus valoarea acelor obiecte¹⁰⁶.

ART. 73. - Acei cari vor fi contrafăcut sau falsificat ciocanele servind la marca- rea arborilor, sau cari vor fi uzat de cio- cane contrafăcute sau falsificate; acei cari își vor fi procurat, fără drept, ciocane adevărate și vor fi făcut cu ele o aplicare sau o întrebuințare păgubitoare intereselor sau drepturilor proprietarilor de păduri, vor fi pedepsiți cu închisoare dela o lună la șase luni, independent de despăgubiri¹⁰⁷.

ART. 74. - Acei cari vor fi comis delic- tele și contravențiunile prevăzute dela art. 60 până la 67 inclusiv și 72, vor fi supuși la o pedeapsă îndoită și la o închisoare dela cinci zile până la o lună;

- a) În caz de recidivă, prin comiterea unui nou delict sau contravențiune, în timp de un an dela ultima condamnare a delincen- tului sau contravenientului;
- b) În caz de cumul de delict- e sau de contravențiuni;
- c) Când tăierea s'a făcut cu ferăstrăul;
- d) Când infracțiunea a avut loc între apusul

¹⁰⁶ Rândurile finale începând de la: iar în caz dacă se va fi pricinuit etc., au fost adăugite de Comitet. deleg. Senatului. Amenda e înzecită. V. art. 59 nota..

¹⁰⁷ Expresiuni adăugite de Comitet. deleg. Camerei.

¹⁰⁵ Expresiuni adăugite de Comitet. deleg. Camerei.

și răsăritul soarelui;

e) Când comiterea infracțiunii s'a făcut de mai multe persoane constituite în bandă sau armate.

ART. 75. - Sustragerea de lemne lucrate, sau așezate teancuri sau stive, aflate în perimetrul pădurii, sau în depozite, magazii sau curți, se va pedepsi cu închisoare dela cinci zile până la o lună, independent de plata valorii și despăgubirilor¹⁰⁸).

V. jurispr. dela art. 78.

ART. 76. - Funcționarii publici, cari vor fi provocat, ajutat, înlesnit, sau participat la comiterea unui delict silvic, vor fi pedepsiți cu maximul amenzilor prevăzute mai sus și cu închisoarea de la trei luni până la un an și solidari pentru valoarea despăgubirilor.

Secțiunea II: Urmărirea delictelor silvice

ART. 77. Agenții silvici ai Stalului, ai județelor, ai comunelor, ai așezămintelor publice și de binefacere, precum și agenții silvici ai proprietarilor particulari, recunoscuți de ministerul agriculturii și al domeniilor, sunt obligați să constate și să urmărească toate delictele comise în pădurile date în supravegherea lor.

Ei sunt ținuti a lua instrumentele cari au servit la comiterea delictului, precum și vitele ce s'au găsit pășunând în contra dispozițiilor acestei legi și a le da în paza primarului comunei celei mai apropiate. Ei vor putea, însoțiți de notarul comunei, urmări obiectele ridicate de delicuenți chiar și în curți, grădini, magazii, etc., sau și în alte locuri unde vor fi transportate și a le ridica, predându-le primăriei respective. Notarul va fi dator să asiste la această

¹⁰⁸ Modificat astfel de Comitet. deleg. Senatului Expresiunea „Despăgubirilor” adăugită de Comitet. deleg. Camerei. Proiectul prevedea o închisoare de la 3 luni la 2 ani și amendă de la 100-1000 lei, conf. Art. 309 C. penal.

lucrare și să semneze procesul-verbal de constatări făcute¹⁰⁹).

Primarul, după cererea proprietarului, va restitui vitele aduse la primărie, dacă acesta va plăti cheltuelile făcute cu paza și întreținerea lor, fiind totdeodată dator a constata identitatea proprietarului acestor vite.

128. - Răspunderea pădurarilor de lipsurile din pădure. Art. 77 face răspunzători pe pădurari de orice lipsă din pădure, pe de altă parte, tot acestora li s'a dat calitatea de a constata furtul, ceace e împotriva principiilor de drept. Pentru ca pădurarul să nu fie obligat să plătească în bani lemnele furate, el va fi nevoit să inventeze un infractor, ceace nu-i va fi greu, cu ajutorul legii silvice însăși.

În adevăr, art. 77 acorda pădurarilor facultatea de a lăsa lemnele sustrate în posesiunea delicuenților. Pădurarii pot imagina un flagrant delict de furt, prevăzând în procesul-verbal de constatare că au lăsat lemnele la delicvenți, iar dacă pretind că au fost prinși cu lemnele în pădure, că aceștia au fugit. Ori, fiind vorba de un flagrant delict, procesele-verbale dresate de pădurari se cred până la inscripția în falș. În chipul acesta pădurarii pot scăpa de răspundere, abuzând de puterea lor, în dauna populațiunii dela sate.

Pădurarii, spune un magistrat, fiind lipsiți de cultură și de scrupule și având o asemenea extraordinară armă la îndemână, își răsbună și abuzează¹¹⁰.

129. - În art. 58 din Codul silvic se prevede că poliția silvică în pădurile supuse regimului silvic se va face, în afară de agenții silvici ai statului, și de alte persoane anume arătate, între care ofițerii, subofițerii, caporalii și soldații grăniceri. Aceștia având deopotrivă dreptul pe care-l au agenții silvici enumerați în art. 55 C. silvic, de a face poliția pădurilor supuse regimului silvic, acest drept implică pe acela de a face urmărirea și constatării contravențiilor comise în acele păduri, iar acest drept nu le este ridicat prin art. 77 și 78 din Codul silvic.

¹⁰⁹ Modificat astfel de Comitet. deleg. Senatului. Proiectul mai prevede ca agenții silvici nu se puteau introduce în case fără autorizarea judecătorului de ocol sau administratorului de plasă.

¹¹⁰ Dem. G. Teodorescu „De ce se calcă legile” în „Curier. Jud.” 3/916, unde face și unele propuneri de legiferare pentru stărpirea furturilor săvârșite de țărani, consistând în măsuri prielnice pentru cumpărarea de aceștia a lemnului necesare pentru foc și organizarea pazei pădurilor.

Astfel fiind, numai cu violarea citatelor articole, tribunalul a anulat procesul-verbal de constatarea contravențiunii, încheiat de șeful pichetului de grăniceri și a achitat pe contravenient, sub cuvânt că grănicerii nu sunt competenți a constata și urmări asemenea contravențiuni. (Cas. II, 849/915 «Jurispr. Rom.» 21/915 și «Curier. Jud.» 54/915). V. și art. 58.

130. - Din combinațiunea art. 77 și 81 din Codul silvic, de sub secțiunea II Cap. VII, intitulată «Urmărirea delictelor silvice», rezultă că delictele și contravențiunile la legea silvică se constată prin procese-verbale dresate de agenții silvici ai Statului, ai județelor, comunelor etc., recunoscuți de ministerul agriculturii și domeniilor.

Nici un text de lege nu prevede că jandarmii au dreptul de a urmări delictele și contravențiunile la Codul silvic. Dacă art. 58 enumără în al. b, pe lângă agenții silvici ai Statului și cei recunoscuți de minister, acest text însă are de obiect de a determina numai cari sunt funcționarii însărcinați de a face poliția silvică în pădurile supuse regimului silvic, ceea ce rezultă din însăș primul alineat al articolului, însă de aci nu se poate deduce că ei au dreptul de a urmări infracțiunile prevăzute în Codul silvic.

Prin urmare, numai prin violarea legii, recurentul a fost condamnat pe baza unui proces-verbal dresat de jandarm, căruia legea nu-i conferă acest drept. (Cas. II, 2812/922, «Jurispr. rom.» 6/923). V. și art. 58.

ART. 78. - Agenții silvici ai Statului, agenții instituțiilor prevăzute la art. 2, alin. a, b, și d, și agenții recunoscuți, însărcinați cu paza și poliția pădurilor supuse regimului silvic vor avea dreptul să ceară direct ajutorul forței publice pentru urmărirea și reprimarea delictelor și contravențiilor silvice, precum și pentru căutarea și luarea înapoi a lemnelor tăiate în delict, vândute sau cumpărate în fraudă.

În cazuri de flagrant-delict, toți agenții prevăzuți la art. 55 sunt datori a constata faptele cel mult în 24 ore dela comiterea delictului și, în caz de imposibilitate materială, cel mai târziu în trei zile dela săvârșirea faptului, încheind proces-verbal semnat de dâșșii, de delicuenți și de

doi, martori. În caz de refuz din partea delicuenților de a semna, se va face mențiune despre aceasta în procesul-verbal. Toți acești agenți vor avea dreptul, în caz când delictul ar fi pedepsit cu închisoare, să ceară ajutorul forței publice spre a aresta pe delicuenții necunoscuți și a-i duce la arestul comunei celei mai apropiate. În acest caz, însă, agentul este dator ca, în cel mult 24 ore, să înainteze actele încheiate judecătorului de ocol respectiv¹¹¹⁾, care se va pronunța asupra liberării delicuentului cel mult în termen de două zile libere.

131. - Vechiul Cod silvic (art. 36 și urm.) nu prevedea condițiile de formă a proceselor-verbale de constatare în cazuri de flagrant delict. Legea specială tăcând, dispozițiile ei se complectau cu rândurile Codului de procedură penală, după care, pentru ca asemenea procese-verbale să facă o probă nediscutată în justiție, trebuie întocmită în observarea strictă a tuturor formalităților cerute de acest Cod (art. 41).

Dispozițiunile acestui din urmă text nu mai sunt aplicabile sub noul Cod silvic care prevede expres, prin art. 78, condițiile și formele sub care se pot forma procesele verbale, în cazuri flagrante, printre care nu figurează și îndatorirea pentru agentul constatator¹¹²⁾ și martori a semna fiecare foaie a procesului verbal¹¹³⁾.

132. - Când delictul silvic s'a comis sub imperiul vechiului Cod silvic, fondul dreptului și mijloacele de probațiune nu pot fi regulate decât după legea în vigoare în timpul când faptul a luat naștere; altfel se violează principiul neretroactivității legilor consa-

¹¹¹ Această îndatorire pentru agent a fost prevăzută de Comitetul deleg. Camerei.

¹¹² Art. 41 pr. pen. vorbește numai de procuror, textul e însă aplicabil, pentru aceeași rațiune, și agenților auxiliari ai ministerului public, din momentul ce legea atribuie proceselor verbale dresate de aceștia în cazuri flagrante o putere probantă până la inscripția în falș. De altfel art. 47 din aceeași procedură, în asemenea cazuri, se referă expres la formula și regulile aplicabile ministerului public. În materie silvică, art. 78 ne cerând de cât o parte din formele art. 41 pr. pen., procesele verbale dresate de agenții silvici pot fi combătute prin probă contrarie, numai în caz de observare a formelor limitativ cerute în lucrarea noastră.

¹¹³ Sub vechiul cod silvic, art. 41 pr. pen. își avea o aplicare în întregime. Cpr. trib. Covurluii II, 1196/907 «Noul Cod de ședință Jud. de ocol» 1908 p. 738.

crat de art. 1 Cod. civ., și de art. 2 al. 1. Cod penal.

Astfel, după art. 36 din vechiul Cod silvic, nu se cerea ca procesele-verbale de consta-tarea unui flagrant delict să fie făcute în asistența a 2 martori, după cum cere art. 78 din noul cod silvic din 8 Aprilie 1910, și, numai cu violarea sus arătatului principiu de drept, instanța de fond a anulat procesul-verbal pe motiv că n'ar fi semnat și de 2 martori. (Cas. II, 823/912 «Sept. Jurid.» pag. 350 și «Curier. Jud.» 41/912 și 24/913).

133. - După art. 78 Codul silvic, în caz de flagrant delict, agenții sunt datori a constata faptul cel mult în 24 ore dela comiterea delictului, și, în caz de imposibilitate materială, cel mai târziu în trei zile dela săvârșirea faptului, încheind proces-verbal semnat de dâșșii, delicuenții și doi martori.

După acest text, nu se face nici o deosebire între cazul când faptul se constată în 24 ore, sau în trei zile dela săvârșirea lui; în ambele aceste cazuri, procesul-verbal trebuie a fi semnat de cei arătați de lege, între cari și doi martori.

Așa fiind, cu drept cuvânt tribunalul anulează un proces-verbal care constată un flagrant delict în 24 ore dela comiterea lui, pentru că procesul-verbal nu este semnat de doi martori. (Cas. II, 129/913, «Jurispr. rom.» pag. 206).

134. - Întru cât procesul-verbal dresat în cauză de pădurar, este un proces-verbal de flagrant delict silvic și întru cât el nu este semnat de doi martori asistenți, cum cere art. 78 din Codul silvic, tribunalul anulând acest proces-verbal, departe de a viola vreun text de lege, a făcut, din contră, o bună aplicațiune a art. 78 și 82 al. 2 din Cod. silvic (Cas. II, 2147/922).

135. - Art. 82 alin. II prevede ca justiția în nici un caz nu poate anula pentru vicii de formă decât numai procesele-verbale referitoare la flagrant delict, care urmează a fi întocmite conform art. 78.

Considerând că în speță procesul-verbal încheiat de șeful ocolului silvic, nu este semnat de unul din delicuenți și nici nu face mențiune că a fost chemat să semneze și că a refuzat; că însă în ce privește pe celălalt delicuent procesul-verbal constată că, fiind chemat să semneze, a refuzat să se prezinte.

De aci rezultă că, dacă pentru primul delicuent I. Simionescu procesul-verbal este anulabil și nu-i poate fi opus, însă, celui d'al doilea, care a fost lipsă la ambele instanțe, procesul-verbal de flagrant delict, conținând mențiunea de îndeplinirea formalității de chemare, îi este opozabil.

Instanța de fond deci a violat art. 78 din Codul silvic și a comis un exces de putere anulând procesul-verbal față de ambii delicuenți. (Cas. II, 731/922).

136. - Tribunalul ia ca bază a sentinței sale de condamnare procesul-verbal dresat de gardianul silvic al pădurii Statului Bascovele, prin care constată că în noaptea zilei de 26 spre 27 Maiu 1920, după asfințitul soarelui, pe la orele 11, a surprins pe recurent încărcând într'o căruță doi metri lemne de esență fag și stejar.

Întru cât faptele constatate de gardianul silvic au avut loc numai în cursul zilei de 26 Maiu, procesul-verbal a fost bine datat pe această zi și nu era necesar să se formeze un alt proces-verbal de continuarea cercetărilor pentru ziua următoare.

Faptul fiind constat prin procesul-verbal de flagrant delict, mai sus menționat, și acest proces-verbal făcând credință în justiție până la inscripția în fals, cu drept cuvânt tribunalul a respins proba testimonială invocată de recurent în combaterea lui.

Tribunalul mai constată, din procesul-verbal al gardianului silvic, că recurentul a furat din pădure 2 metri din lemnele tăiate și așezate în teanc, astfel cum prevede art. 75 Cod. silvic ; deci, bine a condamnat, pe recurent la pedeapsa închisorii prevăzută de acest text, iar nu la aceea a amendei edictată de art. 60 Cod. silvic numai pentru ridicarea arborilor ce nu sunt așezați în teancuri. (Cas. II. 931/922).

V. și Jurispr. de la art. 58, 77 și 81.

ART. 79. - Când delicuentul se va opune, ultragia sau amenința pe agentul silvic, va fi pedepsit cu închisoare dela cinci zile până la o lună; iar în caz când delicuentul îl va lovi, va fi pedepsit cu închisoare dela una până la șase luni¹¹⁴.

136. - Din combinațiunea art. 77 și urm. și 79 C. silvic reiese că pădurarii, fie de pe pădurile Statului, fie cele particulare, supuse regimului silvic, au calitatea de agenți silvici, în drept a constata infracțiunile săvârșite în pădurile supuse supravegherii lor. Ca atare, faptul de ultraj suferit de aceștia intră în prevederile art. 79 C. silvic, iar nu al art. 183 C. pen. O speță de această natură s'a prezentat înaintea Curții noastre supreme, cu prilejul recursului făcut contra sentinței unui tribunal prin care inculpații au fost condamnați conform art. 183 C. pen. Deoarece, delictele prevăzute de ambele texte cuprind aceleleaș elemente constitutive, diferind numai pedeapsa aplicabilă, ambele fiind tot de competența judelei de ocol, iar inculpaților li s'au aplicat numai pedeapsa

¹¹⁴ Aceste text a fost introdus de Comitet. deleg. Senatului

amenzii, recursul lor a fost respins ca lipsit de interes. (Cas. II, 12 Martie 1919).

ART. 80. - Lemnele tăiate se vor restitui proprietarului lor; iar ferăstraiele, bardele și orice alte instrumente cari vor fi servit la comiterea delictului, găsite asupra delicuenților sau a complicilor lor, precum și zăloagele luate, vor fi confiscate și vândute în folosul săracilor din comuna unde s'a dat în păstrare aceste obiecte.

ART. 81. - Delictele și contravențiunile la prezenta lege, cari nu se referă la flagrant delict, se vor constata prin procese-verbale, dresate de agentul silvic al locului unde s'a comis delictul sau contravențiunea, în urma chemării delicuentului pe cale administrativă. Procesul-verbal se va semna de agent, de notarul comunei respective și de delicuent dacă va voi; iar dacă nu, se va face mențiune de neprezentarea sa, sau de refuzul său de a semna.

Procese verbale de constatare, în cazuri de flagrant-delict, fac probă deplină până la înscriserea lor în fals; celelalte procese-verbale vor fi crezute până la proba contrarie.

Desb. S. D-I P. Missir: D-le ministru, d-voastră ziceți aici că procesele verbale de constatare în cazurile de flagrant delict fac probă deplină până la înscriserea lor în fals.

Nu vi se pare că aceasta este excesiv?

De ce nu lăsați pe toate în regula generală? Sunteți d-voastră siguri că aveți agenți așa de conștiincioși încât să nu se întâmple greșeli omenești posibile, astfel ca să fie prea mult dispoziția ca procesele-verbale ale lor să facă probă până la înscriserea în fals?

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: D-le Missir, în acest punct nu este nici o inovație. Mai întâiu este teoria generală și apoi este și teoria actualului Cod silvic.

O voce: A dat loc la abuzuri.

D-I Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Când am prins pe un delicuent asupra faptului, atunci este flagrant delict, și prin urmare actul de constatare face dovadă până la înscriserea în fals. Când însă este vorba de un caz care nu este flagrant delict rămâne părților dreptul de a dovedi contrariul de cele conținute în

procesul-verbal, și de aceea textul articolului face distincțiune între cazul de flagrant delict și între cazurile celelalte de constatarea delictelor și numai în cazuri de flagrant delict procesul-verbal de constatarea delictului face dovadă până la înscriserea în fals, iar în celelalte cazuri se poate face proba contrarie.

Dar la acest articol v'ași ruga să binevoiti să adăogăm numai câteva cuvinte la sfârșitul aliniatului întâiu după cuvintele: «se va face mențiune de refuzul său» să se adauge: «le a semna sau de a nu voi». Adausul acesta face mai clară dispozițiunea legii în cazul când a venit și a refuzat să semneze procesul-verbal.

Se pune la vot art. 81 cu modificarea propusă de d-l ministru al agriculturii și se primește.

137. - Când din procesul-verbal dresat la localitate nu rezultă probe de culpabilitate, în greutatea delicuentului, este inutil a mai amâna procesul pentru a se chema ca martori chiar acele persoane care redactaseră procesul-verbal, deoarece ei nu puteau face alta decât să confirme cele arătate prin acel proces-verbal. (Cas. II, 1882 B. p. 982, Barozzi IV, p. 169).

138. - Când, independent de nulitatea de care ar fi atins procesul-verbal pentru constatarea delictului silvic, inculpatul mărturisește faptul în audiență, această mărturisire constituind o probă de existența delictului care poate avea de efect condamnarea, iar nu achitarea, instanța de fond comite o omisiune esențială când nu ține seamă de mărturisirea inculpatului și-l achită pe motiv că procesul-verbal de constatare ar fi nul. (Cas. II, 956/907, B. p. 903 și «Dreptul» 49/907).

139. - Dacă agentul silvic constată prin procesul-verbal numai faptul tăierii unor lemne din pădurea statului, fără a stabili de cine anume este făcută acea tăiere, o asemenea constatare nu constituie un flagrant delict și, prin urmare, în contra unui asemenea act, se poate admite proba cu martori. (Cas. II, 639/905, B. p. 751).

140. - Chestiunea de a se ști dacă, într'un anumit caz, a fost sau nu flagrant delict, este o chestiune de fapt, pe care instanțele de fond sunt în drept să o aprecieze în mod suveran și constatarea lor în această privință scapă de controlul Curții de Casație, (Cas. II, 49/906, «Curier Judec.» 30/906). V. și mai jos.

141. - Dacă este adevărat că procesele-verbale de constatare în cazuri de flagrant-delict, fac probă deplină până la înscriserea în fals, totuș când, fără a se contesta cuprinsul lor în privirea expunerii faptelor, se combate însă pretențiunea unor drepturi care nu se pot stabili numai prin simple afirmări, atunci

tribunalele pot să recurgă la mijloacele ce le dă dreptul comun pentru descoperirea adevărului. (Cas. II, 294/906, B. p. 287).

141 bis. - Nulitatea procesului-verbal în materie de delict silvic, nu poate fi propusă pentru prima oară în Casație. (Cas. II, 297/906, B. p. 565).

141 ter. - În materie de delict silvic, neputința agentului constator de a încheia procesul-verbal există și în cazul când știe numai să iscălească numele său și art. 37 din vechiul Cod silvic¹¹⁵ are a se aplica și în acest caz. (Cas. S. Vacanțelor 1712/906, B. p. 1285 și No. 153 și 164 bis).

143. - Este admisibilă proba cu martori pentru combaterea constatărilor făcute de agenții silvici ai Eforiei Spitalelor civile. (Cas. I, 36/95, «Dreptul» 21/95).

144. - Procesul-verbal prin care se constată de agentul silvic incendiarea pădurii, poate fi combătut prin proba cu martori, întru cât nu se constată printr'însul un flagrant delict (Cas. II, 77/96 «Dreptul» No. 29/96), iar cestiunea de a ști dacă delictul constatat e sau nu un flagrant delict, e lăsată la aprecierea instanțelor de fond. (Cas. II, 361/900, B. p. 577).

145. - Comite un exces de putere și violează legea, și deci pronunță o hotărâre casabilă, tribunalul, când, neținând seamă de procesul-verbal ce constată un delict silvic în sarcina delicuentului, achită pe inculpat, fără ca dânsul să fi dovedit neexactitatea celor conținute în acel proces-verbal. (Cas. II, 963/900, B. p. 1376; Cas. II, 1075/900, B. p. 1508).

146. - În materie de delict silvic, când procesul-verbal constată că delicuentul a fost surprins ieșind din pădurea Statului cu căruța încărcată cu lemne și în pădure s'ar găsi arbori tăiați, de aceeași esență cu lemnele din căruța și tribunalul achită pe delicuent fără ca acesta să fi dovedit neexactitatea celor conținute în acel proces-verbal și neculpabilitatea sa, prin aceasta tribunalul comite un exces de putere și violează legea și, deci, hotărârea sa este casabilă. (Cas. II, 1033/900, B. p. 1480).

147. - Când constatarea unui delict silvic nu s'a făcut în condițiile cerute de lege, proba testimonială este admisibilă pentru dovedirea faptelor imputate delicuenților, (Cas. II, 434/900, B. p. 720/900).

¹¹⁵ Acest articol prevedea că dacă pădurarul nu știa carte, el trebuia să afirme constatarea sa înaintea primarului, a judecătorului de ocol sau a ori cărui agent al forței publice care urmau să consemne în proces verbal constatarea afirmată. Art. 37 a fost suprimat din actualul Cod silvic, față de noua dispoziție a art. 56, după care nu mai pot fi numiți pădurari decât persoane cu cunoștință de carte.

148. - Poliția silvică se exercită și de primarii comunelor rurale, ca funcționari administrativi și procesele-verbale încheiate de dânsii pentru constatarea delictelor silvice, chiar în cazul când nu e vorba de un flagrant delict, trebuie să fie crezute despre tot ce ele constată până la proba contrarie. În asemenea caz, chiar dacă s'ar admite ca funcționarii administrativi nu ar avea calitatea de a constata asemenea delikte, totuș refuzul tribunalului de a audia martori pentru dovedirea delictului, constituie un învederat exces de putere și, deci, hotărârea sa este casabilă. (Cas. II, 66/900, B. p. 98).

149. - În delictele silvice, când Statul cere proba cu martori nu ca să dovedească săvârșirea delictului de către delicuent, ci numai mărturisirea sa cu ocazia constatării, tribunalul poate respinge această probă ca inutilă, deoarece tribunalul este în dreptul său suveran de a nu se întemeia numai pe mărturisirea delicuentului făcută la primele cercetări, când acea mărturisire a retractat-o în urimă și nu coroborează cu nici o altă dovadă. (Cas. II, 1053/90.1, B. p. 1661).

150. - În materie de delict silvic, când tribunalul admite proba testimonială cerută de delicuenți și-i achită, respingând proba cu martori cerută de avocatul Statului pentru a stabili în sarcina delicuenților existența faptului constatat prin procesul-verbal, prin aceasta tribunalul comite un exces de putere și, deci, hotărârea sa este casabilă. (Cas. II, 327/901, B. p. 686; Cas. II, 111/901, B. p. 165).

151. - Procesul-verbal ce constată un flagrant delict în materie de delict silvic, face deplină dovadă până la înscrierea în falș și instanțele judecătorești nu pot admite, în asemenea caz, proba cu martori. (Cas. II, 207/901, B. p. 223; Cas. II, 161/901, B. p. 286; Cas. II, 1906 B. p. 1195 Barozzi V. p. 359).

152. - Faptul că lemnele tăiate și ridicate din pădurile Statului au fost găsite de agenții silvici la casa unui locuitor, nu constituie un flagrant delict și, în acest caz, procesul-verbal de constatare se poate combate prin martori. (Cas. II, 517/900 B. p. 845).

153. - Procesul-verbal de constatarea unui delict silvic, încheiat de un primar, după declarația unui pădurar care nu știe carte sau care atestă că delicuenții au fost prinși de dânsul în flagrant delict, face deplină probă până la înscrierea în falș, așa că contra unui asemenea act, proba contrarie nu e admisibilă. (Cas. II, 527/902, B. p. 678).

154. - În caz de flagrant delict, procesele-verbale de constatare fac probă deplină până la înscrierea în falș numai în ce privește constatările de visu ale agenților silvici referitoare la flagrantul delict,

adică pentru timpul, localitatea, tăierea și persoanele deliciente.

În ce privește, însă, chestiunea de a se ști a cui este proprietatea locului unde s'a comis tăierea, ea fiind o chestiune de drept care nu intră în competența agenților silvici a o rezolvă, atestările lor din procesul-verbal, cum că locul unde au prins pe delicuenți în flagrant delict este proprietate a Statului, pot fi combătute prin orice probă contrarie permisă de lege. (Cas. II, 955/907, B. p. 900 și «Curier. Jud.» 53/907; Cas. II, 337/907 B. p. 302; Cas. II, 973/907 B. p. 1905; idem în ce privește primul punct. Cas. II, 2185/908, B. p. 1491. Cpr. și Cas S. V. 1906 B. p. 1281 Barozzi V.).

155. - După art. 81 al. II, Codul silvic, procesele-verbale de constatare în cazuri de flagrant delict, fac probă deplină până la înscrierea în falș. După această dispoziție, proba cu martori peste cele conținute în procesul-verbal și constatate, de visu, de agent, nu este admisibilă.

Așa fiind, constatarea dintr'un proces-verbal, cum că vitele inculpatului au fost găsite pășunând într'o pădure, iar nu pe locuri neacoperite de pădure, după cum declară martorii, nu putea fi combătută cu martori, și, prin urmare, tribunalul violează citatul articol când a admis proba cu martori pentru a combate constatățile din procesul-verbal de flagrant delict. (Cas. II, 14/913 «Jurispr. rom.» pag. 173 și «Curier. Jud.» 32/913).

156. - Tribunalele sunt în drept a respinge ca neresioasă o cerere de suspendare a unui proces de delict silvic până la judecarea unui pretins drept de proprietate asupra pădurii unde s'a săvârșit delictul, când partea delicuentă nu stabilește, cu acte sau hotărâri judecătorești, dreptul de proprietate, drept ce nu poate fi dovedit eu martori. (Cas. II, 1572/907, B. p. 1233).

157. - Potrivit art. 81 al. II Cod. silvic, numai procesele-verbale de constatarea delictelor silvice în cazuri de flagrant delict fac probă deplină până la înscrierea în falș, iar conform art. 78 acelaș Cod, pentru ca asemenea procese-verbale să aibă această calitate, între altele urmează a fi semnate și de doi martori. Conform art. 82 al. II C. silvic, se pot anula pentru vicii de formă, procesele-verbale referitoare la flagrant delict. Procesele verbale prin care nu se constată cazuri ce ar constitui flagrante delict, vor fi crezute până la proba contrarie. (Trib. Olt 2267/912 «Curier Jud.» 56/912 cu o notă de I. Tanoviceanu, care critică, cu just motiv, soluția; de asemenea și C. St. Bossie «Curier. Jud.» 10/913, pe temeiul că, dacă procesul-verbal e dresat fără martori, în caz de fla-

grant delict, neprevăzându-se de lege nulitatea lui, e lipsit numai de puterea probantă până la inscripția în falș; deci poate fi combătut prin probă contrarie.

158. - În materie de delict silvic, procesul-verbal care constată un flagrant delict trebuie să fie semnat și de doi martori, cum cere art. 78 din Codul silvic; neîndeplinirea însă a acestei cerințe nu atrage nulitatea procesului-verbal, întrucât nulitatea nu este prevăzută în lege, ci atari procese-verbale nu mai au forță probantă pe care le-o atribuie prin art. 81, de a fi crezute până la înscrierea în falș, putând fi combătute prin proba contrarie. Ele, deci, fac dovadă atâta timp cât nu sunt combătute și tribunalul cu drept cuvânt se poate întemeia pe un asemenea proces-verbal, dacă inculpatul nu a cerut proba contrarie pentru a se apăra de faptul ce i-se impută. (Cas. II, 1090/912 «Curier. Jud.» 55/912 și «Sept. Jurid.» p. 430). V. și mai sus.

159. - Deși, într'un proces-verbal de constatare se văd trecute cuvintele «delict silvic» și «flagrant delict», când însă, din expunerea făcută în acel proces-verbal se constată că faptul imputat delicuentului nu este, în realitate, un delict silvic, întru cât el nu a tăiat nici un arbore din pădurea Statului, ci a ridicat numai din pădure un trunchiu de ulm din arborii vânduți de Stat la mai mulți locuitori, în asemenea caz procesul-verbal neconstatând un delict silvic, tribunalul este în drept să-l înlăture și să pronunțe achitarea, fără ca prin aceasta să violeze art. 81 din Codul silvic. (Cas. II, 2392/912 «Curier. Jud.» 9/913 și «Sept. Jurid.» p. 627).

160. - Procesele-verbale de constatarea delictelor silvice, atunci când nu constată un flagrant delict, nu pot fi crezute decât până la proba contrarie, conform art. 81 al. ultim din noul Cod silvic din 1910. Când, prin urmare, tribunalul constată că dintr'un asemenea proces-verbal nu rezultă îndeajuns probe de culpabilitate, deoarece agentul care l-a dresat, numai prin deducțiuni ajunge la concluzia că s'au sus-tras lemne lucrate din pădurea Statului, prin aceasta tribunalul nu a violat art. 81 din Codul silvic, întru cât nu a înlăturat de plano procesul-verbal de dare în judecată, ci uzând de dreptul ce-i acordă legea de a aprecia valoarea probelor produse a găsit că acel proces-verbal nu-i poate forma convingerea despre existența faptelor ce constată. (Cas. II, 3256/912, «Curieri. Jud.» 96/913).

161. - Deși, după art. 78 din Codul silvic, în caz de flagrant delict, procesul verbal de constatarea trebuie semnat, pe lângă alții, și de doi martori, însă nici acest articol și nici art. 81 din acelaș Cod nu cere ca procesul-verbal să arate că martorii nu știu carte,

când se întâmplă astfel. Ambele aceste articole cer ca procesul-verbal să facă mențiune despre refuzul delincenților de a-l semna, iar nu să menționeze și neștiința de carte a martorilor cari semnează prin punere de deget.

Prin urmare, nefiind prescrisă vreo dispoziție în Codul silvic de nulitatea procesului-verbal pentru lipsa mențiunii despre care s'a vorbit, numai cu violarea citatelor articole, tribunalul anulează un asemenea proces-verbal. (Cas. II, 13/913, «Jurispr. rom.» pag. 173 și «Curier. Jud.» 29/913).

162. - După art. 81 din Codul silvic, numai procesele-verbale de constatare în cazuri de flagrant delict făcând probă deplină până la înscrierea în fals, urmează că dacă agentul silvic a constatat delictul, fără să fi surprins pe autorul faptului, tribunalul poate aprecia că delictul a putut fi comis de un altul decât inculpatul. (Cas. II, 1844/913, «Curier. Jud.» 79/913).

163. - Actele încheiate de agentul silvic pentru constatarea unui delict silvic, făcând dovadă numai până la proba contrarie, instanțele de fond sunt în drept să se întemeieze pe expertiza admisă delincențului și, constatând că porțiunea de pădure ce dânsul a tăiat nu depășește prevederile amenajamentului și garanția de împădurire depusă, să-l achite de delict silvic ce i-se impută. (Cas. II, 2087/915 «Jurispr. rom.» 39/915).

164. - Formalitățile prescrise de art. 81 din Codul silvic sunt îndeplinite, dacă recurentul fiind invitat a semna procesul-verbal, a refuzat și mențione de acest refuz s'a făcut în procesul-verbal de constatare.

Lipsa martorilor asistenți la dresarea procesului-verbal e acoperită, dacă tribunalul constată că în aceeași zi, cu procesul-verbal al pădurarului, s'a dresat un altul de jandarm față de martorii asistenți, întru cât procesul-verbal al acestuia constată tot un flagrant delict. Recurentul necontestând validitatea lui, el a putut servi de bază sentinței tribunalului. (Cas. II, 2301 din 14 Octomvrie 1916).

164 bis. - Proces-verbal dresat, nu prin o constatare de visu, ci în urma unor declarații ale unui pădurar ce nu știe carte.

Ne fiind flagrant delict, acest proces-verbal e nul, întru cât nu e semnat de notar conform art. 81-82 legea silvică - și deci dovada cu martori e admisibilă (Cas. II, 2438/921). Vezi și jurisprudențele dela, art. 58, 77 și 78, cum și No. 141 ter.

ART. 82. - Procesele-verbale de constatarea delictelor și contravențiilor silvice

se vor trimite judecătorului de ocol sau tribunalului, după competența lor, pentru a li se da cursul legal.

Justiția în nici un caz nu poate anula pentru vicii de formă decât numai procesele-verbale referitoare la flagrant-delict¹¹⁶.

V. jurispr. de la art 78 și 81.

ART. 83.¹¹⁷ - Judecătorul de ocol judecă, în prima și ultima instanță, delictele și contravențiunile silvice, când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare și de 300 lei¹¹⁸ amendă și când restituirile și despăgubirile civile reclamate nu trec peste aceasta sumă; iar cu dreptul de apel la tribunal, când delictele sunt pedepsite cu închisoare mai mare de 15 zile și cu o amendă până la 3.000 lei¹¹⁹ și când restituirile și despăgubirile civile sunt mai mari de 300 lei¹²⁰.

165. - Ord. Min. Just. 4714/903. - A nu se mai cita nici într'un caz ca martori agenți silvici spre a nu se știrbi serviciul de pază al pădurilor, iar în caz când e nevoie de explicațiuni, a se adresa la avocații publici și la actualii titulari ai ocoalelor silvice din localitate.

166. - Ord. Min. Just. 1.987/903. - În interesul și pentru înlesnirea serviciului ocoalelor silvice: 1.) A se fixa în înțelegere cu șefii acestor ocoale una sau cel mult două zile pe lună pentru judecarea proceselor de delict silvice; 2.) A se trimite din timp acestora cărțile de judecată învestite cu formula executorie când sunt rămase definitive și a-i aviza în cazul când ele s'au apelat. V. și circulara de la art. 85.

167. - Circ. Min. Just. 23.730/908. - Prin noua legea a judecătoriilor de ocoale lărgindu-se competența acestor autorități judecătorești, majoritatea proceselor privitoare la delictele silvice săvârșite în pădurile Statului se judecă în prima și ultima instanță de judecătorii de ocoale.

Dl. ministru al agriculturii și domeniilor mă **informează că asemenea** procese fiind foarte nume-

¹¹⁶ Avest aliniat a fost introdus de Comitet. deleg. Camerei.

¹¹⁷ Modificat în ce privește cuantumul amenzei prin legea modificatoare a L. J. Ocoale din 4 Aug. 1921 (art. 53).

¹¹⁸ 1500 lei amendă, după legea modificatoare din 1920.

¹¹⁹ 15.000 lei amendă, după legea modificatoare din 1920.

¹²⁰ 1500 lei amendă, după legea modificatoare din 1921.

roase, agenții silvici însărcinați a reprezenta pe Stat înaintea judecătorilor de ocoale se găsească adesea ori în neputință de a se înfățișa, așa că zisele procese se judecă în lipsa lor.

În asemenea cazuri, unii judecători de ocoale, deși constată culpabilitatea delincvenților și îi condamnă la amendă, resping însă despăgubirile civile rezultând din actele încheiate de agenții silvici.

Această procedură fiind contrară textului și spiritului art. 23 din legea dela 4 Iunie 1892, modificatoare a art. 19 din Codul silvic (art. 59 și urm. din noul Cod silvic) și aducând însemnate prejudicii Statului prin faptul, că pe de o parte, îl privează de despăgubirile la cari are drept, iar pe de alta, se încurajează delincvenții silvici, cari devin din ce în ce mai numeroși. Departamentul intervine a se lua măsuri ca în procesele privitoare la delictele silvice judecătorii de ocoale să condamne pe delincvenți, pe lângă pedeapsa prevăzută de lege, și la despăgubirile arătate în actele încheiate cu ocaziunea constatării faptului și aceasta chiar în cazul când agentul silvic al Statului nu se va prezenta în instanță spre a pune concluziuni în acest scop.

Pentru înlăturarea târâgăniilor, d-l ministru al agriculturii și domeniilor mai intervine ca judecătorii de ocoale cari își au sediul în afară de comuna de reședință a județului să fixeze o anumită zi pe lună pentru judecarea proceselor de delictes silvice.

Comunicându-vă cele ce preced, vă atrag luarea aminte asupra acestei mijlociri spre a o avea în vedere la ocazinue.

168. - Codul silvic din 1881, alcătuit cu scopul de a corespunde unei trebuințe a țării noastre și pentru a realiza dezideratul exprimat de art. 131 al. 7 din vechea constituțiune, cum începe însăș expunerea de motive a proiectului de lege prezentat Senatului de I. C. Brătianu, prevedea în proiect (art. 43) că delictes silvice se judecă de judele de pace. Art. 43 a fost modificat în Senat după mijlocirea D-lui ministru de finanțe în sensul că trib. corecțional judecă asemenea delictes, și numai prin inadvertența din partea legiuitorului se explică amestecul judeului de pace în lege cu privire la unele atribuțiuni păstrate prin art. 37 și 38 și 41 din acel Cod. Ideea relativă la competența judeului de pace din proiectul legii silvice reapare în art. 71 al. 6 L. J. P. din, 1896, care da în competența acestuia judecarea în prima instanță a delictes silvice, când nu atrăgeau o amendă mai mare de 300 lei,¹²¹⁾ modificând, astfel, dispozițiunile

¹²¹⁾ Pentru fiecare delincuent în parte când nu există unul și același fapt delictos săvârșit de mai mulți, în care caz s'ar putea zice că ar fi solidaritate în privința amenzii. (În acest

art. 43 Codul silvic, după care aceste delictes, mai înainte, se judecau de tribunal și fără drept de apel, când nu întreceau această sumă. Deși art. 71 al. 6 era clar în această privință, totuș unii pretindeau că judecătorii de pace erau ținuti să le judece în prima și ultima instanță, întrucât conform art. 43 din Codul silvic, s'au substituit, pentru această sumă tribunalului corecțional de județ, enunțarea delictes silvice printre delictes pe care judecătorul de pace le judecă în prima instanță făcându-se prin o scăpare de vedere din partea legiuitorului din 1896. Această din urmă opiniune era neîntemeiată pentru că căuta spiritul unei dispozițiuni peste litera expresă a textului și răpia părților beneficiul celor două grade de jurisdicțiune stabilite în favoarea lor. Înalta Curte de Casațiune, care mai întâiu decisese în sensul opiniunii ce combatem, a revenit asupra acestei greșite jurisprudențe, stabilind că delictes silvice se judecă de judecatorie ca tribunal prima instanță, până la valoarea arătată prin art. 71 al. 6, ca și celelalte delictes, urmând, astfel, discuțiunea încinsă chiar prin coloanele «Dreptului» asupra acestei chestiuni¹²²⁾ e evident, însă, că, în calculul amendei, nu trebuie să între și despăgubirile civile. (Cas. II, 54/901, B. p. 122). Prin noua lege a judecătorilor de ocol, din 1908, s'a mărit competența de resort a judeului de ocol, în ultimă instanță, până la 300 lei amendă, și cu drept de apel, oridecâteori faptul atrage o amendă dela 300-3000 lei, V. asupra sporirii ulterioare a acestei competențe, cele arătate mai jos.

169. - Art. 83, relativ la competența de resort a judeului de ocol, din cauza redacției lui, dă naștere la discuție, dacă această competență e condiționată de cuantumul pedepsei prevăzută de lege sau de aceea aplicată de judele de ocol.

Art. 53 legea judecătorilor de Ocoale, înainte de modificarea adusă prin legea din 1921, care prevedea aceeaș competență, se rostea că judele de ocol se pronunță în primă și ultima instanță, asupra infracțiunilor «care nu atrag după ele o amendă mai mare de 300 lei».

Art. 83. Codul silvic, care a modificat în parte acest text, a mărit această competență; el se exprimă că judele de ocol judecă în primă și ultimă instanță delictes și contravențiunile silvice, când pedeapsa «nu trece de 15 zile închisoare și 300 lei amendă, iar sens, Cas. II, 796/901. Bul. Pag. 1234). V. și următorul dela No. 181.

¹²²⁾ În sensul nostru Cas. II, 249/901, Bul. pag. 490; Cas. S.V. 670/900. B. p. 947; Cas. II, 312/95; Cas. II, 642/95 „Dreptul” 82/95. Contra: Cas. 542/95. Mai vezi articolele D-lor N.I. Bărbulescu și I.D. Filiti „Dreptul” 85/95 și 8/96 cum și „Jurispr.” de la No. 182 și urm.

cu dreptul de apel, când delictele sunt pedepsite cu închisoarea mai mare de 15 zile și cu amendă până la 3000 lei».

Copulativul «și» e impropriu întrebuințat, deoarece pedeapsa închisorii nu se cumulează cu cea a amendei pentru determinarea competenței de resort. Legiuitorul a voit să zică că judecata va fi în primă sau ultimă instanță, după cum pedeapsa prevăzută de lege depășește sau nu, fie închisoarea până la 15 zile, fie amenda până la 3000 lei, în cazul când infracțiunea se pedepsește numai cu amendă.

Cifrele de 300 și 3000 lei din art. 83 sunt inclusive, pentru că, în materie de pedeapsă, cifrele se socotesc integral, neputându-se fracționa, după cum intră în calculul pedepsei, după principiile codului penal, ca durată de timp, dacă pedeapsa consistă în ani, luni sau zile.

Tot la principiile generale de drept, în materie penală, trebuie să ne referim spre a vedea dacă, în determinarea competenței judeului de ocol, când infracțiunea e supusă la pedeapsa amendei, trebuie să serve de bază amenda pronunțată de judecător, sau «quantumul amendei aplicabile prevăzută de lege.

Regulele de competență sunt fixe, ele nu pot suferi fluctuațiuni, după bunul plac al judecătorului, căci, în acest caz, s'ar crea o situațiune mai grea infractorului care a beneficiat de circumstanțe atenuante, tăgăduindu-i dreptul de apel, de cât celor pedepsiți mai grav de judecătorul primei instanțe.

De aceea, competența, în principiu, se determină invariabil de însăși legea care edictează pedeapsa.

O aplicare a acestui principiu găsim în art. 51 L. J. Ocoale, care prevede că competența judeului de ocol, în materie de contravențiuni în genere, se determină de pedeapsa aplicabilă, iar nu de acea aplicată sau cumpănită de judecător.

În același sens și P. Ionescu-Pastion «Adnotațiuni juridice la L. J. Ocoale» p. 237 și «Curier Jud.» 72/913; I. Tanoviceanu «Curier Jud.» 16/913 și «Revista Penitenciară» 3-5/913. Tanoviceanu observă, cu drept cuvânt, că chestiunea nici nu se poate serios discuta. O obiecțiune însă avem de adus regretului penalist, când compară acest caz cu al celor condamnați la amendă pentru furt, la care aplică regulele competenței de resort în materie silvică.

Cartea de judecată care pronunță condamnarea pentru delictul de furt e supusă totdeauna apelului, deoarece art. 53 L. J. Ocoale stabilește, pentru această infracțiune, o singură regulă de competență, prevăzând că judele de ocol se pronunță în primă instanță, indiferent dacă, prin aplicarea

circumstanțelor atenuante, închisoarea corecțională a fost înlocuită prin amendă.

Cestiunea nu se poate pune decât în infracțiunile silvice, pentru că Codul silvic face distincțiune în privința competenței de resort între condamnățiunile la amendă și cele la închisoarea dela 15 zile în sus¹²³).

Transformarea închisorii în amendă, prin aplicarea art. 60 c. pen., face să se nască discuția dacă cartea de judecată e sau nu supusă apelului, în această materie, pentru că Codul silvic prevede și o competență de ultim resort.

170. - Noua competență a judeului de ocol în materie de delict silvice. Prin legea publicată în «Monitorul Oficial» No. 97 din 4 August 1921, majorându-se competența judeului de ocol, s'a sporit această competență, în ce privește limitele de valoare și în materie de delict silvice.

Art. 53 L. J. Ocoale, modificat prin această lege, prevede că judele de ocol «judecă în ultimă instanță delictele silvice care nu atrag după ele o amendă mai mare de 1500 lei și cu drept de apel la tribunal, pe acelea care atrag o amendă până la 15.000 lei».

Cifra de 1.500 lei, care e maximum pentru competență în ultimă instanță, e cuprinsă în această din urmă competență, pentru că textul o restrânge la «o amendă mai mare de 1.500 lei», deci de 1.500 lei inclusiv.

Legiuitorul din 1921, modificând competența atribuită judeului de ocol prin art. 53 L. J. Ocoale din 1908, a scăpat din vedere că acest text fusese deja modificat prin Codul silvic din 1910 care, prin art. 83, i-a lărgit competența și cu delictele care atrag închisoarea corecțională până la 15 zile închisoare.

De sigur că intenția sa nu a fost de a-i ridica această competență, preocupat fiind numai de ma-

¹²³ Dreptul acordat judeului de ocol de a se pronunța în ultimă instanță, când delictul atrage pedeapsa închisorii până la 15 zile, ca și tendința legiuitorului de a spori continuu competența acestui magistrat, după Tanoviceanu e în paguba libertății publice. E un pas considerabil înapoi, zice același autor, în raport cu vechea competență polițienească a judeului de ocol, fiindcă nu se garantează la deajuns libertatea, averea, cinstea oamenilor. Darea, pe de altă parte în competența judeului de ocol a unor delict grave, ca furturile cari constituiau odinioară crime, înainte de legea modificatoare din 17 Februarie 1874 și cari se pot pedepsi uneori cu 10 ani închisoare constituie un pas enorm o prea bruscă transformare pentru timpul relativ scurt în care s'a făcut. Aceasta e cu atât mai anormal – fapt relevant și de noi în „Noul Codice de ședință Jud. de ocoale” I și II – cu alte delict mult mai ușoare au rămas de competența trib. de primă instanță. (Cpr. I. Tanoviceanu „Drept Penal” I. p. 353 și 355-357).

rarea ei pentru delictele susceptibile de amendă, față de deprecierea leului. Textul art. 53 L. J. Ocoale, astfel modificat, se completează în mod necesar și logic cu art. 83 din Codul silvic, textul care, în realitate, a suferit modificarea adusă prin legea din 1921.

171. - Delicuenții, în caz de recidivă, pe lângă amendă, mai sunt pasibili și de pedeapsa închisorii dela 3 zile până la 3 luni.

În acest caz, afacerea va fi supusă apelului, deoarece numai prin derogățiune la principiul celor 2 grade de jurisdicțiune ea e supusă recursului, conform art. 83, când amenda hotărâtă de lege, nu depășește 1.500 lei.

172. - Competința de judecată în contravențiunile silvice, după dreptul ungar. Această competență e prevăzută de legea XXXI din 1879. Prima instanță o constituia: 1) În județe, prim pretorii; 2) În orașe cu consiliu, primarul sau împuternicitul acestuia; 3) În capitală, primarul arondismentului. Până la amenda de 10 florini,¹²⁴ afară de prim pretor, puteau judeca și primarii comunelor rurale sau locuitorii acestora, după voința delicuentului (art. 118).

În a doua instanță: prefectul sau subprefectul, iar în lipsă primarul ori locuitorul său, asistat de 2 membri ai Comitetului economic administrativ județean, cari pot exercita dreptul de judecător, instanța fiind compusă cu procuror (art. 119).

Ca instanță de recurs, Curtea de Casație (art. 121), în cazurile specificate de art. 158.

172 bis. - Competința de judecată după dreptul rus. Delictele silvice prevăzute de legea silvică rusă din 1766 introdusă în Basarabia la anexarea ei în 1812 erau de competența judelei de pace când valoarea pagubei, nu depășea 500 ruble cu drept de apel la Congresul judecătorilor de pace (în noua organizare, după realipirea Basarabiei la patria-mamă, tribunalul, ca instanță de apel), și cu recurs la Senatul Ocărnuitor, adică la Curtea de casație (art. 291, 162 și 186 pr. civ. rusă).

Dela valoarea de 500 ruble în sus, aceste delictes se judecau de tribunalele regionale cu apel la Curte și cu recurs la Senatul Ocărnuitor. (art. 200, 743 și 792 pr. civ. rusă).

Pedepsele aplicabile erau prevăzute de Statutul pedepselor, pentru cauzele de competența judecătorilor de pace și consistau în amenzi până la 50 ruble, arest până la 3 luni sau închisoare de la 1-6 luni. (art 154-160).

Codul penal rus prevede pedepsele edictate în delictesle de competența trib. de primă instanță,

consistând în amendă egală cu valoarea lemnului însușit sau cumpărat, arest până la 6 luni sau închisoare dela 1-8 luni, după gravitatea cazurilor, (art. 822-830). V. și jurisprudența de mai jos, cum și cele arătate cu privire la legislația atât rusă, cât și ungară și austriacă, în materie silvică la pag. 7 și No. 225.

172 ler. - Când tribunalul căruia s'a deferit judecarea unui delict silvic, în urma declinării de competență a judelei de ocol, constată că el nu este decât o afacere civilă, de competența atât a judelei de ocol cât și a tribunalului, urmează a evoca fondul și judeca acțiunea atât în prima cât și în ultima instanță. (Cas. I, 250/96, «Dreptul» 58/96).

173. - Sentința, prin care tribunalul suspendă judecata unui delict silvic, până ce, pe cale civilă, se statuează cui aparține proprietatea terenului, pe care s'a comis delictul, constituie un declinator de competență cu caracterul unei sentințe definitive, care poate fi atacată cu apel, independent de hotărîrea ce este a se da asupra fondului. (Cas. S. U. 11/95, «Dreptul» 6/96).

174. - După legislațiunea noastră, spre deosebire de cea franceză, instanța corecțională chemată a judeca un delict este competentă a tranșa toate excepțiunile cu caracter civil, precum, de exemplu, existența dreptului de proprietate aparținând delicuenților, fără a mai fi nevoie de scindarea judecării. (C. Iași II din 31 Oct. /95, «Dreptul» 2/96; Cas. II 1005/901, B. p. 1540). V. și art. 84.

175. - În materie de delict, silvic părinții și stăpânii răspund penalmente pentru faptele copiilor și servitorilor¹²⁵ (Cas. II, 76/96, «Dreptul» 29/96).

176. - În materie de delict silvic, restituirea arborilor tăiați nu exclude acordarea de despăgubiri civile, deoarece, prin această restituire, nu se înlătură orice prejudiciu cauzat Statului. Instanța de fond poate, în asemenea caz, să aprecieze dacă trebuie, totuș, să acorde o despăgubire cât de minimă și a o acorda sau reduce, după împrejurări (Cas. II, 970/900, B. p. 1378 ; Cas. II, 471/901, B. p. 878; Cas. II, 126/900, B. p. 220 ; Cas. II, 602/900, B. p. 911; Cas. II, 715/99 «Dreptul» 45/900; iar neacordarea unei asemenea despăgubiri face hotărîrea casabilă. (Cas. II, 13 și 29/901. B. p. 88; idem Cas. II 199/901, B. p. 314).

177. - Delictesle silvice săvârșite de militarii aflați chiar în serviciu, se judecă de tribunalele ordinare, iar nu de consiliul de răsboiu. (Cas. II, 386/905, B. p. 904);

178. - În competența judelei de ocol de a judeca de-

¹²⁴ Această amendă corespunzând la 20 coroane a fost înzecită printr'un decret al Consiliului dirigent

¹²⁵ V. în sensul contrar A.G. Negrescu „Dreptul” 43/97. Cpr. acelaș în „Dreptul” 10 și 11/92.V. și jurisprudența dela art. 87.

lictele silvice ce atrag o condamnare la o amendă mai mare de 300 lei¹²⁶) fiind din cauza materiei, trebuie ridicată din oficiu și poate fi invocată deadreptul în Casație. (Cas. II, 249/901, B. p. 490).

179. - Delictul silvic comis de un militar, potrivit art. 264 din Codul justiției militare, se judecă de judecătorul de ocol. (Cas. II, 169/900, B. p. 260; Cas. II, 1552/919, «Jurispr. rom.» 1/920; (Cas. II, 546/922)).

179 bis. - În materie de delict silvic, când judecata, pentru a reduce cuantumul despăgubirilor civile cerute de Stat, se mărginește numai a declara că ele sunt prea mari, fără a motiva pentru ce sumă cerută este prea mare, prin aceasta comite un exces de putere și pronunță o hotărâre nemotivată și, deci, casabilă. (Cas. II, 570/901, B. p. 1027).

180. - Deși, după legea Judec. de Ocoale din 1908, nu există drept de apel în materie de delict silvic, când amenda este mai mică de 300 lei, însă când un asemenea apel se găsea pendinte la tribunal, la 1 Maiu 1908, data aplicării legii judec. de ocoale, acel apel avea a fi judecat de tribunal, conform art. 122 din legea sus citată. (Cas. II, 51/909 «Curier Judec.» 57/909).

Aceeași interpretare se impune și în cazurile în care s'a majorat competența în ultimă instanță a judelei de ocol, prin L. J. ocoale modificată în 1920.

181. - În delictelor silvice, în cari au luat parte mai mulți indivizi, pedeapsa fiind individuală și neexistând vreo legătură între delincuenți, competența are a fi regulată după amenda care privește pe fiecare inculpat în parte, căci fiecare răspunde separat de faptele sale, de care are a-și da seama personal.

Prin urmare, dacă amenda fiecărui delincuent nu trece de 300 lei (1500 lei după noua lege a Judec. de Ocoale, judele de ocol este competent a judeca afacerea, conform rânduelilor legii judecătorilor de pace. (Cas. II, 1058/905, B. p. 1244; Cas. II. 105/906, B. p. 93; Cas. II, 1140/907, B. p. 1107; Cas. II, 113/907, B. p. 80; Cas. II. 842/908 «Jurisprudența» 13/908 și B. p. 681). V. și jurispr. art. 89.

182. - Prin art. 83 din Codul silvic se prevede că judecătorul de ocol judecă, în primă și ultimă instanță, delictele și contravențiunile silvice, când pedeapsa nu trece de 15 zile închisoare și de 300 lei amendă și când restituirile și despăgubirile civile, reclamate nu trec peste această sumă. (1500 lei după legea actuală). Când, dar, e constatat că delictul silvic imputat la doi inculpați atrăgea după sine pentru amândoi, o amendă mai mică de 300 lei (1500 lei după noua L. J. Ocoale), iar restituirile și

¹²⁶ 15.000 lei, după legea jud.ocoale modificată în 1921.

despăgubirile reclamate nu întreceau această sumă, cartea de judecată au era susceptibilă de apel și, prin urmare, bine tribunalul a respins ca inadmisibil apelul inculpaților. (Cas. II, 624/915 «Jurispr. rom.» 18/915).

183. - Când pedeapsa de aplicat pentru un delict silvic și despăgubirile civile reclamate nu trec de 300 lei amendă și 300 lei despăgubiri civile¹²⁷, acest delict, conform art. 83 din Codul silvic, este de competența judecătorului de ocol a fi judecat, în primă și ultimă instanță.

Prin facerea recursului de către partea civilă, tribunalul evocând întreaga instanță, a judecat procesul de asemenea în primă și ultimă instanță, după regulile competenței sale, întru cât motivul pentru care se atacase cartea de judecată consistă în omisiunea judecătorului de ocol de a se pronunța asupra despăgubirilor civile, iar nu pentru necompetința judecătorului de ocol de a judeca în asemenea delict.

Sentința tribunalului, prin care statuează în fond, în urma admiterii recursului în contra unei cărți de judecată dată în primă și ultimă instanță, este definitivă și, ca atare, recursul în Casație făcut în contra unei asemenea sentințe este inadmisibil, (Cas. II, 97/914 «Jurispr. rom.» pag. 143).

184.- Din actul estimativ format de silvicultor, constatându-se că amenda aplicată delincuenților pentru arborii tăiați din pădurea Statului nu trece de 300 lei, contravențiunea e de competența judelei de ocol, potrivit art. 83 din Codul silvic. (Cas. II, 2149 din 3 Octomvrie 1916, pe cale de regulament de competență¹²⁸).

185. - Legea nu pune îndatorire tribunalului, când judecă ca instanță de apel, să invoace din oficiu mijloacele de apărare, iar îndatorirea pusă judecătorului de ocol, prin art. 83 din legea respectivă, nu se poate întinde decât la afacerile civile purtate în fața celui judecător, nu și în apel, la tribunal.

Prin urmare, tribunalul a făcut o bună aplicațiune a legii când a condamnat pe inculpați pe baza procesului-verbal de flagrant delict silvic, făcut sub toate formele cerute de lege și n'a făcut o omisiune esențială dacă nu le-a pus în vedere, posibilitatea înscrierii în falș contra celui proces-verbal. (Cas.

¹²⁷ 1500 lei, după actuala L. J. Ocoale.

¹²⁸ În speță, judele de ocol își declinase competența de a judeca, pe motic că delictul e indivizibil fiind prevăzut de art. 74 din Codul silvic iar valoarea despăgubirilor cerute de la toți inculpații fiind mai mari de 3000 lei (15.000 lei, după noua L. J. Ocoale) afacerea era de competența tribunalului.

II, 2950/915 «Jurispr. rom.» 3/916).

185 bis. - Potrivit art. 83 Codul silvic comb. cu art. 53 L. J. Ocoale, modificat la 4 August 1921, judecătorii de ocol judecă delicturile silvice în primă și ultimă instanță când pedeapsa amendei, care e personală și distinctă, și restituirile, fiecare în parte, iar nu global nu depășesc suma de 1.500 lei. (Cas. II, Iunie 1923). Un al doilea recurs la Casație, sub acest raport, e inadmisibil (Cas. II, 547/922).

186. - Din actele cauzei se constată că faptul imputat inculpatului s'a petrecut în Basarabia înainte de 15 Aprilie 1921, adică când se aplică în această provincie Codul silvic rus.

Potrivit art. 761 din Codul silvic rus, toate abaterile la dispozițiunile acestui Cod se pedepsesc conform codurilor penale ruse;

Potrivit art. 1 și 158 al. 3, comb. cu 155 din statutul pedepselor, acei cari având autorizație a tăia într'o pădure a Statului, face tăiere peste câtimea de copaci hotărâtă, dacă prisosul de tăiere se socotește peste zece la sută, se vor pedepsi, pentru întâia dată până la amenda de 50 ruble, de către judecătorul de ocol;

Considerând, în speță, că întrucât Naum Bravermann a tăiat lemne din pădurea Statului cu 1120 steri mai mult decât prevedea autorizația, potrivit textelor mai sus menționate are a fi judecat de judecătoria de ocol, independent de quantumul despăgubirilor cerute, cari nu au nici o influență asupra pedepsei edictate de lege.

Regulând competența, afacerea a fost trimisă judecătoriei de ocol, spre judecare. (Cas. II, 1974/922),

V. și jurispr. dela art. 62, 67 și 70.

ART. 84. - Dacă în instanța de judecată delicventul sau contravenientul ar pretinde vreun drept de proprietate, coproprietate sau orice alt drept real asupra pădurii în care delictul sau contravențiunea a fost comisă, afirmațiunea sa nu poate fi ținută în seama decât atunci când ea va fi bazată pe titluri sau pe o posesiune dovedită și numai când dreptul invocat ar fi de natură a ridica faptului caracterul de delict sau contravențiune.

În cazul când judecata ar chibzui că afirmațiunile delicventului sau contravenientului prezintă oarecare seriozitate, ea

va fixa un termen scurt înăuntrul căruia acești trebuie să intente acțiunea civilă tinzând la stabilirea drepturilor lor.

Dacă la acest termen dănzii nu vor prezenta dovada intentării acestei acțiuni, sau dacă se va constata din parte-le străgăniri în judecata ei, instanța penală va procede la judecarea delictului sau contravențiunii fără a ține seamă de pretinsele lor drepturi.

Circ. Min. Justiției 5100/902. - Se atrage atențiunea asupra deciziei Casației II, 254/86, B. p. 560, care decide că codevălmașii cu Statul care fac tăieri de arbori în pădurile stăpânite, în devălmășie, săvârșesc un delict silvic chiar dacă sunt în indiviziune (Art. 3 al. 3, Codul silvic). V. și jurispr. dela art. 83.

187. - Deși, prin art. 3 al. 3 din Codul silvic, se prevede că pădurile posedate de particulari în codevălmașie cu Statul sunt supuse regimului silvic, totuși nu li se aplică acest regim decât după îndeplinirea formalităților prescrise de art. 15 și 16 din menționatul Cod, prin facerea unui tablou, în care să se arate pădurile supuse acelu regim și publicarea acestui tablou în «Monitorul Oficial». Prin urmare, inculpatul, care a tăiat lemne dintr'o pădure ce are în codevălmașie cu Statul, nu se pedepsește, când se constată că acea pădure nu este trecută într'un tablou publicat în «Monitorul Oficial» ca pădure stăpânită în codevălmașie cu Statul. (Cas. II, 453/902 B. p. 585).

188. - După art. 84 din Codul silvic, delicuenții cari pretind un drept de proprietate asupra pădurii, unde s'a săvârșit delictul silvic, trebuie să prezinte titluri de proprietate ori o posesiune dovedită cu hotărâre judecătorească.

Astfel, un certificat cu care se dovedește că s'a introdus acțiunea posesorie la judecătoria de ocol contra delicuenților, nu poate înlocui dovada cerută de art. 34 din Codul silvic.

Art. 7 din Codul silvic impune și pedepsește numai pe proprietari sau pe exploatorii arendași să facă amenajamentul pădurii.

Prin urmare, când delicuenții nu sunt nici proprietari, nici exploatori, nu pot fi obligați a îndeplini cerințele art. 7 sus citat.

Deși, după vechiul regulament al Codului silvic, cei ce pretindeau un drept de proprietate asupra unei păduri aveau dreptul să taie din pădurea în

devălmășie pentru trebuințele lor casnice, însă acest regulament fiind abrogat odată cu vechiul Cod silvic, este fără interes a se mai cerceta dacă tăierea s'a făcut de delicuenți pentru trebuințele lor casnice, întrucât vechiul regulament nu mai este în vigoare. (Jud. I. C.-Lung, 225/912 «Curier. Jud.» 27/912).

189 - Dreptul de proprietate invocat de către un inculpat pentru flagrant delict silvic, asupra unui nuc aflat în marginea pădurii Statului și a ogorului său, constituie o chestiune prejudicială de judecată după art. 84 din noul codice silvic, care obligă pe judecător să suspende acțiunea publică până la judecarea acțiunii private, într'un termen scurt acordat inculpatului. (Jud. II, Vaslui, 15 Oct. 1913 «Curier. Jud.» 22/913).

190. - Deși potrivit art. 84 din Codul silvic, dacă în instanța de judecată delicuentul sau contravenientul ar pretinde vreun drept de proprietate, coproprietate, sau orice alt drept real asupra pădurii în care delictul sau contravențiunea a fost comisă, afirmațiunea sa nu poate fi ținută în seamă, decât atunci când ea va fi bazată pe titluri sau o posesiune dovedită și numai când dreptul invocat ar fi de natură a ridica faptului caracterul de delict sau contravențiune; mai departe acest articol adaugă că, în cazul când judecata ar chibzui că afirmațiunea delicuentului sau contravenientului prezintă oarecare seriozitate, ea va fixa un termen scurt înăuntrul căruia aceștia trebuie să intențeze acțiune civilă tinzând la stabilirea drepturilor lor;

Când, dar, tribunalul n'a refuzat să ia în cercetare pretențiunea delicuentului că este proprietar asupra pădurii în care a comis delictul, dar, în vedere că preținsul lui drept de proprietate nu era bazat pe titluri de proprietate, sau pe o posesiune dovedită, tribunalul n'a suspendat judecata procesului penal, pe baza unei simple afirmațiuni, ci, apreciind, a găsit că acea afirmațiune nu poate fi ținută în seamă, în asemenea caz tribunalul, procedând la judecata delictului, n'a comis nici un exces de putere și n'a violat art. 84 Cod. silvic. (Cas. II, 1668/914 «Jurispr. rom.» pag. 459)

191. - Când instanța de fond, caracterizând afacerea, găsește că ea întrunește caracterele unui litigiu civil, iar nu penal și, în consecință, achită pe delicuent de faptul că a tăiat niște arbori dintr'o pădure supusă regimului silvic, deoarece a constatat că delicuentul n'a fost de rea credință, în asemenea caz, instanța de fond nu dă o greșită interpretare art. 84 din Codul silvic, când respinge cererea de suspendare a acțiunii publice ca inutilă, întru cât dreptul de proprietate ales de partea civilă nu putea să conducă în mod

neapărat la condamnarea delicuentului și numai în atare caz art. 84 citat își poate găsi aplicațiunea. (Cas. II, 896/914 «Jurispr. rom.» Pag. 334).

192. - Recurenții cerând proba cu martori spre a dovedi că locul de unde au tăiat lemne e proprietatea lor, iar nu a Statului, tribunalul le-a respins această cerere, întru cât li s'a acordat și la prima instanță un termen pentru ca, în conformitate cu art. 84 Cod silvic să facă dovada că au intentat proces Statului pentru proprietatea pământului defrișat, și întrucât dovada proprietății pe altă cale nu este admisibilă.

Considerând, că din momentul ce instanța de fond a arătat în mod suficient motivele cari a determinat-o să nu amâne afacerea, și să nu admită dovada solicitată care constituie o apărare chiar asupra fondului însuș, nu s'a violat dreptul de apărare, al recurenților, tribunalul uzând de dreptul său de apreciere suverană, care scapă cenzurei acestei înalte Curți.

De altfel, din sentința supusă recursului nu se constată ca recurenții au cerut cuvântul după respingerea probei cu martori, și că tribunalul nu l-a acordat.

Așa fiind tribunalul nu a comis nici omisiunea esențială pretinsa de recurent. (Cas. II, 547/922).

ART. 85. - Agenții silvici superiori ai Statului și ai celorlalte instituțiuni prevăzute la art. 1, alin. a, au dreptul de a intenta acțiuni, de a face opozițiune, apel și recurs înaintea instanțelor judecătorești, pentru amenzi, valoarea materialului și despăgubiri civile, precum și a susține aceste acțiuni.

În caz când Statul și celelalte instituțiuni dela art. 1, alin. a, n'ar fi reprezentate înaintea instanțelor judecătorești printr'un avocat sau un agent silvic, judecătorul va fi dator a lua în considerare actele scrise prezentate și procesele-verbale de constatarea delictului, pentru ca, aplicând delicuentului sau contravenientului pedeapsa amenzii sau închisorii, să-l condamne în același timp la valoare și despăgubiri civile.

Circ. Minist. Justiției 21752/910. - Șefii ocoalelor silvice raportează ministerului agriculturii și domeniilor că pentru susținerea proceselor de delict silvice, sunt nevoiți să se prezinte la judecătorii

îndeplăte una de alta cu zeci de kilometri și astfel să părăsească lucrările ce cad în atribuțiunile lor.

În interesul serviciului, zisul departament intervine prin adresa NO. 68358/910 ca, pentru judecarea proceselor în chestiune, judecătorii să fixeze câte o singură zi pe lună de fiecare ocol silvic, și de este posibil, să dea precăderea acelor procese.

Comunicându-vă cele ce preced, vă rog să luați măsuri ca, pe cât va fi cu putință, să se aducă la îndeplinire cererea ce ni se face de ministrul agriculturii și domeniilor.

V. și circulările dela art. 83.

193. - În materie de contravenție la legea silvică, ca și în materie de contravenție la legea pescuitului și a vâmilor, reprezentantul Statului reprezintă nu numai interesele civile, ci are și exercițiul acțiunii publice și poate propune în limitele procedurii penale, tot ce este necesar pentru dovedirea acțiunii publice. Prin urmare, pe cale de opoziție în apel, reprezentantul Statului poate să ceară a se admite proba cu martori spre a dovedi culpabilitatea inculpatului, iar dacă instanța de fond respinge ca inadmisibilă o asemenea cerere, violează principiul de mai sus. (Cas. II, 425/902, B. P. 566). V. și jurispr. de mai jos.

194. - Dacă Statul, în procesele silvice, nu este reprezentat prin avocatul său public, nu mai poate opoza hotărârea dată în lipsă, deoarece ministrul public, în baza art. 19 din vechiul cod a reprezentat și interesele Statului, putând pune concluziuni și pentru despăgubirile civile. (Cas. II, 142/98, «Dreptul» 41/98; trib. Prahova, «Dreptul» 78/97; idem pe motivul că Statul nu se poate constitui pentru întâia oară parte civilă în apel, Cas. II, 346/901, B. p. 708). Contră: Statul poate uza de calea opozițiunii pentru infracțiunile la legea silvică comise în pădurile sale. (Cas. II, 283/900. «Dreptul» 47/900; Cas. II, 220/901, B. p. 315). Considerând, zice înalta Curte, că, după dreptul comun, dreptul de a face opozițiune îl are orice parte judecată în lipsă, afară de cazul când legea a prescrist altfel, că nicăeri nu se vede că această cale este închisă părții civile și art. 183 pr. p. citat nu prevede decât cazul când prevenitul uzează de drept; că partea civilă, având drept de a face apel, are și dreptul de a face opozițiune; că, prin urmare, Statul, pentru infracțiunile la legea silvică săvârșite în pădurea Statului, fiind și parte civilă constituită, putea și avea dreptul de a face opozițiune; că, prin urmare, tribunalul respingând ca neadmisibilă opozițiunea făcută de Stat, a comis un exces de putere și, deci, motivul fiind fondat, urmează a se admite. V. și mai jos.

195. - Din dispozițiunile art. 37 și 38 din legea pentru organizarea ministerului agriculturii și domeniilor din 28 Martie 1909 rezultă că avocații Statului din Capitală și cei din județe, numiți pe lângă serviciul contencios din acel minister, pot face ca avizul conform al consiliului de avocați aprobat de ministru, acțiuni, opozițiuni, apeluri, recursuri, etc.

Dreptul de a face apel fiind recunoscut prin art. 85 din Codul silvic, chiar și agenților superiori silvici ai Statului, nu se poate tăgădui avocaților Statului de pe lângă tribunal, care reprezintă pe Stat înaintea acelei instanțe, dreptul de a face apel în contra sentinței tribunalului pe lângă care acei avocați sunt alipiți.

Prin urmare, Curtea de Apel, respingând apelul făcut de avocatul Statului de pe lângă tribunal, pe motiv că pentru a fi regulat introdus, trebuia făcut de avocatul Statului de pe lângă Curtea de Apel, a violat sus citatul text de lege. (Cas. II, 2229/914, «Jurispr. rom.» 34/914). Aceeaș soluțiune sub imperiul legii pentru administrarea domeniilor statului din 1872 (art. 22 și 23). Cas. II, 1874/914, «Jurispr.» p. 460).

196. - În judecarea delictelor silvice, ministrul domeniilor fiind parte în proces și având dreptul de apel, urmează a I se recunoaște și dreptul de opoziție care este o cale firească și ordinară de atac, cale ce nu poate fi ridicată decât prin un anumit text de lege. Dacă legea silvică dă dreptul și procurorului chiar în lipsa ministerului de domenii, de a pune concluzii pentru despăgubirile civile convenite lui, de aci nu se poate deduce că ministrul domeniilor are a fi considerat totdeauna ca prezent și nu ar avea astfel, dreptul, de opoziție, deoarece legiuitorul, investind pe Ministerul public cu apărarea intereselor Statului, nu a avut în vedere decât a îngrași aceste interese cu mai multe garanții.

În procesele silvice, dreptul avocatului public dela prima instanță, fiind anume determinat și mărginit, el nu poate face apel dacă nu a fost autorizat de persoanele care au această cădere după legea pentru administrația domeniilor statului, ale cărei dispoziții în această privință au rămas în vigoare. (C. București, I, 217/913, «Dreptul» 69/913 și «Curier. Jud.» 61/914) Contra: relativ la primul punct, C. Craiova, II, 1801/908 «Curier. Jud.» 52/909). V. și jurispr. de mai sus.

197. - Art. 111 proc. civ. relativ la nulitățile care n'au fost invocate în limine litis, nu se aplică în penal.

Art. 85 din noul Cod silvic, arată care persoane pot face acțiuni, opozițiuni, apeluri, și nu arată și

pe avocații Statului, aceasta nu înseamnă, însă, că avocații Statului sunt excluși.

Legea de organizare a ministerului de domenii din 1909 și cea din 1872, prevăd drepturile avocaților publici.

Advocații publici au dreptul să facă apel contra sentințelor tribunalelor, în materie silvică, însă numai aceia de pe lângă Curțile de apel; în atare caz, un apel introdus de un avocat al Statului de pe lângă tribunale, trebuie respins ca făcut fără calitate. (C. Craiova, II, 87/914, «Pag. Jurid.» 123/914) V. și jurispr. de mai sus.

198. - Art. 11 al. 2 proc. pen. ridică părții civile, în caz de achitare, numai dreptul de a începe o nouă judecată la tribunalele civile, iar nu și facultatea de a uza de căile de reformare înaintea instanțelor penale.

De altă parte, din combinațiunea art. 183 și 203 proc. pen., rezultă în mod neîndoios, că dreptul de opozițiune al părții civile există atât la prima instanță cât și în apel.

Atunci când dela acest principiu comun de procedură, legiuitorul voește să deroage, el o spune în mod expres, cum a făcut-o prin art. 95 din legea judecătorilor de ocoale, ridicând dreptul de opozițiune al părților la judecătoria de ocol contra cărților de judecată susceptibile de apel.

În celelalte cazuri și în lipsă de dispozițiuni derogatorii, urmează a decide că dreptul de opozițiune al părților subsistă și nu poate fi răpit sub cuvânt că legea nu-l prevede.

Prin urmare, administrațiunea silvică având, în calitate de parte civilă, dreptul de a tace opozițiune contra sentinței dată în lipsa sa, în apel, numai prin exces de putere, prin greșită interpretare a art. 11 al. 2 proc. pen. și prin violarea art. 183 și 203 din aceeași lege, tribunalul a ridicat părții acest drept și a respins opozițiunea ca inadmisibilă, (Cas. II. 1561/914 «Jurispr. rom.» pag. 398).

199. - Prin art. 85 Cod. silvic, se dă drept agenților silvici, cum și avocaților cari reprezintă înaintea instanțelor judecătorești interesele Statului, de a susține nu numai acțiunea de despăgubiri, dar și acțiunea publică, precum și de a face apel și eventual recurs în contra sentințelor pronunțate.

De aci urmează că, prin admiterea recursului făcut în asemenea materie de avocatul Statului. Curtea de Casație statuează asupra ambelor acțiuni, astfel că instanța de trimitere este investită și cu judecarea faptului imputat inculpatul și-l poate condamna deși a fost absolvit de prima instanță de fond, a cărei hotărâre fusese casată, (Cas. II, 951/919, «Jurispr.

rom.» 23/919).

200. - Delictele silvice nu se pot constata decât de agenții și cu formele prevăzute de Codul silvic, iar nu și în urma unei acțiuni directe a părții vătămate. (Jud. Domnești-Muscel, 8 Sept. 1919, «Bulet. Trib. Muscel 2/919).

201. - Prin art. 85 C. silvic dându-se drept agenților silvici, cum și avocaților ce reprezintă înaintea instanțelor judecătorești interesele Statului, de a susține nu numai acțiunea de despăgubiri civile, ci și acțiunea publică, precum și de a face apel și eventual recurs în contra sentințelor pronunțate, de aci urmează că prin admiterea recursului făcut, în asemenea materie, de avocatul Statului, Curtea de Casație statuează nu numai asupra despăgubirilor civile, ci și asupra acțiunii publice, astfel că instanța de trimitere este investită și cu judecarea faptului imputat delicuentului și-l poate condamna dacă prima instanță de fond a cărei sentință a fost casată, îl absolve. (Cas. II, 951/919 «Curier Jud. » 31/919).

202. - În dreptul comun, după art. 6, 60, 63 și 64 pr. penală, cel ce voește a se constitui parte civilă trebuie să facă declarație formală, sau prin actul său de plângere, sau înaintea primei instanțe, până în momentul închiderii debaterilor. La această regulă de drept comun s'a făcut excepțiune în ce privește delictele silvice, prin art. 85 din Codul silvic, însă numai pentru Stat și instituțiunile dela art. 1 al. a. care sunt: Domeniul Coroanei, Casa Școalelor, Casa Bisericii, Județ, Comună, Eforia Spitalelor civile din București și Epitropia Sf. Spiridon din Iași.

Prin urmare, când este vorba de o pădure care nu aparține acestor instituțiuni, ci unui particular, despăgubirile civile nu pot fi acordate decât dacă cel vătămat printr'un delict silvic se constituie parte civilă, după cum prevăd citatele articole din procedura penală.

Când, dar, proprietarul pădurii unde s'a găsit pășunând vitele, nu și-a formulat nici o pretențiune la despăgubiri civile și nici nu s'a prezentat înaintea primei instanțe, spre a cere asemenea despăgubiri, numai cu violarea citatelor texte de lege, instanța de apel i-a acordat despăgubiri, sub cuvânt că instanțele judecătorești sunt datoare a lua în considerare procesele-verbale de constatarea delictului și a condamna pe delicent la despăgubiri civile, chiar dacă Statul sau celelalte instituțiuni n'ar fi reprezentate înaintea instanțelor judecătorești. (Cas. II, 309 și 330/914 «Jurispr. rom.» pag. 205). V. și jurisprudențele de la art. 87.

ART. 86. - Ministerul public, la tribu-

nale și Curți, va lua totdeauna concluziuni în procese de delictе sau contravențiuni silvice, atât în ceea ce privește aplicarea amenziilor, cât și a restituirii valorii și despăgubirilor civile convenite Statului și celorlalte instituțiuni prevăzute la art. 1, alin a¹²⁹).

El este obligat să facă apel sau recurs pentru restituirile (valoarea) și despăgubirile convenite Statului și celorlalte instituțiuni prevăzute la art. 1, alin. a.

203. - Deși art. 2 din legea dela 1892 prescrie că ministerul public va lua concluziuni în numele ministerului domeniilor în procesele de delictе silvice și pentru despăgubiri civile, în lipsa avocatului Statului și a agentului silvic, atunci însă când, în lipsa acestora, ministerul public se mărginește a cere numai respingerea apelului, prin aceasta nu se poate zice că ministerul domeniilor a fost reprezentat în instanță, așa că, în asemenea caz, opoziția făcută de Stat este admisibilă. (Cas. II, 881/905, B. p. 1042).

204. - După art. 2 din legea dela 4 Iunie 1892, ministerul public ia concluziuni în numele ministerului de domenii în delictе silvice, în lipsa avocatului public și a agentului silvic, dacă conchide la aplicarea pedepsei.

De aci rezultă că, atunci când ministerul public cere achitarea inculpaților, ministerul de domenii nu este reprezentat prin ministerul public; așa că, atunci, ministerul are dreptul de a face opoziție contra deciziei pronunțată în lipsa sa. (Cas. II, 410/909 «Jurisprudența» 10/909 și «Curier Judec.» 52/909). Aceeaș soluțiune, pentru cazul când ministerul public a cerut respingerea apelului făcut de Stat ca nesuștinut. (Cas. II, 2590/909 «Jurisprudența» 32/909).

205. - Când se constată că, în contra cărții de judecată prin care inculpatul a fost achitat de faptul de furt de lemne din pădurea reclamantului, nu s'a făcut apel de către Stat iar ministerul public a declarat că nu și însușește acțiunea publică introdusă de reclamant, urmează că, chiar de ar fi fost dovedit că pădurea din care s'a tăiat și furat lemne era supusă regimului silvic, nu era necesar să se mai citeze Statul la instanța de apel și, în tot cazul Statul ar fi fost în drept să se plângă de neregularitatea procedurii, prin necitarea sa, iar nu reclamantului. (Cas. II, 2913/913, «Jurispr.

¹²⁹ Expresiunile subliniate au fost introduse de Comitet. deleg. Camerei.

rom » pag. 29). V. și jurispr. dela art. 85.

ART. 87. - Bărbații, părinții, tutorii și în general toți stăpânii vor fi răspunzători pe cale civilă de delictеle și contravențiunile comise de femeile, de copiii minori și de pupiliilor lor, domiciliati cu dânsii și neînșurați, de lucrătorii, de servitorii și de alți subordonați ai lor.

Această, răspundere se va întinde la restituiri, daune și cheltueli.

206. - Tribunalul nu poate apăra de condamnățiunea valorii materialului lemnos pe chematul să răspundă civilmente de delictul silvic comis de subordonații săi, sub cuvânt că nu s'a determinat precis valoarea acelu material, deoarece, potrivit art. 87 C. silv., răspunderea stăpânilor pentru delictеle comise de subordonații lor, se întinde la restituiri, daune și cheltueli, așa că tribunalul avea să pună obligațiune părții vătămate să-și completeze elementele prejudiciului, sau să determine singur valoarea materialului lemnos, după elementele produse. (Cas. II, 3030/915 «Jurispr. rom.» 5/916). V. și jurispr. de la art 83.

ART. 88. - Judecătorii de ocoale, tribunalele și Curțile de apel sunt datoare să trimită ministerului agriculturii și al domeniilor și celorlalte instituțiuni prevăzute de art. 1, alin. a, extracte de pe cărțile de judecată, hotărârile și deciziunile lor, pentru cei în drept să poată lua măsurile necesare de încasarea sumelor ce li se datoresc.

Grefierii care nu se vor conforma acestei dispozițiuni vor fi pedepsiți cu o amendă dela 20 până la 100 lei¹³⁰.

207. - Circ. Minist. Just. 12900/900 - Se impune în vedere jud. de ocol a trimite direct și la timp șefilor de ocoale silvice extracte după cărțile de judecată pronunțate în delictеle silvice cu toate lămuririle necesare și arătate în Circ. 17782/94 și 1987/903 conf. art. 88 din lege.

208. - Ord. minist. just. 21098/906. - Referindu-se la circ. 4622 din 1903 se pune în vedere grefelor ca, ¹³⁰ Această amendă e înzecită potrivit legii de majorarea amenziilor din 23 Martie 1923. V. nota dela pag. 3 și art. 58.

odată cu luarea măsurilor de încasarea amenzilor în delictele silvice, să trimită avocaților publici sau șefilor de ocoale respective extractele pentru despăgubirile civile de urmărit.

209. – Circ. minist. Just. 15211/910 și 18875/912. - Unele autorități judecătorești înțelegând prin cuvintele « ministerul agriculturii și domeniilor » chiar administrația centrală a ministerului, iar nu pe funcționarii silvice superiori șefi ai ocoalelor silvice, cari, după lege sunt obligați să susțină acțiunile și să ia măsuri pentru încasarea amenzilor, trimit ministerului direct citațiile și extractele de hotărâri menționate mai sus.

Or, prin faptul că citațiile și extractele de hotărâri nu sunt trimise agenților sau șefilor de ocoale silvice, ci le parvin prin mijlocirea administrației centrale a ministerului, ce pricinuesc întârzieri dăunătoare statului, deoarece funcționarii în chestiune iau adesea ori cunoștință de termenele de judecată sau de hotărârile pronunțate după ce au trecut termenele legale în care acele hotărâri puteau fi atacate.

De aceea vă rog, să luați măsuri ca pe viitor citațiile sau extractele de hotărâri prevăzute în art. 88 din codul silvic să fie trimise de drept șefilor de ocoale silvice cari au sesizat instanța, conf. art. 85 din același Cod.

Art. 89. – Toate amenzile pentru delictе sau contravențiuni pronunțate pe baza acestei legi, atât pentru proprietățile Statului, instituțiilor prevăzute la art. 1 alin. a și b și ale particularilor, supuse regimului silvic, precum și toate condamnățiunile la valori și despăgubiri pentru delictе și contravențiuni comise în pădurile Statului se vor încasa în folosul ministerului de agricultură și al domeniilor; iar restituirile și despăgubirile acordate pentru delictе și contravențiuni comise în oricari alte păduri se vor încasa în folosul proprietarilor respectivi¹³¹.

Pentru realizarea amenzilor restituirilor și despăgubirilor cuvenite Statului, precum și a restituirilor și despăgubirilor cuvenite instituțiilor prevăzute la art. 1, alin. a, se

va aplica legea de urmărire a veniturilor Statului¹³².

Restituirile și despăgubirile cuvenite celorlalți proprietari se vor îndeplini conform dreptului comun.

În caz de insolabilitate a delicventului sau contravenientului, judecătoria de ocol sau tribunalul va înlocui amenda prin închisoare, socotindu-se pentru 10 lei o zi de închisoare.

Desb.S. Dl. P. Missir : D-lor, în aliniatul al doilea se zice : Pentru realizarea amenzilor restituirilor și despăgubirilor cuvenite Statului, precum și a restituirilor și despăgubirilor cuvenite instituțiilor prevăzute la art. 1, alin. a și b, se va aplica legea de urmărire a veniturilor Statului.

Vrea să zică, fără judecată fără hotărâre?

Se poate pune urmărirea înainte de a avea titlul? Așă rezultă de aci.

Să fie bine înțeles că acest articol vă dă dreptul la legea de urmărire fără a introduce nici o inovație; în sistemul legiului de astăzi d-voastră aveți în art. 1 pusă sub scutul legii silvice o întreagă categorie numeroasă de păduri, între care și păduri de ale particularilor, ale persoanelor juridice, ale moșnenilor. Și acum, dacă prin contravenție se fac acestor particulari daune, ziceți prin lege că li se dă avantajul, leei de urmărire și lor.

Dl. Al. Constantinescu, ministrul domeniilor; să-mi dați voie să explic.

Mai întâiu, când se vorbește de amenzi și despăgubiri, trebuie ca ele să fie constatate în modul cum prevedea legea, adică prin procese verbale, ca îndată ce un delict sau o contravențiune sunt constatate se încheie de către agentul care a constatat contravențiunea sau delictul un proces-verbal, care se înaintează judecătoriei competente spre a procedea la judecarea cazului.

Conform dispozițiilor art. 86, ministerul domeniilor va putea chiar după pronunțarea de hotărâri definitive să transigă.

Sumele datorite atât, în urma hotărârilor definitive cât și în urma transacțiilor încheiate constituie un patrimoniu cert al Statului pe care și-l realizează prin legea de urmărire atât pentru amenzile date de instanțele judecătorești cât și pentru sumele rezultate în urma transacțiilor încheiate.

Pentru realizarea amenzilor, restituirilor și despăgubirilor cuvenite Statului, precum și a restituirilor și despăgubirilor cuvenite instituțiilor, se va apli-

¹³¹ Expresiunile subliniate au fost introduse de Comitet. deleg. Senatului.

¹³² Aceste venituri ale Statului se administrează de un administrator și un consiliu de administrație instituit prin legea Casei Pădurilor din 30 Martie 1910.

ca legea de urmărire a veniturilor Statului, pentru că ele revin Statului, restituirile și despăgubirile înșă cunvenite celorlalți proprietari se vor îndeplini conform dreptului comun, pentru că ele se cuvin proprietarilor particulari.

Eu nu puteam să aplic dispozițiunile legii de urmărire decât pentru ceea ce se cuvine fiscalului și aceasta bine înțeles la ceea ce se cuvine, fie pe bază de hotărâri judecătorești fie pe bază de tranzacțiuni.

210. – Circ. Minist. Just. 29.381/910. - Prin art. 3 alin. f, din legea pentru înființarea Casei pădurilor, se dau acestei Case, între alte fonduri, și «sumele ce se vor încasa ca despăgubiri, amenzi sau sub orice titlu, provenite din violarea dispozițiilor Codului silvic sau a contractelor stabilite fie prin hotărâri, fie prin tranzacțiuni».

Or, după cum mă încunoștiințează ministerul agriculturii și domeniilor prin adresa No. 79.411/910 unele judecătoria când aplică amenzi pentru delict și contravenții silvice întrebunțează tot formula cerută de Codul silvic anterior, arătând că aceste amenzi sunt date «în folosul Statului», deși destinația lor este bine stabilită prin lege.

Vă rog, dar, să luați măsuri, ca pe viitor în cărțile de judecată pronunțate asupra delictelor și contravențiilor silvice amenzi și despăgubirile cunvenite Statului să se dea în folosul și pe seama Casei pădurilor (Art. 89 Cod. silvic).

În ce privește încasarea amenzilor, ministerul agriculturii și domeniilor, căruia i-am cerut informațiuni în această privință, îmi comunică, prin adresa No. 90608/910, că ea privește în mod exclusiv Casa pădurilor, care ia măsuri de executare prin mijlocirea șefilor de ocoale respectivi.

În acest scop, ca și pentru motivele indicate în circulara 15271/910 veți trimite regulat șefilor de ocoale silvice cari au seizat instanța extractele de hotărâri prevăzute de art. 88 din Codul silvic.

211. - Circ. Minist. Just. 15261/911 și 21866/911. - Regulele după cari au a se urmări și încasa amenzi pronunțate în folosul Statului prin hotărâri judecătorești și cari se administrează de către ministerul justiției sunt concretizate în art. 98 din regulamentul legii judecătorilor de ocol.

Ministerul agriculturii și domeniilor (Administrația Casei pădurilor) intervine, prin adresa No. 18496, ca să se procedeze și în ce privește urmărirea amenzilor pronunțate asupra delictelor silvice, tot asemenea ca pentru amenzi administrate de ministerul justiției, cu singura deosebire că administrațiile financiare să trimită Casei pădurilor, iar nu ministerului justiției, unul din exemplarele tabloului vizat de administra-

torii financiari, și tot Casei pădurilor să comunice apoi științele privitoare la încasarea amenzilor sau constatarea insolabilității condamnaților.

Acest mod de procedare se va aplica nu numai pentru amenzi pronunțate asupra delictelor silvice ce au fost săvârșite în pădurile Statului, ci și pentru cele săvârșite în pădurile particularilor sau diferitelor instituțiuni, întru cât aceste amenzi sunt și ele pronunțate tot în folosul Casei pădurilor conform art. 3 din legea ei constitutivă și art. 89 din Codul silvic.

Vă rog, dar, să luați măsuri ca, pentru amenzi provenind din delictele silvice, să se întocmească tablouri lunare separate, arătând administrațiilor financiare proveniența lor și să vegheați ca executarea să se efectueze în chipul arătat mai sus.

212. - Insolabilitatea condamnaților la o amendă mai mică de 25 lei. Dacă se poate preface în închiisoare. Deslegare ministerială. Art. 40 din vechiul cod silvic, abrogat în felul cum era redactat, da loc la discuțiune, dacă se poate preface în închiisoare amenda condamnaților insolabili când este mai mică de 25 de lei. D-l Jude al c. Dămieniști-Roman, prin raportul No. 6249/98, a cerut D-lui Ministru de Justiție a fi lămurit, dacă, față cu dispoziția art. 40 C. silv., se poate aplica art. 28 C. pen.

D-l Ministru al Justiției, prin Ord. No. 12333/98 și în puterea art. 122 L. J. P.¹³³) lămurește, că oricât de mică ar fi amenda, închiisoarea dată de judele de ocol, nu poate fi mai mică de cinci zile. Aceasta este și părerea Consiliului de Avocați de pe lângă ministerul domeniilor care fiind consultat și-a dat avizul său în acelas sens¹³⁴).

Prin actualul Cod silvic s'a modificat această dispoziție nedreaptă și echivocă, reintrându-se în prescripțiile raționale ale dreptului penal ordinar.

213. - În folosul cui se pronunță amenzi și despăgubirile acordate Statului, conform Codului silvic. Sub imperiul legii anterioare, ele se vărsau în folosul statului, conform art. 29 din noul Cod silvic din 1910, amenzi și despăgubirile se vor încasa în folosul ministerului agriculturii și domeniilor.

Sumele ce se încasează ca despăgubiri, amenzi sau sub orice titlu, provenind din violarea Codului silvic sau a contractelor și stabilite fie prin hotărâri judecătorești, fie prin tranzacțiuni, sunt alocate ca fond pentru îndeplinirea scopului CASEI ¹³³ L. J. Pace din 1896. După art. 122 din această lege, Ministrul Justiției poate rezolva prin instrucțiuni – circulare lacunele legii.

¹³⁴ Cercetând dezbaterile parlamentare cu prilejul votării vechiului cod silvic, n'am găsit nicio discuțiune asupra acestei chestiuni.

PĂDURILOR (art. 3 lit. f din aceasta din urmă lege aplicată la 1 Aprilie 1910).

Judecătorii, însă, vor pronunța amenzile și restituirile în folosul ministerului, căci așa pretinde legea silvică, urmând ca acesta să facă repartitia necesară în folosul Casei Pădurilor, prin repartitii ulterioare care exclud amestecul autorității judecătorești.

214. - Daunele provenite dintr'un delict silvic, cari nu sunt fixate și lichidate pe cale judecătorească, nu pot fi considerate ca intrând în creanțele enumerate la art. 1 din legea de urmărire. Se poate, prin urmare, face contestațiune și apel contra unei urmăriri făcute pentru asemenea daune fără a se depune suma, iar tribunalul comite un exces de putere, când respinge un apel ca inadmisibil pe motiv că partea n'a depus suma, pentru care este urmărită. (Cas. I, 406/94, «Dreptul» 6/95; idem, Cas. I, 363/96, «Dreptul» 82/96; idem Cas. S. U., «Dreptul», 21/97).

215. - Amenzile în delicturile silvice putându-se transforma în închisoare, conform art. 89 al. ultim din Codul silvic, ele au un caracter penal și, prin urmare, sunt individuale, neputând exista solidaritate în privința lor.

Deși, pentru delicturile silvice imputate mai multor inculpați s'a cerut de către șeful ocolului silvic a se pronunța contra lor o amendă totală, de exemplu de 3150 lei, în mod solidar, însă, neexistând solidaritate pentru amendă, urmează că ea se va împărți în raport cu numărul inculpaților și întru cât prin această repartitie, amenda pentru fiecare este mai mică de 300 lei, instanța competente de a judeca această afacere este judecătoria de ocol, în primă și ultimă instanță, conform art. 53 al. II din legea judecătorilor de ocoale¹³⁵, care va statua asupra delictelor printr'o singură hotărîre, dar condamnarea, dacă va fi cazul, se va pronunța individual asupra fiecărui inculpat. (Cas. II, 2969/913 «Jurispr. rom.» pag. 72).

216. - Delicturile și contravențiunile silvice, chiar când amenda pronunțată este dată în folosul Casei Pădurilor, ca echivalent al despăgubirilor valorii materialului lemnos, este tot o pedeapsă, căci, conform art. 89 Codul silvic și 28 C. p., această amendă se poate transforma în închisoare corecțională.

Decretul de amnestie No. 2009/920, art. 2, nefăcând nici o distincție între delicturile de drept comun și cele speciale, urmează că și delicturile și contravențiunile din Codul silvic pot fi amnestiate.

¹³⁵ Aceasta, înainte de modificarea art. 53 L. J. Ocoale în 1921 când s'a majorat la 1500 lei, competența în ultimă instanță a judeului de ocol.

(C. București IV, 120/920 «Curier Jud.». 71/920).

217. - După dispozițiunile decretului de amnestie, publicat în «Monitorul Oficial» No. 42 din 26 Maiu 1912, sunt iertați de pedeapsă și de plata amenzilor toți acei condamnați definitiv pentru contravențiuni și delictule silvice săvârșite cu începere dela 10 Aprilie 1910, data publicării în «Monitorul Oficial» a noului Cod silvic și până la 26 Maiu 1912, și ale căror condamnațiuni n'au fost executate.

Prin urmare, trei condițiuni se cer pentru ca un delicuent să beneficieze de acest decret: 1) ca delicuentul să fie condamnat definitiv; 2) ca delictul să fie săvârșit între 10 Aprilie 1910 și 26 Maiu 1912 și 3) ca condamnațiunea să nu fi fost executată.

Așa fiind, când delicuentul n'a fost condamnat în mod definitiv, la data decretului de amnestie, numai prin exces de putere și cu violarea aceluia decret, instanța de fond achită pe delicvent de delictul silvic ce i se impută. (Cas. II, 2932 /912, «Jurispr. rom.» pag. 27).

218. - Contravențiunile silvice având caracterul unor despăgubiri civile, iar nu caracter penal, nu pot beneficia de amnestie (decretul lege 2009/920).

Chiar dacă s'ar admite că au un caracter penal, acest decret a avut în vedere numai persoanele fizice, iar nu și cele juridice — de pildă societățile comerciale în speță societatea «Lotrul», cum reiese din expunerea de motive a aceluia decret, care se referea la infracțiunile, săvârșite de persoanele neafătoare sub arme sau în afară de serviciul armatei, ale căror fapte au fost datorite rătăcirilor pricinuite de evenimentele războiului, ca și al aceluia ieșite din rândurile oștirii de care se ocupă decretul 1547 din 9 Aprilie 1920, deci numai ale persoanelor fizice, (Cas. II, 127/921, «Dreptul» 15/921 și «Pandectele române 1/021; Cas. II, 1150 și 1191/922).

ART. 90. - Ministrul agriculturii și al domeniilor, fără îndeplinirea formelor cerute de art. 20 din legea din 28 Martie 1872, privitoare la administrarea domeniilor Statului, va putea, înainte de pronunțarea unei hotărîri definitive, să facă transacțiuni asupra amenzilor, restituirilor și despăgubirilor la cari ar avea drept în baza acestei legi¹³⁶.

După pronunțarea unei hotărîri definitive

¹³⁶ Acest aliniat a fost adăugat de Comitet. deleg. Senatului.

nu va putea transige decât asupra restituirilor (valoarea) și despăgubirilor; iar în privința amenzii rezultând din o hotărâre definitivă sau ar putea transige în forma arătată mai sus decât dacă dânsa va fi mai mică de 1.000 lei¹³⁷.

Desb. – Dl. P. Missir : D-le ministru, vă rog să ne lămuiriți cum se justifică acel drept pe care vi-l rezervați de a face tranșacțiuni asupra amenzilor, restituirilor și despăgubirilor la care Statul are drept chiar după pronunțarea de hotărâri definitive?

Ce zor mai ai să faci tranșacțiuni când ai hotărârea definitivă în buzunar?

D-l Al. Constantinescu, ministrul domeniilor: Eu aș ruga pe onor. d-l Missir să citească legea actuală și va vedea că nu e o inovațiune. Dispozițiunea aceasta este prevăzută și în Codul actual.

La întrebarea d-lui Missir că de ce am prevăzut acest drept îi voi răspunde că el a fost adăugat de comitetul delegaților pentru că fusese omis.

Și vă rog să nu fiți deloc surprinși că am dat prin lege ministrului dreptului de a transige, chiar, după pronunțarea hotărârii definitive.

D-voastră trebuie să știți că procesele verbale pe care le fac agenții silvici sunt câte odată foarte exagerate.

Trebuia, prin urmare, să se lase ministrului dreptul de a reveni asupra amenzilor, făcând tranșacțiuni.

D-voastră nu trebuie să pierdeți din vedere că un agent silvic pentru un delict cât de mic dresează un proces-verbal, prin care cere ca delicentul să fie condamnat la o amendă foarte exagerată față de delictul comis.

Ei bine, în cazul acesta, am prevăzut în lege două ipoteze.

Întâia ipoteză: mă găsesc, de exemplu, eu ministru, în fața unui proces verbal dresat de un agent silvic, prin care o anume persoană pentru un delict oarecare este condamnat la 1000 lei amendă, spre pildă. Această sumă eu o găsesc foarte exagerată. Îi cer atunci delicentului să-mi dea 100 sau 200 lei și am tranșat acest diferend în mod pașnic, fără nici o judecată.

A doua ipoteză: pe baza unei hotărâri definitive, o anume persoană este condamnată să plătească pentru un delict oarecare o sumă oarecare:

Eu ministru, găsesc că acea persoană merită clemență, deoarece suma la care a fost condamnat este prea mare în raport cu delictul comis.

De ce în asemenea împrejurare, eu ministru să nu am dreptul să-i reduc această sumă?!

De ce să nu am dreptul să reduc amenzile ce se

¹³⁷ Aceste expresiuni au fost introduse de Comitet. deleg. Senatului.

cuvin Statului la aceea ce merită?

Și apoi se mai poate întâmpla că acel care e condamnat la o sumă oarecare să nu fie solvabil și deci Statul urmându-l să nu aibă ce să ia dela el.

Găsesc dar că în cazul acesta e mult mai bine să ia ceva decât să nu ia nimic.

Dacă ministrul n'ar avea această facultate, vă pot încredința că s'ar întâmpla multe condamnări exagerate și absurde și cu modul acesta s'ar face multe abuzuri.

D-l P. Missir : Regret că sunt nevoit sa rectific în ceva afirmarea d-lui ministru al domeniilor.

Legea veche, în adevăr, lasă ministrului această facultate dar numai pentru despăgubirile civile, dar nu și pentru amenzi și restituiri.

Prin urmare, cu toată motivarea pe care ați binevoit să o dați, rămâne tot neexplicată modificarea d-voastră.

V. și debaterile parlamentare de sub art. 99.

219. - Tranșacțiunea asupra amenzilor între ministerul agriculturii și domeniilor cu delicentii la Codul silvic. Când e admisibilă. Între art. 44 din vechiul Cod silvic și dispozițiunea corespunzătoare a art. 90 din actualul cod sunt deosebiri esențiale cu privire la dreptul ministrului de a transige fie asupra amenzilor, fie numai asupra despăgubirilor civile.

Sub legiuirea anterioară, tranșacțiunea asupra amenzilor nu era admisibilă, dacă mijlocia o hotărâre rămasă definitivă. Sub cea actuală, ea e permisă, dacă amenda e mai mică de 1000 lei, chiar dacă hotărârea care o prevede e definitivă, cu îndeplinirea însă, în acest caz a formelor cerute de art. 20 din legea dela 28 Martie 1872, relativă la administrarea domeniilor Statului.

O chestiune delicată, sub legea nouă, ca și sub legea veche, e aceea de a se ști dacă trebuie considerată ca definitivă, hotărârea care, deși dată în ultima instanță, e supusă recursului.

Opiniunea noastră e că Statul nu poate transige asupra amenzilor pronunțate prin o asemenea hotărâre - afară de excepția arătată - întru cât o hotărâre dată în ultimă instanță e definitivă, după principiul dreptului comun. Deci, părțile nu se pot împăca, cu prilejul judecării recursului, decât după ce hotărârea va fi mai întâiu casată, pe motive de drept, pentru că, numai în acest caz, ea încetează de a fi definitivă.

Înalta Curte de Casație, în mod constant, a dat o interpretare contrarie felului nostru de a vedea, dispoziției art. 396 pr. pen., care prevede că recursul e suspensiv de executare, admitând că părțile se pot împăca în instanța de recurs, în infrațiunile anume prevăzute de art. 82 L. J. Ocoale, chiar dacă

hotărîrea n ar fi casată¹³⁸).

220. - Conform art. 44 C. silvic (art. 90 noul Cod silvic) acțiunea publică se stinge dacă se face tranzacțiune între inculpați și minister; cu toate acestea, dacă unul din inculpați a comis delictul în calitate de pădurar al ministerului domeniilor se face culpabil de delictul de abuz de încredere, urmând a fi condamnat pentru acest delict. (Jud. Bechet-Dolj, 26 Fevr. 1910; «Pagini Juridice» 61/920).

ART. 91. - Un regulament de administrațiune publică va determina amănuntele aplicării prezentei legi¹³⁹).

ART. 92. - Codicele silvic din 24 Iunie 1881 cu modificările aduse prin legea, din 4 Iunie 1892 și 22 Martie 1896, precum și orice alte dispozițiuni contrarii acestei legi, sunt și rămân abrogate.

TARIFELE

pentru valoarea și amenzile¹⁴⁰ arborilor tăiați în delict conform art. 60 din prezenta lege

Arborii de prima clasă ca: melezi (larice), moliști (molizi), brazii, pini, ulmi, frasinii, palti-ni, salcâmi, nuci, castani, și diferitele specii de stejar afară de cer. Arborii de a doua clasă: cer, anini, tei, plopi, salcie, fagi, carpeni, sorbi, ~~artari, jugaștri, cireși~~, meri, peri pădureți și alți

¹³⁸ Desigur că aici se face o confuziune între suspendarea executării unei deciziuni de condamnare provocată de termenul de recurs sau de recursul declarat în sensul art. 396 pr. Pen. și caracterul de a fi definitivă a deciziunii în sine, prin împrejurarea că a fost pronunțată în ultimă instanță.

Ceea ce a determinat Curtea noastră supremă de a da o soluțiune în sens contrar a fost, probabil, un sentiment de echitate, în interesul armoniei sociale, spre a nu rămâne condamnați la pedepse adese severe, mai ales împričinații claselor de jos, neștiutori ai legilor cari în general se împacă mai curând sau mai târziu, după judecata infracțiunii. În același larg spirit de echitate, Casația a admis că împăcarea părților pune capăt judecării în recurs, chiar dacă osânditul la închisoare nu s-a constituit prizonier conf. art. 422 pr. penală, punând dreptul părților de a stinge prin împăcare procesul, mai presus de rigoarea formelor.

¹³⁹ Acest regulament, până în prezent, nu s-a întocmit.

¹⁴⁰ Amenzile și valorile au fost înzecite prin legea de extindere a Codului silvic din 1923. V. cele arătate la aceea lege, pag. 5 cum și la art. 59 nota.

arbori fructiferi, precum și toate celelalte specii necuprinse în prima clasă.

Grosimea arborilor în circumferință	Valoarea		Amenda		Valoarea		Amenda		Observații
	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	Lei	B.	
Decimetrii ...	Arborilor de clasa I				Arborilor de clasa II				Pe lângă amenda și valoarea din aceste tarife, instanțele judecătorești vor pronunța și despăgubirile civile prevăzute la art. 69, de va fi cazul.
2	1	-	2	-	0	-	1	-	
3	2	-	4	-	1	-	2	-	
4	3	-	6	-	1	-	3	-	
5	4	-	8	-	2	-	4	-	
6	6	-	12	-	3	-	6	-	
7	8	-	16	-	4	-	8	-	
8	10	-	20	-	5	-	10	-	
9	13	-	36	-	6	-	13	-	
10	16	-	32	-	8	-	16	-	
11	20	-	40	-	10	-	20	-	
12	24	-	48	-	12	-	24	-	
13	28	-	56	-	14	-	28	-	
14	32	-	64	-	16	-	32	-	
15	37	-	74	-	18	-	37	-	
16	42	-	84	-	21	-	42	-	
17	48	-	96	-	24	-	48	-	
18	54	-	108	-	27	-	54	-	
19	60	-	120	-	30	-	60	-	
20	66	-	132	-	33	-	66	-	
21	73	-	146	-	36	-	73	-	
22	80	-	160	-	40	-	80	-	
23	88	-	176	-	44	-	88	-	
24	96	-	192	-	48	-	96	-	
25	104	-	208	-	52	-	104	-	
26	112	-	224	-	56	-	112	-	
27	121	-	242	-	60	-	121	-	
28	130	-	260	-	65	-	130	-	
29	140	-	280	-	70	-	140	-	
30	150	-	300	-	75	-	150	-	
31	160	-	320	-	80	-	160	-	
32	170	-	340	-	85	-	170	-	